

A painting of a man in a dark suit and hat looking down at a body in a white sheet on a beach. The man is in the foreground, looking down with a serious expression. The body is lying on a white sheet on a sandy beach. The background shows a beach scene with a building and a cloudy sky.

**ЛОРД ПИТЪР ПРАВИ
ОГЛЕД НА ТРУПА**

ДОРОТИ СЕЙЪРС

„Христо Г. Данов“
Пловдив

ДОРОТИ СЕЙЪРС ЛОРД ПИТЪР ПРАВИ ОГЛЕД НА ТРУПА

Превод: Владимира Накова-Трачева, Виолина Хаджидемирева, Стойна
Стаменова, Ирина Георгиева

chitanka.info

УЖАСЯВАЩАТА ИСТОРИЯ ЗА ЧОВЕКА С МЕДНИТЕ ПРЪСТИ

Клубът на еготистите е едно от най-гостоприемните места в Лондон. Там можеш да отидеш, за да разкажеш странния сън, който си сънувал снощи, или пък да оповестиш какъв добър зъболекар си намерил. Ако искаш, можеш да пишеш писма, стига да имаш нрава на Джейн Остин, защото там няма зала за тихи занимания, а би било нарушение на клубните правила да се покажеш зает или погълнат от нещо, когато друг член на клуба се обърне към теб. За голф и риболов обаче не трябва да се споменава и ако предложението на благородния Фреди Арбътнот се приеме на следващото заседание на клубния комитет (а настроението поне засега е в полза на това), ще бъде забранено да се говори и за новините по радиото. Както каза онзи ден лорд Питър, докато се спореше по въпроса в пушалнята, по тия теми можеш да разговаряш където и да е другаде. Иначе клубът не е с ограничен достъп. Всеки може да бъде допуснат до членство, стига да не е сериозен и мълчалив. Кандидатите обаче трябва да минат проверка, за чието естество красноречиво говори фактът, че един виден изследовател си изпатил, като изпусил предложената му силна пура „Трихинополи“ като допълнение към портвайн от '63 година. От друга страна, добрият стар Роджър Бънт (разносвачът, който стана милионер, след като спечели 20 000 лири от лотарията, организирана от един неделен вестник, и разгърна огромен бизнес с хранителни стоки в Централните графства) бе горещо препоръчан и единодушно избран, след като откровено заяви, че му стигат бирата и лулата. И пак според думите на лорд Питър: „Никой няма нищо против липсата на финес, но човек трябва да тегли граница пред грубостта.“

Тази вечер Мастърман (поетът-кубист) бе довел гост — млад мъж на име Вардън. Вардън бе започнал кариерата си като професионален спортист, но претоварване на сърцето го принудило да сложи край на бляскавата си спортна кариера и да се възползува от своето красиво лице и изключително хубавото си тяло чрез филмовия

екран. Той бе дошъл в Лондон от Лос Анжелос, за да подпомогне рекламата за новия си голям филм „Маратон“ и се оказа приятна, непоковарена от популярността си личност — за голямо облекчение на клубните членове, тъй като гостите на Мастърман можеха да бъдат най-различни.

Заедно с Вардън тази вечер в кафявата стая бяха осем човека. В клуба имаше пет или шест малки пушални, но тази беше може би най-уютната и приятната — с ламперия по стените, с мека светлина от лампите и плътни сини завеси. Разговорът беше започнал съвсем непринудено с разказа на Армстронг за някаква любопитна случка, на която станал свидетел същия ден следобед на Темпъл Стейшън, а оттам Бейс бе продължил, като каза, че това е нищо в сравнение с наистина странното произшествие, станало с него самия една нощ в гъста мъгла на Юстън Роуд.

Мастърман заяви, че по-усамотените лондонски площади изобилствуват с материал за сюжети, които само чакат своя автор, и даде като пример как се бил сблъскал с една разплакана жена и умряла маймуна, а после Джадсън подхвана темата и разказа как в някакво отдалечено предградие късно през нощта се натъкнал на женски труп, проснат на паважа с нож в гърба, а наблизо стоял неподвижно един полицай. Попитал може ли да помогне с нещо, но полицаят отговорил: „На ваше място не бих се бъркал, сър, тя си получи заслуженото.“ Джадсън призна, че не може да престане да мисли за видяното, а после Петифър разказа един необясним случай от лекарската си практика, когато някакъв свършено непознат човек го завел в Блумсбъри в някаква къща, където една жена била отровена със стрихнин. Мъжът му помагал с вещина цяла нощ и когато пациентката била вече във от опасност, напуснал къщата и не се появил никога повече; странното тук било, че когато той (Петифър) разпитал жената, тя изненадана заявила, че никога през живота си не била виждала този човек, когото взела за асистент на Петифър.

— Това ми напомня — каза Вардън — за нещо още по-странно, което ми се случи веднъж в Ню Йорк. Луд ли беше този човек, лош номер ли ми бяха погодили, или наистина едва се отървах от някаква опасност — не зная и до днес.

Началото беше многообещаващо и всички заувещаваха госта да продължи.

— Е, добре, това започна много отдавна, има седем години оттогава — малко преди Америка да влезе във войната. Бях на двадесет и пет и от две години вече работех във филмовия бранш. Имаше един човек — Ерик П. Лоудър, доста известен тогава в Ню Йорк, който можеше да бъде много добър скулптор, ако нямаше прекалено много пари, поне така казваха хората, които разбираха от подобни неща. Той представяше много работи, имаше много самостоятелни изложби, на които ходеха интелектуалци. Работеше главно с бронз. Сигурно сте чували за него, Мастърман.

— Не съм виждал негови неща — отговори поетът, — но си спомням някои снимки от „Изкуството утре“. Бяха добри, но доста демоде. Не правеше ли и статуетки от злато и слонова кост? Предполагам, че само и само за да докаже, че може да си позволи лукса да купува материалите.

— Да, това беше в стила му.

— Разбира се. Той направи и една много претенциозна, но и много грозна скулптурна група, доста реалистична, наречена „Лусина“, и има наглостта да я отлее от масивно злато и да я постави в салона си.

— О, онова нещо ли? Да, наистина беше отвратително и не намирах нищо артистично в хрумването. Сигурно ще кажете рализъм. Аз харесвам картините, скулптурите, които пораждат приятно чувство, иначе защо са създадени? Въпреки всичко у Лоудър имаше нещо много привлекателно.

— Как се запознахте с него?

— А, да — той ме гледал в онова филмче, „Аполон пристига в Ню Йорк“, може би го помните.

За първи път ми даваха роля на звезда. Разказваше се за една съживена статуя — за древен бог, как се оправя в един модерен град. Добрият стар Рубънсън беше продуцент. Ето, това беше човек, който можеше да направи филм с ненадмината артистичност. Филмът беше издържан с много вкус, от началото до края нямаше нищо скандализиращо, макар че в първата част единственото ни облекло бе някакво наметало, заимствувано от античната статуя.

— Аполон Белведерски ли?

— Предполагам. И така, Лоудър ми писа, че се интересува от мене като скулптор, защото съм бил подходящ за модел и така нататък

и ме покани да го посети в Ню Йорк, когато остана свободен. Поразпитах за него, реших, че това ще е добра реклама и когато договърът ми изтече и се поосвободих, отидох му на гости. Посрещна ме много добре и ми предложи да остана в дома му няколко седмици, докато поразгледам наоколо.

Лоудър имаше голяма разкошна къща на около осем километра извън града, цялата натъпкана с картини, антики и други подобни неща. Той беше, струва ми се, някъде между трийсет и пет и четирийсет, чернокос и младолик, с живи, бързи движения. Много хубаво говореше — изглежда, нямаше място, където да не е ходил, и нещо, което да не е видял, и за никого нямаше кой знае колко добро мнение. Човек можеше да го слуша с часове; знаеше анекдоти за всекиго — като започнеш от Папата и стигнеш до онзи Фенеас Е. Грут от Чикагската банда. Обаче няхах желание да го слушам, когато разказваше пикантни истории. Не искам да кажа, че ми е неприятно, когато се поотпуснат хората след вечеря, не, сър, не искам да ме мислите за прекален светец, но докато разказваше, погледът му така се вливаше в тебе, сякаш те подозира, че имаш нещо общо с това. Виждал съм жени да го правят, виждал съм и мъже да се държат така, когато има жени в компанията, а жените да не знаят къде да се даянат от смущение, но той е единственият мъж, който ме е карал мен да изпитвам такова чувство.

Като изключим това, Лоудър бе най-очарователният човек, когото някога съм познавал. Освен това, както вече казах, имаше прекрасен дом и чудесна кухня.

Той обичаше да притежава от всичко хубаво — най-хубавото. Ами каква беше любовницата му — Мария Морано! Не мога да намеря сравнение, а когато човек работи в киното, той има доста високи критерии за женска красота. Беше висока, спокойна, с изящни движения, беше ведра, с широка, спокойна усмивка. В Щатите такива жени не се раждат. Бе дошла от юг, Лоудър казваше, че била танцувала из кабарета и тя не възразяваше. Той се гордееше с нея, а и тя като че ли бе привързана към него по своему. Лоудър често я караше да застава гола, само с някакво подобие на смокинов лист, на видно място в ателието, изправяше я до някоя от статуите, за които бе позирала, и ги сравняваше детайл по детайл. Имаше, буквално казано, само един сантиметър от тялото ѝ, който не удовлетворяваше изискванията му на

художник — вторият пръст на лявото ѝ стъпало беше по-къс от големия. Разбира се, в статуите той поправяше този недостатък. Тя се отнасяше към всичко това с добродушна усмивка, някак смътно поласкана, макар че според мен понякога ѝ омръзваше да я оглеждат така. От време на време тя откриваше къде съм, идваше при мен и ми доверяваше, че винаги е мечтала да има собствен ресторант с кабаретна програма, с много готвачи в бели престилки и с лъскави готварски печки. „И тогава — казваше тя — ще се омъжа, ще имам четирима сина и една дъщеря“, и ми изброяваше имената, които бе избрала. Всичко това ми се струваше много тъжно и трогателно. Лоудър влезе веднъж към края на един такъв разговор. Подхилваше се, затова предположих, че е подслушвал. Не мисля, че му отдаде някакво значение, от което пролича, че не разбира момичето. По, струва ми се, Лоудър не допускаше, че има на тоя свят жена, способна да се откаже от живота, на който той я бе свикнал, и макар че в отношението му имаше нещо собственическо, той поне никога не ѝ даде повод за ревност. Защото с всичките му приказки и неприятни статуи тя го бе спечелила и съзнаваше това.

Прекарах чудесно там почти цял месец. На два пъти Лоудър получи творчески пристъп, затваряше се в ателието да работи и не пускаше никого при себе си дни наред. Той имаше слабост към подобни номера; минеше ли пристъпът — давахме прием, на който идваха всички негови приятели и почитатели, за да видят творението му.

Лоудър работеше над статуята на някаква нимфа или богиня, която възнамеряваше да отлее от сребро, и Мария му позираше. Като изключим тези моменти, той ходеше навсякъде и успяхме да видим всичко, което можеше да се види.

Признавам, яд ме беше, че всичко свърши. Обявиха войната, а предварително бях решил, че ще отида доброволец. Заради сърцето си не можех да искам назначение за окопите, но се надявах че ще съумея с упоритост да получа някаква служба, стегнах си багажа и заминах.

Не очаквах, че Лоудър ще се натъжи така искрено от раздялата. Той все повтаряше, че скоро ще се видим пак. Но аз получих назначение в санитарните части, прехвърлиха ме в Европа и едва през 1920 година го видях отново. Беше ми писал още преди това, но през деветнайсата година трябваше да участвувам в два големи филма, така

че нямаше как да се видим. Но през двайсета се оказах отново в Ню Йорк за рекламата на „Миг на страст“ и получих от Лоудър бележка — канеше ме да погостувам и пишеше, че иска да му позирам. Това щеше да бъде, нали разбирате, реклама на негови разноски, така че се съгласих. Имах договор с „Мистофилмс лимитед“ за „Джейк от мъртвешката пустиня“ — един филм за джуджета, който се снимаше извън студиото сред австралийските бушмени. Телеграфирах на компанията, че ще ги настигна в Сидней през третата седмица на април и заминах при Лоудър.

Той ме посрещна сърдечно, но ми се видя поостарял. Станал бе по-нервен. Беше — как да кажа — по-напрегнат, някак си поестествен. Говореше с присъщата му циничност, сякаш наистина мислеше нещата, които изрича, и създаваше впечатление, че думите му са насочени пряко към теб. Преди смятах, че неверието му във всичко бе артистична поза, но започнах да разбирам, че съм бил несправедлив към него. Виждах добре, че той наистина е нещастен, а скоро узнах и причината. Още в колата попитах как е Мария. „Тя ме напусна“ — отговори той. Знаете ли, това наистина ме изненада. Да си призная честно, не очаквах от момичето такава ак-тивност и казах: „Ами! Да не е отворила ресторанта, за който толкова мечтаеше?“

„О, тя ви е разказвала за ресторанта?! Е, да, вие сте от този тип мъже, на които жените доверяват подобни неща. Не, тя постъпи като последна глупачка. Отиде си.“

Не знаех какво да кажа. Бяха засегнати и гордостта, и чувствата му. Измърморих обичайните за такива случаи фрази и добавих, че това навярно е било голяма загуба — и за работата му, и в друго отношение. Той отговори, че е така. Поисках да разбера кога се е случило и дали е успял да завърши статуята, над която работеше. Той отвърна, че я завършил и направил друга, нещо наистина оригинално, което сигурно щяло да ми хареса.

И така пристигнахме, вечеряхме, после Лоудър ми каза, че съвсем скоро щял да отпътува за Европа — всъщност няколко дена след като си замина и аз самият. Нимфата беше поставена в трапезарията, в специална ниша на стената. Беше наистина великолепна, не така показна, както повечето му работи, и удивително приличаше на Мария. Лоудър ме сложи да седна срещу нея, така че да мога да я гледам, докато вечерям, и наистина едва откъсвах очи. Той

безспорно се гордееше с творението си и непрекъснато подчертаваше колко много се радва, че го харесвам. Направи ми впечатление, че е придобил навика да повтаря едно и също нещо.

След вечерята се преместихме в пушалнята. Тя беше подредена по нов начин и първото нещо което се набиваше на очи, беше едно голямо канапе пред камината. Беше високо към половин метър, долната му част бе оформена като римска кушетка — с възглавници и дълга, висока облегалка, изработена от дъб с инкрустация на сребро, и върху нея, образувайки истинското място за седене, ако сте ме разбрали, имаше голяма сребърна фигура на гола жена в естествен ръст, легнала с отметната назад глава и протегнати върху двете страни на канапето ръце. С няколко големи възглавници ставаше възможно да ползуваш това нещо като истинско канапе, но трябва да си призная, че ако човек искаше да седне прилично, не беше никак удобно. Щеше да е изключително подходящо като сценичен декор, за да изразява разпуснатост, но ми ставаше много противно, като гледах Лоудър проснат върху него пред собствената си камина.

„Аз ви казах — рече той, — че е нещо оригинално.“ Тогава се вгледах по-внимателно и видях, че фигурата е всъщност на Мария, макар че лицето бе само леко загатнато, ако разбирате какво искам да кажа. Навярно Лоудър бе решил, че за мебел повече подхожда едно по-смело решение. След като видях кушетката, си помислих, че у Лоудър има нещо извратено. През следващите две седмици се чувствувах все по-неудобно в негово присъствие. Този негов маниер да насочва нещата пряко към теб ставаше от ден на ден все по-подчертан и често, докато му позирах, той седеше и ми разправяше разни ужасии с отвратително впит в лицето ми поглед, просто за да види как ще реагирам. Честна дума, макар че той се отнасяше към мен изключително добре, започнах да изпивам чувството, че ще ми бъде много по-спокойно сред бушмените.

Сега идва странното в тази история.

Всички се поизправиха и се заслушаха с повече нетърпение.

— На следващия ден трябваше да отпътувам за Ню Йорк — продължи Вардън. — Седях си следобед ...

В този момент някой отвори вратата на кафявата стая и Бейс му направи знак да не вдига шум. Новодошлият озадачено се отпусна на

един фотьойл и си наля уиски много внимателно, за да не смути разказвача.

— Седях си в пушалнята — продължи Вардън — и чаках Лоудър. Къщата беше на мое разположение — Лоудър беше пуснал прислугата да иде на някакво представление ли, на лекция ли, а самият той се стягаше за предстоящото пътуване и бързаше за уговорената среща с човека, който движеше деловите му въпроси. Навярно съм задрямал, защото вече се бе смрачило, когато се сепнах и видях до себе си млад мъж. Той нямаше вид на крадец, а още по-малко приличаше на призрак. Облечен бе в сив английски костюм, беше праметнал сиво-бежово палто през ръката си и държеше мека шапка и бастун. Светлата му коса беше пригладена, а лицето му беше доста глуповато с дълъг нос и монокъл. Втрещих се, защото знаех, че външната врата е заключена, но още преди да дойда на себе си, той заговори.

Гласът му беше особен, колеблив и дрезгав, с подчертан английски акцент. За моя най-голяма изненада той попита: „Вие сте мистър Вардън, нали?“

„Вие знаете повече за мен, отколкото аз за вас.“

„Моля да ме извините, че нахълтах така. Наистина малко невъзпитано изглежда, но трябва да изчезнете оттук колкото се може по-скоро, не се ли сещате?“

„Какво, до дяволите, искате да кажете?“ — попитах аз.

„Нямам желание да ви обиждам, но разберете — Лоудър не ви е простил и има намерение да ви превърне в закачалка за шапки, лампион или нещо от този род.“

Господи! Казвам ви, не знаех какво да сторя. Гласът му бе така спокоен, маниерите — безупречни и все пак думите му бяха безсмислени. Нали казват, че лудите са изключително силни и аз тръгнах към звънеца, но изведнъж застинах — та аз бях съвсем сам в къщата.

„Как влязохте?“ — попитах смело аз.

„Да си призная — с шперц — отвърна той така нехайно, като че ли се извиняваше, че не носи визитната си картичка. — Не можех да бъда сигурен, че Лоудър не се е върнал. Но наистина смятам, че трябва да се махнете оттук колкото можете по-бързо.“

„Вижте какво — казах аз. — Кой сте вие и какво, по дяволите, целите? Какво значи това, че Лоудър не ми е простил? Какво да ми

прости?“

„Ами за ... моля да ме извините, че се бъркам в личния ви живот... за Мария Морано.“

„По дяволите, какво пък за нея? Какво всъщност знаете за тази жена? — извиках аз. — Тя го е напуснала, докато съм бил на война. Какво общо имам аз с това?“

„О! — възкликна странният млад мъж. — Изглежда, съм се предоверил в преценките му. Ама че глупаво, не ми мина през ум, че той може да греши. Лоудър смята, че сте станали любовник на Мария, когато сте били тук миналия път.“

„Любовник на Мария! — извиках аз. — Ама че абсурд! Мария е заминала със своя любим, кой-то и да е бил той. Лоудър трябва да знае, че тя не си е тръгнала с мен.“

„Мария никога не е напускала този дом — каза младият мъж — и ако не тръгнете веднага, не ви гарантирам, че ѝ вие ще успеете да го напуснете някога.“

„Какво, за бога, искате да кажете?“ — извиках аз изгубил всякакво търпение.

Мъжът се обърна и дръпна синята възглавница от края на сребърното канапе.

„Вглеждали ли сте се някога внимателно в пръста?“ — попита той.

„Не особено — отвърнах аз, озадачен все по-вече и повече. — А защо?“

„Знаете ли Лоудър да е правил друга статуя на Мария освен този с подобен пръст на левия крак?“

Е, и тогава аз се вгледах внимателно и видях, че той е прав. Вторият пръст на лявото стъпало беше по-къс.

„Така е — казах аз, — нозащо не, в края на краищата?“

„Защо не наистина? — отвърна младият мъж. — Искате ли да разберете, защо от всичките статуи на Мария Морано, които Лоудър е правил, само на тази стъпалото е като на живата жена? Гледайте!“ — каза той и замахна с ръжена. Със сила, каквато не подозирах у него, мъжът стовари ръжена върху сребърната кушетка. Ударът попадна върху лакътната свивка на едната ръка и пробиха грапава дупка в среброто. Мъжът дръпна силно ръката на статуята и я изтръгна. Тя

беше куха и честен кръст — в нея имаше дълга, изсъхнала човешка кост. Вардън млъкна и отпи голяма глътка уиски.

— И?! — извикаха няколко изпълнени с напрежение гласа.

— И — продължи Вардън — не ме е срам да призная, че се измъкнах от къщата като заек, подушил приближаването на ловеца. Вън чакаше кола и шофьорът ми отвори вратата. Вмъкнах се вътре, но после ми дойде наум, че това може да е клопка, измъкнах се веднага и тичах, докато стигна до тролейбусната спирка. Обаче на другия ден намерих багажа си на гарата, регистриран за Ванкувър. Когато дойдох на себе си, зачудих се какво ли си е помислил Лоудър за внезапното ми изчезване. Но за нищо на света не бих се върнал в онази ужасна къща, по-скоро бих глътнал отрова. На другия ден заминах за Ванкувър и повече не видях нито един от двамата. И досега нямам представа кой беше русият и какво е станало с него, но по заобиколен път разбрах, че Лоудър е умрял май че при нещастен случай.

Настана мълчание, след което ...

— Страшно хубава история, мистър Вардън — каза Армстронг, който се занимаваше съвсем дилетантски с разни ръчни изработки и всъщност главно заради него мистър Арбътнот беше направил предложението си за радиото, — вие наистина ли предполагате, че в сребърната отливка е имало цял скелет? Да не искате да кажете, че Лоудър го е сложил в сърцето на калъпа, когато са отливали статуята? Би било ужасно трудно и опасно. При най-малката случайност Лоудър е щял да се издаде пред майсторите. И освен това статуята трябва доста да е надхвърляла естествения човешки ръст, за да се покрие добре скелетът.

— Мистър Вардън несъзнателно ви подведе, Армстронг — обади се внезапно тих, дрезгав глас от полумрака зад стола на Вардън. — Фигурата не беше от плътно сребро, а беше посребрена чрез галванопластика върху медна основа, отложена направо върху тялото. Жената фактически беше плакирана със сребро. Допускам, че след завършването на процеса меките части на тялото са били разложени с пепсин или някакъв друг подобен препарат, но не съм сигурен в това.

— Ей, Уимзи — извика Армстронг, — вие ли влязохте преди малко? И откъде накъде сте така категоричен?

Поразително бе въздействието, което гласът на Уимзи оказа върху Вардън. Той бе скочил от стола си и бе насочил лампата така, че

да освети лицето на Уимзи.

— Добър вечер, мистър Вардън — каза лорд Питър. — Радвам се да ви видя отново и моля да ме извините за безцеремонното ми държане в случая, за който току-що разказахте.

Вардън пое протегнатата ръка, но остана безмълвен. — Значи с тая ваша мания да се правите на загадъчен, вие сте били Великият Непознат на Вардън, а? — попита Бейс. — Е, да — допълни той предизвикателно, — трябваше да се досетим по образното описание.

— Аз мисля, че след като сте тук, — каза Смит Харингтън, представителят на пресата, — трябва да ни разкажете края на тази история.

— Шега ли е било? — попита Джъдсън.

— Не, разбира се — прекъсна го Петифър, преди още лорд Питър да успее да отговори. — Откъде накъде? Уимзи е видял с очите си толкова странни неща, че няма защо да си губи времето да измисля странни положения.

— Много вярно — каза Бейс — и причината е, че разбира от логика и че има навика да си пъха носа там, където е по-добре да не се рови.

— Прав сте, Бейс — отговори негова светлост. — Но ако не бях споменал някои неща пред Вардън в онази нощ, какво щеше да стане с него?

— Да, какво? Точно това искаме да знаем — каза Смит Харингтън настойчиво. — Хайде, Уимзи, не се измъквайте! Трябва да чуем тази история.

— Цялата история! — добави Петифър.

— И нищо друго освен историята! — каза Бейс и ловко измъкна изпод носа на лорд Питър бутилката уиски и пурата. — Хайде, почвайте, драги. Няма да видите нито глътка, нито пура, преди да сте изчуруликали всичко.

— Бруте! — извика жаловито негова светлост. — Всъщност — продължи той, като рязко смени тона — не искам тази история да се разчуе. Може да изпадна в много неудобно положение заради нея — да ме обвинят в непредумишлено, а може би и в предумишлено убийство.

— О, боже! — възкликна Бейс. — Няма страшно! — каза Армстронг. — Никой няма да проговори. Знаете, че не можем да си

позволим да ви загубим като член на клуба. Само дето Харингтън ще трябва да обуздае страстта си да записва.

След като от всички страни бяха дадени обещания за дискретност, лорд Питър се облегна удобни назад и започна своя разказ.

— Необикновенният случай на Ерик П. Лоудър е само още един пример за странния начин, по който някаква сила извън слабата ни човешка воля насочва нашите дела. Наречете я провидение, наречете я съдба ...

— Ние ще ѝ намерим име — каза Бейс. — Можете да пропуснете тази част.

Лорд Питър изпъшка и започна отначало.

— И така, първото нещо, което привлече вниманието ми към Лоудър, бе неволната забележка на един чиновник от службата за визи в Ню Йорк, където случайно бях отишъл по повод на онази глупава история с мисис Билтс. Той каза: „Какво, по дяволите, ще прави Ерик Лоудър в Австралия? Мислех, че Европа го интересува повече.“

„Австралия?! — рекох аз. — Заблуждавате се, друже. Оня ден той-самият ми каза, че след три седмици заминава за Италия.“

„Ами, Италия, нищо подобно! — отвърна чиновникът. — Днес обиколи цялата служба, разпитваше как се стига до Сидней, какви са необ-ходимите формалности и така нататък.“

„Аха! — рекох аз. — Предполагам, че ще пътува през Тихия океан и ще спре за малко в Сидней.“ Но се зачудих защо Лоудър не ми бе казал нищо толкова, когато се видяхме преди два дни. Той със сигурност спомена, че ще отплува за Европа, ще се отбие в Париж и ще продължи за Рим. Така дяволски ме загриза любопитството, че две вечери по-късно посетих Лоудър. Стори ми се че доста ми се зарадва, беше преизпълнен с мисли за предстоящото пътуване. Отново го попитах за маршрута и той съвсем определено заяви, че ще мине през Париж.

И това беше, пък и не ми влизаше в работата къде ще ходи човекът, така че побъбрихме за други неща. Каза ми, че мистър Вардън щял да му погостува в дните до заминаването и че се надявал да направи една фигура, ако той се съгласи да му позира. Спомена, че не бил виждал мъж с толкова съвършено тяло. „Аз и преди исках да го

използвам като модел — каза той, — но избух-на войната, Вардън замина в армията, преди да успее да започна.“

Той се излежаваше на онова отвратително канапе, аз случайно се обърнах и за миг зърнах в очите му едно злобно пламъче, от което ме побиха тръпки. Той галеше врата на фигурата и се подхилваше.

„Дано да не е пак някое от вашите постижения в посребряването“ — казах аз.

„Ами имам намерение да ги направя двойка заедно с тази. «Спящият атлет», да речем, или не-що подобно.“

„По-добре е да я отлеете — рекох аз. — Защо сте положили такъв дебел слой сребро? Губят се изящните детайли.“

Това го подразни. Не обичаше да слуша възражения, насочени към тази негова творба.

„Това беше експеримент — каза той. — Следващата ще бъде истински шедьовър. Ще видите!“

Мисля, че бяхме стигнали дотук, когато икономът влезе да пита дали да ми приготвят легло, тъй като нощта била отвратителна. Не бяхме обърнали никакво внимание на времето, макар че като тръгнах от Ню Йорк, имаше всички изгледи да се развали. Погледнахме навън и видяхме, че вали като из ведро. Ако не бях с малка, открита състезателна кола и без връхна дреха, нямаше да има никакво значение, но да карам осем километра в този порой не беше, общо взето, привлекателна перспектива. Лоудър настоя да остана и аз се съгласих.

Бях изморен и си легнах веднага. Лоудър каза, че иска първо да поработи малко в ателието си и го видях да се отправя по коридора.

Вие не искате да споменавам провидението, затова ще кажа само едно — беше много странно, че се събудих в два часа през нощта целият във вода. Икономът беше пъхнал грейка в леглото, което не бе използвано напоследък, и тя за проклетия се бе отпушила. Полежах буден десетина минути, мокър и нещастен, докато събера сили да проверя какво е станало. Открих, че положението е безнадеждно: чаршафите, одеялата, дюшекът — всичко беше подгизнало. Погледът ми попадна върху креслото и тогава ми хрумна чудесна идея. Сетих се, че в ателието има прекрасен огромен диван, покрит с голяма кожа и цяла купчина възглавници. Защо да не дочакам там края на нощта?

Взех електрическото фенерче, което винаги нося със себе си, и тръгнах.

Ателието беше празно, затова предположих, че Лоудър е привършил работа и си е легнал. Диванът беше на мястото си, закрит отчасти с разгърнат параван, така че се захвих с кожата и се приготвих да подремна. Тъкмо хубавичко се унасях, когато чух стъпки, но не от коридора, а, както изглежда, от другата страна на коридора. Учудих се, тъй като не знаех да има изход в тази посока. Продължих да лежа тихо и скоро видях ивица светлина, която се процеди през шкафа, в който Лоудър държеше разни инструменти и материали. Ивицата се разшири и самият Лоудър се появи, с електрическо фенерче в ръка. Много внимателно затвори след себе си вратата на шкафа и с леки стъпки прекоси ателието. Спря се пред статива и го отви — наблюдавах го през един процеп на паравана. Постоя няколко минути, като се взираше в скицата на статива, и след това се изсмя — най-отвратителния гърлен смях, който някога съм чувал. И да бях възнамерявал да разкрия непозволеното си присъствие, в този момент изоставих всякаква подобна мисъл. Междувременно Лоудър отново покри статива и излезе през вратата, през която бях влязъл и аз.

Изчаках, докато се убедя, че той си е отишъл и станах, много тихо, смее да твърдя. Отидох на пръсти до статива, за да видя какво е това чудно произведение на изкуството. Веднага разбрах, че е скица на фигурата на спящия атлет, а докато я гледах, усетих, че в мен се прокрадва увереност в нещо ужасно. Мисълта сякаш се зароди в стомаха ми и запълзя нагоре към корените на косата ми.

Моите роднини твърдят, че съм много любопитен. Мога само да кажа, че нямаше сила на тоя свят, която да ме възпре да не разгледам както трябва този шкаф. С чувството, че може да се срещна с нещо наистина гнусно — бях малко възбуден, а и всичко ставаше по това отвратително време на нощта — сложих смело ръка върху топката на вратата. За мое най-голямо учудване тя дори не беше заключена. Отвори се веднага и пред погледа ми се разкриха цял ред безобидни и подредени лавици, но явно Лоудър не би могъл да стои на това тясно място. Вече горях от възбуда, така че започнах да търся секрета — бях убеден, че трябва да има такъв — и го открих без особено затруднение. Дъното на шкафа безшумно се отвори като врата и аз се озовах в горния край на тясно стълбище. Бях достатъчно благоразумен да

проверя дали вратата може да се отваря отвътре, преди да продължа, и освен това избрах от лавиците едно добро, здраво чукало от хаван — за оръжие, ако ми се случи премеждие. После затворих вратата и леко като приказен елф заслизах по тези чудесни стари стълби. В долния край имаше още една врата, но бързо открих и нейния секрет. Напрегнат до краен предел, стиснал чукалото, отворих вратата. Стаята обаче изглеждаше празна. Фенерчето ми улови блясъка на нещо течено, а после открих къде е ключът за лампата.

Пред погледа ми се разкри доста просторна квадратна стая, обзаведена като работилница. На дясната стена имаше голямо електрическо табло, с под него — тезгях. От тавана висеше голям прожектор, който осветяваше стъклена вана, дълга повече от два метра и широка около един. Включих прожектора и погледнах във ваната. Тя беше пълна с тъмнокафява течност, в която разпознах обичайния електролит на цианид с меден сулфат, който се използва при галванизирането с мед.

Пръчките висяха с празни куки, но в единия край на стаята някой, изглежда, беше започнал да отваря някакъв сандък и като дръпнах капака, видях вътре наредени медни аноди — достатъчно на брой за покритие от половин сантиметър, като се нанася върху фигура с човешки ръст. Имаше и по-малък сандък с още неразкован капак — по вида и тежестта му предположих, че съдържа среброто, нужно, за да се довърши процесът. Търсех още нещо и скоро го открих — значително количество приготвен графит и голям съд с лак.

Разбира се, нямаше всъщност никакво доказателство за нещо нередно. Защо Лоудър да не направи гипсова отливка, и да я посребри, щом това му харесва? Но след това открих нещо, което не би могло да дойде по законен път. На тезгяха имаше овална медна плочка, дълга около четири сантиметра, навярно тазнощното творение на Лоудър. Тя представляваше копие от печата на консулската служба — този, с който подпечатват снимката ти, за да не я махнеш и подмениш с тази на приятеля ти, който би желал да напусне Англия, защото се ползува с твърде голяма популярност в Скотланд Ярд.

Седнах на столчето на Лоудър и разработих едно тънко планче във всичките му подробности. Разбрах, че всичко се върти около три неща. На първо място, трябваше да разбера дали Вардън не се кани да пътува в скоро време за Австралия — защото ако той нямаше такава

намерение, цялата ми елегантна версия рухваше. На второ място, щеше да стане много по-ясно, ако се оказеше, че косата на Вардън е тъмна като тази на Лоудър, защото, видите ли, между двамата имаше прилика — във всеки случай достатъчна, за да съответствува на данните от паспорта. Бях виждал Вардън само в онзи филм като Аполон Белведерски, когато носеше руса перука. Но знаех, че ако се навъртам тук, ще го видя, когато дойде да погостува на Лоудър. И на последно място трябваше да разбера дали Лоудър има някакво основание да мрази Вардън.

И така, реших, че да стоя повече в онази стая е нездравословно. Лоудър можеше да се върне всеки момент, а не бях забравил, че вана, пълна с меден сулфат и цианкалий, е много удобно средство да се отървеш от някой прекалено любопитен гост. И мога да кажа, че нямах особено желание да се превърна в част от мебелировката на Лоудър. Винаги съм мразил предмети, направени във формата на нещо друго — томовете на Дикенс, които се оказват метална кутия за бисквити, и всякакви такива подвеждащи хитроумия; и въпреки че не храня непреодолим интерес към собственото си погребение, бих желал то да бъде издържано с вкус. Стигнах дотам да изтрия всички отпечатащи, които предполагах, че съм оставил, после се върнах в ателието и оправих дивана. Имах чувството, че Лоудър няма да се зарадва, ако разбере, че съм бил тук.

Любопитен бях да разбера още нещо. Минах на пръсти през хола и влязох в пушалнята. Сребърното канапе лъсна на светлината на фенерчето ми. Стори ми се сто пъти по-неприятно от преди. Както и да е, стегнах се и внимателно огледах стъпалото на фигурата. Бях слушал всичко за прословутия втори пръст на Мария Морано.

В крайна сметка останалата част от нощта прекарах в креслото.

Онази история с мисис Билтс, някои други работи, които трябваше да свърша, както и сведенията, които трябваше да събера — всичко това ме принуди да отложам доста по-късно намесата си в малката игра на Лоудър. Открих, че Вардън му е бил на гости няколко месеца преди красивата Мария Морано да изчезне. Страхувам се, че в този случай не се оказах особено умен, мистър Вардън. Помислих, че наистина е имало нещо.

— Не се извинявайте — каза Вардън с лек смях. — Киноартистите се ползват със славата на покварени хора.

— Защо трябва да я подсилваме? — отвърна, леко засегнат, Уимзи. — Извинявам се. Но колкото до Лоудър, това наистина е така. Имах нужда от още едно малко доказателство, за да бъда напълно убеден. Галванопластиката, по-точно деликатната работа, която очаквах, че предстои, не можеше да се свърши за една нощ; от друга страна, изглежда, беше необходимо мистър Вардън да бъде виждан жив и здрав в Ню Йорк до определения за заминаване ден. Освен това беше ясно, че Лоудър е искал да си осигури възможността да докаже, че някой си мистър Вардън е заминал благополучно от Ню Йорк, така както се е предвиждало и действително е пристигнал в Сидней.

Един мним мистър Вардън трябваше съответно да отпътува с документите и паспорта на Вардън, но с нова снимка, надлежно подпечатана с консулското клеймо, да изчезне мирно и тихо в Сидней и да се превърне отново в мистър Ерик Лоудър, пътуващ с напълно редовния си паспорт. Но при това положение очевидно беше необходимо на „Мистофилмс лимитед“ да се изпрати телеграма, за да чакат Вардън с по-късен параход. Прехвърлих тази част от работата си на моя камердинер Бънтър, който е изключително способен. Този доверен служител ходи цели три седмици по петите на Лоудър и най-сетне в деня преди Вардън да отпътува, телеграмата беше изпратена от един пощенски клон в Бродуей, където за щастие (провидението още веднъж) дават моливи с много твърд графит за попълване на бланките.

— Дявол да го вземе! — извика Вардън. — Сега си спомням, че като стигнах, ми казаха за някаква телеграма, но никога не съм я свързвал с Лоудър. Реших, че е някаква тъпотия, измислена от хората на „Уестърн електрик“.

— Тъй. И след като узнах това, забързах към дома на Лоудър с шперц в единия джоб и пистолет в другия. Взех Бънтър със себе си — той е много опитен и му наредих, ако не се върна след известно време, да извика полиция. Както виждате, всичко беше добре подсигурено. Бънтър беше шофьорът, който ви чакаше, мистър Вардън, но вие станяхте подозрителен — съвсем не ви упреквам за това, — така че единственото, което можахме да направим, беше да изпратим багажа ви на влака.

На отиване към дома на Лоудър срещнахме прислугата му, с кола на път за Ню Йорк, което показваше, че сме на вярна следа и освен това, че задачата ми ще бъде съвсем лека.

Чухте вече всичко за разговора ми с мистър Вардън. Не мисля, че бих могъл да добавя нещо към неговия разказ. След като изпратих и него, и вещите му, аз се отправих към ателието. То беше празно, така че отворих тайния вход и както очаквах, съзрях ивица светлина под вратата на работилницата в долния край на коридора.

— Значи Лоудър е бил там през цялото време, така ли?

— Разбира се. Стиснах здраво в ръка пистолета и внимателно отворих вратата. Лоудър беше застанал между ваната и електрическото табло и пранше нещо много съсредоточено — толкова съсредоточено, че не усети влизането ми. Ръцете му бяха целите изцапани с графит от голямата купчина, разстлана на лист хартия върху пода, а той държеше дълга намотка от медна жица, свързана с трансформатора. Големият сандък беше отворен и всички куки над ваната бяха заети.

„Лоудър“ — извиках аз.

Той се обърна към мен с нечовешки израз на лицето.

„Уимзи! Какво, по дяволите, правите тук?“ „Дойдох да ви кажа, че знам по какъв начин птичката ще влезе в капана“ — и му показах, пистолета.

Той изкрещя, втурна се към таблото и изключи осветлението, така че да не мога да се прицеля. Чух го, че се хвърля към мен и след това в тъмното се разнесе трясък, плисък, а след това такъв вик, какъвто през живота си не съм чувал дори и през петте години война, а и не бих искал да чуя някога отново.

Слепешката затърсих електрическото табло. Разбира се, включих какво ли не, преди да налучкам ключа на осветлението, но най-последно открих — от прожектора над ваната блисна силен, ослепителен лъч.

Лоудър беше паднал във ваната и все още леко потреперваше. Сигурно знаете, че цианидът предизвиква почти най-бързата и болезнена смърт. Разбрах, че е мъртъв, преди да успея да направя каквото и да е — отровен, удавен и мъртъв. Жицата, в която се бе препънал, също бе паднала във ваната. Пипнах я, без да се замисля, и бях здравата зашеметен от удара на тока. Тогава разбрах, че съм пуснал шалтера, когато исках да включа осветлението. Погледнах отново във ваната. Падайки, Лоудър се бе хванал за жицата. Намотките се извиваха около пръстите му и електрическият ток отлагаше равномерно тънък слой мед върху ръцете му, почернели от графита.

Все пак бях в състояние да разбера, че Лоудър с мъртъв и че ако всичко това излезе наяве, за мене щеше да стане много неприятно, след като бях стигнал дотам да го заплашвам с пистолет.

Претърсих наоколо, докато открия припой и поялник. После се качих горе и извиках Бънтър, който се беше върнал много бързо. Отидохме в пушалнята, запоихме ръката — доколкото ни беше по силите. След това занесохме обратно всичко в работилницата. Избърсахме отпечатъците от пръсти и заличихме следите от присъствието си. Оставихме електрическото табло и осветлението така, както си бяха преди, и по много заобиколен път се прибрахме в Ню Йорк. Единственото, което взехме със себе си, беше копието от консулския печат, което хвърлихме в реката.

Лоудър беше намерен от иконома си на следващата сутрин. Прочетохме във вестниците за това как бил паднал във ваната по време на някакви експерименти с галванопластика. Коментираше се ужасният факт, че ръцете на мъртвия били плътно покрити с мед. Не било възможно да я отстранят, без да се стига до неприятни крайности, затова го погребали така.

Това е всичко. Ако обичате, Армстронг, мога ли да си получа уискито със сода?

— Какво стана с канапето? — попита междувременно Смит Хартингтън.

— Купих го, когато се разпродаваха вещите на Лоудър — отговори Уимзи, — свързах се с един добър, стар католически свещеник, когото познавах, разказах му цялата история и той се закле да пази тайна. Той беше оправен човек, много свестен и разбран и така една вечер двамата с Бънтър закарахме кушетката с колата до неговата черква, на няколко километра извън града, и я погребяхме по християнски в края на гробището. Това беше най-доброто, което можехме да направим.

ЗАБАВНИЯТ ЕПИЗОД С ВЪПРОСНАТА БУКВИЧКА

Постоянно и недостойно любопитство направляваше (макар че това едва ли е най-точната дума в случая) непрофесионалната детективска кариера на лорд Питър Уимзи. Навика да задава глупави въпроси — естествен за юношата, въпреки че е доста дразнещ — той запази дълго след като на безупречния му камердинер Бънтър бе възложено да бръсне четината от брадата му и да се грижи за неизбежните доставки и запаси от коняк „Наполеон“ и пури марка „Viliar y Viliar“. Беше тридесет и две годишен, когато сестра му Мери го прекръсти Слонска рожба^[1]. От идиотските му въпроси (в присъствието на брат му, херцога на Денвър, който се изчерви заради него) с какво е тапицирана прословутата възглавница, на която седи Председателят на камарата на лордовете, държавникът, който заемаше това място в онзи момент, реши да провери как стоят нещата в промеждутък на бездействие и в дълбините ѝ откри прочутото диамантено колие на маркиза Ритъл, изчезнало в деня на откриването на Парламента и надеждно потулено от един чистач. От това, че преследваше главния инженер на Би Би Си да му обясни що е „Високочестотно трептене и как се предизвиква“, негова светлост между другото разкри голямата банда на Плофски от конспиратори-анархисти, които бяха възприели кодова свръзка чрез методична система от радиосмущения, наслагвани на вълната на радио Лондон и съответно излъчвани от мощен предавател в радиус от около седемстотин-осемстотин километра за голямо разочарование на слушателите от Великобритания и Европа. Той започна да досажда на светските, ако не и толкова благопристойни люде, като си науми да слиза до станциите на метрото по стълбите, макар че единственото интересно нещо, което намери там, бяха изпоцапаните с кръв обувки на убиеца от площад Слоун. А пък когато поправяха канализацията на Глегс Фоли, докато се пречкаше и спъваше работата на водопроводчиците, неочаквано стигна до откритието, което изпрати на

бесилката гнусния отровител Уилям Гордлестоун Чити. От споменатото дотук става ясно защо верният Бънтър съвсем не се изненада, когато една априлска сутрин беше известен за внезапната промяна в програмата.

Пристигнаха на гара Сен Лазар рано, за да изпратят багажа си. Бяха пътували три месеца из Италия просто за развлечение, а след това последваха две приятни седмици в Париж. Сега, на път обратно за Англия, имаха намерение да погостуват за малко на дука на Сан-Кроа в Руан. Лорд Питър се позавъртя из чакалнята, купи си един-два вестника с повече картинки, но очите му шареха из тълпата. Погледът му на познавач се спря на стройно момиче, подстригано по момчешки и с лице на парижко гаменче, но беше принуден да признае, че глезените му не са чак дотам изящни; помогна на възрастна дама да обясни на продавача от павилиончето за вестници, че търси карта на Париж, а не пощенска картичка, изпи набързо един коняк на една от зелените масички в дъното на залата и реши да отиде да види какво прави Бънтър с багажа.

За половин час Бънтър и носачът се бяха придвижили до втора позиция в огромната опашка, защото, както обикновено, една от теглилките беше повредена. Пред тях беше застанала малка възбудена групичка — младата жена, която лорд Питър беше забелязал в чакалнята, мъж на около тридесет години с нездрав тен на лицето, носачът им и чиновникът от регистрацията, който нетърпеливо надничаше от малкото си гише.

— Mais je te repete que je ne les ai pas — каза бледният мъж разпалено. — Voyons, voyons. C'est bien toi qui les as pris, n'est-ce pas? Eh bien, alors, comment veux-tu que je les aie, moi?

— Mais non, mais non, je te les ai bien donnees la-haut, avant d'aller chercher les journaux.

— Je t'assure que non. Enfin, c'est evident! J'ai cherche partout, que diable! Tu ne m'as rien donne, du tout, du tout.

— Mais puisqu'e je t'ai dit d'aller faire enregist-er les bagages! Ne faut-il pas que je t'aie bien remis les billets? Me prends-tu pour un imbecile? Va! On n'est pas depourvu de sens! Mais regarde l'heu-re! Le train part a 11 h. 20 m. Cherche un peu, au moins.

— Mais l'uisque j'ai cherche partout — le gilet, lien! Le jacquet rien, rien! Le pardessus — rien! rien! rion! C'est toi...^[2]

В този момент носачът им, подтикван от отчаяните викове и трополене на опашката и от следващите една след друга обиди от страна на носача на лорд Питър, се намеси в спора:

— P't-etre qiT m'sieur a boute les billets dans son pantaion^[3] — предположи той.

— Triple idiot! — сопна му се пътникът — Je votis le demande est-ce qu-ori a jamais entendu parlor dc mettre des billets dans son pantaion? Jamais!^[4]

По носачите във Франция са „демократи по душа“, нещо повече — те са много зле платени. Безграничната търпимост на английските им колеги няма нищо общо с тях.

— Ah — каза той, пусна двете тежки чанти на земята и се огледа наоколо за морална подкрепа. — Vous dites? En voila dti joli! Allons, mon p'tit, ce n'est pas parce qu'on porte un faux-col qu'on a le droit d'insulter les gens.^[5]

Спорът щеше да се превърне в истинска свада, ако младият мъж случайно не беше открил липсващите билети — и то пак в джоба на панталона си, — та регистрацията на багажа му продължи, а тълпата показва явно облекчение.

— Бънтър — обърна се негова светлост с гръб към групичката, докато си палеше цигара, — отивам да сменя билетите. Потегляме направо за Лондон. Носите ли си оная машинарийка за моментални снимки?

— Да, ваша светлост.

— Тази, с която можете да снимате незабелязано, без да я вадите от джоба?

— Да, ваша светлост.

— Трябва ми снимка на тези двамата.

— Да, ваша светлост.

— Аз ще се оправя с багажа. Телеграфирайте на дука, че неочаквано са ме повикали у дома.

— Разбрано, ваша светлост.

Лорд Питър не заговори повторно по въпроса, докато Бънтър не се зае с гладенето на панталоните му в кабината им на борда на „Нормания“. След като се убеди, че младата двойка, която беше възбудила любопитството му, е на кораба и пътува втора класа, той най-стриктно избягваше контакти с тях.

— Направихте ли снимките?

— Надявам се, ваша светлост. Знаете, ваша светлост, че кадърът бяга, когато се снима от вътрешния джоб на сакото. Опитах на три пъти и вярвам, че поне веднъж съм успял.

— Кога, по възможност най-бързо, бихте могли да ги проявите?

— Веднага, ако ваша светлост пожелае. В куфара си имам всичко необходимо.

— Ех, че забавно! — каза лорд Питър и нетърпеливо намъкна свилена пижама в бледомораво. — Да помогна ли с нещо — да поддържа шишетата, а?

Мистър Бънтър наля стотина грама вода в една четвъртлитрова мензура и подаде на повелителя си стъклена пръчица и едно съвсем малко пакетче.

— Бъдете така добър, ваша светлост — каза той, като залости вратата, — да разбъркате бавно съдържанието на бялото пакетче във водата и щом то се разтвори, да прибавите съдържанието на синьото пакетче.

— Почти като онова очистително, което шуми, като смесваш двата праха — каза развеселен негова светлост. — Газирано ли е?

— Слабо, ваша светлост — отговори специалистът и поръси малко кристалчета натриев хипосулфит във ваничката.

— Жалко — каза лорд Питър. — Бих казал, Бънтър, че приготвянето на разтвори е безкрайно досадна работа.

— Да, ваша светлост — отговори невъзмутимо Бънтър. — Винаги съм възприемал тази част от процедурата като изключително пипкава.

Лорд Питър злонравно развъртя стъклената пръчица.

— Само почакайте да стигнем до гара Ватерло — закани се той.

След три дни лорд Питър Уимзи седеше в препълнената с книги всекидневна на улица „Пикадили“ 110 А. Върху масата букет жълти нарциси с дълги дръжки се усмихваха на пролетното слънце и кимаха на ветреца, който нахлуваше игриво през отворения прозорец. Вратата се отвори и негова светлост вдигна поглед от красивото издание на приказките на Лафонтен с приложения към него илюстрации от Фрагонар, които той разглеждаше с помощта на лупа.

— Добро утро, Бънтър. Свършихте ли нещо?

— Установих, ваша светлост, че младата особа, за която става дума, вече е взета на работа от по-възрастната херцогиня на Медуей. Казва се Селестин Берже.

— Не сте докрай прецизен за разлика от друг път, Бънтър. Само в театралните постановки съществува името Селестин. Трябваше да кажете „под името Селестин Берже.“ А мъжът?

— Той се е установил на този адрес, ваша светлост — на улица „Гилфорд“, в Блумсбъри.

— Отлично, драги ми Бънтър. А сега ми подайте „Кой кой е“. Беше ли неприятна задача?

— Не особено, ваша светлост.

— Предполагам, че някой ден ще ти предложи нещо, което никак няма да ти е по вкуса — каза негова светлост, — ти ще ме напуснеш, а аз ще си прережа гърлото. Благодаря ти. Отивай да играеш. Ще обядвам в клуба.

Книгата, която Бънтър подаде на работодателя си, наистина носеше заглавието „Кой кой е“, изписано с едри букви върху корицата, но не би могла да се намери в нито една обществена библиотека или книжарница. Беше обемист ръкопис, плътно изписан отчасти с дребния, почти печатен почерк на мистър Бънтър, отчасти със спретнатия, но почти нечетлив почерк на лорд Питър. Съдържаше биографии на най-неочаквани хора и най-неочаквани факти от живота на най-известни хора. Лорд Питър отгърна на дългите обяснения под името на овдовялата херцогиня на Медуей. Четенето явно го изпълни със задоволство, защото след известно време той се поусмихна, затвори книгата и отиде до телефона.

— Да, херцогинята на Медуей е на телефона. Кой е насреща?

Дълбокият, дрезгав старчески глас прозвуча приятно за лорд Питър. Той сякаш виждаше властното лице и изправената стойка на най-голямата красавица в Лондон през шейсетте години.

— Питър Уимзи, ваша светлост.

— Нима! Здравейте, млади човече! Завърнали сте се след скитането си из Континента?

— Току-що, и копнея коленопреклонно да засвидетелствувам привързаността си към най-чаровната дама в Англия.

— Господ да ви поживи, дете, говорете направо — настоя херцогинята. — Момче като вас не би отрупало с ласкателства една

стара жена за няма нищо.

— Искам да ви се изповядам, херцогиньо.

— За друго време сте роден — измърка доволно гласът. — Пилеете дарбите с детинщини.

— Ето защо искам да говоря с вас, херцогиньо.

— Е, добре, мили мой, ако имате грехове, за които си струва да се чуе, ще се радвам да ме посетите.

— Изящната ви любезност може да се сравни само с чара ви. Ще намина днес следобед.

— Вкъщи съм си само за вас и за никой друг. Е, чакам ви.

— Целувам ви ръка, скъпа госпожо — изрече лорд Питър и чу гърлен смях в слушалката.

* * *

— Каквото и да говорите, херцогиньо — каза лорд Питър, седнал почтително на столчето пред камината, — но вие сте най-младата жена с внуци в Лондон, без да изключвам майка си.

— Милата Хонория е направо дете — отвърна херцогинята. — Имам двадесет години в повече зад гърба си и съм достигнала възрастта, когато човек започва да се хвали с годините си. Ще направя всичко възможно да видя и правнуци, преди да умра. Силвия ще се омъжва след две седмици за глупавия син на Атънбъри.

— Абкок?

— Същият. По-лоши кучета от неговите не съм виждала, а той различава шампанско от сотерн само защото едното се пени. Но Силвия също е глупава, момчето ми, и предполагам, че ще я карат великолепно. По мое време жената трябваше да има или ум, или красота — за предпочитане и двете. В наши дни е достатъчно да си плоска като дъска. Доброто общество съвсем загуби здравия си разум с премахване ветото в Камарата на лордовете. Изключвам вас, Питър. Вие имате дарби. Жалко, че не се занимавате с политика.

— Боже опази!

— При сегашното положение на нещата може и да сте прав. По мое време имаше велики личности. Милият Диззи^[6]. Ясно си спомням как всички ние се стараехме да го спечелим, когато почина съпругата

му — Медуей се беше поминал година по-рано, — но той беше толкова погълнат от онази глупачка от Брадфорд, която не беше прочела и ред от книгите му, а и да беше, не би ги разбрала. А сега Абкок се кандидатира за Парламента и ще се жени за Силвия.

— Не сте ме поканили за сватбата, скъпа херцогиньо. Това така ме огорчава — въздъхна негова светлост.

— Господ да ви поживи, дете, не аз изпращах поканите, но предполагам, че брат ви и досадната му съпруга ще присъствуват. Разбира се, че и вие ще дойдете, щом искате. Нямах представа, че имате слабост към сватбите.

— Не знаехте ли? — каза Питър. — Имам особена слабост към тази сватба. Ще ми се да видя лейди Силвия облечена в бял атлаз, със семейните дантели и диаманти, и да се разчувствувам по дните, когато моят фокстериер направи куклата ѝ на парцали.

— Добре, миличък, така да бъде. Елате по-рано, за да ме подкрепяте. Колкото до диамантите, ако не беше семейна традиция, Силвия нямаше да ги сложи. Има нахалството да се оплаква от тях.

— Мислех, че са измежду най-хубавите, които съществуват.

— Така е. Но тя казва, че обковката е грозна и старомодна, че не обичала диаманти и че не подхождали на роклята и. Що за глупост! Да сте чували за момиче, което не харесва диаманти? Искала нещо романтично и феерично с перли. Много ме ядосва това момиче.

— Обещавам да се възхитя гласно — каза Питър. — И да се възползувам от факта, че се познаваме толкова отдавна, за да и кажа, че е магаре и прочие. Радвам се, че ще ги видя. Кога ще ги извадят от сейфа в банката?

— Мистър Уайтхед ще ги донесе вечерта преди сватбата — отвърна херцогинята — и аз ще ги прибера в сейфа в моята стая. Елате в дванадесет, за да ги разгледате на спокойствие.

— Би било чудесно. И гледайте да не изчезнат през нощта.

— Ами, къщата ще бъде претърпкана с полицаи. Толкова е досадно! Но ми се струва, че не би могло да се избегне.

— Мисля, че така е добре — каза Питър. — У мен има нездрава симпатия към полицията.

* * *

Сутринта в деня на сватбата като резултат от старанието на Бънтър лорд Питър беше блестящ и елегантен — за чудо и приказ. Косата му с цвят на иглика представляваше изящно произведение на изкуството и да бъде скрита под цилиндър беше равносилно да затвориш слънцето в урна от черен кехлибар; гетите, светлите му панталони и безупречно лъснатите обувки допълваха монохроматичната симфония. Само след най-пламенни молби успя да убеди своя тиранин да му разреши да вземе във вътрешния си джоб две мънички фотографии и тъничко писмо от чужбина. Мистър Бънтър, също безупречно облечен, го последва в таксито. Точно по обяд те се появиха под раирания сенник, който красеше входа за дома на херцогиня Медуей на Парк Лейн. Бънтър бързо изчезна към задния вход, а негова светлост се изкачи по стълбището и поиска да бъде представен на възрастната херцогиня.

Повечето от гостите все още не бяха пристигнали, но къщата гъмжеше от възбудени хора, които се носеха безшумно насам-натам с цветя и молитвеници в ръце, а същевременно потракването на съдове и прибори за хранене откъм трапезарията издаваше подготовката за пищна гощавка. Лакеят отиде да извести за идването на лорд Питър, след като го въведе във всекидневната, а там беше криминалният инспектор Паркър, близък приятел и предан колега на лорда, и в момента бе застанал на пост, но в цивилно облекло, край скъпата колекция от слонова кост. Лорд Питър го поздрави със задушевно ръкостискане.

— Спокойно ли е засега? — осведоми се той.

— Всичко е наред.

— Получихте ли известието ми?

— Разбира се. Пуснал съм трима от моите хора да следят приятеля ви от улица „Гилфорд“. А тук момичето е все пред очите ни. Занимава се с перуката на старата дама и разни такива неща. Май не е от най-скромничките.

— Учудвате ме — каза лорд Питър и като видя как приятелят му се усмихна накриво, добави: — Наистина е така. Не говорите сериозно, нали? Това би помело всичките ми предположения.

— Е, нищо особено, върти очи и не си затваря устата — това е всичко.

— А как си гледа работата?

— Не съм чул да се оплаквах. Как попаднахте на тези двамата?

— Чиста случайност. Естествено може и да съм сбъркал.

— Получихте ли някаква информация от Париж?

— Бих искал да не използвате тази фраза — заяде се лорд Питър. — Това сте вие, копоите — все лаете. Ще взема да ви изоставя някой ден.

— Прощавайте — рече Паркър. — Втора природа, нали знаете.

— Точно с тези неща трябва да се внимава — отвърна негова светлост със сериозност, която като че ли беше малко не на място. — Човек може да се предпази от всичко друго, но не и от номерата на второто си аз. — Той отиде до прозореца, който гледаше към входа за доставки. — О-хо, ето го нашето пиленце.

Паркър се присъедини към него и видя елегантната късо подстригана глава на францужойката от гара Сен Лазар, прихваната с кокетно завързана черна кордела. Някакъв човек с кошница бели нарциси беше позвънил и, изглежда, се опитваше да ги продаде. Паркър леко откrehна прозореца и те чуха Селестин да казва с подчертан френски акцент: „Не, благодарря за днес нищо.“ Мъжът продължи монотонно да нарежда каквото си знае и и напъха в ръцете голям букет бели цветя, но тя възкликна сърдито, сложи ги обратно в кошницата, тръсна глава, въртна се и хлопна наперено вратата. Мъжът се отдалечи с мърморене. Слабоват, нездрав на вид безделник с раиран каскет се отлепи от стълба на лампата насреща и се повлече по улицата след него, а същевременно хвърли едно око нагоре към прозореца. Мистър Паркър погледна към лорд Питър, кимна и леко махна с ръка. Тозчас мъжът с раираното кепе измъкна цигарата от устата си, загаси я, тикна угарката зад ухото си и се отдалечи, без да се оглежда повече. — Много интересно — каза лорд Питър, когато и двамата се скриха от погледа. — Я чуйте!

Над главите им се разнесе трополене от бягащи нозе, викове и всеобщо вълнение. Двамата мъже се втурнаха към вратата в мига, когато младоженката се спусна обезумяла по стълбите с рояк шаферки след нея и възвести с истеричен писък: „Диамантите! Откраднаха ги! Няма ги!“

В дома тозчас се вдигна врява: слугите и доставчиците се струпаха в салона; бащата на младоженката изскочи от стаята си по великолепна бяла жилетка, но без сако; младата херцогиня Медуей

връхлетя върху мистър Паркър с иск нещо да се направи; а икономът, който и до смъртта си не се съвзе от позора, излетя от килера за провизии с тирбушон в едната ръка и безценна бутилка с отлежал портвайн в другата и я размахваше със сила, равна на тази, с която градският глашатай удря камбаната. Единствено възрастната херцогиня се появи с достойнство, заслиза плавно като кораб с вдигнати платна и повлече Селестин след себе си с увещания да не бъде толкова глупава.

— Успокойте се, момиче — каза вдовицата. — Човек ще си помисли, че ви убиват.

— С ваше разрешение, херцогиньо — изрече мистър Бънтър, изникнал изневиделица с обичайната си невъзмутимост, и хвана здраво разтревожената Селестин за рамото с думите: — Успокойте се, млада жено!

— Но нещо трябва да се направи — извика майката на младоженката. — Ох, как можа да се случи!

В този момент криминалният инспектор Паркър взе думата. Това беше най-вълнуващият и драматичен момент през цялата му кариера. Величественото му спокойствие дойде като упрек към разкудкудякалите се благородници около него.

— Ваша светлост — каза той, — няма причина за тревога. Взели сме мерки. Престъпниците и скъпоценностите са в наши ръце благодарение на лорд Питър Уимзи, който ни инф...

— Чарлс! — изрече лорд Питър със смразяващ глас.

— ... ни предупреди за подготвяното похищение. Един от нашите хора сега ще доведе откъм парадния вход единия от престъпниците — мъжа, заловен с диамантите на ваша светлост. — Всички се обърнаха натам и наистина видяха безделника с кариерния каскет и един униформен полицай да влизат, а продавачът на цветя беше помежду им. — Другият престъпник — жената, която отмъкна ключа от сейфа на ваша светлост, е тук. Не, няма да успеете — добави той, когато Селестин с порой апашки ругатни, които за щастие никой не владееше френски до степен, че да разбере, се опита да измъкне пистолет от пазвата на строгата си черна дреха. — Селестин Берже — продължи той, след като прибра оръжието в джоба си, — в името на закона вие сте арестувана и ви предупреждавам, че всичко, което казвате, ще се запише и ще се използва като улика срещу вас.

— Господ да ни е на помощ — каза лорд Питър, — с това ще вдигнете съдебната зала във въздуха. А вие сгрешихте името, Чарлс. Дами и господа, позволете ми да ви представя Жак Льоруж, известен под името Санкюлота — най-младия и най-хитър мошеник, който някога е фигурирал в досиетата на Palais de Justice^[7] — краде, разбива каси, преоблича се като жена, какво ли не прави.

Ахнаха. Жак Санкюлота изпусна една ругатня и направи гримаса към Питър.

— *C'est parfait* — каза той, — *toutes mes felicitations*^[8], милорд, опасен ченге, така викате вие, hein? — добави той, като се усмихна на Бънтър. — Търпелив англичанин на опашка зад нас на гара Сен Лазар. Моля да кажете как вие ме разпознава да знам за следващия път.

— Бях ви споменал, Чарлс — каза лорд Питър, — колко е лошо човек да не внимава, когато говори. Това ви издава. Във Франция всяко момче е научено да употребява прилагателни от мъжки род, когато говори за себе си. То казва: „*Que je suis beau!*“^[9] Но на едно малко момиченце вкъщи му се втълпява, че то е жена и трябва да казва: „*Que je suis belle!*“^[10] Сигурно е ужасно трудно да се правиш на жена. Когато на гарата чуя развълнувана млада жена да казва на спътника си „За луд ли ме смяташ?“, изпускането на една буквичка, която трябва да значи женски род, събужда любопитството ми. Толкоз! — обобща набързо той. — Оставаше просто да накарам Бънтър да ги снима и да се свържа с нашите приятели от Скотланд Ярд и органите на обществената безопасност във Франция.

Жак Санкюлота отново му кимна.

— Още веднъж да поднеса поздравления на милорд. Вие сте единствен англичанин, когото съм срещал, способен да възприеме красотата на нашия език. За в бъдеще много ще внимавам с въпросната буквичка.

С много страшен вик възрастната херцогиня Медуей пристъпи към лорд Питър.

— Питър — рече тя, — значи ли това, че сте знаели и въпреки всичко сте позволили през последните три седмици един млад мъж да ми приготвя леглото, да ме облича и разсъблича?

Негова светлост беше поне достатъчно благовъзпитан, та се изчерви.

— Херцогиньо — продума той смирено, — честна дума, до тази сутрин не знаех нищо с абсолютна сигурност. А и полицията така много искаше да ги залови на местопрестъплението. С какво да ви засвидетелствувам своето разкаяние? Да накълцам ли на парчета това облагодетелствувано нищожество?

Мрачно стиснатите старчески устни леко се отпуснаха.

— В края на краищата — каза херцогинята с явно задоволство от съзнанието, че ще шокира снаха си — много малко жени на моята възраст биха могли да се похвалят с подобно нещо. Изглежда, момчето ми, че ще си отида от този свят така, както съм живяла.

Защото херцогиня Медуей беше наистина забележителна фигура сред съвременниците си.

[1] В детската книжка „Приказки“ от Р. Киплинг герой от „Малкото слонче“, който непрекъснато задава въпроси. — Б. пр. ↑

[2] — Повтарям ти, че не са у мен. Хайде, хайде, нали ти ги взе? Е как тогава искаш да са у мен.

— Не и не, аз наистина ти ги дадох още там горе, преди да отидеш за вестници.

— Уверявам те, че не си. Впрочем — това е очевидно! Та, по дяволите, аз ги търсих навсякъде. Ти нищо, ама съвсем нищо не си ми давал.

— Но нали ти казах да регистрираш багажа. Не ти ли върнах тогава билетите? Ти за луд ли ме вземаш? Я се махай! И аз си имам чувства! Виж само колко е часът! Влакът тръгва в 11,20 ч. Разтършувай се малко!

— Търсих ги навсякъде — в жилетката — нищо. В самото — пак нищо! В пардесюто — нищо, нищичко! Ти си ... ↑

[3] — Може би господинът е мушнал билетите в джоба на панталона си. ↑

[4] — Формен идиот! Питам ви, къде се е чуло и видяло билети да се пъхат в джоб на панталон! Никога... ↑

[5] — Какво чувам! И таз хубава! Е, малкияг ми, като си се издокарал, това не значи още, че можеш да обиждаш хората. ↑

[6] Бенджамин Дизраели (1804—1881) — английски държавник и писател. — Б. пр. ↑

[7] Съдебната палата в Париж. — Б. пр. ↑

[8] Отлично, поздравявам ви. (фр.). — Б. пр. ↑

[9] Колко съм хубав. (фр.). — Б. пр. ↑

[10] Колко съм хубава. (фр.). — Б. пр. ↑

ПОТРЕСАВАЩАТА СЛУЧКА С ИЗНЕНАДАТА В ТОРБАТА

Главното северно шосе се виеше като гладка стоманеносива лента. Две черни петънца се движеха стремглаво по него, оставяйки слънцето и вятъра зад себе си. За селянина от натоварената със сено каруца те бяха просто „два проклети мотоциклета, дявол да ги вземе“, които един подир друг избоботиха край него и профучаха напред. Малко по-нататък един мъж с жена си, който караше внимателно своя двуместен мотоциклет с кош, се ухили при гръмливия рев на предния мотор с марка „Нортън“, следван от злобния котешки вой на един разярен скот флаинг скуиръл. През ергенските си години мъжът сам беше участвувал в тази вечна гонитба и докато наблюдаваше как състезаващите се машини се смаляват на север, той въздъхна със съжаление.

При внезапния и опасен завой преди моста над Хатфилд човекът с нортъна, преизпълнен с гордост, се обърна и махна предизвикателно на преследвача си. В този миг от другата страна на моста застрашително му се изпречи огромен, натоварен с екскурзианти автобус. Той изви рязко, мотоциклетът му занесе, а следващият го скот флаинг скуиръл направи театрален завой, при което лявата, а след това и дясната стъпенка последователно докоснаха пътното платно. Така вторият моторист спечеля няколко победни ярда. В отговор нортънът изскочи напред с пълна газ. Група деца се изплашиха и се пръснаха безредно от двете страни на пътя. С пиянски криволици едва се промъкна между тях и задният мотоциклетист. Пътят напред беше чист и гонитбата продължи.

Странно защо всеки почивен ден опиянените от простора мотоциклетисти изразходват такива количества бензин по виещия се към Саутенд, Брайтън или Мергейт път. С ръка на клаксона и крак на спирачката, с очи, които като че ли ще изскочат от орбитите при напрегнатото виждане за полицаи, за остри завой, за задънени улици или за самоубийци по кръстопътищата, те гълтат зловонието на

изгорелите газове от движещите се пред тях машини и препускат, смайващо настървени, с омраза един към друг. Пристигат с разстроени нерви и се борят за място в паркинга. После се връщат, заслепени от фаровете на новопристигащите и от силна ненавист и към тях. А през всичкото това време Главното северно шосе се вие като дълга и плоска стоманеносива лента — гладка като писта, без клопки, без препятствия, без отклонения, без задръствания. Всъщност пътят не води за никъде — та нали в края на краищата всички крайпътни кръчми си приличат.

Извива километър след километър шосейната ивица. Острият завой надясно от Болдок и заплетените лабиринти на Бигълзуейд с множеството пътни знаци създадоха само временни затруднения на двамата мотоциклетисти; но разстоянието между тях не намаля. Като натискаха клаксони и стелеха след себе си гъста пушилка, те профучаха през Темпсфорд с пълна скорост и прелетяха като ураган край поста на „Пътна помощ“ при разклона за Бедфорд. Първият моторист отново погледна назад: другият пак натисна яростно своя клаксон... Към хоризонта ниви и отводнителни канали се редуваха по равното като дъска поле ...

Полицаят от Итън Сокън, справедлив и благочестив човек, съвсем не беше маниак, противник на мотоциклетите. Всъщност той тъкмо беше слязъл от велосипеда си, за да прекара остатъка от деня на кръстопътя при дежурния от „Пътна помощ“. Надпреварата на двамата безумци, препускащи из района му със сто километра в час, излизаше извън границите на търпението му, особено като се има предвид, че мировият съдия в този момент случайно минаваше оттук с двуколката си, теглена от пони. Полицаят се спусна към средата на пътя и вдигна властно ръце. Първият моторист се огледа, видя, че другото платно с заето от двуколката и от трактор с ремарке, и се примири с неизбежното. Намали газта докрай, спирачките изсвириха, моторът залитна, но той успя да го закове на място. Вторият мотоциклетист забеляза полицаая отдалеч, намали и когато приближи, моторът му заглъхна с мъркане като на доволно коте.

— Какви хора сте! — каза полицааят с укорителен тон. — Нямате ли поне малко разум, та влизате в града със сто и петдесет километра в час? Това да не е Брукландс? Никога не съм виждал подобно нещо. Ще ви запиша имената и номерата. Кажете ми ги, ако обичате. Вие, мистър

Наджет, сте свидетел, че те караха с над сто и двайсет. Дежурният от „Пътна помощ“, след като хвърли бърз поглед над двата спидомера, за да се увери, че двамата нарушители не са му познати, заяви безпристрастно и акуратно:

— Към деветдесет и девет, толкова ще кажа, ако ме питат в съда.

— Хей, непрокопсаник такъв! — обърна се възмутено вторият мотоциклетист към първия. — Не можеше ли да спреш, като чу, че ти давам сигнал? Гоня те с проклетата ти чанта почти петдесет километра. Не можеш ли да си пазиш скапания багаж?

Той посочи към неголяма издута чанта, завързана с връв за багажника на мотоциклета му.

— Тази ли? — с презрение попита първият. — Какво искате да кажете? Тя не е моя. Никога през живота си не съм я виждал.

Този безочлив отказ без малко да накара другия да онемее:

— След всичко... — той остана с отворена уста. — Как така, идиот такъв, нали я видях да пада оттатък Хатфилд. Виках и надувах клаксона като луд. Мислех си, че директната ти скорост вдига голям шум и не ме чуваш. Взех си белята, като прибрах тая чанта, и тръгнах да те гоня. А ти караш като бесен, и заради тебе се насадих и на полицая. Ами да, някой ще ти каже благодаря, задето се опитваш да бъдеш почтен към глупаците по пътищата.

— Какво общо има това със случая? — попита полицаят. — Моля, документите за проверка.

— Ето ги. — Вторият мотоциклетист измъкна ядосано книжката си. — Казвам се Уолтърс... И това ще бъде последният ми опит да направя някому добро, можете да се обзаложите...

— Уолтърс — повтори полицаят, докато прилежно отбелязваше данните в кочана си. — И Симпкинс. Ще получите своевременно призовки — след около седмица, нищо чудно още в понеделник.

— Отидоха още четирийсет шилинга на вятъра! — изръмжа мистър Симпкинс, като си играеше с ръчката за газта. — Не може ли да се направи нещо?

— Какво, четирийсет шилинга? — изсумтя полицаят. — Вие представлявате опасност за хората с това лудо каране. Смятайте, че ви се е разминало, ако се отървете с по пет лири.

— О, дявол да го вземе — каза Симпкинс и яростно натисна с крак стартера. Моторът изръмжа и запали; Уолтърс умело препречи

пътя на нортъна със своята машина.

— Ей, не бързай! — извика той гневно. — Вземи си мръсната чанта и без такива глупости. Казвам ти, че наистина я видях да пада.

— Не с такъв тон! — започна полицаят, но изведнъж забеляза, че дежурният се втрещва някак странно в чантата и му прави знаци. — Виж ти! Какво има с... Мръсна чанта ли казахте? Я ми дайте да я погледна аз, ако нямате нищо против.

— Нямам нищо общо с нея — каза Уолтърс, като я подаваше. — Видях я да пада и ... — Гласът му секна, щом очите му се заковаха в долния и край, откъдето се процеждаше нещо тъмно, мокро и ужасно.

— Забелязахте ли този край, когато я вдигнахте? — попита полицаят. Той с нежелание побутна мокрото място и огледа пръстите си.

— Не знам ... не... като че ли не — запелтечи Уолтърс. — Нищо не забелязах. Аз ... Сигурно се е разпорила, след като е паднала на пътя.

В настъпилото мълчание полицаят проучи съдрания шев, после бързо се извърна, за да пропъди две млади жени, дошли да позаяпат. Дежурният от „Пътна помощ“ любопитно надникна, но се отдръпна с отвращение.

— О, боже! — въздъхна той тежко. — Къдрава е... женска ...

— Не съм виновен! — развика се Симпкинс. — Кълна се, че чантата не е моя. Тоя човек се опитва да ме натопи.

— Аз?! — хлъцна Уолтърс. — Казвам ти, звяр такъв, че падна от твоя багажник! Никак не се чудя, че си надул, като си ме видял да приближавам. Арестувайте го! Отведете го в затвора ...

— Добър ден, господин полицаю — чу се глас зад тях. — За какво е тази суматоха? Не сте ли видели да минава оттук мотоциклетист с малка чанта на багажника?

Голяма открита кола с неестествено дълъг капак на мотора се бе плъзнала до тях съвсем безшумно. Всички от развълнуваната група едновременно се обърнаха към новодошлия.

— Тази ли е, господине? — попита полицаят. Мъжът свали очилата и разкри дългия си остър тесен нос, както и сините си очи с доста скептичен поглед.

— Прилича доста... — започна той, но като съзря избилите в единия ѝ край ужасни петна, попита: — За бога, какво е това?

— И ние искаме да знаем какво е това — отговори мрачно полицаят.

— Хм-м, изглежда, че не съм избрал подходящ момент да търся чантата си — каза шофьорът. — Да кажа сега, че тази чанта не е моя, е много просто, макар и не съвсем убедително. Всъщност тя не е моя и аз мога да твърдя, че е така, защото ако беше моя, нямаше да се главоболя да я търся.

Полицаят се почеса по главата.

— Тези господа и двамата... — започна той.

Мотоциклетистите избухнаха едновременно в разгорещена размяна на възражения. Вече се бе събрала малка тълпа, която дежурният услужливо се стараяше да разпръсне.

— Ще трябва да дойдете с мен в участъка — каза обърканият полицаи. — Не можем да стоим тук, задържаме движението. Но без номера, моля! Вие давайете с мотоциклетите, а аз ще се кача в колата при вас, сър.

— Ами ако засия колата и ви отвлека? — с усмивка подхвърли автомобилистът. — Какво ще правите? Вие можете ли да се справите с това устройство — добави той, обръщайки се към човека от „Пътна помощ“.

— О, разбира се — кимна дежурният и очите му гальовно пробягаха от дългата извивка на ауспуха по екстравагантната линия на каросерията.

— Добре, влизайте. Е, полицаи, вие можете да отидете с другите, за да ги държите под око. Бива си ме да мисля и за подробностите, нали? Впрочем педалът на спирачката е малко стегнат. Не го натискайте рязко, може да ви изненада.

В полицейския участък ключалката на чантата беше разбита сред незапомнено досега напрежение в спокойната история на Итън Сокън и всяващото ужас съдържание бе положено на една маса внимателно. Имаше няколко пласта марля, която беше използвана за увиване, и нищо друго, което да предложи ключ към загадката.

— Е — обади се полицейският началник, — какво знаете вие, господа, за случая?

— Нищо — каза Симпкинс с мъртвешки израз на лицето, — освен че този човек се опитва да ме натопи.

— Видях чантата да пада от неговия багажник точно на отвъдната страна на Хатфилд — повтори Уолтърс категорично — и изминах почти петдесет километра, за да го спра. Това е, което знам ... По-добре никога да не бях докосвал това ужасно нещо!

— Аз също не зная нищо от първа ръка — каза собственикът на колата, — но ми се струва, че се досещам каква е тази история ...

— Какво искате да кажете? — рязко попита началникът.

— Допускам, че това е главата от убийството във Финсбъри парк. Но, подчертавам, това е само предположение.

— Точно така си мислех и аз — съгласи се началникът, поглеждайки вестника на бюрото си. Заглавията поднасяха сензационни детайли от страшното престъпление. — И ако е тъй, трябва да ви поздравя, Бригс, че намерихте тази важна улика.

— Благодаря ви, сър — отдаде чест поласканият полицаи.

— Сега трябва да сменя показанията на всички ви — каза шефът. — Не, не, ще изслушам първо полицаия. Да, Бригс?

След като полицаят, дежурният от „Пътна помощ“ и двамата мотоциклетисти казаха, каквото знаеха, полицейският началник се обърна към шофьора на леката кола.

— А вие какво имате да кажете? — попита той. — Първо, име и адрес.

Мъжът предстари някаква карта, началникът я преписа и му я върна с уважение.

— Чантата ми с някои ценни бижута бе открадната от колата ми вчера на улица „Пикадили“ — започна автомобилистът. — Тя много прилича на тази, само че моята има ключалка с шифър. Направих проучване чрез Скотланд Ярд и бях уведомен, че подобна чанта е била предадена на гардероб на гарата в Падингтън. Веднага подкарах натам, но гардеробиерът ми каза, че точно преди да получат полицейското предупреждение, чантата била потърсена и получена от човек с мотоциклетна екипировка. Някакъв носач ми съобщи, че видял лицето да напуска гарата, а един безделник го забелязал, когато тръгнал с моторетката си. Това било преди един час. Всичко ми изглеждаше почти безнадеждно, тъй като естествено никой не бе обърнал внимание на марката на мотоциклета, а да не говорим за номера. За късмет, докато разпитвах, появи се едно хубаво момиченце. Хубавото момиченце се въртяло около гарата и чуло как един мотоциклетист

запитал някакъв шофьор на такси кой е най-краткият път до Финчли. Оставих полицията да търси шофьора на таксито и потеглих. Във Финчли попаднах на умно момче-скаут. То видяло мотоциклетист с чанта на багажника, но закрепена с разхлабена каишка, махнало му и извикало, за да го предупреди. Мотоциклетистът слязъл и затегнал ремъка; после поел направо за Чипинг Барнет. Момчето не било достатъчно близо и не разпознало машината — единственото, което знаеше със сигурност, бе, че не е дъглас, тъй като брат му имал такава. В Барнет чух случайно, че мъж с мотористко яке и мъртвешки бледо лице изпил две двойни брендите, излязъл от пивницата и подкарал лудо. Номерът? Разбира се, не успели да го видят. Това ми го разказа барманката. За съжаление и тя не забелязала номера. Оттук нататък научавах за безумното му препускане по шосето. В Хатфилд пък чух разказа за надбягването. И ето че сега сме тук.

— Струва ми се, милорд — забеляза полицейският началник, — че участниците в това яростно надпрепускане са били повече.

— Признавам, че е така, но pledирам да признаете за смекчаващо вината обстоятелство старанието ми да не засегна жените и децата и да наваксам повече километри на по-широките места. Но въпросът в момента е...

— Добре, милорд — прекъсна го полицейският началник. — Разказахте ми как стоят нещата според вас; дали е така, може да се направи справка в Падингтън, Финчли и прочие. Но другите двама господа ...

— Ясно е като бял ден — намеси се рязко Уолтърс. — Чантата падна от багажника на този човек, а когато ме видя да идвам с нея, той реши, че има прекрасната възможност да ми хързулне гнусния си багаж... какво по-ясно от това!

— Лъже! — извика Симпкинс. — Този приятел е взел чантата някак си — не казвам как, мога само да предполагам — и му е хрумнало да стовари вината върху мен. Всеки може да каже, че нещо е паднало от багажника на някого. Но къде е доказателството? Къде е каишката? Ако казаното от него е вярно, вие щяхте да намерите останалата част от нея на моя мотор. Но чантата беше на неговата машина — завързана, при това завързана здраво.

— Да, с канап — отвърна със същия тон другият. — Ако бях убил някого и бях избягал с главата му, такъв глупак ли ти изглеждам,

та да я завържа с най-евтината връв? А ето какво се е случило — ремъкът се е разхлабил и е изпаднал някъде по пътя.

— Я слушайте — обади се мъжът, към когото използваха обръщението „милорд“, — имам една идея, ако искате да я приемете. Вие, господин началник, можете да отделите толкова от вашите хора, колкото смятате, че са необходими да държат под око трима отчаяни престъпници, и всички ние ще тръгнем към Хатфилд. В краен случай мога да взема двама в колата, а вие без съмнение имате и полицейска кола. Ако чантата действително е паднала, положително я е видял и някой друг освен мистър Уолтърс.

— Не са я видели! — каза мистър Симпкинс.

— Нямаше жива душа — потвърди Уолтърс, — но откъде пък можеш да си сигурен, че наистина е така, а?

— Искам да кажа, че не е падала, следователно никой не би могъл да я види — изпъшка Симпкинс.

— Добре, милорд — каза началникът. — Склонен съм да приема предложението ви, тъй като ни дава възможност да проверим в същото време и това, което вие ни разказахте. Имайте предвид, че не изказвам съмнение, като имам предвид кой сте. Чел съм за вашата детективска дейност и намирам, че проявявате находчивост. Но аз съм задължен да подкрепя вашите свидетелски показания и с други, ако е възможно.

— Съвсем правилно! — отвърна негова светлост. — Напред, летяща команда! Ще стигнем бързо за... искам да кажа в рамките на позволената скорост — няма да ни трябва повече от час и половина.

* * *

След четиридесет и пет минути скоростно каране състезателната и полицейската кола кротко влязоха в Хатфилд. Оттук нататък водачеството пое четириместната, където седяха Уолтърс и Симпкинс и се гледаха свирепо. Скоро Уолтърс махна с ръка и двете коли спряха.

— Доколкото си спомням, тук някъде — посочи той — бе мястото, където падна чантата. Разбира се, сега я няма.

— Убеден ли сте, че не сте видели и каишка да пада заедно с чантата? — попита полицейският началник, — Все нещо я е придържало.

— Разбира се, че не е имало каишка — намеси се Симпкинс, позеленял от яд. — Нямайте право да му задавате подвеждащи въпроси.

— Един момент — замислено каза Уолтърс. — Не, каишка нямаше, но се сещам, че видях нещо на петстотин метра след това.

— Лъже! — извика Симпкинс. — Това си го измисли!

— Някъде около мястото, където преди минута-две минахме край оня мотоциклет с коша ли? — попита негова светлост. — Казах ви, че трябва да спрем и да попитаме човека дали можем да му помогнем, шефе. Шофьорска етика, нали знаете...

— Какво можеше да ни каже? — отвърна началникът на полицията. — Вероятно току-що е спрял.

— Не съм сигурен — каза лордът. — Вие забелязахте ли какво прави? О, боже мой, ами къде гледахте? Но ето го, той идва.

Лордът застана на шосето и замаха на моториста, който при вида на четиримата полицаи реши, че ще е по-добре да спре.

— Прощавайте — каза лордът. — Просто искахме да ви спрем и да попитаме дали всичко е наред и въобще успяхте ли да се оправите, нали разбирате.

— Да, вече всичко е наред, благодаря ви. Ако можете да ми дадете два-три литра бензин, бих бил щастлив. Резервоарът ми се откачи. Глупава неприятност, доста ме измъчи. Имах късмет, все едно, че съдбата ми изпрати една скъсана каишка на пътя и го закрепих с нея. Все пак се разля бензин ето оттук, откъдето е изскочил болтът. Добре че не пламна, но мотоциклетистите си имат ангел-хранител — завърши шеговито той.

— Каишка ли? — запита началникът. — Много ми е неприятно, но ако обичате да ни я покажете.

— Как?! Тъкмо сега, когато закрепих тоя проклет резервоар! Какво... Няма нищо, нищо, мила, няма нищо — обърна се той към спътницата си. — Нещо сериозно ли е?

— Да, сър. Извинете за безпокойството.

— Хей — извика единият от полицаите, като ловко хвана Симпкинс, който се беше опитал да побегне иззад колата. — Няма смисъл. Ще си получиш заслуженото, момко!

— Няма вече никакво съмнение — каза шефът тържествуващо, като грабна каишката, която човекът от мотора с коша му подаваше. — Името му „ДЖ. СИМПКИНС“ е изписано с мастило ясно и с едри

букви. Много съм ви задължен, господине. Вие помогнахте да заловим опасен престъпник.

— Така ли? Кой е той? — извика жената в коша. — О, колко интересно! Ужас! За убийство ли става въпрос?

— Четете утрешните вестници, мис — каза началникът, — може би ще намерите нещо. Хей, Бригс, по-добре да му сложите белезници.

— А аз какво ще правя с този резервоар? — тъжно попита младежът. — На теб, Бабс, ти е интересно, но май ще се наложи да слезеш и да побутааш малко.

— О, не — каза лордът. — Ето ви един ремък. Наистина чудесен ремък. И бензин. И едно малко бидонче. Всичко, което един млад човек трябва да има. А когато дойдете в Лондон, не забравяйте и двамата да ме потърсите: лорд Питър Уимзи, улица „Пикадили“ 110 А. Ще се радвам да ви видя по всяко време. Довиждане!

— Чао! — отвърна му младежът, като прекара облекчен ръка през устата си. — Доволен съм, че успях да помогна. Запомнете го като облек-чаващо вината обстоятелство за следващия път, като ме хванете в превишена скорост, господин полицай.

— Какво щастие, че го забелязахме — каза самодоволно полицейският началник по пътя им към центъра на Хатфилд. — Може да се каже, провидението ни го изпрати.

* * *

В полицейския участък в Хатфилд окаеният Симпкинс, вече в белезници, каза:

— Ще си призная всичко. Кълна се в бога, че не знам нищо за това... за убийството, искам да кажа. Познавам един човек, търговец на бижута в Бирмингам. Всъщност не го познавам много добре, срещнахме се едва миналия Великден в Саутенд и се сближихме. Името му е Оуен, Томас Оуен. Вчера получих писъмце, в което пишеше, че бил забравил да си прибере някаква чанта от гардероба на гарата в Падингтън и молеше аз да я получа (в плика беше сложил квитанцията) и да му я донеса, когато имам път насам. Работа в транспорта — видяхте ми картата — и непрекъснато снова из страната. Случи се така, че точно отивах в същата посока с този мотоциклет

нортън, затова взех багажа някъде по обяд и потеглих. Не забелязах датата на квитанцията. Не съм доплащал, следователно не може да е стоял там дълго. И тъй, всичко беше точно така, както вие казахте, до Финчли, където онова момче забеляза, че ремъкът ми се е разхлабил и слязох да го затегна. Тогава видях, че ъгълът на чантата е разпран и мокър и... видях ... ами онова, моето и вие видяхте. Обърках се, изгубих ума и дума. Можех да съобразя само, че трябва да се освободя колкото може по-бързо от тази чанта. Сетих се, че има много безлюдни отсечки по Главното северно шосе. Почти прерязах ремъка, оставих само тясна ивичка, колкото да се държи. Това стана, когато бях спрял да пийна нещо в Барнет. По-късно, щом реших, че няма никой на пътя, се пресегнах и силно тласнах чантата. Паднаха и ремъкът, и чантата, и всичко. Не бях я закачил с куките. Като че планина падна от гърба ми. Предполагах, че Уолтърс се е появил иззад завоя точно в този момент. След един-два километра се наложи да намаля заради стадо овце, което пресичаше шосето, за да излезе на пасището. Тогава го чух да ми сигнализира ... и ... о, боже мой! Той изстена и скри лице в ръцете си.

— Така — каза полицейският началник от Итън Сокън. — Получихме и вашите показания. Кажете нещо повече за този Томас Оуен...

— О, той е без значение — прекъсна го лорд Питър Уимзи. — Не той е човекът, когото търсите. Нали не допускате, че човек, извършил убийство, ще пожелае някой да му върви по петите с тая глава чак до Бирмингам. От само себе си се разбира, че намерението му е било тя да остане на гардероб в Падингтън, докато хитрецьт успее да се измъкне или докато тя се обезобрази до неузнаваемост, или пък и двете. Там впрочем ще намерим онези мои семейни антики, които вашият чаровен приятел Оуен е задигнал от колата ми. Сега, мистър Симпкинс, стегнете се и ни кажете кой стоеше близо до вас пред гардероба, когато вземахте чантата. Напрегнете се, спомнете си, защото нашият хубав малък остров май не е място като за него и той ще замине с първия кораб, докато ние тук си приказваме.

— Не мога да си спомня — изпъшка Симпкинс. — Не съм забелязал. Всичко ми е объркано в главата.

— Нищо, припомнете си отначало. Мислете спокойно. Възстановете си картината: как слизате от мотоциклета, как го подпирате на нещо...

— Не, оставих го на мястото за мотоциклети.

— Тъй! Ето така става. Хайде, мислете: изваждате от джоба си квитанцията, приближавате и се опитвате да привлечете вниманието на гарде-робиера...

— Отначало не можех. Една възрастна дама се опитваше да предаде канарчето си на гардероб, а до нея се суетеше някакъв мъж със стикове за голф, който ужасно бързаше. Той се държа доста грубо с един спокоен човечец със ... о, боже! — с чанта като тази. Ето това е. Тихият човечец май я бе сложил на гишето от много време, а едрият мъжага го беше избутал. Не зная какво точно стана, тъй като точно тогава ми подадоха чантата, едрият мъж избута багажа си пред нас двамата, аз трябваше да се пресегна над него и предполагам — ами да! — взел съм чуждата чанта. Да не би да мислите, че тоя свит, дребничък, невзрачен човечец е убиецът?

— Много убийци са такива — каза началникът на полицията в Хатфилд. — Хайде, опишете го как изглеждаше.

— Някъде към метър и шейсет и пет, носеше пепеливо-кафяв балтон и мека шапка. Много обикновен, с късогледни изпъкнали очи. Струва ми се, но не съм сигурен, че ще го позная, ако го видя отново. О, чакайте малко! Спомних си нещо. Имаше странен белег — с форма на полумесец — под лявото око.

— Това е достатъчно — каза лорд Питър. — И аз така си мислех. Познахте ли, господин началник, чия е главата, когато я извадихме? Не? А аз да! Главата е на Дейлия Долмейърс, актрисата, за която се разправяше, че е заминала за Америка миналата седмица. Ниският мъж с белег като полумесец е съпругът ѝ Филип Стори. Жалка история е това. Тя го разори, отнасяше се към него като към нищожество, изневеряваше му, но, изглежда, че в конфликта той има последната дума. Сега пък, надявам се, правосъдието ще има последната дума спрямо него. Идете бързо да телеграфирате, господин началник, и ако обичате съобщете в Падингтън да ми позволят да прибера чантата си, преди Томас Оуен да се усети, че се е получила малка грешка.

— Е, все пак това си бе майсторско надбягване, струва си призовката — каза Уолтърс, като подаде ръка на разстроения Симпкинс. — Трябва някой ден да проведем още едно. За реванш.

* * *

Рано на следващата сутрин един дребен невзрачен мъж се качваше на борда на презатлантическия лайнер „Волукрия“. Двама души се сблъскаха точно когато се качваха. По-младият от тях, който носеше малка чанта, се обърна да се извини и лицето му просветна като при среща с близък човек.

— А, та това не е ли мистър Стори! — възкликна високо той. — За къде пътувате? Не съм ви виждал от толкова време!

— Боя се — каза мистър Стори, — че нямам удоволствието да ви

...

— Оставете това — каза другият със смях. — Където и да отидете, ще позная този ваш белег. За Щатите ли сте тръгнали?

— Ами да — отвърна Филип Стори, след като забеляза, че несдържаността на неговия познат привлича вниманието на околните. — Вие сте лорд Питър Уимзи, нали? Да, отивам при съпругата си там.

— А как е тя? — позаинтересува се Уимзи, поведе го към бара и седна на една маса. — Замина миналата седмица, нали? Прочетох във вестниците.

— Да, телеграфира ми да отида при нея. Ние... ще прекараме отпуската на ... езерата. Там е много приятно през лятото.

— Телеграфира ви, така ли? Е, добре, ето че сме на един параход. Какво ли не се случва? Аз пък току-що получих заповед за заминаване в последната минута. Преследвам престъпници — моето хоби, нали знаете.

— О, така ли? — мистър Стори облиза устните си.

— Да, а това е криминалният инспектор Паркър от Скотланд ярд, мой много добър приятел. Да ... Много неприятен случай и досаден при това. Една чанта, която трябваше спокойно да си стои в Падингтън, се появи случайно в Итън Сокън. А там няма никаква работа.

Той тръшна чантата на масата толкова силно, че ключалката се отвори.

Стори подскочи с вик и прихвана с ръце отвора на чантата, като че ли искаше да скрие съдържанието и ...

— Откъде я взехте? — извика той. — Итън Сокън? Там ... аз никога...

— Тази е моя — каза спокойно Уимзи, а нещастният Стори се облегна назад, съзнавайки, че се е издал. — Някои от бижутата на майка ми. А вие какво помислихте, чия е?

Инспектор Паркър внимателно потупа нещастника по рамото:

— Не е нужно да отговаряте — каза той. — Арестувам ви, Филип Стори, за убийство на вашата съпруга. Каквото и да кажете, може да се използва против вас.

ПРИНЦИПНАТА САМОРАЗПРАВА ЗАРАДИ ЕДНА КАРТА

Съобщиха, че „Замбези“ се очаква да пристигне в шест часа сутринта. Мисис Райслендър с натежало сърце нае стая в хотел „Магнификал“. Само девет часа и тя щеше да приветствува съпруга си с „добре дошъл“. А после щеше да започне болезненият период на очакване — с дни, със седмици, може би дори с месеци — и накрая неизбежното разкритие.

Администраторът извъртя регистъра към нея. Докато слагаше подписа си, тя механично хвърли поглед на името, вписано преди нейното:

„Лорд Питър Уимзи и камердинерът му — Лондон — апартамент 24.“

Сърцето на мисис Райслендър за миг сякаш замря. Възможно ли беше в този момент провидението да и е оставило вратичка за измъкване. Много малко очакваше тя от съдбата — през целия си живот не беше получила никаква отстъпка от този строг кредитор. Беше направо безумство да свързва крехката си надежда с подписа на човек, когото никога дори не беше и виждала.

И все пак името още веднъж изплува в паметта ѝ, докато вечеряше в стаята си. Малко след това освободи камериерката си и дълго се заседя пред огледалото, изучавайки изнуреното си лице. На два пъти ставаше, отиваше до вратата, но си казваше, че е глупачка и се връщаше. На третия път припряно натисна дръжката на вратата и без да си дава време да размисли, забърза надолу по коридора.

Голяма позлатена стрелка на ъгъла я упъти към апартамент 24. Часът беше единадесет и никой не се виждаше. Мисис Райслендър рязко почука на вратата на лорд Питър, отдръпна се и зачака с отчаянието и облекчението на човек, дочул как съдбовното писмо тупва на дъното на пощенската кутия. Какъвто и да беше рискът, тя вече го беше поела.

Камердинерът беше невъзмутим на вид. Изправил се почтително на прага, той нито приканваше, нито отпращаше.

— Лорд Питър Уимзи? — промълви мисис Райслендър.

— Моля, госпожо.

— Бих ли могла да поговоря с него за малко?

— Негова светлост току-що се оттегли, госпожо. Заповядайте, влезте. Аз ще го известя.

Мисис Райслендър го последва в една от онези царствени всекидневни, които хотел „Магнификал“ предоставяше на богатите пътешественици.

— Заповядайте, госпожо, седнете.

Камердинерът пристъпи безшумно към спалнята, влезе и затвори вратата след себе си. Бравата обаче заяде и тя остана открената, така че мисис Райслендър долови разговора.

— Моля за извинение, ваша светлост, но една дама чака отвън. Тя не спомена нищо за предварително уговорена среща и аз реших, че е по-добре да ви предизвестя.

— Похвално благоразумие — обади се нечий глас. Беше казано със забавена, саркастична интонация, от която по страните на мисис Райслендър изби болезнена червенина. — Никому и никога не определям срещи. Познавам ли дамата?

— Не, ваша светлост. Но, хм — аз я знам по физиономия. Мисис Райслендър.

— О-хо, съпругата на търговеца на диаманти. Е, добре, тактично се опитайте да разберете за какво става дума и ако не е нещо спешно, поканете я за утре.

Следващата реплика на камердинера не се чу, но отговорът беше:

— Не бъдете груб, Бънтър.

Камердинерът се върна.

— Негова светлост би искал да ми кажете, госпожо, с какво би могъл да ви послужи.

— Бихте ли му предали, че съм чула името му да се споменава във връзка с диамантите на Атънбъри и ми е необходимо да се посъветвам с него.

— Разбира се, госпожо. Осмелявам се да отбележа обаче, че негова светлост е безкрайно уморен и би бил в състояние да ви помогне повече, след като си отспи.

— Ако можех да почакам до утре, не бих и помислила да го тревожа толкова късно през нощта. Кажете му, че си давам сметка какво безпокойство му създавам ...

— Извинете ме за момент, госпожо.

Този път вратата се затвори, както трябва. След малко Бънтър се завърна с думите: „Негова светлост ще ви приеме незабавно“ и поднесе вино и дребни сладки.

Мисис Райслендър запали цигара, но едва поела дима, усети край себе си леки стъпки. Като се обърна, видя млад мъж, облечен в разкошен бледоморав халат, изпод който свенливо се подаваха крачолите на копринена пижама с цвят на иглика.

— Навярно ви изглежда много странно, че ви се натрапих в такъв час — издума тя през нервен смях.

Лорд Питър наклони глава на една страна.

— Не знам как да ви отговоря. Ако кажа „Никак“, ще се покажа в лоша светлина. Ако кажа „Да много“ — звучи грубо. Хайде да не говорим за това, а вие да ми кажете какво бих могъл да направя за вас.

Мисис Райслендър се поколеба. Лорд Питър не излезе такъв, какъвто беше очаквала. Забеляза пригладената сламеноруса коса, сресана гладко назад от не много високото му чело; грозния остър и прегърбен нос; леко глуповата усмивка и сърцето и се сви.

— Аз ... Боя се, че ставам смешна, като се надявам на вашата помощ.

— Все тази моя несретна външност — простена лорд Питър с опасна проникателност, която само удвои неудобството ѝ. — Мислите ли, че бихте се проникнали с повече доверие в мен, ако си бях боядисал косата черна и си бях пуснал брадичка и бакенбарди? Виждате ли, много е изнурително винаги да изглеждаш, като че ли името ти е Алджи...^[1]

— Исках да кажа, че едва ли някой би могъл да ми помогне. Но видях името ви в хотелския регистър и ми се стори, че все пак е шанс.

Лорд Питър напълни чашите и приседна.

— Продължавайте — рече той окуражаващо, — звучи интригуващо.

Мисис Райслендър се престаши.

— Съпругът ми е Хенри Райслендър, търговецът на диаманти — обясни тя. — Преселихме се от Кимбърли преди десет години и се

установихме в Англия. Във връзка с работата си мъжът ми всяка година прекарва по няколко месеца в Африка и утре сутрин го очаквам да пристигне с парахода „Замбези“. А сега, в какво се състои бедата. Миналата година той ми подари прекрасно диамантено колие от сто и петнадесет камъка ...

— Известно ми е — „Светлината на Африка“ — каза Уимзи.

Тя го погледна леко учудена, но потвърди.

— Колието ми беше открадното и не се надявам, че ще мога да скрия загубата от съпруга си. Няма дубликат, в който той би се излъгал дори за миг.

Тя замлъкна и лорд Питър леко я насърчи:

— И вие, предполагам, сте дошли при мен, защото нещата не бива да стигнат до полицията. Ще ми кажете ли чистосърдечно защо?

— Тук полицията няма работа. Аз знам кой го е взел.

— Така ли?

— Има един човек, когото и двамата донякъде познаваме. Казва се Пол Мелвил.

— Хм, да, струва ми се, че съм го виждал из клубовете. Беше в нередовните войски, но се прехвърли в редовните. Мургау. Представителен. Напомня на ампелопсис, нали?

— Ампелопсис?

— Дива лоза, просто увивно, растение, което смучи, откъдето намери. Знаете ги, разбира се: първата година — тънки стръкчета, втората година се разраства, а на следващата — погълнало е всичко наоколо. Ха сега кажете, че съм груб.

Мисис Райслендър захихика.

— Сега, след като ми изтъкнахте приликата, мисля си, че той е същински ампелопсис. Какво облекчение е да мислиш за него по този начин... И така, той е някакъв далечен роднина на мъжа ми. Посети ме една вечер, когато бях сама. Говорехме за скъпоценности, аз донесох моята кутия с бижута и му показах „Светлината на Африка“. Той доста разбира от скъпоценни камъни. Влизах и излизах от стаята на два-три пъти, но и през ум не ми мина да заключа кутията. След като си отиде, поразтребих и отворих кутийката, в която държах диамантите — бяха изчезнали.

— Хм, доста нагло. Вижте какво, мисис Райслендър, вие сте съгласна, че той е ампелопсис, но не искате да съобщите в полицията.

Честно казано — моля да ми простите, но вие ми искате съвет, нали — струва ли си да го прикривате?

— Не това е причината — отвърна глухо жената. — О, не. Но той открадна и още нещо. Взе и едно портретче — малко изображение в рамка с инкрустирани диаманти.

— О-хо!

— Да, да. Беше в тайното отделение на кутията ми за бижута. Нямам представа откъде е знаел, но тя е всъщност старо ковчеже, собственост на семейството на съпруга ми, и вероятно е знаел за тайното отделение и е решил, че една проверка може да се окаже полезна. Както и да е, когато изчезнаха диамантите, тогава изчезна и портретчето, а той знае, че няма да се осмеля да взема мерки за издирването на колието, защото като го открият, и портретчето ще бъде на същото място.

— Значи не е било само портретче. За портрет все пак би могло да се намери някакво извинение. Оставили са ви го за съхранение, да кажем.

— Беше надписано с имената ни и с текст, който нищо, ама нищо не би могло да оправдае... Цитат от Петроний.

— О, боже — въздъхна лорд Питър, — права сте. Доста емоционален автор.

— Омъжих се много млада — каза мисис Райслендър, — а със съпруга ми не се разбирахме от самото начало. Всичко стана, когато той пак беше заминал за Африка. Беше чудесно и не се свеняхме. Дойде и краят. Бях огорчена. Не ми се живееше. Той ме изостави, нали разбирате, а аз не можех да му простя. Ден и нощ се молах за възмездие. Но сега ... не искам възмездието да го настигне с моя помощ.

— Почакайте за момент — рече Уимзи. — Искате да кажете, че ако се намерят диамантите, а с тях и портретчето, цялата тази история ще излезе наяве?

— Съпругът ми ще поиска развод. Той няма да прости нито на мен... нито на него. Аз ще си платя, това не ме тревожи, но...

Тя сви ръце в юмруци.

— ... Колко пъти съм го проклинала — и него, и хитрушата, която го спечели. Тя изигра козовете си много добре. А това би ги съсипало и двамата.

— Но ако вие се превърнете в оръдие на отмъщението — каза благо Уимзи, — бихте се намразили. И ще е непоносимо за вас, защото той също ще ви намрази. Жена като вас не би се унижила за нищо на света, разбирам. Ако господ пожелае гръм да ги удари, би било ужасно, но добре дошло, а ако вие спомогнете да избухне скандал, би било отвратително.

— Вие като че ли ме разбирате — каза мисис Райслендър. — Колко странно!

— Напълно ви разбирам. Но нека да ви кажа — рече Уимзи, като кисело сви устни, — че е абсолютна глупост една жена да следва повелята на честта в такива случаи. Това само болезнено я измъчва, а в края на краищата никой не го очаква от нея. Но хайде да не изпадаме в емоционални настроения. Вие няма да въздавате отмъщение, защото така е пожелал някакъв ампелопсис. Защо трябва да го правите, заради този противен човек ли? Ще се справим с него от корен — клонче по клонче, до най-малките мустачки. Не се тревожете. Та така — моите ангажименти тук ще ми отнемат един ден. След това, за да се запозная с Мелвил, ще ми трябва ... да кажем, седмица. Още една — да се добера до нещата, ако, разбира се, той все още не ги е продал, което не ми се вярва. Ще успеете ли да дължите съпруга си настрана за две седмици, как мислите?

— О, да, бих могла да кажа, че са в имението, че съм ги дала да ги почистят или нещо подобно. Но мислите ли, че ...

— Ще се опитам да направя каквото мога, мисис Райслендър. Нашият човек трябва да е затруднен материално, щом като е започнал да посяга на диаманти?

— Мисля, че напоследък има дългове от залаганията на конните състезания. А може би и от покер.

— О-хо, играе покер, така ли? Това е чудесен претекст да се запозная с него. Е, отпуснете си душата — ще ги намерим, дори ако се наложи той сам да ги откупва. Но може и да не се стигне дотам. Бънтър!

— Да, милорд! — появи се камердинерът от другата стая.

— Ще отидеш ли да провериш дали е „чисто“ и да дадеш сигнал за отбой?

Мистър Бънтър излезе в коридора и като видя само един възрастен господин да влиза в банята и млада дама в розово кимоно,

която подаде глава от съседната врата и побърза да се скрие обратно, щом го съзря, шумно си издуха носа вместо да надуе тръбата.

— Лека нощ и много ви благодаря — каза мисис Райслендър и незабелязано се промъкна обратно в стаята си.

* * *

— Какво ви кара, млади приятелю — каза полковник Марчбанкс, — да се захващате с този тъй неприятен тип Мелвил?

— Диаманти — каза лорд Питър. — Наистина ли мислите така за него?

— Направо ужасен човек — каза аристократът Фредерик Арбътнот. — Купи. Защо му ангажирахте стая тук, това си е съвсем приличен клуб, а на този тип всеки втори му знае спатиите.

— Две спатии ли казахте? — попита Импи Бигс, който в момента поръчваше уиски и хвана само последната дума.

— Не, не — една купа.

— Простете. Е, друже мой, как сте на пики. Силна боя.

— Пас — каза полковникът. — Напоследък не знам докъде ще я докарат в армията.

— Без коз — обяви Уимзи. — Всичко е наред, момчета. Доверете се на чичо си Пийт. Хайде, Фреди, колко ще станат сега купите?

— Николко, полковникът ме остави на сухо.

— Много си предпазлив! Приключихме ли с анонсирането? Тъй, почваме. Хайде да видим какви карти ще свалите като партньор. Наистина много добре. Този път ще бъде шлем за нас. Доволен съм, че изказахте такова мнение, полковник, защото искам специално вие и Бигс да останете тази вечер, за да направим едно каре с Мелвил.

— А с мен какво ще стане? — попита Фреди.

— Вие, скъпи, сте зает и ще си отидете рано. Аз специално поканих моя приятел Мелвил, за да се срещне с опасния полковник Марчбанкс и с нашия прославен адвокат по криминални дела. От чии карти трябва да пусна? А, да. Хайде, полковник, дайте го този поп, все някога ще му дойде времето, защо пък не сега?

— Това е заговор — каза мистър Арбътнот подчертано мистериозно. — Давайте, с мен не се занимавайте.

— Имате си причини да се захващате с този човек, така ли да го разбирам? — каза сър Импи.

— Струва ми се, че останалите ръце са мои. Да, имам причини. Вие с полковника наистина ще ми направите услуга, като му разрешите да влезе в играта тази вечер.

— Щом като желаете — изръмжа полковникът, — но се надявам, безсрамният млад просяк няма да си въобрази кой знае какво, след като го представите.

— Аз ще се погрижа за това — каза негова светлост. — Картите ви, Фреди. У кого е асът купа? У мен, разбира се. Ние печелим ... О, Мелвил, добър вечер.

Ампелопсисът беше същество с по своему доста приятна външност. Висок, загорял, с наниз бели зъби, който се запомняше. Той поздрави сърдечно Уимзи и Арбътнот, към полковника се отнесе с малко прекалена фамилиарност и изрази удоволствието си да бъде представен на сър Импи Бигс.

— Идвате точно навреме да поемете ръката на Фреди — каза Уимзи. — Той има среща. Нямам предвид ръчицата му, а вечните слаби ръце на карти, които му се падат. Шегувам се.

— Е, добре — покорно каза Фреди и стана. — Май че трябва да се размърдам и да се махам. Довиждане на всички.

Мелвил зае неговото място и играта продължи, а щастието клонеше ту към едните, ту към другите. В края на втория час полковникът, който страдаше повече от стройната теория на своя партньор за водене на играта, видимо взе да клюма.

Уимзи се прозина.

— Не стана ли малко скучно, полковник? Да бяхте измислили нещо да живне тази игра.

— Не е кой знае какво да се играе бридж — каза Мелвил. — Защо да не се поразкършим малко на покер, а, полковник? Добре ще ви дойде. Какво ще кажете, Бигс?

Свикнал да преценява добре свидетелите си, сър Импи спря многозначителен поглед на Уимзи, след което отговори:

— Нямам нищо против, ако другите са „за“.

— Това се казва идея — рече лорд Питър. — Хайде, полковник, недейте да разваляте играта. Мисля, че чиповете са в чекмеджето.

Винаги губя на покер, но нима има значение, щом като ти доставя удоволствие. Нека да вземем ново тесте.

— С колко ще се влиза в играта?

— Какво ще кажете вие, полковник?

Полковникът предложи с 20 шилинга. Мелвил направи гримаса и вдигна залога до една десета от пода. Поправката се възприе, сякоха и на полковника се падна да раздава.

Противно на предвижданията си, отначало Уимзи печелеше едно след друго и езикът му все повече се развързваше, той явно оглупя, та опитният Мелвил чак започна да се чуди дали с неописуемите идиотщини лордът не прикриваше невежеството си, или това е маска на закоравял играч на покер. Скоро обаче се окуражи. Късметът премина на негова страна и той започна да печели доста от сър Импи и полковника, които играеха предпазливо и рядко рискуваха, и още повече от Уимзи, който, изглежда, играеше безразсъдно, беше леко пийнал и глупаво залагаше на не съвсем сигурни карти.

— Не съм виждал късмет като вашия, Мелвил — каза сър Импи, когато младият човек събираше хубавата печалба от един флош.

— Днес аз, утре вие — каза Мелвил и подаде картите на Бигс срещу него, на когото беше ред да раздава.

Полковник Марчбанкс взе една карта. Уимзи равнодушно се засмя и поиска нови пет, Бигс — три, а Мелвил, след като поразмисли за миг, взе една.

Този път като че ли всички имаха силни карти, макар че за Уимзи не можеше да се каже нищо — той няколко пъти откриваше играта на две валета, за да поддържа огъня, според неговия израз. Сега беше особено упорит, зачервен хвърляше чиповете, за разлика от Мелвил, който се държеше много уверено.

Пръв се отказа полковникът, а след кратко време и Бигс последва примера му. Мелвил удържа, докато подът стигна почти до сто лири, а Уимзи изведнъж стана нетърпелив и поиска да види картите.

— Четири попа — каза Мелвил.

— Да те вземат дяволите! — рече лорд Питър, като свали своите четири дами. — Недостижим е тази вечер, нали? Е, взимай ги тези пусти карти, Мелвил, и дай шанс и на другите, а?

Докато говореше, той разбърка тестето и му го прехвърли. Мелвил раздаде картите, удовлетвори желанията на останалите трима

играчи, след като влязоха в играта, и беше на път да вземе още три карти за себе си, когато Уимзи неочаквано възкликна и рязко протегна ръка през масата.

— Хей, Мелвил — каза той с леден глас, който по нищо не напомняше обикновения му начин на говорене, — какво точно значи това?

Той повдигна лявата ръка на Мелвил от масата и силно я разтърси. Нещо политна от ръкава към масата и безшумно се плъзна на пода. Полковник Марчбанкс го вдигна и при ужасяваща тишина постави на масата един джокер.

— Боже мой! — изрече сър Импи.

— Негодник такъв! — процеди полковникът, щом възвърна способността си да говори.

— Какво, по дяволите, искате да кажете с това? — простена Мелвил, бял като платно. — Как смеете! Това е номер, измама ... — Беше обхванат от страшен бяс. — Позволявате си да кажете, че шмекерувам. Лъжец! Долен мошеник! Ти ми я подхвърли. Казвам ви, господа — извика той и отчаяно огледа масата, — той ми е подхвърлил картата.

— Хайде, хайде — каза полковник Марчбанкс. — Така няма да си помогнете, Мелвил. Бога ми, наистина няма. Само става по-лошо. Тц-тц, не знам докъде ще я докарат в армията.

— Искате да кажете, че вярвате на всичко това? — извиси глас Мелвил. — За бога, Уимзи, шегувате ли се? Бигс, вие имате глава на раменете си, нима ще повярвате на тоя полупиян глупак и на стария идиот, дето му се тресе главата и господ отдавна трябваше да го е прибрал?

— С този тон няма да спечелите нищо, Мелвил — каза сър Импи. — Боя се, че всички ние видяхме достатъчно ясно.

— Знаете ли, от известно време имах подозрения — каза Уимзи. — Ето защо ви помолих да останете тази вечер. Не искаме да правим публичен скандал, но...

— Господа — каза Мелвил по-въздържано, — кълна ви се, аз съм абсолютно невинен и нямам нищо общо с тази отвратителна история. Не ми ли вярвате?

— Вярвам на това, което видях с очите си, сър — каза леко разпалено полковникът.

— За доброто на клуба, това не биваше да продължава — каза Уимзи. — И пак за доброто на клуба мисля, че всички ние предпочитаме въпросът да се уреди тихо. Боя се, Мелвил, че след това, за което сър Импи и полковникът могат да свидетелствуват, на възраженията ви няма да се обърне внимание.

Мелвил прехвърли погледа си от лицето на военния върху това на прочутия адвокат по криминални дела.

— Не знам какво целите — навъсено се обърна той към Уимзи, — но виждам, че ми скроихте клопка и при това се справихте много добре.

— Мисля, господа — каза Уимзи, — че ако поговоря с Мелвил насаме в стаята му, ще мога да стигна до общоприемливо разрешение, без да се вдига много шум.

— Той трябва да подаде оставка — изръмжа полковникът.

— Ще му обърна внимание на това — каза Питър. — Може ли да отидем в стаята ви за минута, Мелвил?

Свъсил вежди, младият военен тръгна напред. Останал насаме с Уимзи, той яростно се нахвърли върху него с думите:

— Какво искате? Какво целите с това чудовищно обвинение? Ще ви съдя за клевета.

— Съдете ме — отвърна хладнокръвно Уимзи, — ако мислите, че някой ще повярва на приказките ви.

Той запали цигара и нехайно се усмихна на разгневения млад човек.

— Какво означава това все пак?

— Това означава само — каза Уимзи, — че вие, офицер и член на този клуб, сте уличен в измама при игра на карти за пари в присъствието на сър Импи Бигс, полковник Марчбанк и в мое присъствие. А сега, капитан Мелвил, считам, че най-доброто за вас е да ми поверите отговорността за диамантеното колие и портретчето на мисис Райслендър, а след това просто да се изпарите от тези ослепително осветени салони, без да задавате въпроси.

Мелвил цял подскочи.

— Господи! — извика той. — Сега разбирам. Това е изнудване.

— Можете да наричате нещата както искате: и изнудване, и измама — каза лорд Питър и сви рамене. — Но защо да използваме грозни думи? В ръцете ми сте. По-добре не се дърпайте.

— А да предположим, аз кажа, че не съм чувал за тези диаманти?

— Не е ли малко късно? — любезно каза Уимзи. — Ужасно ще съжалявам, но в такъв случай историята от тази вечер ще стане достояние на обществеността.

— Върви по дяволите, вероломен безсрамник! — изруга Мелвил леко приведен, готов да се хвърли към него, и оголи зъби.

Уимзи стоеше спокоен, с ръце в джобовете. Удар не последва. Разярен, Мелвил измъкна ключовете и отключи гардероба си.

— На ти ги — изръмжа той и метна на масата малък пакет. — Сипа ме. Взимай ги и върви по дяволите.

— Е, да, все някога — какво толкова има? — измърмори негова светлост. — Много благодаря. Знаете ли, аз съм кротък човек и мразя неприятности. — Той внимателно разгледа плячката си и с вещина на специалист прекара камъните между пръстите си. Погледна портрета и сви устни. — Да, това наистина би предизвикало скандал — промърмори той, зави ги отново и пусна пакета в джоба си.

— Довиждане, Мелвил, и благодаря за удоволствието от играта.

* * *

— Бигс — обърна се Уимзи, след като се завърна в игралната зала, — вие сте човек с опит. Как мислите, какво се полага на изнудвача?

— Засягате една от язвите на обществото, пред която законът е безсилен — заяви видният юрист. — Като човек не виждам наказание, което да съответствува на злодеянието на изнудвача. Това престъпление е по-жестоко и в крайна сметка с безкрайно по-тежки последици от убийството. Като юрист мога само да кажа, че с последователност отказвам да защитавам изнудвачи или да водя дела срещу нещастниците, които са се разправили с мъчителя си.

— Хм! ... А вие, полковник?

— Това не са хора — рече твърдо дребничкият воин. — Малко е да го разстреляш. Познавах един човек... всъщност мой близък приятел... доведоха го до самоубийство... Пръсна си черепа... а беше такъв хубав човек. Не ми се говори за това.

— Искам да ви покажа нещо — каза Уимзи. Той събра пръснатите върху масата карти и ги разбърка.

— Вземете ги, полковник, и ги поставете с лице към масата. Точно така. Сега цепете на двайсетата карта — седмица каро. Тъй ли е? Аз ще ги познавам. Десятка купа, ас пика, тройка спатия, петица спатия, поп каро, девятка, вале и двойка от купи. Познах ли? Мога да отгатна всичките с изключение на ас купа, който е ей тук.

Той се протегна напред и сръчно извади картата от вътрешния джоб на самото на сър Импи.

— Научи ме човекът, с когото лежахме в една землянка край Ипр — каза той. — Вие двамата не споменавайте за това, което се случи тук тази вечер. Има престъпления, срещу които законът е безсилен.

[1] Алджърнън — герой на О. Уайлд от „Колко важно е да бъдеш Ърнест“. — Б. пр. ↑

НЕПРИСТОЙНАТА МЕЛОДРАМА ЗА ЯБЪЛКАТА НА РАЗДОРА

— Страхувам се, че вие, лорд Питър, докарахте лошото време — каза мисис Фробишър-Пим със закачливо неодобрение. — Ако продължава така, за погребението ще се случи лош ден.

Лорд Питър Уимзи погледна през прозореца на дневната към мократа зелена морава и храстите, където дъждът се изливаше безмилостно върху лавровите листа, твърди и лъскави като мушама.

— Някои хора много се излагат с това обикаляне по погребенията — съгласи се той.

— Да, наистина, никак не ги е срам старите хора. В селце като нашето това е почти единственото им развлечение през зимата. Имат после за какво да приказват седмици наред.

— Да не погребват някоя известна личност?

— Драги Уимзи, вие идвате от малкото си селце, наречено Лондон, и явно не сте в течение на нещата — каза домакинът. — В Литъл Додъринг не е имало досега такова погребение. Това е цяло събитие.

— Наистина ли? — Да, драги. Може би помните стария Бърдок?

— Бърдок? Чакайте да помисля. Не е ли местен земевладелец или нещо подобно?

— Беше — поправи го мистър Фробишър-Пим. — Той почина — умрял преди три седмици в Ню Йорк и сега го изпращат тук, за да бъде погребан. Бърдокови са живели в голямата къща вече няколко века и всичките са погребани в черковния двор, с изключение естествено на този, който беше убит във войната. Секретарят на Бърдок телеграфира за смъртта и съобщи, че тялото ще бъде изпратено веднага щом балсаматорите приключат работата си. Мисля, че параходът пристига в Саутхамптън днес сутринта. Във всеки случай тялото ще бъде докарано от града с влака от 6.30 часа.

— Ще отидеш ли на гарата, Том?

— О, не, драга. Смятам, че няма нужда. Естествено цялото село ще се стече там. Хората на Джолиф ще се оправят чудесно; за целта те наеха допълнително два коня от младия Мортимър. Надявам се, че няма да се разбеснеят и да обърнат катафалката. Конете на Мортимър са, общо взето, малко буйни.

— Но, Том, ние трябва да окажем известно уважение към семейството на Бърдок.

— Ще идем утре на погребението и това е предостатъчно. Трябва да присъствуваме, за да зачетем семейството макар че що се отнася до стареца, почит е последното, което някой би помислил да му отдава.

— О, Том, та той е мъртъв!

— Време му беше. Не, Агата, няма смисъл да се преструваме — старият Бърдок беше злобен, проклет и долен негодник, от когото светът за щастие се отърва. След последния скандал, който забърка, той не можеше да остане повече тук. Трябваше да напусне страната и да замине за Щатите и даже щеше да влезе в затвора ако нямаше пари да си оправи сметките с хората. Затова толкова ме е яд на Хенкок. Нямам нищо против това да нарича себе си свещенослужител — макар че добрият стар Уийкс се задоволяваше със званието викарий, а при това бе каноник. И нямам нищо против одеждите му. Ако ще да се увива и с английското знаме, това мен не ме засяга. Но да се стига дотам, да положат стария Бърдок на дървени подпорки наред южния кораб на църквата, да сложат около него свещи, а Хъбард от „Червената крава“ и момчето на Дъгинс да се молят край него половината нощ — това вече е прекалено. На хората, знаете, това не се нрави — поне на старото поколение. Бих казал, че на младите сигурно не им пречи — те си търсят развлечение, но обижда много от фермерите. Онази вечер Симпсън, църковният настоятел, дойде доста разтревожен да говори с мен. По-разумен човек от Симпсън — здраве му кажи. Обещах му да поприказвам с Хенкок. И наистина днес сутринта разговарях с него, но все едно че обясняваш нещо на западната врата на черквата.

— Мистър Хенкок е от тези млади хора, които си въобразяват, че знаят всичко — каза жена му. — Всеки благоразумен човек би се вслушал в думите ти, Том. Ти си мирови съдия, живял си тук цял живот и близо до ума е, че знаеш за хората от енорията много повече от Хенкок.

— Той застана на абсурдното становище — каза мистър Фробишър-Пим, — че колкото по-грешен бил старецът, толкова повече трябвало да се молим за него. Казах му: „Струва ми се, че само с молитви, колкото и да се молим и аз, и вие, няма да измъкнем Бърдок оттам, където е сега.“ Ха-ха. Той отвърна: „Съгласен съм с вас, мистър Фробишър-Пим, ето защо съм уредил осем души да бдят над него и да се молят цяла нощ за душата му.“ Признавам, че тук ме хвана натясно.

— Осем души! — възкликна мисис Фробишър-Пим.

— Не всички едновременно, доколкото разбрах — на смени, двама по двама. „Обаче имайте предвид — казах му аз, — че давате на сектантите за какво да се хванат.“ Това, разбира се, не можеше да го отрече.

Уимзи си взе от портокаловия конфитюр. Сектантите, изглежда, винаги търсеха за какво да се хванат — дръжка на чайник, помпа или ръчка, никога не ставаше съвсем ясно, нито пък се знаеше какво ще стане, след като се хванат за търсеното. Както и да е, лорд Питър, възпитан в идеите на господстващата църква, бе запознат с тези странности на сектантите и само каза:

— Неприятно е да се стига до крайности в малка енория като тази. Объркват се представите на простите хорица в селото — на ковача, чиято дъщеря пее в църковния хор, на стария пристав и на всички останали. Семейство Бърдок не казва ли нещо? Той нали имаше синове?

— Само двама. Олдин е този, който загина във войната, а Мартин е някъде в чужбина. След разправията с баща си той избяга и доколкото знам, оттогава не се е връщал в Англия.

— За какво са се скарали?

— О, беше срамна история! Мартин вкарал в беля някакво момиче — киноартистка, машинописка или подобно — и настоявал да се ожени за нея.

— О!

— Да, ужасно от негова страна — каза домакинята, подхващайки разказа си, — и още повече след като беше всъщност сгоден за дъщерята на Делапримови, тази с очилата. Стана страшен скандал. Пристигнаха някакви ужасни грубияни и нахълтаха в къщата, като настояваха да се срещнат със стария Бърдок. Той обаче им излезе насреща — не беше от хората, които можеш да сплашиш. Каза им, че

момичето само си е виновно и че могат, ако искат, да дадат Мартин под съд — той нямал намерение да се остави да го изнудват заради сина му. Икономът естествено подслушвал зад вратата и след това разнесе всичко из цялото село. После Мартин Бърдок си дошъл и вдигнал на баща си такъв скандал, че се чувало на няколко километра. Той заявил, че нямало нищо вярно в това и че имал намерение да се ожени за момичето така или иначе. Не мога да си обясня как човек може да се сроди с такива изнудвачи.

— Мила моя — рече кротко мистър Фробишър-Пим, — не бих казал, че си особено справедлива към Мартин и родителите на жена му. От това, което той ми е разправял, знам, че са разбрани хора, но просто не са от неговата класа; тогава били дошли без каквото и да е лошо чувство, за да разберат какви са „намеренията“ на Мартин. Ти би сторила същото, ако ставаше въпрос за собствената ти дъщеря. Старият Бърдок естествено реши, че целта им е била да го изнудят. Той беше от онези, които мислят, че всичко на тоя свят може да се купи и смяташе, че синът му има пълното право да прелъсти девойка, която работи и сама си изкарва хляба. Не казвам, че Мартин няма в какво да бъде упрекнат...

— Крушата не пада по-далеч от дървото — отвърна домакинята. — В крайна сметка той се ожени за момичето, а защо ще го прави, ако не се е налагало.

— Е, да, но те, както знаеш, нямат деца — каза мистър Фробишър-Пим.

— Както и да е. Аз не се съмнявам, че момичето се е било наговорило с родителите си. Известно ти е, че оттогава семейство Мартин Бърдок живеят в Париж, нали?

— Така е — съгласи се съпругът. — Общо взето, беше неприятна история. Сега пак трудно откриха адреса на Мартин, но по всяка вероятност той ще пристигне скоро. Говорят, че се е заловил с някаква филмова постановка и че май няма да може да се освободи за погребението.

— Ако изпитва искрени чувства, не би допуснал да го спре някаква си филмова постановка.

— Мила моя, съществуват такива неща, като договори и тежки санкции за нарушаването им. А не вярвам Мартин да може да си

позволи да загуби голяма сума. Не ми се вярва баща му да му е оставил нещо.

— Значи Мартин е по-малкият син? — попита любезно Уимзи, проявявайки повече интерес, отколкото всъщност изпитваше към доста баналния сюжет на тази селска мелодрама.

— Не, той е най-големият. Къщата, разбира се, се наследява по право, имението също. Но от земята пари не могат да се изкарат. Старият Бърдок натрупа състоянието си от акции в каучуковата индустрия когато им се покачиха цените, и парите ще отидат в джоба на този, на когото ги е завещал — на кого, не се знае, тъй като все още не са намерили завещание. Навярно е оставил всичко на Хавиланд.

— По-малкия син?

— Да. Занимава се с търговия в Лондон — бил директор на фирма, нещо, струва ми се, свързано с копринени чорапи. Рядко го виждаме насам. Той пристигна веднага щом научил за смъртта на баща си. Отседнал е у Хенкок. Голямата къща стои заключена вече четири години откакто старият Бърдок замина за Щатите. Хавиланд навярно е решил, че не си струва да я отключва, преди да е разбрал какви намерения има Мартин.

— Безспорно по-малко главоболия — каза Уимзи.

— О, да, но имайте и това предвид — според мен Хавиланд трябва да се държи по-дружелюбно. Хората имаха право да очакват да ги приемат както подобава след погребението — все пак положението, което Бърдокови са заемали в този край, не е какво да е. Обикновено така се прави. Но тези делови хора не ценят традициите така, както ние тук. И след като Хавиланд се ползува от гостоприемството на Хенкок, на него естествено му е неудобно да възрази срещу свещите, молитвите и всичко това.

— Сигурно е така — каза мисис Фробишър-Пим. — Но много по-уместно щеше да е Хавиланд да отседне у нас, а не у Хенкок, когото почти не познава.

— Мила моя, ти забравяш неприятното ми спречкване с Хавиланд Бърдок за това, че ловува в моя земя. След писмата, които си разменихме, когато той беше тук за последен път, едва ли бих могъл да му предложа гостоприемство. Баща му възприе съвсем правилно отношение, признавам го, но Хавиланд беше крайно неучтив с мен. Изрекоха се неща, които не мога да преглътна. Както и да е, стига сме

ви отегчавали с нашите си приказки, лорд Питър. Ако сте свършили със закуската, какво ще кажете за една разходка наоколо? Жалко, че вали така силно и няма да разгледате градината в най-добрия ѝ вид — за това време на годината, разбира се, но имам няколко кокер шпаньоли, които сигурно ще искате да видите.

Лорд Питър изрази нетърпение да види кучетата и след няколко минути вече шляпаше по посипаната с пясък пътека, която водеше към кучкарника.

— Нищо не може да се сравни със здравословния живот на село — каза мистър Фробишър-Пим. — Винаги съм смятал, че Лондон е много тягостен през зимата. Няма какво да правиш. Хубаво е да отскочиш за ден-два, да отидеш на театър от време на време, но не разбирам как хората могат да живеят там седмица след седмица. Трябва да кажа на Планкет за тази арка — добави той. — Започнала е да се разваля.

Както говореше, той откърши един провиснал клон бръшлян. Растението потрепери отмъстително и във врата на Уимзи се изляха дъждовни капки.

Кучката и нейните малки обитаваха удобно и просторно отделение в конюшните. Един сравнително млад човек в брич и гамаши излезе да посрещне посетителите и извади топчестите кученца, за да ги видят. Уимзи седна върху една обърната кофа и сериозно ги разгледа едно по едно. Кучката, след като проучи недоверчиво ботушите му с тихо ръмжене, реши, че той заслужава доверие и се заумилква в краката му.

— Я да видим! — каза Фробишър-Пим. — На колко дни станаха?

— На тринайсет, сър.

— Тя храни ли ги добре?

— Да, сър. Даваме ѝ малко малц. Изглежда, ѝ се отразява много добре, сър.

— А, да. Планкет имаше известни съмнения към този начин на хранене, но чух много да го хвалят. Планкет много-много не обича експериментите и аз, общо взето, съм съгласен с него. Впрочем къде е Планкет?

— Май не е много добре тази сутрин, сър.

— Това не е хубаво, Меридю. Пак ли ревматизмът?

— Не, сър. Така, както ми разправя мисис Меридю, от уплаха било.

— Уплаха?! Каква уплаха? Надявам се, че не се е случило нещо с Алф и Елси.

— Не, сър. Всъщност... аз така разбрах, видял бил нещо.

— Какво значи видял нещо?

— Ами ... Нещо като поличба, както казва той.

— Поличба?! Господи, Меридю, как може да си втълпява такива неща. Просто съм изненадан от Планкет; винаги съм го смятал за човек със здрав разум. Какво разправя, каква е била поличбата?

— Не знам, сър.

— Не може да не е казал какво си е помислил, че е видял.

На лицето на Меридю се изписа леко упорство.

— Не знам, сър, не знам.

— Тая няма да я бъде. Трябва да ида да видя Планкет. Той вкъщи ли си е?

— Да, сър.

— Веднага ще отидем там. Нямаме нищо против, нали, Уимзи? Не мога да оставя Планкет да се поболее. Ако се е изплашил толкова много, най-добре да иде на лекар. Е, Меридю, гледай си работата и внимавай да ѝ е удобно и всичко да е наред. Сигурно прониква влага през тухлите. Мисля тук всичко да стане от бетон, но това естествено иска пари. Не мога да си представя — продължи той, докато водеше госта си покрай оранжерията към малката кокетна къщичка на сред зеленчуковата градина — какво може да е разстроило Планкет. Надявам се, че не е нещо сериозно. Вярно е, че остарява, но не би трябвало да се занимава с такива суеверия — да вярва в поличби. Нямаме представа какви странни идеи обземат тези хора. Сигурно е минал покрай „Морният пътник“ и по пътя за вкъщи е видял нечие пране.

— Не е било пране — поправи го машинално Уимзи. Той притежаваше дедуктивната способност да открива нелогичността във всяко предположение, дори и когато с раздражение признаваше, че се касае за нещо без значение. — Миналата нощ валя като из ведро и освен това днес е четвъртък. Дори и аз знам, че домакините перат в понеделник. Но във вторник и сряда времето беше хубаво, така че дрехите ще са изсъхнали. Никакво пране.

— Е, добре, нещо друго тогава — някой прът или бялото магаре на старата мисис Гидънс. За съжаление Планкет от време на време си попейва, но иначе е много добър кучкар и аз си затварям очите. В този край хората са суеверни, но веднъж доверят ли ти се, могат да ти разкажат странни неща. Ще се учудите колко сме далече от цивилизацията. Тук не, но в Абътс Болтън, на петнадесетина километра оттук, ако застреляш заек, с теб е свършено. Знаете — магьосници и други такива глупости.

— Не се учудвам. В някои краища на Германия все още се говори за вампири.

— Да, да, така е. Ето че стигнахме — каза мистър Фробишър-Пим, похлопа силно по вратата с бастуна си и натисна дръжката, без да чака покана.

— Тука ли сте, мисис Планкет? Може ли да влезем? А, добро утро. Надявам се, че не ви безпокоим, но Меридю ни каза, че Планкет не е добре. Това е лорд Питър Уимзи, мой стар приятел, тоест аз съм стар приятел за него. Ха-ха.

— Добро утро, сър. Добро утро, ваша светлост. Сигурна съм, че Планкет много ще се зарадва. Моля заповядайте. Планкет, мистър Пим е дошъл да те види.

Възрастният човек, който се бе свил край огъня, обърна към тях скръбното си лице и се изправи, като направи с ръка знак за поздрав.

— Е, Планкет, от какво се оплакваш? — запита Фробишър-Пим със сърдечния маниер на хората с добро положение, които навестяват подчинените си, когато се разболеят. — Никак не е хубаво да се отпускат. Пак старата болест, а?

— Не, сър, не. Благодаря ви, сър. Иначе съм съвсем здрав. Но получих поличба и няма да ме бъде.

— Няма да те бъде?! Глупости, Планкет, не бива да говориш така. Сигурно стомахът ти е нещо недобре и това е. Разваля ти настроението, знам. И аз се чувствавам ужасно, когато получа жлъчна криза. Опитай малко рициново или вземи едно от онези, старите хапчета с живак и силно очистително. Няма нищо по-добро от това. Тогава няма да говориш за поличби и умирање.

— Никое лекарство не може да помогне на моята болка, сър. Няма новек да е видял онова, което видях аз, и да се е оправил. Но тъй

и тъй сте тук с господина, чудя се няма ли да се съгласите да ми направите една услуга.

— Разбира се, Планкет. Всичко, каквото поискаш. За какво става дума?

— Само да си направя завещанието, сър. Той старият свещеник вършеше тая работа. Ама тоя нов младок с неговите свещи и чудесии хич не ми вдъхва вяра. Мисля си, че няма да го направи както трябва, така, да е по закона, а не искам да има спорове като умра. Не ми остава много време, та ще ви бъда благодарен, ако вместо мен напишете с писалка и мастило, че искам малкото, което имам, да остане на Сара, а след нея на Алф и Елси по равно.

— Разбира се, Планкет, ще го направя, когато кажеш. Но е глупаво да говориш за завещания. Бога ми, няма да се учудя, ако ти не ни изпратиш всички.

— Не, сър. Винаги съм бил здрав като камък, вярно е. Но бог ме вика и трябва да вървя. На всеки ще му дойде времето, знам. Но е ужасно да видиш колата на смъртта, като дойде да прибере някого, и да знаеш, че мъртвите в нея не могат да намерят покой.

— Хайде, Планкет, не ми казвай, че вярваш на тази стара измишльотина за колата на смъртта. Мислех те за просветен човек. Какво ще каже Алф, ако те чуе да говориш такива глупости.

— Е, младите не знаят всичко, сър, а в книгите не пише за всичко по божия свят.

— Е, така е — каза мистър Фробишър-Пим, който не можа да се въздържа и започна да цитира Хамлет. — „Да, има по земята и небето неща, Хорацио, които нашта нещастна философия не е дори сънувала.“ Точно така. Но това не се отнася за днешно време — добави той. — В двадесетия век няма призраци. Ако помислиш спокойно, ще се убедиш, че си се заблудил. Сигурно има някакво съвсем просто обяснение. Боже мой! Спомням си как веднъж мисис Фробишър-Пим се събудила през нощта и ужасно се изплашила, защото помислила, че някой е влязъл в спалнята ни и се е обесил на вратата. Ама че глупост — аз съм си лежал жив и здрав до нея в леглото, хъркайки — това тя го казва, — ха-ха — и освен това, ако някой е искал да се беси, не би дошъл в нашата спалня, за да го стори. Както и да е, тя се вкопчи в ръката ми ужасена и какво, мислите, че видях, когато отидох да проверя какво я бе изплашило? Моите панталони, които бях закачил за

тирантите, а чорапите бяха останали в крачолите. Ей, богу, колко приказки изслушах за това, че не съм си подредил нещата.

Мистър Фрошибър-Пим се разсмя, а мисис Планкет каза чинно:

— Ето, виждаш ли?!

Мъжът ѝ поклати глава.

— Сигурно е така, сър, но миналата нощ видях с очите си колата на смъртта. Часовникът на черквата тъкмо удари полунощ, когато я видях да изниква покрай стената на стария манастир.

— А ти защо не си беше в леглото посреднощ, а?

— О, сър, отидох да навестя сестра си, че синът ѝ си беше дошъл в отпуск от кораба, на който служи.

— И предполагам, си пийна за негово здраве? Мистър Фробишър-Пим поучително размаха пръст.

— Не, сър, че изпих една-две чаши пиво, изпих, но не ме хвана. И жена ми ще ви каже, че се прибрах съвсем трезвен.

— Така е сър. Снощи Планкет не е пил много, мога да се закълна.

— Е, Планкет, и какво видя?

— Това, дето ви казах — колата на смъртта, сър. Идваше отгоре по пътя като бяла сянка и нямаше никакъв шум, също като привидение — да, това си беше.

— Била е някаква каруца на път за Лимптри или Хериотинг.

— Не, сър, не беше каруца. Преброих конете — четири бели коня минаха, без да се чуе какъвто и да е шум от копита или юзди. И това не беше ...

— Четири коня! Хайде, Планкет, сигурно си виждал двойно. Никой наоколо не впряга четири коня, освен ако е бил мистър Мортимър от Абътс Болтън, но той пък не би изкарал своите посред нощ.

— Четири бяха, сър. Ясно ги видях. И не беше мистър Мортимър, защото той кара карета, а това беше нещо тежко, голямо, без фенер, но светеше от само себе си като луната.

— О, глупости, човече. Снощи нямаше никаква луна. Беше тъмно като в рог.

— Да, сър, и все пак светеше кате луна.

— И без фенер, а? Интересно какво ще каже за това полицията.

Планкет заяви презрително:

— Някоя полиция не може да спре тази кола и никой земен човек не може да остане жив, ако я види. Знаете ли, сър, това не беше най-лошото. Конете ...

— Бавно ли се движеше?

— Не, сър, конете препускаха в галоп, само дето копитата им не докосваха земята. Не се чуваше никакъв шум, само виждах ясно черния път и белите копита на една педя над него. А конете нямаха глави.

— Нямаха глави?

— Да, сър.

Мистър Фробишър-Пим се засмя.

— Хайде, хайде, Планкет, не си мисли, че ще повярваме на това. Дори и призрак как може да кара коне без глави! Ами юздите, а?

— Вие можете да си се смеете, сър, но аз знам, че за бог всичко е възможно. Бяха четири бели коня. Виждах ги ясно, но под хамутите нямаха ни глави, ни шии. Юздите блестяха като сребро, стигаха до хамута, до клещите и не продължаваха по-нататък. Ако ще да пукна, това видях, сър.

— Този удивителен екипаж имаше ли кочияш?

— Да, сър, имаше.

— Също без глава, предполагам?

— Да, сър, също без глава. Най-малкото не видях нищо над палтото му — беше с една от онези старовремешните пелерини върху раменете.

— Е, Планкет, трябва да призная, разказваш с много подробности. На какво разстояние беше това ... ъ-ъ... привидение, когато го забеляза?

— Минавах край Паметника на падналите във войната, сър, когато го видях да изниква по пътя. Трябва да беше на повече от двадесет-тридесет метра. Мина покрай мене в галоп и зави наляво, покрай оградата на църковния двор.

— Да, звучи безспорно странно, но нощта бе тъмна и от това разстояние очите ти може да са те излъгали. Чуй един съвет от мен — недей да мислиш повече за тоза.

— О, сър, лесно е да се каже, но всеки знае, че който види колата на смъртта, когато дойде за някого от Бърдокови — съдено му е да умре за по-малко от седмица. Не може да се направи нищо, сър, това е

така. И ако имате добрината да ми услужите за завещанието, ще умра по-спокоен, като знам, че Сара и децата ще имат настрани малко пари.

Мистър Фробишър-Пим стори каквото се искаше от него, макар и доста неохотно, като не спря да хока и поучава Планкет през цялото време, докато пишеше. Уимзи постави подписа си на свидетел и внесе своя малък дял в утешаването на Планкет.

— На ваше място не бих се притеснявал толкова — каза той. — Ако е била колата на смъртта, бъдете сигурен, че просто е дошла да вземе душата на стария Бърдок. Няма да отиде до Ню Йорк, заради него, не е така? Просто подготовка за утрешното погребение.

— Сигурно е така — съгласи се Планкет. — Виждали са я много често, когато е идвала да отнесе някой от Бърдокови. Но видиш ли я. — тежко ти.

Все пак мисълта за погребението като че ли го поободри малко. Гостите отново му казаха да не мисли повече за това и се сбогуваха.

— Не е ли чудно — каза мистър Фробишър-Пим — докъде могат да стигнат тези хора, като започнат да си фантазират. А колко са упорити! Можеш да спориш с тях, ако си нямаш друга работа.

— Да. Слушайте, хайде да отидем до черквата и да поогледаме мястото. Искам да разбера какво наистина е могъл да види Планкет оттам, където е бил.

Както и много други селски църкви, енорийската църква в Литъл Додъринг е малко отдалечена от къщите. Главният път от Хериотинг, Абътс Болтън и Фримптън минава покрай западната порта на черковния двор — доста обширно гробище, претъпкано със стари каменни плочи. Покрай южната страна минава тесен и мрачен път с тежко надвиснали брястове, който отделя църквата от още по-старите развалини на манастира. По главния път, малко зад мястото, където се пресича с пътя от манастира, се намира Паметникът на падналите във войната и отгук шосето продължава направо към Литъл Додъринг. Покрай останалите две страни на черковния двор се извива друг път, наричан в селото просто Кривата пътека. На около сто метра северно от църквата той се отделя от главното шосе за Хериотинг, съединява се с горния край на манастирския път и оттам се извива към Шутъринг, Ъндъруд, Хамзи, Трипси и Уик.

— Каквото и да е видял Планкет — каза мистър Фробишър-Пим, — то трябва да е дошло от Шутъринг. Кривата пътека минава само

покрай няколко ниви и една-две малки къщи и близко до ума е, че който идва от Фримптън, ще тръгне по главното шосе и на отиване, и на връщане. След този проливен дъжд междуселският път е в много лошо състояние. Опасявам се, мой скъпи Уимзи, че дори и вашите детективски способности няма да ви помогнат да откриете следи от колелета върху тази модерна пътна настилка.

— Да, едва ли — отговори Уимзи, — особено в случай с призрачна карета, която се движи, без да докосва земята. Но доводите ви изглеждат съвсем правилни, сър.

— Навярно са били две позакъснели за пазар каруци — продължи мистър Фробишър-Пим, — а останалото е от суеверие и сигурно от тукашното пиво. Планкет не би могъл да забележи от това разстояние всички тези подробности за кочияша, клещите на хамутите и така нататък. И след като колата не е вдигала изобщо шум, как тогава Планкет я е видял, след като се е намирал отвъд завоя и е вървял в друга посока? Бъдете сигурен, че е чул шума от колелетата, а останалото си го е въобразил.

— Може да се допусне — каза Уимзи.

— Но ако каруците са се движили наистина без фенер, тази работа естествено ще трябва, да се провери — продължи домакинът. — Много е опасно, като се имат предвид всичките тези леки коли.

Вече няколко пъти се налага да се произнасям строго за подобни нарушения. Тия дни пак глобих един човек за същото. След като сме тука, искате ли да видите църквата?

Тъй като знаеше, че в провинциалните селища се счита за редно да посетиш църквата, лорд Питър изрази голямо желание да стори това.

— Напоследък винаги е отворено — каза мировият съдия, като водеше госта си към западния вход. — Викарият си е вгълпил, че църквите трябва да бъдат отворени за молитви по всяко време. Е, да, той идва от града. А в нашия край хората са все навън, на полето, и не можем да очакваме да влязат в църквата с работните си дрехи и с кални ботуши. Според тях е непочтително, а пък имат и много други неща за вършене. Освен това, рекох му аз, помислете, че се създават предпоставки за нежелателно поведение. Но той е млад човек и ще се научи, след като изпита всичко сам.

Фробишър-Пим бутна вратата. Лъхна ги особена миризма на застояло — на тамян, влага и горяща печка, свойствения аромат на англиканската църква. Двата олтара, отрупани с цветя и блеснали в позлата, се открояваха като ярки петна сред тежките сенки и потискащата архитектура на малката сграда в романски стил и създаваха едно и също противоречиво чувство — топлото и човешкото изглеждаше екзотично и непознато, а студеното и неприветливото — естествено за мястото и хората.

— Параклисът на Девата в южния кораб, така го нарича Хенкок, е нов, разбира се — каза мистър Фробишър-Пим. — Имаше доста съпротива, но епископът е снизходителен към привържениците на пищните ритуали, прекалено снизходителен според някои, но в края на краищата какво значение има това. Еднакво добре мога да се моля както с един, така и с два олтара. Освен това трябва да призная, че Хенкок се справя много добре с младежите и момичетата. В днешно време при наличието на тези мотоциклети не е никак малко да събудиш у младите интерес към религията. Предполагам, че тези дървени магарета в олтара са за ковчега на стария Бърдок. А, ето го и викария.

Слаб човек в расо се показва на вратичката до главния олтар и се отпрати към тях, понесъл висок дървен свещник. Приветствува ги с малко професионална усмивка. Уимзи го определи като добросъвестен, нервен и не особено интелигентен.

— Току-що докараха свещниците — отбеляза викарият, след като приключи ритуалът на представянето. — Страхувах се, че няма да пристигнат навреме. Сега обаче всичко е наред.

Той сложи свещника до дървените магарета за ковчега, взе една дълга жълта свещ от пакета на близката пейка и украси месинговия шип. Мистър Фробишър-Пим не каза нищо. Уимзи усети, че е негов дълг да прояви интерес и го стори. Окуражен, мистър Хенкок каза:

— Голямо удовлетворение е, когато виждаш, че хората започват да проявяват интерес към своята църква. Много лесно успях да намеря осем души за бдението тази нощ. Ще бдят двама по двама, от десет часа тази вечер — дотогава аз самият ще бъда тук — до шест сутринта, когато ще дойда да отслужи литургия. Мъжете ще стоят до два, после дъщеря ми и жена ми ще ги сменят, а мистър Хъбард и младият

Ролинсън бяха така добри и приеха да поемат часовете от четири до шест.

— Кой Ролинсън? — попита мистър Фробишър-Пим.

— Чиновникът на мистър Греъм от Хериотинг. Наистина той не е от нашата енория, но е роден тук и има добрината да вземе участие в бдението. Ще пристигне с мотоциклета си. В края на краищата Греъм защитава правните интереси на Бърдокови от толкова години и без съмнение са искали по някакъв начин да изразят уважението си.

— Е, дано само да е буден до сутринта, че да има някаква полза от него, след като е скитал насам-натам цяла нощ — каза кисело мистър Фробишър-Пим. — Що се отнася до Хъбард, негова си работа, но да си призная, вижда ми се странно занимание за кръчмар. Но щом той е доволен и вие сте доволен, няма какво повече да говорим.

— Имате прекрасна стара църква, мистър Хенкок — каза Уимзи, като усети, че спречкването става неизбежно.

— Наистина е прекрасна — отвърна викарият. — Обърнахте ли внимание на тази апсида? Рядко в селска църква може да се види такава апсида съвсем в романски стил. Сигурно искате да я разгледате по-отблизо? — Когато стигнаха до една ниша, над която висеше запалено кандило, Хенкок коленичи. — Виждате ли, разрешено ни е да съхраняваме причастие... — Той бърбеше весело, докато двамата вървяха към олтара, като насочваше от време на време вниманието към красивите тесни седалки на троновете („Разбира се, това е била първоначално манастирската църква“), красивия, издълбан в олтарната ниша умивалник и алкова за причастието („Рядко могат да се видят така добре запазени“). Уимзи му помогна да изнесе от вестиария останалите свещници и след като ги сложиха на местата им, се пръсједини към мистър Фробишър-Пим, който го чакаше на вратата.

* * *

— Казахте, че днес ще ходите на вечеря у Лъмсдънови — рече мировият съдия, докато двамата пушеха след обяда, — Как ще идете? Искате ли да ви дам колата?

— Бих предпочел да ми дадете някой ездитен кон — отвърна Уимзи. — В града рядко ми се удава възможност да поаядя.

— Разбира се, млади момко, разбира се. Страхувам се само, че ще се поизмокрите на тази разходка. Вземете Поли Флиндърс. Малко тренировка ще ѝ е от полза. Сигурен ли сте, че предпочитате така? Взели ли сте си екипа?

— Да... нося си чифт стари панталони, а с моя дъждобран нищо няма да ми стане. Не е необходимо да се обличам официално. Впрочем колко е разстоянието до Фримптън?

— По главния път десетина километра, настилката е все макадам, но от двете страни има трева. Разбира се, можете да скъсите разстоянието с около километър, ако прекосите през пасището. Кога смятате да тръгнете?

— Мисля, че към седем ще е добре. Какво ще кажете, сър, дали на мисис Фробишър-Пим няма да ѝ се стори много невъзпитано, ако се прибера късно? Изкарахме с Лъмсдън заедно цялата война и ако се разприказваме за едно време, ще се отплеснем до малките часове. Не искам да създавам впечатлението, че ползувам къщата ви като хотел, но...

— Моля ви се, моля ви се! Всичко е наред. Жена ми няма да има нищо против. Искаме да прекарате добре и да правите каквото си искате. Ще ви дам ключ и няма да слагаме веригата на вратата. Нали ще я сложите, като се приберете?

— Разбира се. А как да се уточним за кобилата?

— Ще кажа на Меридю да ви изчака. Той спи над конюшните. Щеше ми се да се бе случила по-хубава нощ. Боя се, че барометърът пада. Да. Неприятно. Изгледите за утре са лоши. Впрочем сигурно ще се засрещнете с процесията с ковчега, която ще се събере в църквата. Трябва да стигнат дотогава, ако влакът пристигне навреме.

Влакът, изглежда, беше пристигнал навреме, защото когато лорд Питър мина в лек галоп покрай западната порта на църквата, той видя спряла пред нея катафалка в погребално великолепие, заобиколена от малка тълпа. Други две погребални коли бяха на разположение, а кочияшът на едната, изглежда, трудно се справяше с конете и Уимзи с право заключи, че това е двойката, заета от мистър Мортимър. Като удържаше колкото може Поли Флиндърс, той се промъкна напред и застана почтително в края на множеството, за да види поемането и внасянето на ковчега през вратата, където стоеше мистър Хенкок в пълния блясък на църковните си одежди, подпомаган от трима души —

единият носеше кадилницата, а другите двама — свещите. Ефектът беше малко помрачен от дъжда, който бе изгасил свещите, но независимо от това жителите на селцето гледаха на всичко като на чудесно зрелище. Обект на съчувствени коментарии беше едър мъж, облечен точно както подобава в черен редингот и с цилиндър, придружен от елегантна жена в траур и кожи. Това беше Хавиланд Бърдок, прославил името си с копринените чорапи, по-малкият син на починалия. Раздадени бяха голям брой бели венци, посрещнати с шепот на възхищение и одобрение. Хорът запя доста дрезгаво някакъв химн и цялата процесия влезе в черквата. Поли Флиндърс разтърси енергично глава, Уимзи взе това като сигнал за тръгване, сложи си шапката и пое спокойно към Фримптън.

Той измина към пет километра по главния път, който лъкатушеше през добре залесена местност, до общинското пасище на Фримптън. Тук пътят правеше широк завой, заобикаляше пасището и извиваше към селото. Уимзи се поколеба за миг, като си даваше сметка, че се стъмва; а не познаваше нито пътя, нито нрава на коня, който яздеше. Напреко през пасището минаваше добре утъпкана конска пътека и накрая той реши да тръгне по нея. Поли Флиндърс, изглежда, я знаеше добре, защото без колебание препусна в галоп. След един-два километра те излязоха на главния път без проишествия. Тук пътят се разклоняваше; електрическото фенерче и един пътепоказател определиха посоката — десет минути по-късно ездачът стигна целта на пътуването си.

Майор Лъмсдън беше едър и весел човек — весел, въпреки че бе загубил единия си крак по време на войната. Имаше едра весела жена, голяма весела къща и голямо весело семейство. Уимзи скоро се озова на сладки приказки с домакина на чаша уиски със сода, седнал пред огъня в камината — голям и весел като всичко останало. Той описа погребнието на Бърдок със забавна непочтителност и продължи с разказа за каретата-приви-дение. Майор Лъмсдън се разсмя.

— Тук хората са особени — каза той. — И полицаят е като всички останали. Помниш ли, мила, че трябваше аз да отида, за да прогоня призрака от чифлика на Погсън?

— Помня, разбира се — отвръща жена му натъртено. — Домашните прислужнички се забавляваха чудесно. Тривет — така се казва местният полицай, нахълта тук и припадна в кухнята, а те се

скупчиха около него, пицяха и го подкрепяха с най-хубавото ни бренди, а Дан отиде да провери какво има.

— Намерихте ли призрака?

— Е, не беше точно призрак, но открихме чифт стари ботуши и половин пирог с месо в празната къща, така че приписахме всичко на някой скитник. Все пак трябва да призная, че наоколо наистина стават странни неща. Както онези огньове в общинското пасище миналата година. Така и не можахме да разберем какви са.

— Цигани, Дан.

— Може би. Но никой никога не ги е виждал, а огньовете лумваха най-неочаквано, понякога в проливен дъжд, и загасваха, преди да успееш да се добереш дотам, а след тях оставаха само размекнати мокри черни петна. Освен това има едно местенце в общинското пасище, което животните не обичат — намира се близо до Стълба на мъртвеца, както го наричат хората. Моите кучета не искат да се приближат до него. Чудна работа, тези животни! Нищо особено не съм виждал там, но на тях мястото като че ли не им се нрави, дори и посред бял ден. Общинското пасище има лоша слава. Едно време е било свърталище на разбойници.

— Има ли нещо общо между разбойниците и колата на смъртта на Бърдок?

— Не. Май имаше нещо за някакъв безпътен член на фамилията, който го знае кога е умрял. Бил е атеист или нещо подобно. История, каквато може да се очаква. Разбира се, всички наоколо вярват в нея. И добре че вярват. Така прислугата си стои нощем вкъщи. Хайде да идем да хапнем, искате ли?

* * *

— Помните ли оная ужасна воденица и трите бряста до кочината? — попита майор Лъмсдън.

— Боже мой, разбира се. Помня, че бяхте така любезен да ги изчистите от хоризонта. Ужасно се набивахме в очи, само да стрелят по нас.

— Доста ни липсваха, когато вече ги нямаше.

— Добре че не ви липсваха, когато бяха там. Ще ви кажа обаче какво ви липсваше.

— Какво?

— Старата свиня.

— Вярно, дявол да го вземе. Помните ли, когато Пайпър я доведе?

— Помня, разбира се. Това ме подсеща за Нали познавахте Бънтори ...

— Аз ще ви кажа лека нощ — обади се мисис Лъмсдън — и ще ви оставя да си поприказвате.

Лорд Питър поднови разговора.

— Помните ли онзи мъчителен момент, когато Попам полудя?

— Не. Бяха ме пратили в тила с група затворници. Но чух за това. Не знам какво е станало с него.

— Уредих да го върнат в къщи. Сега е женен и живее в Линкълншир.

— Ами?! Е, предполагам, че просто не е издържал. Та той беше дете. Какво стана с Филпотс?

— О, Филпотс! ...

— Къде ти е чашата, драги?

— О, глупости. Нощта сега започва ...

— Наистина ли? Слушайте, защо не останете да спите тука? На жена ми ще й бъде приятно. Веднага ще уредя всичко.

— Не, наистина много ви благодаря. Трябва да се прибера. Казах, че ще се върна, освен това ме помолиха да сложа веригата на вратата.

— Както искате, но още вали. Не е за езда в такава нощ.

— Следващия път ще взема автомобил. Нищо няма да ми стане. Дъждът действа добре на тена на лицето — зачервява бузите. Недейте да будите никого. Мога сам да си я оседлая.

— Драги мой, не се безпокойте, нищо не е.

— Не, наистина няма нужда.

— Е, добре, аз ще дойда да ви помогна.

Силна вълна от дъжд и вятър нахлу през вратата на преддверието, докато излизаха навън в нощта. Беше един часът след полунощ, тъмно като в рог. Майор Лъмсдън отново заубеждава Уимзи да остане.

— Не, благодаря наистина. Домакинята може да се засегне. Не е толкова лошо — мокро е, но не е студено. Ела тук, Поли, стой мирно, моето момиче.

Той сложи седлото и закопча коланите, а Лъмсдън държеше фенера. Кобилата, сита и отпочинала, излезе с изящна танцова стъпка от топлата конюшня с протегната напред глава и подуши дъжда.

— Е, хайде, довиждане, приятелю. Елате ни пак на гости. Беше чудесно.

— Непременно! По дяволите, наистина беше. Предайте моите поздрави на мадам. Пътната врата отворена ли е?

— Да.

— Е, всичко най-хубаво.

— Всичко най-хубаво.

С поглед към дома Поли Флиндърс реши да преодолее набързо десетте километра по главното шосе. След като излязоха от пътната врата, нощта им се видя по-светла, въпреки че валеше силно. Скрита някъде зад насъбралите се облаци, луната се показваше сегиз-тогиз като бледо петно на небето, още по-бледо в отражението си върху тъмния път. След като подмина разклона, Уимзи се поколеба за миг. Да поеме ли през общинското пасище или да върни по пътя? Като размисли, той реши да пренебрегне пасището — не заради лошата му слава, а заради неравностите и заешките дупки. Уимзи дръпна юздата, удостои кобилата с няколко окуражителни думи и продължи по пътя — пасището остана от дясната му страна, а от лявата — ниви с висок жив плет по краищата, който малко възпираше шибация дъжд.

Беше превалил хълма и тъкмо подминаваше кръстовището с утъпканата пътека, когато Поли Флиндърс изведнъж трепна, попрепъна се и той с нежелание ѝ обърна внимание.

— Дръж се, кобилке — каза той неодобрително. Поли разтърси глава, пристъпи напред и направи опит да възстанови спокойния си ход.

— Ей — извика обезпокоен Уимзи и с рязко дръпване на юздите я закова на място. — Куцаш с предния ляв крак — каза той, слизайки от коня. — Хубаво ще се наредим, ако си го навехнала на пет километра от къщи, моето момиче.

За първи път му дойде наум, че пътят е необичайно пуст. Не бе видял нито една кола. Все едно че бяха в дебрите на Африка.

Той плъзна ръка по левия преден крак, за да разбере какво е станало. Кобилата стоеше кротко, не трепваше и не се дърпаше. Уимзи бе озадачен.

— Ако бяхме в доброто старо време — каза той, — щях да помисля, че и се е набил камък.

Но какво ...

Той вдигна копитото на кобилата, освети го с джобното си фенерче и го заопипва. Диагнозата му се оказа правилна в крайна сметка. Между подковата и триъгълния издатък в долната част на копитото се бе вклинила здраво стоманена гайка, очевидно изпаднала от някоя минаваща кола. Уимзи изсумтя и затърси ножчето си. За щастие то беше чудесен едновременен модел — освен острие и тирбушон, имаше прстичко приспособление за отстраняване на чужди тела от конски копита.

Кобилата го подуши кротко, когато той се наведе, за да си свърши работата. Позата му беше доста неудобна; трябваше да закрепил фенерчето под мишница, така че с едната ръка да държи инструмента, а с другата копитото. Уимзи тихо проклинаше тези мъчнотии, когато случайно хвърли поглед надолу по пътя и му се стори, че съзира проблясва нето на някакъв предмет, който се движеше. Не се виждаше добре, тъй като на това място от двете страни на пътя, който се спускаше стръмно от края на пасището, се издигаха високи дървета. Не беше кола — светлината бе много слаба. Навярно някаква каруца с мъждив фенер. Но, изглежда, се движеше бързо. Той остана за миг в недоумение, после отново се наведе над работата си.

Гайката не се поддаваше на усилията му и кобилата, докосната на раненото място, се дръпна и се опита да си свали крака. Той и заговори, за да я успокои; и я потупа по врата. Фенерчето се изплъзна изпод мишницата му. Уимзи раздражено изруга, пусна копитото и вдигна фенерчето от тревата, където се бе търколило. Когато се изправи отново, той погледна към пътя и я видя.

Изникна изпод дъжда и мрака на дърветата, излъчваща слаб лунен блясък. Нямаше тропот на копита, шум на колела или звън от юзди. Той видя белите гладки и лъскави шии на конете и хамутите върху тях — бледоогнени обръчи, над които нямаше нищо. Видя проблясващите поводи, пресечените им краища, които, без да се крепят за нещо, бяха промушени през халките на клещите. Копитата,

които въобще не докосваха земята, препускаха бързо — четири пъти по четири безшумни конски копита, отнасящи бледите тела като дим. Кочияшът се наклони напред и размаха камшика. Той нямаше лице, нямаше и глава, но позата му показваше, че много бърза. Каретата едва се различаваше в проливния дъжд, но Уимзи смътно видя въртящите се колела и нещо белезникаво, неподвижно и застинало зад прозореца. Премина-ха в галоп — безглав кочияш, безглави коне и безшумна карета. След тях остана слабо раздвижване — по-скоро трептене, отколкото звук, а вятърът изрева подире им, понесъл нов порой от юг.

— Боже мой! — възкликна Уимзи. И после: — Колко уиски изпихме?

Той се обърна и се вгледа напрегнато към пътя. После внезапно се сети за кобилата и без да се занимава повече с фенерчето, продължи да работи пипнешком. С гайката повече нямаше главоболия, тя изпадна почти мигновено в ръката му. Поли Флиндърс въздъхна признателно и изпъхтя в ухото му.

Уимзи я поводи няколко крачки. Тя стъпваше здраво и енергично. Отстранена навреме, гайката не бе я наранила. Той възседна кобилата, подкара я, после внезапно я обърна.

— Ще ида да видя — каза решително той. — Давай, кобилке, няма да се оставим на някакви си безглави коне. Колко са невъзпитани — да обикалят насам-натам без глави. По-живо, моето момиче! Давай през пасището! Ще ги причакаме на кръстопътя.

Без да се съобразява ни най-малко със своя домакин и неговата собственост, Уимзи върна кобилата до конската пътека и я подкара в галоп.

Отначало му се стори, че нещо белезникаво потрепва и се отдалечава по пътя. След малко когато конската пътека и главният път се раздале-чиха, той го изгуби напълно от погледа си. Но знаеше, че няма никакъв страничен път. Той бе сигурен, че щеше да ги догони преди разклона, ако не се случеше нещо с неговата кобила. Поли Флиндърс, подчинявайки се леко на допира на краката му, се носеше по неравната пътека с онова безразличие, което се поражда от навика. След по-малко от десетина минути копитата ѝ отново прокъртяха върху пътната настилка. Уимзи дръпна юздата, спря, обърна се с лице към Литъл Додъринг ѝ се взря нагоре по пътя. Все още не се виждаше

нищо. Или доста бе изпреварил карета-та, или тя бе отминала с невероятна скорост, освен ако...

Той зачака. Нищо. Силният дъжд бе спрял и луната отново се показваше през облаците. Пътят изглеждаше съвсем безлюден. Той погледна през рамо. Ниско над Земята се движеше слаб сноп светлина, който зави, блесна зелено, червено, отново бяло й се приближи към него. След малко Уимзи различи един полицай на колело.

— Неприятна нощ, сър — каза мъжът учтиво, но с леко въпросителна нотка в тона.

— Отвратителна — отвърна Уимзи.

— Не ми стига другото, ами трябваше да оправям и гума — додаде полицаят.

Уимзи изрази съчувствие.

— Много време ли ви трябваше? — добави той.

— Двадесетина минути.

— Видяхте ли нещо да минава по този път откъм Литъл Додъринг?

— Нищо не е минавало, откакто съм тук. Какво нещо имате предвид, сър?

— Стори ми се, че видях... — Уимзи се поколеба. Никак не го интересуваше, че може да стане за смях. — ... карета с четири коня — каза той несигурно. — Задмина ме по този път преди не повече от четвърт час, долу на другия край на пасището. Аз... върнах се да проверя. Видя ми се странно.

Той усети, че разказът му не звучи особено убедително. Полицаят отговори доста остро и бързо:

— Нищо не е минавало оттук.

— Сигурен ли сте?

— Да, сър, и ако нямате нищо против, бих ви посъветвал да се прибирате. Тук пътят е малко безлюден.

— Нали? Е, лека нощ, старши.

Той обърна коня към Литъл Додъринг и продължи съвсем тихо. Не видя нищо, не чу нищо, не се размина с нищо. Нощта вече бледнееше и докато яздеше обратно към дома, той се увери напълно, че няма странични пътища. Каквото и да бе видял, то бе изчезнало някъде из пасището. Не беше минало нито по главния, нито по какъвто и да е друг път.

* * *

На другата сутрин Уимзи слезе доста късно за закуска и завари домакините си в състояние на възбуда. — Да знаете само какво е станало! — каза мисис Фробишър-Пим.

— Нещо възмутително — добави съпругът ѝ. — Предупреждавах Хенкок, не може да отрече, че го предупреждавах. От друга страна, човек може да не одобрява неговите постъпки, но за таква отвратително поведение не може да се намери оправдание. Веднъж само да ми паднат в ръцете тези хубостници, които и да са те ...

— Какво има? — попита Уимзи, като си вземаше от бюфета печени на скара бърбечета.

— Нещо възмутително — каза мисис Фробишър-Пим. — Викарият веднага дойде при Том. Впрочем надявам се, че не сме ви обезпокоили с цялата тази суетня. Оказа се, че когато тази сутрин в шест часа мистър Хенкок отишъл в черквата за ранната служба...

— Не, не, мила моя, не си разбрала правилно. Нека аз да кажа. Когато Джо Гринч, клисарят, а той трябвало да отиде пръв, за да удари камбаната, когато пристигнал в църквата, заварил южната врата широко отворена, а в страничния олтар до ковчега, там, където трябвало да бъдат участниците в бдението, нямало никой. Естествено бил много озадачен, но предположил, че на Хъбард и на младия Ролинсън им е омръзнало и са си отишли вкъщи. Затова се запътил към вестиария, за да приготви одеждите и другите неща, но за свое най-голямо учудване дочул отвътре женски гласове, които го викали. Бил много изненадан, не можел да разбере какво става, но отишъл и отключил вратата...

— Той имал ли е ключ? — вмъкна въпроса си Уимзи.

— Ключът бил на вратата. Поначало го закачат на един пирон зад завесата до органа, но сега бил на ключалката — където не би трябвало да бъде.

Във вестиария той заварил мисис Хенкок и дъщеря ѝ, полумъртви от страх и яд. — Велики боже!

— Да, наистина. Имали да му разкажат нещо странно. В два часа те поели бдението от другите двама и както било по плана, коленичили

до ковчега в страничния олтар, за да подхванат молитвите, които се казват в такива случаи. Според техните пресмятания били стояли десетина минути, когато чули шум откъм главния олтар, като че ли някой се промъквал крадешком. Мис Хенкок е много смело момиче, изправила се и тръгнала в тъмното по пътеката между редовете, а мисис Хенкок вървяла подире ѝ, защото, според собствените и думи, не искала да остава самичка. Когато стигнали до олтара, мис Хенкок извикала силно: „Кой е?“, при което се чуло шумолене и нещо се прекатурило. Мис Хенкок смело грабнала някакъв епитропски жезъл, подпрян на един от тронове, и изтичала, защото помислила, че някой се опитва да открадне богослужебните принадлежности от олтара. Там има много хубав кръст от петнайсети век.

— Остави сега кръста, Том. Нали не са го откраднали?

— Да, но тя помислила, че може да го задигнат. Така или иначе тъкмо изкачила стъпалата към олтара, а мисис Хенкок вървяла след нея и я молела да внимава, когато някой изскочил иззад тронове, сграбчил мис Хенкок и я понесъл с главата надолу — това са нейни думи — към вестиария. Преди още да си поеме дъх, преди да извика, някой блъснал до нея и майка и, след това вратата била заключена.

— По дяволите! Във вашето село наистина стават странни неща.

— И така — продължи мистър Фробишър-Пим — и двете естествено били изплашени до смърт, защото не знаели дали онези мерзавци няма да се върнат, за да ги убият, но във всеки случай сметнали, че ограбват черквата. Прозорците на вестиария са много тесни и имат решетки, затова не им оставало нищо друго, освен да чакат. Напрягали слух, но не чули нищо особено. Единствената им надежда била, че вместо в четири часа, другите може да подранят за бдението и да заварят крадците на местопрестъплението. Чакали, чакали, чули часовника да отброява четири часа, после пет часа, но никой не идвал.

— А какво е станало с Ролинсън и онзи, как му беше името?

— Нито те, нито Гринч могли да разберат. Както и да е, те огледали добре църквата, но като че ли нищо не било откраднато или разместено. Едва тогава дошъл викарият и те му разказали всичко. Естествено той бил потресен и първата му мисъл, след като открил, че богослужебните принадлежности са невредими и кутията с помощи за

бедните е на мястото си, била, че някакви кенситити^[1] са откраднали нафората от ... как се казваше онова ...

— Дарохранителницата — подсказа Уимзи.

— Да, и той така каза. Силно обезпокоен, викарият отключил и проверил, но нафората била непокътната и тъй като за онази врата има само един ключ, който бил закачен на ланеца на собствения му часовник, явно че никой не бил могъл да подмени нафората или да направи някакъв друг номер от тоя сорт. И така, той изпратил мисис и мис Хенкок вкъщи, обиколил църквата, за да огледа наоколо и първото нещо, което видял в храстите до южната врата, бил мотоциклетът на младия Ролинсън.

— Охо!

— Следваща му мисъл била да потърси Хъбард и Ролинсън и впрочем не се наложило да ходи надалеч. Заобиколил църквата и тъкмо стигнал до склада за въглища от дясната страна, когато чул страхотна врява, викове и блъскане по вратата. Извикал Гринч, надникнали през малкото прозорче и какво, мислите, видели — Хъбард и младия Ролинсън, които ревели, крещели и държали възмутителен език. Изглежда, били нападнати по същия начин, само че преди да влязат в църквата. Доколкото разбрах, Ролинсън прекарал вечерта в кръчмата на Хъбард, двамата подремнали малко долу в задния бар, за да не безпокоят рано-рано хората — поне така казват, макар че ако питате мене, истината е, че май са си пийвали; и ако това е представата на Хенкок за подходящо приготвяне за църква и молитва, само едно мога да кажа — моята не е такава. Както и да е, те потеглили малко преди четири с мотоциклета на Ролинсън, Хъбард седял на багажника. Наложило се до южната порта, която била притворена, да слязат и докато Ролинсън бутал мотоциклета нагоре по пътеката, двама или трима мъже — те не видели точно — изскочили иззад дърветата. Сборичкали се, но моторът пречел и понеже всичко било така неочаквано, не могли да се отбраняват добре. Мъжете хвърлили на главите им одеяла или нещо подобно. Не знам подробностите. Във всеки случай избутали ги в склада и ги оставили там. И досега може да са там, доколкото ми е известно, ако не се е намерил ключът. Имаше резервен, но не знам какво е станало с него. Тази сутрин изпратили човек да го донесе, но аз не съм го виждал много отдавна.

— Значи този път ключът не е бил оставен на вратата?

— Не. Наложил се да викат ключаря. Ще отскоча да видя какво трябва да се направи. Ще дойдете ли, ако сте готов?

Уимзи се съгласи. Загадъчното винаги го бе привличало.

— Впрочем вие доста позакъсняхте снощи — каза мистър Фробишър-Пим добродушно, когато излязоха от къщата. — Предполагам, че си побъбрихте за едно време.

— Така беше.

— Надявам се, че кобилката ви е возила добре. Какво ще кажете, безлюден път, нали? Сигурно не е имало друг на вашето положение.

— Само един полицай — отвърна Уимзи в разрез с истината. Той все още не беше решил дали да каже за призрачната карета. Безспорно на Планкет щеше да му олекне от новината, че не е единственият, достигнат от поличбата. И най-сетне беше ли наистина призрачна карета или просто халюцинация, породена от примесено със спомени уиски? Сега, на сивата дневна светлина, Уимзи не бе никак сигурен.

В черквата мировият съдия и гостът му завариха малка група, сред която се открояваха викарият с расо и квадратна шапка, размахал широко ръце, и местният полицай със закопчана накриво куртка, а достойнството му беше до голяма степен накърнено от дребните риби на селото, които се мотаеха в краката му. Той току-що бе снел показанията на двамата мъже, вече освободени от склада за въглища. По-младият, самонадеян и нагъл, около двадесет и пет годишен, тъкмо палеше мотоциклета си. Той любезно поздрави мистър Фробишър-Пим.

— Неприятно ми е, но ни поставиха в малко неудобно положение, сър. Моля да ме извините. Трябва да се връщам в Хериотинг. Мистър Греъм няма да бъде никак доволен, ако закъснея за работа. Струва ми се, че някои от шегобийците тук ни погледнаха номер.

Подсмихвайки се, той даде газ и потегли сред гъст облак ненужен дим, от който мистър Фробишър-Пим се разкиха.

Другарят му по съдба, едър, дебел мъж с вид на предприемчив кръчмар, а той си беше кръчмар, се ухили стеснително на мировия съдия.

— Е, Хъбард — каза последният, — надявам се, че преживяното ти е доставило удоволствие. Трябва да ти кажа, изненадан съм, че човек с твоя ръст може да се остави да го затворят в изба за въглища като непослушен хлапак.

— Да, сър, и аз самият бях изненадан — отвърна някак добродушно кръчмарят. — Когато хвърлиха онова одеяло на главата ми, аз бях най-изненаданият човек в цялото графство. Ритнах ги все пак един-два пъти по пищялите, колкото да ме запомнят — закиска се той, като си припомни станалото.

— Колко души бяха? — попита Уимзи.

— Май трима или четирима. Така мисля, защото не ги видях, но ги чух да си говорят. Мене ме сграбчиха двама, в това съм сигурен, Ролинсън смята, че него го е хванал един, но бил страшно силен.

— Ще ги търсим под дърво и камък, но трябва да открием кои са били — каза викарият възбудено. — А, мистър Фробишър-Пим, елате да видите какво са направили в църквата. Точно както и предполагам — антикатолическа демонстрация. Да сме благодарни, че не са сторили нещо повече.

Той ги поведе навътре. Някой бе запалил две или три кандила в източната част на черквата, където бе олтарът. На светлината им Уимзи видя, че огромна панделка в червено, бяло и синьо красеше врата на орела, който служеше като поставка за библията на аналоя, а на него бе закрепен голям афиш, задигнат очевидно от канцелариите на местния вестник: „Ватиканът забранява неприличното облекло.“ На всеки от троновите седеше по едно плюшено мече, добродушно-глуповато, явно зачетено в богослужебните книги, обърнати наопаки, а на поставките пред тях безочливо бяха изложени розовите страници на няколко броя „Спортен живот“. На амвона ръката на шегобиеца бекрепила палячовска магарешка глава, беше добавила елегантна нощница и разкошен ореол от жълт станиол.

— Срам и позор — каза викарият.

— Е, Хенкок — заяви мистър Фробишър-Пим, — трябва да ви кажа, че ако питате мен, вие сам си го докарахте, макар и да съм на мнение, че подобни неща не бива да се допускат и че виновниците трябва да се открият и да се накажат строго. Но разберете, че хората тук гледат на много от делата ви като на католически безсмислици в най-добрия случай и макар че това не извинява... — Гласът му, изпълнен с неодобрение, продължи да гърми... — единствено като кощунство мога да приема цялата тази история с Бърдок, чийто живот ... До това време полицаят беше разпръснал присъстващите селяни и се бе изправил до лорд Питър пред олтара.

— Вас ли срещнах тази сутрин, сър? А! Познах ви по гласа. Благополучно ли се прибрахте? Нищо ли не срещнахте? Една отсянка в гласа му подсказваше нещо повече от безцелно запитване.

Уимзи рязко се обърна.

— Не, не срещнах нищо... повече. Кажете, старши, кой кара нощем из селото карета с четири бели коня?

— Не съм още старши полицай, сър, рано ми е за повишение. А що се отнася до белите коне, никак не ми се говори за такива работи. Мистър Мортимър в Абътс Болтън има няколко хубави сиви коня, той е най-големият коневъдец по тези места, само че той няма да ги подкара в тоя дъжд, нали, сър?

— Наистина нямаше да е много благоразумно.

— Така е, сър. А... — Полицаят се наведе към Уимзи и каза на ухото му — ... а мистър Мортимър е човек, който има глава на раменете си и нещо повече — и конете му имат глави.

— Защо? — попита Уимзи, изненадан от уместността на забележката. — Вие виждали ли сте някога коне, които да нямат?

— Не, сър — отвърна полицаят натъртено. — Никога не съм виждал жив кон, който да няма. Но това няма нищо общо с въпроса. Вижте, тая работа в църквата — тя ще да е лудория на момчетиите и това е. Не са имали лоши намерения, ще знаете, ами просто обичат да погаждат номера. Викарият може да разправя каквото си ще, сър, но това нито е работа на кенситити, нито на някакви други такива, от пръв поглед се вижда. Направили са си шега, нищо повече.

— И аз стигнах до подобно заключение — каза заинтригуван Уимзи, — но бих искал да знам какво ви кара да мислите така.

— Бог да ви поживи, сър, не е ли ясно като две и две четири? Ако бяха ония кенситити, нямаше ли да се нахвърлят върху кръста и иконите, върху светилниците и това тук? — той протегна мазолест показалец по посока на дарохранителницата. — Не, сър, тия младоци, дето са го измайсторили, даже и с пръст не са пипнали нещата, дето са свети. И олтарът е невредим. Та затуй мен ако питате, няма никакви верски разпри, ами някой си е направил шега. И нали разбрахте, зачели са тленните останки на мистър Бърдок. От туй личи, че не са били замислили нищо лошо, нали разбирате?

— Напълно съм съгласен — каза Уимзи. — Наистина постарали са се да не докосват нещата, които са свети. Откога сте на тази служба?

— През февруари ще станат три години, сър.

— Мислили ли сте някога да се преместите в града или да се захванете с детективска работа?

— Да, сър, само че тая не става така лесно — искам и хоп готово, получавам.

Уимзи извади от потфейла си визитна картичка.

— Ако някога решите твърдо — каза той, — дайте тази картичка на главния инспектор Паркър и поговорете с него. Кажете му, че според мен тук, в провинцията, нямате възможност за изява. С него сме големи приятели и съм сигурен, че той ще ви даде шанс.

— Слушал съм за вас, милорд — каза поласкан полицаят. — Много ви благодаря, ваша светлост. Е, май ще е най-добре да си тръгвам. Оставете на мен, мистър Фробишър-Пим, скоро ще разнищим това тук.

— Дано — отвърна мировият съдия. — Между другото, мистър Хенкок, надявам се, че сега вече ще разберете колко е неразумно да се оставят вратите на църквата отворени през нощта. Да тръгваме, Уимзи, нека ги оставим да оправят черквата за погребението. Какво открихте там?

— Нищо — отговори Уимзи, който се бе навел да огледа пода на страничния олтар. — Помислих си, че имате дървояд тук, но виждам че са просто стърготини.

Докато говореше, той изтърси праха от пръстите си и последва мистър Фробишър-Пим навън.

* * *

Когато си отседнал на село, от теб се очаква да вземеш участие в интересите и развлеченията на общността. Затова лорд Питър отиде, както беше редно, на погребението на земевладелеца Бърдок и видя как ковчегът бе спуснат в гроба благополучно и тържествено. Наистина ръмеше, но това не бе попречило да се събере голямо и почтително множество. След тази церемония Уимзи бе официално представен на мистър и мисис Хавиланд Бърдок и му се удаде възможност да затвърди предишното си впечатление, че дамата е добре, да не кажем прекалено добре облечена, както и можеше да се

очаква, след като устоите на нейния гардероб почиваха на копринени чорапи. Тя бе красива жена, с подчертано самоуверени маниери, а ръката, която подаде на Уимзи, бе старателно украсена с диаманти.

Хавиланд беше приятелски благоразположен — всъщност фабрикантите на коприна нямат основание да не бъдат така настроени към хората с богатство и благороден произход. Той, изглежда, знаеше, че Уимзи е известен като любител на старини и колекционер на книги и му отправи сърдечна покана да види големия им дом.

— Брат ми Мартин е все още в чужбина — каза той, — но сигурно ще бъде очарован, ако дойдете да разгледаме имението. Ние ще останем до понеделник, разбира се ако можем да разчитаме още на гостоприемството на мисис Хенкок. Заповядайте, да речем, утре следобед. Уимзи отговори, че ще му бъде много приятно. Мисис Хенкок се намеси и предложи на лорд Питър да дойде по-напред на чай в дома на свещеника. Уимзи каза, че е много мило от нейна страна.

— Уговаряме се тогава така — каза мисис Бърдок. — Вие с мистър Пим ще дойдете на чай и после ще отидем да разгледаме къщата. Самата аз почти не съм я виждала.

— Заслужава си да се види — каза мистър Фробишър-Пим. — Хубаво старо имение, но иска пари за поддържане. Все още ли не сте открили завещание, мистър Бърдок?

— Не, няма и следа от завещание — отговори Хавиланд. — Това е странно, защото мистър Греъм — адвокатът, лорд Питър, ако не знаете — той с положителност състави завещание веднага след онова злополучно спречкване между бедния Мартин и баща ми. Той си спомня със сигурност.

— А не може ли да си спомни какво пише в завещанието?

— Може, разбира се, но смята, че няма да постъпи според професионалната етика, ако каже. — Той е от старите консервативни адвокати. Бедният Мартин все казваше, че Греъм е дърт мошеник, но адвокатът никак не одобряваше поведението на Мартин, така че в крайна сметка Мартин не беше безпристрастен. И друго — както казва мистър Греъм, всичко това е било преди години и напълно възможно е баща ми да е унищожил по-късно това завещание или да е направил ново в Америка.

— Май че не са обичали много-много „бедния Мартин“? — каза Уимзи на мистър Фробишър-Пим, когато се разделиха с Бърдокови и

се отправиха към дома.

— Н-не — отвърна мировият съдия. — Във всеки случай Грѐм не го обича. Но на мен момчето ми харесваше, макар че беше малко лекомислено. Мисля, че е отрезвяло с времето — и с женитбата. Странно е, че не могат да намерят завещанието. Но ако старият Бърдок го е направил по времето на спречкването, то ще е непременно в полза на Хавиланд.

— Според мен и Хавиланд мисли така. Поведението му като че ли издаваше смирено задоволство. Предполагам, че дискретният Грѐм е дал достатъчно ясно да се разбере, че не е в полза на ненавистния Мартин.

На следващата сутрин времето се случи хубаво и Уимзи, който бе изпратен в Литъл Додъринг, за да си почине на чист въздух, помоли да му заемат отново Поли Флиндърс. Това бе удоволствие за домакина, който само изрази съжаление, че не може да придружи своя гостенин, защото имаше заседание на Комисията по прилагането на закона за социалното подпомагане във връзка с приюта за бедните.

— Можете да поемете нагоре и да се поразходите по общинското пасище — предложи той. — А защо не заобиколите покрай Питъринг Фрайърс, после да поемете напреко през пасището и да се върнете по пътя за Фримптън? Това е приятна обиколка — към двайсетина километра. Ако яздите съвсем спокойно, ще се върнете точно за обяд.

Уимзи се съгласи с този план, още повече че той напълно съвпаднаше със собствените му намерения. Той си имаше свои причини, поради които искаше да мине по пътя за Фримптън денем.

— Внимавайте край Стълба на мъртвеца — каза леко обезпокоена мисис Фробишър-Пим. — Там конете се плашат от нещо. Не знам защо. Разбира се, хората разправят ...

— Това са глупости — рече съпругът ѝ. — Селяните не обичат мястото и от това конете стават неспокойни. Много е интересно как чувствата на ездача се предават на животното. На мен Стълбът на мъртвеца никога не ми е създавал грижи.

Дори в ноемрийския ден пътят, който водеше към Питъринг Фрайърс, беше хубав и тих. Уимзи се чувствуваше успокоен и щастлив под зимното слънце, докато яздеше бавно по лъкатушешките пътища на графство Есекс. Препусна бързо през пасището, стана му приятно и весело. Изцяло бе забравил за Стълба на мъртвеца и неговата лоша

слава, когато Поли Флиндърс се изплаши и сви настрани така неочаквано, че едва не го събори от седлото и тогава той се сети накъде е тръгнал. Овладея кобилата с усилие и тя спря. По конската пътека, заобиколена от двете страни с прещип и изсъхнала орлова папрат, Уимзи се бе изкачил до най-високото място на пасището. Малко по-нататък друга пътека, изглежда, се сливаше с първата и там, където двете се съединяваха, се виждаше нещо, което му заприлича на пътепоказател. Но беше по-късо и по-дебело от пътепоказател, а нямаше и стрелки. Пък и на обърнатата към Уимзи страна имаше нещо изписано. Той успокои кобилата и я подкара внимателно към стълба. Тя пристъпи колебливо и се метна встрани, като пръхтеше и трепереше.

— Странно! — каза Уимзи. — Ако това е душевното ми състояние, което се предава на животното, май ще трябва да ида на лекар. Трябва да съм много зле с нервите. Ела, моето момиче! Какво ти става?

Извинително, но непоколебимо Поли Флиндърс отказа да мръдне. Той леко я попришпори. Кобилата тръгна неуверено и боязливо, присвила назад уши, и той видя бялото на окото ѝ, обърнато недоволено към него. Той се смъкна от седлото, взе юздите в ръка и се опита да я поведе. След известно увещаване кобилата тръгна след него, изпънала шия, внимателна и предпазлива. След няколко колебливи крачки тя отново спря, цялата разтреперана. Уимзи сложи ръка на врата ѝ и усети, че е плувнала в пот.

— По дяволите — възкликна Уимзи. — Виж какво, аз все пак ще прочета какво пише на оня стълб. Като не щеш да дойдеш, поне ще стоиш ли мирно?

Той пусна юздата. Кобилата стоеше неподвижно, с наведена глава. Уимзи я остави и тръгна напред, като от време на време хвърляше поглед назад, за да се увери, че кобилата не проявява желание да избяга. Но тя си стоеше мирно — само тъпчеше неспокойно на място.

Уимзи стигна до стълба — яка колона от стар дъб, наскоро боядисана в бяло. Също неотдавна беше повторен с черна боя и надписът, който гласеше:

На това място Джордж Уинтър
бранейки стоката на своя господар беше подло убит
от Черния Ралф от Хериотинг който след това бе окован
във вериги на мястото на своето престъпление
9 ноември 1674 година
БОЙТЕ СЕ ОТ ВЪЗМЕЗДИЕТО

— А така! — каза Уимзи — Значи това е Стълбът на мъртвеца, няма спор. Поли Флиндърс очевидно споделя отношението на местните жители към мястото. Добре, Поли, щом така чувствуваш нещата, няма да те насилвам. Но след като си толкова чувствителна към един нищо и никакъв стълб, мога ли да попитам как успя да приемеш така спокойно и хладнокръвно и колата на смъртта, и четирите безглави коня?

Кобилата кротко захапа рамото на сакото му и задъвка плата.

— Така, така — каза Уимзи. — Разбирам те. Щеше да ми обясниш, ако можеше, но наистина не можеш. Но тези коне, Поли, нима от тях се носеше дъх на сира от преизподнята? Възможно ли е от тях да се разнася само познатата и неподправена миризма на конюшня?

Той възседна кобилата, изви я надясно и направи полукръг, така че да избегне Стълба на мъртвеца, преди отново да поеме по пътеката.

— Струва ми се, че свръхестественото обяснение е изключено. Не, не априори — би било неубедително, а защото сетивата на Поли, дават сериозно доказателство. Остават две възможни обяснения — изпитото уиски или някоя нечиста работа. Изглежда, ще трябва да проуча още някои неща.

И той продължи да размишлява, докато кобилата пристъпяше кротко напред.

„Да речем, че искам по една или друга причина да изплаша хората от околността с видение на каляска с четири безглави коня; ще избира тъмна дъждовна нощ. Така! Нощта беше точно такава. Ако взема четири черни коня и ги боядисам в бяло — горките нещастници, на какво ще заприличат! Не. Как Маскелайн и Девънт — ония, илюзионистите, правят номера, в който режат главите на хората? Ами да, бели коне, закачулени с плъст. Така! Малко фосфорна боя по

хамутите и тук-там по телата, за да изпъкнат в тъмното и целият този театър да не остане незабелязан. Дотук нищо трудно. Но те трябва да се движат тихо. Ами добре. Взимате четири плътни черни торби, пълните ги с трици, опъвате ги хубаво и ги връзвате за глезените на коня и той ще се движи съвсем безшумно, а пък ако духа и малко вятър — още по-добре. Парцали око-ло халките на юздите, за да не дрънкат, и около краищата на ремъците, за да не скърцат. Прибавете и един кочияш в бяла дреха и черна маска, впрегнете конете в кабриолет с добре очертани фосфоресциращи контури, с гумени колела и смазан, както трябва, и ето — ще получите, кълна се в това, нещо съвсем призрачно, което може да стресне в два и половина сутринта по пустия път господин, който е поел достатъчно течност и вътрешно, и външно.“

Доволен от тази мисъл, той потупа весело с камшика по ботушите си.

— Но да ги вземат дяволите! Те не минаха втори път покрай мен. Къде се дянаха? Карета с четири коня не може да изчезне просто така, нали? Значи трябва да има страничен път, иначе ти, Поли Флиндърс, си си правила шеги с мен през цялото време.

Естествено конската пътека изведе Уимзи на шосето, до познатото му вече разклонение, където бе срещнал полиция. Докато се полюшваше в бавен раван към къщи, негова светлост изучаваше внимателно високия жив плет отдясно, за да открие тесния път, който с положителност съществуваше. Но търсенето не се увенча с успех. Живият плет се прекъсваше само от ниви със заключени портички на оградите и накрая той отново излезе на пътя с дърветата от двете страни, загледан в посоката, от която преди две нощи се бе появила каретата, носена в галоп.

— По дяволите! — възкликна Уимзи.

За първи път му дойде наум, че каретата е могла да завие и да се върне през Литъл Додъринг. Нали е била забелязана край селската черква в сряда, но и в онзи случай тя се е отдалечила в галоп по пътя за Фримптън. Всъщност като премисли нещата, Уимзи стигна до извода, че каретата е дошла от Фримптън, заобиколила е черквата по Кривата пътека, естествено в посока, обратна на часовниковата стрелка, и се с върнала по главния път, по който е дошла. Но в този случай ...

— Върни се пак, Уитингтън^[2]! — каза Уимзи и Поли Флиндърс се завъртя послушно на пътя. — Да не се казвам лорд Питър Уимзи, ако каретата не е минала през някоя от нивите.

Той подкара бавно Поли и мина по тревната ивица отдясно, като се взираше в земята подобно на абърдинец, загубил монета от шест пенса.

Първата порта водеше към изорана нива, бранувана и изравнена, засята с есенна пшеница. Личеше си, че от много време през нея не са минавали колела. Втората порта, беше по-многообещаваща. Земята зад нея беше оставена на угар, а на входа личаха безброй следи от колела. Уимзи се вгледа по-внимателно и видя, че няма друга врата. Малко вероятно бе да са докарали загадъчната карета в нива без втори изход. Той реши да търси по-нататък.

Третата порта беше в ужасно състояние. Беше увиснала на пантите, нямаше ключалка, а самата тя и стълбът бяха здраво увързани с тел. Уимзи слезе от коня, видя колко сложно са омотани и по ръждясалата повърхност се убеди, че никой не е пипал там скоро.

До разклона оставаха още две врати. Едната водеше към друга разорана нива, но там нищо не нарушаваше порядъка на браздите и едва когато видя последната порта, Уимзи усети, че сърцето му трепна.

И тази нива беше изорана, но в единия ѝ край минаваше широка утъпкана пътека, в калта на която личаха ясно дири от колела. Вратата не се заключваше и се отваряше лесно с резе. Уимзи огледа началото на калната пътека. Сред широките бразди, оставени от селските каруци, се открояваха тесните отпечатъци от четири колела, несъмнено гумени. Той бутна вратата и влезе.

Пътеката продължаваше покрай двете страни на нивата, после следваше друга врата, друга нива с голям куп кръмно цвекло и два плевника. Чул шума от Полините копита, от по-близкия плевник излезе човек с четка за боя в ръка, спря се и загледа приближаването на Уимзи.

— Добро утро — каза последният любезно.

— Добро утро, сър.

— Хубав ден след дъжда.

— Да, сър, хубав.

— Надявам се, че е разрешено да се минава оттук.

— Къде искате да идете, сър?

— Мислех всъщност ... Ей!

— Да не е станало нещо, сър?

Уимзи се размърда на седлото.

— Струва ми се, че този колан малко се е измъкнал. Нов е. — Това беше факт. — Я по-добре да видя какво има.

Мъжът се приближи, за да провери, но Уимзи вече бе слязъл от коня и наведен под корема на кобилата, дърпаше каишката.

— Да, малко трябва да се скъси. О! Благодаря много. Между другото мога ли да мина оттук за по-пряко до Абътс Болтън?

— Пътят не води към селото, сър, макар че оттук може да се мине. Излиза се до конюшните на мистър Мортимър.

— А, да. Тази земя негова ли е?

— Не, сър, земята е на мистър Топам, но мистър Мортимър взима тази нива и съседната под аренда за фураж.

— Да, да. — Уимзи надникна през живия плет. — Люцерна, предполагам. Или детелина?

— Детелина, сър. А цвеклото е за говедата.

— О... Значи мистър Мортимър отглежда не само коне, ами и говеда.

— Да, сър.

— Много хубаво. Ще запалите ли? — Увлечен в разговора, Уимзи лекичко се бе предвигил до плевника и разсеяно надничаше вътре в тъмното. Там имаше няколко земеделски сечива и черен старомоден кабриолет, чиято лакировка, изглежда, точно в този момент се подновяваше с черна боя. Уимзи извади от джоба си восъчен кибрит. Кутийката очевидно бе влажна, защото след един-два безполезни опита той я остави и запали клечката на стената на плевника. Пламъкът освети старомодния кабриолет и Уимзи видя, че съвсем неподходящо са му сложили гуми.

— Казаха ми, че конефермата на мистър Мортимър е много добра — подхвърли той небрежно.

— Да, сър, наистина е много добра.

— Дали няма случайно сиви коне? Майка ми — тя е царствена жена, гледа на живота като викторианка, представяте си, нали — умира за сиви коне. Доставя й удоволствие да се разхожда с карета и си плаща.

— Така ли, сър? Е, сигурно мистър Мортимър ще може да й услужи. Той има няколко сиви коня.

— Да? Значи има? Наистина трябва да отскоча и да се видя с него. Далече ли е?

— Седем-осем километра през нивите, сър. Уимзи погледна часовника си.

— Боже мой! Аз май наистина прекалих тази сутрин. Обещах твърдо, че ще се върна за обяд. Ще трябва да прескоча някой друг ден. Много благодаря. Коланът наред ли е сега? О, наистина съм ви много задължен. Ето ви да се почерпите и кажете на мистър Мортимър да не продава сивите си коне, преди да съм ги видял. Е, довиждане и много ви благодаря.

Той изведе Поли Флиндърс на пътеката за вкъщи и пое в лек тръс. Като се отдалечи дотолкова, че да не могат да го видят от плевника, той спря, наведе се от седлото и замислено заразглежда ботушите си. Те бяха обилно покрити с трици.

— Сигурно са полепнали в плевника — каза Уимзи. — Странно, ако е така. Защо му е притрябвало на мистър Мортимър да вади душата на сивите си коне посред нощ, да ги впряга в стар кабриолет, да заглушава шума от копитата им и да им скрива главите. Не е никак хубаво! Толкова много изплаши Планкет, а мене накара да помисля, че съм пиян — което ми беше много неприятно. Дали не трябва да съобщя в полицията? Влиза ли ми в работата какви шеги си прави мистър Мортимър? Ти какво ще кажеш, Поли?

Дочула името си, кобилата завъртя енергично глава.

— Смяташ, че не бива? Може би си права. Да речем, че мистър Мортимър го е направил заради някакъв бас. Кой съм аз, че да се бъркам в неговите развлечения? Все пак — добави негова светлост — доволен съм, че причината не е била в уискито на Ламсдън.

* * *

— Това е библиотеката — каза Хавиланд, като въведе гостите си. — Хубаво помещение и хубава сбирка, както са ми казвали, но аз не разбирам кой знае колко от литература. Да си призная, и баща ми не

разбираше много. Както виждате, има нужда да се постегне. Не зная дали Мартин ще се заеме. Това ще струва пари, разбира се.

Докато разглеждаше наоколо, Уимзи леко потрепери — по-скоро от състрадание към книгите, отколкото от хлад, макар че зад високите прозорци се извиваше бяла ноемврийска мъгла и проникваше в помещението.

Библиотеката представляваше дълга занемарена стая в студен неокласически стил и в сивия мрачен следобед от нея лъхаше печал — дори като се изключат признаците на занемареност, които разкъсваха сърцето на колекционера. Рафтовете с книги стигаха до средата на стените, а нагоре до плесенясалия таван имаше мазилка. Влагата бе изписала по нея причудливи форми, тук-там личаха грозни пукнатини и петна, от които се ронеше мазилка на жълтеникави люспици. Влага и студ лъхаше от книгите, от подвързаните с телешка кожа томове, олющени и загнили, от петната зеленикава плесен, като се предаваха застрашително от том на том. Особената миризма на мухъл, която идваше от разлагащата се кожа и влажната хартия, допълваше мрачната атмосфера.

— Боже мой, боже мой! — възкликна Уимзи, надничайки унило в тази гробница на потънало в забрава познание. Прегърбил рамене подобно на накокошинена от студ птица, с дългия си нос и полузатворените си очи той приличаше на раздърпана чапла, спряла умислено край застинал зимен вир.

— Какво леденостудено място! — възкликна мисис Хенкок. — Трябва да направите забележка на мисис Львъл, мистър Бърдок. Когато я взеха да се грижи за къщата, казах на мъжа си — нали, Филип? — че баща ви е избрал най-мързеливата жена в Литъл Додъринг. Трябвало е да поддържа силен огън в стаята поне два пъти седмично. Наистина възмутително, как само е занемарила всичко.

— Нали? — съгласи се Хавиланд.

Уимзи не каза нищо. Той се завираше по рафтовете и от време на време сваляше някой том и го преглеждаше набързо.

— Тук винаги е било много тягостно — продължи Хавиланд. — Спомням си, че като дете доста се боях от тази стая. Двамата с Мартин обичахме да се ровим в книгите, но като че ли винаги изпитвахме страх, че нещо или някой ще изскочи върху нас от тъмните ъгли. Какво сте взели, лорд Питър? О, книгата на Фокс за мъчениците.^[3] Боже мой!

Как ме ужасяваха едно време тези илюстрации. Тук беше и „Пътят на пилигрима“^[4] с едно ужасно изображение на Аполион^[5], препречил целия път, заради когото сънувах много кошмари. Я да видя. Струва ми се, че стоеше тук някъде. Да, ето я. Как едно нещо може да те върне в миналото! Впрочем ценна ли е?

— Не особено. Виж, това първо издание на Бъртън^[6] струва много, но е доста зацапано — дайте да го почистят. А това е един изключително хубав Бокачо, погрижете се за него.

— Джон Бокачо^[7] — „Танцът на смъртта“. Като заглавие е добро във всеки случай. Това е същият Бокачо, който е написал и онези пикантни разкази, нали?

— Да — отвърна малко грубо Уимзи. Такова отношение към Бокачо го дразнеше.

— Никога не съм ги чел — каза Хавиланд, като намигна на жена си. — Но гледах, че ги продават по разните санитарни магазинчета, затова предполагам, че са неприлични, а? Викарият май е шокиран.

— О, ни най-малко — отвърна мистър Хенкок, добросъвестно приемащ ролята на човек с широки възгледи. — „Et ego in Arcadia“^[8], искам да кажа, че никой не става свещеник, без да получи класическо образование и без да се запознае с автори, много по-светски дори от Бокачо. Тези гравюри на дърво изглеждат много изящни според моето скромно мнение.

— Наистина са много изящни — каза Уимзи.

— Спомням си, че имаше още една стара книга с хубави илюстрации — продължи Хавиланд. — Някаква хроника беше — как се казваше, — имаше някакъв град в Германия, откъдето беше оня палач. Публикуваха дневника му наскоро. Четох го, но не е нещо много вълнуващо, не е така зловещо, както старият Харисън Ейнсуърт^[9]. Как се казваше градът?

— Нюрнберг — подсказа Уимзи.

— Точно така, разбира се — „Нюрнбергската хроника“. Дали е още на старото място? Беше тук някъде до прозореца, ако си спомням правилно.

Той се отправи към един от крайните рафтове на библиотеката до прозореца. Като че ли тук влагата бе сторила най-голямо зло. Едно от стъклата беше счупено и вътре беше валяло.

— Е, къде ли може да се е дянала? Иска ми се да погледна пак старата „Хроника“. Не съм я виждал страшно дълго време.

Погледът му блуждаеше по лавиците. Уимзи, с усета си на любител, пръв зърна „Хрониката“ в самия край на лавицата, облеганата на външната стена. Той сложи пръст върху гърба на подвързията, но като видя, че изгнилата кожа е готова да се разпадне от допира, отмести една съседна книга и внимателно, с цяла ръка извади „Хрониката“.

— Ето я, но е в много лошо състояние. Ей! — Докато издърпваше книгата покрай стената, някакъв сгънат ръкопис се измъкна заедно с нея и падна в нозете му. Той се наведе и го вдигна. — Я вижте, Бърдок, не търсехте ли точно това?

Хавиланд Бърдок, който бърникаше в една от долните лавици, се изправи бързо с почервеняло от навеждането лице.

— Дявол да го вземе! — възкликна той, като най-напред почервеня още повече, а после пребледня от вълнение. — Погледни, Уини! Това е за-вещанието на баща ми. Ама че работа! На кой щеше да му дойде наум да го търси точно тук!

— Наистина ли е завещанието? — извика мисис Хенкок.

— Мисля, че няма съмнение — забеляза студено Уимзи. — Последната воля на Саймън Бърдок. — Той стоеше прав и въртеше в ръцете си изцапания нагънат пергамент и го разглеждаше от подписа до празната страна.

— Така, така — каза мистър Хенкок. — Ама че странно нещо! Като че ли съдбата ви изпрати да свалите книгата.

— Какво гласи завещанието? — попита с известно вълнение мисис Бърдок.

— Моля да ме извините — отвърна Уимзи, като ѝ го подаде. — Да, мистър Хенкок, както казвате, сякаш наистина е било предопределено да го намеря.

Той отново се вгледа в „Хрониката“ и опечален проследи с пръст очертанаята на мокрото петно, което бе разяло подвързията, бе проникнало до вътрешните страници и почти бе заличило текста в края на книгата.

Междувременно Хавиланд Бърдок бе разгърнал завещанието върху най-близката маса. Жена му се надвеси над рамото му. Хенкокови с едва сдържано любопитство застанаха наблизко в очакване

на резултата. Уимзи, който старателно си придаваше вид на безучастен към този чисто семеен въпрос, внимателно изучаваше стената, където бе стояла „Хрониката“ допреди малко - опипа мократа ѝ повърхност и разгледа петната от влага. Те наподобяваха хилещо се лице. Уимзи ги сравни със съответстващите следи върху книгата и мрачно поклати глава над нанесените повреди.

Мистър Фробишър-Пим, който преди известно време се бе отдалечил и зачел в една стара книга за ковашкия занаят, сега се приближи и попита какво има.

— Слушайте, слушайте — извика Хавиланд. Той говореше тихо, но в гласа му и в блясъка на очите му се усещаше сдържано тържество. — „Завещавам всичко, което имам при смъртта си — тук следва дълго изброяване на имущество, което не е важно, — на моя по-голям син Мартин ...“

Мистър Фробишър-Пим подсвирна.

— Слушайте! — „... На моя по-голям син Мартин дотогава, двкато тялото ми бъде над земята. Но веднага щом бъда погребан, нареждам цялото това имущество да бъде предадено изцяло на малкия ми син Хавиланд.“

— Боже мой! — възкликна мистър Фробишър-Пим.

— Има още много — каза Хавиланд, — но това е същността.

— Дайте да видя! — поиска мировият съдия. Той взе завещанието и го прочете цялото е намръщен вид. — Така е — потвърди той. — Няма никакво съмнение. Мартин е притежавал имуществото на баща си и го е загубил отново. Колко странно! До вчера всичко му е принадлежало, макар че никой не е знаел за това. Сега е изцяло ваше, Бърдок. Това несъмнено е най-странното завещание, което някога съм виждал. Представете си само — Мартин наследник до момента на погребението! А сега ... Е, мистър Бърдок, трябва да ви поздравя.

— Благодаря — отвърна Хавиланд. — Толкова е неочаквано — той се засмя неуверено.

— Ама че странно хрумване! — извика мисис Бърдок. — Представете си, че Мартин си беше вкъщи. Какъв късмет само, че го нямаше, нали? Искам да кажа, че щеше да бъде много неприятно. Какво щеше да стане, ако той беше решил например да спре погребението?

— Да — каза мисис Хенкок. — Можеше ли да направи нещо? Кой решава въпроса за погребенията?

— По принцип изпълнителите на завещанието — отговори Фробишър-Пим.

— Кои са изпълнителите?

— Не знам. Чакайте да видя. — Мистър Фробишър-Пим прегледа отново документа. — А, да. Ето. „Определям двамата си сина Мартин и Хавиланд да бъдат съвместно изпълнители на моето завещание.“ Какво странно разпореждане!

— А аз го намирам за злонамерено и неприятно — извика мисис Хенкок. — Можеше да причини ужасна злина, ако завещанието не беше загубено направо по волята на провидението.

— Не се говорят такива неща, скъпа — каза мъжът ѝ.

— Страхувам се — отвърна мрачно Хавиланд, — че баща ми е искал точно това. Няма смисъл да твърдя, че не беше злобен — такъв си беше и мисля, че ни мразеше до смърт и мен, и Мартин.

— Не говорете така — призова викарият.

— Ще говоря. Той превърна живота ни в бreme за самите нас и очевидно е искал да продължаваме така и след като умре. Щеше да е много доволен да ни види, хванали се гуша за гуша с Мартин. Хайде, господин викарий, няма смисъл да се преструваме. Той мразеше майка ни, а на нас двамата завиждаше. Това всички го знаят. С порочното си чувство за хумор навярно е изпитвал порочно задоволство при мисълта, че ще се джафкаме над тялото му. За щастие той се престара, като скри завещанието тук. Сега вече е погребан и нещата се наредиха от само себе си.

— Сигурен ли сте в това? — попита Уимзи.

— Ами да, защо? — отговори мировият съдия. — Имуществото преминава в ръцете на Хавиланд веднага щом тялото на баща му бъде спуснато в земята. Е, вчера баща му беше погребан.

— Но сигурен ли сте в това? — повтори Уимзи. Той насмешливо местеше поглед от единия към другия и извивката на голямата му уста подсказваше презрителна усмивка.

— Дали съм сигурен? — възкликна викарият. — Лорд Питър, драги мой, вие сам бяхте на службата. Сам видяхте, че беше погребан.

— Видях, че ковчегът беше заровен — продължи кротко Уимзи. — Но твърдението, че тялото е било в него, е само недоказано

предположение.

— Според мен това е непристойна шега — каза мистър Фробишър-Пим. — Няма основание да се мисли, че тялото не е било в ковчега.

— Аз го видях в ковчега — каза Хавиланд, — жена ми — също.

— И аз го видях — рече викарият. — Бях там, когато извадиха тялото от временния вътрешен ковчег, в който покойникът пристигна от Щатите, и го положиха в постоянния дъбов, с оловно покритие, от погребалното бюро на Джолиф. А ако потрябват и други свидетели, можете да намерите самия Джолиф и неговите момчета — те го подредиха и завинтиха ковчега.

— Точно така — каза Уимзи. — Не твърдя, че тялото не е било в ковчега, докато той беше изложен в олтара. Но се съмнявам дали е било вътре в него, когато го спускаха в земята.

— Лорд Питър, как можете да допускате такива небивалици! — обърна се остро мистър Фробишър-Пим. — Мога ли да попитам с какво ще ги подкрепите? И ако тялото наистина не е в гроба, може би ще бъдете така добър да ни кажете къде е според вас.

— Разбира се — отвърна Уимзи. Той се повдигна и седна на края на масата, провеси крака и се загледа в ръцете си, като в същото време от-брояваше с пръсти доводите си. — Според мен тази история тръгва от младия Ролинсън. Той е чиновник при мистър Греъм, който е съставил завещанието, и все ще знае нещичко за условията му. Разбира се, мистър Греъм също знае, но някак си не мога да допусна, че той е замесен. Както разбрах, не е от хората, които взимат страна — във всеки случай не би взел страната на Мартин.

След като от Щатите е пристигнало съобщение за смъртта на мистър Бърдок, младият Ролинсън навярно си е спомнил условията на завещанието и е сметнал, че мистър Мартин, след като е в чужбина и прочие, ще се окаже в доста неизгодно положение. Ролинсън между другото трябва да е бил доста привързан към брат ви?

— Мартин имаше навика да се сдружава с разни безделници и да си пилее времето с тях — съгласи се намусено Хавиланд.

Викарият, изглежда, сметна за необходимо да внесе една поправка в това изявление и измърмори, че бил слушал много за добрината на Мартин към селските младежи.

— Точно така — съгласи се Уимзи. — Допускам, че младият Ролинсън е искал да даде на Мартин равен шанс да си осигури наследството, разбирате, нали? Не е искал да споменава за завещанието — възможно било то въобще да не се появи на бял свят, а той сигурно си е помислил, че дори и да се появяло, пак щели да се породят усложнения. Във всеки случай той решава, че най-доброто, което може да стори, е да открадне тялото и да го държи над земята, докато Мартин си дойде и сам уреди въпроса.

— Това е много странно обвинение — започна мистър Фробишър-Пим.

— Може и да греша — каза Уимзи, — но аз така си представям нещата. Получава се страшно хубава история, нали? И така, младият Ролинсън вижда, че няма да може да се справи сам с такава задача и започва да търси някой, който да му помогне. Спира се на мистър Мортимър.

— Мортимър?!

— Не познавам мистър Мортимър лично, но според, това, което чувам, изглежда, е енергичен човек, а освен това известни обстоятелства го улесняват значително. Младият Ролинсън и Мортимър измислят всичко заедно и изработват план за действие. Разбира се, вие, мистър Хенкок, много ги улеснихте с тази ваша идея да изложите покойника за поклонение. Не зная дали иначе биха се справили.

Мистър Хенкок хлъцна смутено.

— Планът им бил следният: мистър Мортимър трябвало да подсигури старинния кабриолет и четирите бели коня, нагласени с фосфорна боя и черен плат така, че да изобразяват колата на смъртта, която се явявала винаги при смъртта на някой от Бърдокови. Предимството на този план било, че никой нямало да изпита желание да разгледа отблизо екипажа, ако го видел край черковния двор по никое време. Същевременно младият Ролинсън трябвало да се присъедини към участниците в църковното бдение и да намери накой човек на място, който да бъде заедно с него и да се включи в играта. Споразумял се с кръчмаря и измислил какво да каже на мистър Хенкок, така че да може да поеме бдението от четири до шест. Не ви ли се стори странно, мистър Хенкок, че той прояви такава ревностност да дойде чак от Хериотинг?

— Свикнал съм да откривам ревностност в своето паство — отговори резервирано мистър Хенкок.

— Да, но той не принадлежи към вашето паст-во. Както и да е, всичко било разработено в подробности и в сряда вечерта се състояла генералната репетиция, при която вашият човек, сър, Планкет, едва не обезумял от страх.

— Ако съм допускар, че е истина ...

— В четвъртък в два часа през нощта — продължи Уимзи — заговорниците са готови, скрити в източната част на черквата. Изчакват мисис и мис Хенкок да заемат местата си и вдигат шум, за да привлекат вниманието им. Когато дамите тръгват смело напред, за да разберат какво става, те изскачат и ги наблъскват във вестиария.

— Боже господи! — възкликна мисис Хенкок.

— Според плана им новонагласената кола на смъртта пристига в този момент на южната врата. Предполагам, че кабриолетът е дошъл по Кривата пътека, но не съм сигурен. Тогава Мортимър и другите двама изваждат балсамираното тяло от ковчега и слагат на мястото му торби, пълни с трици. Знам, че са били пълни с трици, защото сутринта видях остатъци по пода на малкия олтар. Те поставят тялото на кабриолета и мистър Мортимър тръгва с него. В два и половина минаха покрай мен по пътя за Хериотинг, така че всичко трябва да е станало доста бързо. Възможно е Мортимър да е бил сам, а може с него да е имало някой, който да наглежда тялото, докато той самият, с черна маска, играел ролята на безглавия кочияш. Не съм сигурен в това. Минават през последната порта преди разклона за Фримптън и продължават през нивите до плевника на Мортимър. Оставят кабриолета там — знам това, защото го видях, видях също и триците, с които са заглушили шума от копитата на конете. Предполагам, че са изнесли тялото оттам с кола, а на следващия ден са дошли да отведат конете, но това са вече подробности. Не знам също така къде са отнесли тялото, но предполагам, че ако отидете да попитате Мортимър, той ще ви увери, че то е все още над земята.

Уимзи замълча. Мистър Фробишър-Пим и Хенкокови изглеждаха само озадачени и раздразнени, но Хавиланд бе позеленял. По бузите на мисис Ха-виланд бяха избили червени петна, а краищата на устните ѝ увиснаха измъчено. Уимзи вдигна „Нюрнбергската хроника“, поглади замислено кориците ѝ и продължи:

— Междувременно, както може да се очаква, младият Ролинсън и съучастникът му устройват маскировката в църквата, за да създадат впечатление, че се касае за протестантско безчинство. След като са украсили всичко, остава им само да се заключат в склада за въглища и да запратят ключа през прозореца. Сигурно ще го намерите там, мистър Хенкок, ако си направите труда да го потърсите. Не ви ли се стори, че тази история с двама-тримата нападатели е малко плитко скроена. Хъбард е як, едър мъжага, Ролинсън е здравеняк и въпреки това според техните приказки двамата са били набутани в склада за въглища като безпомощни пеленачета и при това няма и една драскотина по тях. Търсете въображаемите нападатели, търсете въображаемите нападатели!

— Вижте какво, Уимзи, сигурен ли сте, че не съчинявате всичко това? — каза мистър Фроби-шър-Пим. — Човек трябва да разполага с безспорни доказателства, преди ...

— Очевидно. Издействувайте разрешение, за да отворите гроба. Веднага ще се убедите дали това, което казвам, е истина, или е плод на болното ми въображение.

— Според мене целият този разговор е възмутителен — извика мисис Бърдок. — Не обръщай внимание, Хавиланд! Просто не мога да си представя нищо по-безсърдечно от това — такава отвратителна история да се измисли в деня след погребението на татко. Не заслужава никакво, никакво внимание. Ти естествено няма да позволиш да нарушат покоя на баща ти. Това е ужасно. Това е светотатство!

— Наистина е много неприятно — каза мрачно мистър Фробишър-Пим, — но ако лорд Питър твърди сериозно, че тази изненадваща версия, която трудно мога да приема за достоверна... — Уимзи сви рамене. — ... Чувствувам се длъжен да ви напомя, мистър Бърдок, че брат ви има право да настоява за разследване, когато се върне.

— Но той не може, няма право, нали? — попита мисис Бърдок.

— Разбира се, че има, Уини — озъби се ядосано мъжът ѝ. — Той е изпълнител на завещанието. Има толкова право да изрови баща ни, колкото аз имам право да забраня това. Не ставай глупачка.

— Ако у Мартин има някакво чувство за благоприличие, той също ще забрани — каза мисис Бърдок.

— Е, да — обади се мисис Хенкок, — но колкото и да е скандално, тук все пак става дума за пари. Мистър Мартин може да реши, че е морално задължен към жена си и към децата си — ако има някога деца.

— Всичко това е абсурдно — каза решително Хавиланд. — Не вярвам нито на една думичка от него. Ако вярвах, естествено пръв щях да предприема нещо, не само за да бъда справедлив към Мартин, а и заради самия себе си. Но ако искате от мен да повярвам, че почтен човек като Мортимър ще отвлече мъртвец и ще оскверни черква ... да, да, достатъчно е да назовете нещата с точните им имена, за да видите колко смешно и немислимо е всичко... Предполагам, че лорд Питър, който, доколкото разбирам, общува с престъпници и полицаи, намира тази идея за допустима. Но аз ще кажа само едно — за мен не е така. Съжалявам, че съзнанието му е станало така невъзприемчиво към всякакво чувство за благоприличие и почтеност. Това е всичко, което исках да кажа. Довиждане.

Мистър Фробишър-Пим скочи.

— Хайде, хайде, Хавиланд, не се дръжте така. Сигурен съм, че лорд Питър не е искал да бъде неучтив. И аз самият мисля, че той греши, но за бога, последните няколко дни наистина е такава бъркотия в селото. Нищо чудно, ако някой приеме, че зад всичко това се крие нещо. Дайте сега да забравим казаното и да излезем от тази ужасно студена стая. Станало е почти време за обяд. Боже мой, какво ще си помисли за нас Агата?

Уимзи подаде ръка на Бърдок, а той я пое неохотно.

— Съжалявам — каза Уимзи. — Страдам от болезнено развито въображение. Сигурно е от превъзбуда. Не ми обръщайте внимание. Извинявам се и прочие.

— Лорд Питър — каза язвително мисис Бърдок, — мисля, че не трябва да използвате въображението си за сметка на добрия вкус.

Малко объркан, Уимзи излезе от стаята след нея. Всъщност той бе така смутен, че отнесе под мишницата си „Нюрнбергската хроника“ — нещо странно за него при тези обстоятелства.

* * *

— Аз съм много наскърбен — каза мистър Хенкок.

Той се бе отбил след неделната вечерна служба да навести мистър Фробшиър-Пим. Седеше на стола си изправен, а слабото му лице бе пламнало от безпокойство.

— Никога не съм очаквал подобно нещо от Хъбард. Беше ужасен удар за мен. Не става въпрос само за тежкия грях да открадне тялото от самата църква, макар че и това е много печално. По-ужасно е жалкото лицемерие в неговото поведение — подигравката със светите неща, това, че е използвал светите ритуали, за да постигне земни цели. Той всъщност присъствува на погребани го и в поведението му личеше прискърбие и уважение. Дори и сега той като че ли не осъзнава особено греховното си поведение. Изживявам го много тежко — като духовен пастир — много тежко наистина.

— Е, хайде, Хенкок — каза мистър Фробишър-Пим, — трябва да проявите снизходителност, нали виждате. Хъбърд не е лошо момче, но не можете да очаквате деликатност от човек с неговия произход. Въпросът е какво да правим. Разбира се, трябва да се съобщи на Бърдок. Ама че неудобно положение! Боже мой! Та казвате, Хъбард призна целия заговор. Как стана това?

— Аз го обвиних, че го е направил. Размислих над забележките на лорд Питър и ме обхвана безпокойство: Струваше ми се — не мога да си обясня защо, — че в цялата тази история може да има някаква истина, колкото и да изглеждаше безумна. Толкова се разтревожих, че миналата нощ сам изметох пода на малкия олтар и открих в сметта доста трици. Това ме накара да потърся ключа от склада за въглища и го намерих в едни храсти, всъщност на един хвърлей от прозореца на склада. Подирих съвет в молитвите си и от жена си, чието мнение много уважавам, и реших да поговоря след литургията с Хъбард. Изпитах голямо облекчение от това, че той не се яви на ранната служба. Бях в такова състояние на духа, че след това сигурно щях да се чувствам неудобно.

— Добре, добре — каза мировият съдия малко нетърпеливо. — И какво, вие го обвинихте и той си призна?

— Призна си. Но за съжаление трябва да кажа, че не изпитва никакви угризения на съвестта. Той дори се смееше. Беше много мъчителна среща.

— Сигурен съм, че е било така — изрази съчувствие мистър Фробишър-Пим.

— Трябва да посетим мистър Бърдок — каза мировият съдия, надигайки се. — Не знам какво е искал и какво не е искал старият Бърдок с това свое зловредно завещание, но Хъбард, Мортимър и младият Ролинсън не са постъпили правилно. Ей богу, нямам представа дали кражбата на труп не се наказва от закона. Трябва да проверя. Но ми се струва, че се наказва. Ако трупа представлява някаква формална собственост, то тя принадлежи на семейството на починалия или на изпълнителите на завещанието. Както и да е, това е кощунство, да не говорим пък за скандала в енорията. Трябва да ви кажа, Хенкок, че ще се изложим в очите на сектантите. Това безспорно ви е ясно. Да, неприятна работа, затова колкото по-скоро се заемем с нея, толкова по-добре. Ще дойда заедно с вас за подкрепа и ще съобщим на Бърдокови. Ще ни придружите ли, Уимзи? Вие в крайна сметка се оказахте прав и смятам, че Бърдок ви дължи извинение.

— О, предпочитам да остана настрана. Не може да се каже, че ще бъда персона грата, нали? Хавиланд Бърдок ще понесе страшно голяма финансова загуба.

— Така е. Много неприятно. Е, може би сте прав. Хайде ние да тръгваме, господин викарий.

Уимзи и домакинята бяха прекарали около половин час в разговор за станалото, когато мистър Фробишър-Пим подаде внезапно глава и каза:

— Слушайте, Уимзи, ние всички отиваме при Мортимър. Бих искал да дойдете и вие, за да карате колата. Винаги освобождавам Меридю в неделя, а аз не обичам да шофирам през нощта, още повече в тази мъгла.

— Имате право — каза Уимзи. Той ее качи бързо горе и след няколко минути слезе, облечен в тежко, свободно падащо палто от лицева кожа и с пакет под мишница. Поздрави сдържано Бърдокови, зае шофьорското място и не след дълго вече се взираше внимателно в мъглата по пътя за Хериотинг.

Той се усмихна малко мрачно, когато стигнаха мястото под дърветата, където беше срещнал каретата-призрак. Минаха покрай портата, зад която бе изчезнало добре изпипаното привидение, и той не се лиши от удоволствието да я посочи, за което беше възнаграден с

изрѣмжаване от страна на Хавиланд. При добре познатото му разклонение той зави надясно към Фримптън и измина десетина километра, без да спира, докато предупредителният вик на мистър Фробишър-Пим го подкани да внимава за отклонението към дома на Мортимър.

Къщата на мистър Мортимър с просторните конюшни и стопански постройки се намираше на около три километра от главния път. В тъмното Уимзи не я виждаше добре, но забеляза, че всички прозорци на приземния етаж светеха и когато вратата се отвори при настоящето позвъняване на мировия съдия, силен смях отвътре потвърди, че мистър Мортимър не приема много сериозно своето злодеяние.

— Мистър Мортимър вкъщи ли е? — попита мистър Фробишър-Пим и гласът му прозвуча като на човек, с когото шега не бива.

— Да, сър. Моля, заповядайте.

Те влязоха в голям старомоден салон, потънал в светлини, в който точно срещу вратата имаше тежък дъбов параван и това придаваше уют на стаята. Уимзи пристъпи от тъмното, примижа и после видя едър, набит мъж с червендалесто лице, който се приближи с протегнати ръце, за да ги посрещне.

— Фробишър-Пим! Дявол да го вземе! Колко мило, че сте се сетили да наминете. Тук има ваши стари приятели. Охо! — С леко променен тон: — Бърдок! Виж ти ...

— Вървете по дяволите! — извика Хавиланд Бърдок, като избута разярено мировия съдия, който се опитваше да го удържи. — Вървете по дяволите, свиня такава! Я стига с тоя фарс! Какво сте направили с тялото?

— Тялото, а? — промърмори мистър Мортимър, като се отдръпна малко смутено.

— Да, тялото! Приятелчето ви Хъбард изплю камъчето. Няма смисъл да се отрича. Какво искате, по дяволите? Тялото е скрито тука някъде. Къде е? Дайте го!

Той заобиколи заплашително паравана и застана под лампата. Висок слаб мъж се надигна внезапно от едно кресло и застана пред него.

— Почакай, драги!

— Боже мой! — извика Хавиланд, дръпна се назад и настъпа крака на Уимзи. — Мартин!

— Ами да. Ето ме и мен. Черен гологан не се губи. Как си?

— Значи ти си в дъното на всичко това! — извика Хавиланд. — Трябваше да се сетя. Мръсно куче такова! Значи си мислиш, че си направил много хубаво, като измъкна баща си от ковчега, за да го влачиш из страната като панаирджия. Това е позор! Това е възмутително! Това е отвратително! У тебе не е останала нито капка благоприличие. Сигурно няма и да се опиташ да отречеш?

— Ей, Бърдок! — възрази Мортимър.

— Затваряй си устата, да те вземат дяволите! — извика Хавиланд. — С теб ще се разправам по-късно. Слушай, Мартин. Нямам намерение да търпя повече такова срамно поведение. Ще ми предадеш тялото и ...

— Чакай малко, чакай — каза Мартин. Той стоеше леко усмихнат, с ръце в джобовете на смокинга си. — Нашият *eclaircissement*^[10], струва ми се, става твърде публичен. Кои са всичките тези хора? О, та това е викарият. Боя се, че ви дължа малко обяснение, господин викарий. И този господин ...

— Това е лорд Питър Уимзи — намеси се мистър Фробишър-Пим, — който откри вашия... може да ви е неприятно, Бърдок, но трябва да се съглася с брат ви, който го нарече срамен заговор. — Велики боже! — възкликна Мартин. — Слушай, Мортимър, не си знаел, че заставаш срещу лорд Питър Уимзи, нали? Нищо чудно, че тайната излезе наяве. Този човек има славата на втори Шерлок Холмс. Но както и да е, аз си дойдох, както изглежда, в решителния момент, така че нищо лошо не се е случило. Дайана, това е лорд Питър Уимзи. Моята съпруга — представи ги той един на друг.

Красива млада жена в тъмна вечерна рокля поздрави Уимзи със срамежлива усмивка и каза умолително на своя девер:

— Хавиланд, искаме да ти обясним ... Той не и обърна никакво внимание.

— Хайде, Мартин, играта свърши!

— Така смятам и аз, Хавиланд. Но защо вдигаш толкова много шум?

— Шум?! Това ми харесва! Изваждаш тялото на собствения си баща от ковчега...

— Не, не, Хавпланд. Не знаех нищо за това. Кълна се. Получих съобщение за смъртта му едва преди няколко дена. Бяхме излезли в пущинаците, снимахме филм в Пиренейте и си дойдох веднага щом успях да се измъкна. А тук Мортимър заедно с Ролинсъи и Хъбард са организирали сами цялото това представление. Не съм знаел нищичко до вчера сутринта, когато в Париж, в старата си квартира, намерих писмото му. Честно, Хавиланд, нямам нищо общо с това, което е станало. Защо да го правя? Нямахше нужда.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами това, че ако бях тука, щеше да е достатъчно само да се обадя, за да спра погребението. Да не говорим за неуважението и всичко останало. Всъщност когато Мортимър ми разказа, стана ми много неприятно, макар че оценявам добрината им и неприятностите, които са си създали заради мен. Струва ми се, че мистър Хенкок има най-голямо основание да негодува. Но Мортимър е внимавал, колкото е било възможно, наистина е внимавал, сър. Баща ни е положен в стария параклис на имението най-почтително и благоприлично, около него са подредени цветя и всичко е, както подобава. Ще видите, че няма причина за недоволство.

— Да, да — съгласи се Мортимър. — Не исках да проявя непочтителност, в никакъв случай. Елате да го видите.

— Това е ужасно — каза безпомощно викарият.

— Не разбирате ли, че в мое отсъствие е трябвало да сторят най-доброто, което е било по силите им? — попита Мартин. — Веднага щом мога, ще се погрижа да се построи подходяща гробница. Или може би кремация ще е най-подходящото в случая.

— Какво! — ахна Хавиланд. — Ти как си представяш, че ще оставя баща си да лежи непогребан само заради твоята отвратителна алчност?!

— А ти, мили мой, не си въобразявай, че ще позволя да го заровиш под земята просто за да можеш ти да заграбиш моята собственост.

— Аз съм изпълнител на завещанието му и заявявам, че той ще бъде погребан, независимо от това дали ти го желаеш, или не.

— И аз съм изпълнител и заявявам, че тая няма да я бъде. Съвсем благоприлично е да си остане над земята и ще остане.

— Изслушайте ме — извика викарият, раздразнен от тези ядосани млади мъже.

— Ще видим какво ще каже Грѐъм за теб — изкрещя Хавиланд.

— О, да, честният адвокат Грѐъм! — подсмихна се Мартин. — Той знаеше какво пише в завещанието, нали? Предполагам, че не го е споменал случайно пред теб, а?

— Не е — отвърна грубо Хавиланд. — Достатъчно добре знае какъв негодник си ти. Не ти стига, че ни направи за смях с тази твоя жалка, из-нудваческа женитба...

— Мистър Бърдок, мистър Бърдок!

— Внимавай, Хавиланд!

— Дръжте се прилично!

— Престанете!

— ... ами трябваше да откраднеш и тялото на баща си, и моите пари, за да можете ти и твоята проклета жена да продължите да си живеете живота в тая разгулна среда, с тия филмови артисти и хористки...

— Виж какво, Хавиланд, недей да споменаващ жена ми и моите приятели. Какво ще кажеш за твоите? Нали ми казаха, че Уини съвсем му е отпуснала края; ти си на границата на фалита, нали, от конни състезания, вечери и бог знае какво още. Нищо чудно, че искаш да отмъкнеш парите на брат си. Никога не съм имал високо мнение за теб, Хавиланд, но ей богу ...

— Един момент — мистър Фробишър-Пим най-сетне успя да се намеси, отчасти защото беше свикнал да се налага със служебния си авторитет и отчасти защото братята бяха останали без дъх от викане. — Един момент, Мартин. Ще те наричам така, защото те познавам много отдавна, а познавах и баща ти. Разбирам, че си разгневен от това, което каза Хавиланд. Думите му бяха непростими и съм убеден, че той ще осъзнае това, когато дойде на себе си. Но и ти трябва да разбереш, че той беше много възмутен и разстроен — както и всички ние — от тази неприятна, много неприятна работа. И не е честно да твърдиш, че Хавиланд се е опитал да „отмъкне“ каквото и да е. Той не знаеше за това зловредно завещание и естествено се погрижи погребението да бъде направено, както си му е редът. Трябва приятелски да се разберете, така както щяхте да го сторите, ако случайно не се бе намерило завещанието. Хайде, Мартин, и ти,

Хавиланд, помислете си. Ех, момчета, тази сцена беше просто ужасна. Наистина не биваше да я допускате. Имотът с положителност може да се подели помежду ви без разправии. Ужасно е, че тялото на един старец трябваше да се превърне в ябълката на раздора за собствените му синове, при това само заради парите.

— Съжалявам — каза Мартин. — Самозабравих се. Напълно сте прав, сър. Виж какво, Хавиланд, забрави това, което ти казах. Съгласен съм да вземеш половината пари.

— Половината пари?! Но всичките пари са мои. Съгласен бил да взема половината! Какво великодушие! Моите собствени пари!

— Не, драги. В момента те са мои. Баща ми, както ти е известно, още не е погребан. Нали е така, мистър Фробишър-Пим?

— Да, сега парите са по закон твои. Трябва да проумееш това, Хавиланд. Но брат ти предлага половината и ...

— Половината?! Проклет да съм, ако взема половината! Той се е опитал да ми ги измъкне с измама. Ще повикам полиция и ще го пратя в затвора за обир на черква. Ще видите дали няма да го направя! Дайте ми телефона!

— Моля да ме извините — обади се Уимзи, — не искам да се меся повече в семейните ви истории, но наистина не ви съветвам да викате полиция.

— Вие не ме съветвате, а? Какво общо има това с вас, дявол да го вземе.

— Е — започна пренебрежително Уимзи, — ако тази работа със завещанието стигне до съда, навярно ще трябва да дам показания, защото аз го открих, нали така?

— Е, и какво от това?

— Ето какво. Могат да попитат от колко време се предполага, че завещанието е било там, където го намерих. Хавиланд сякаш преглътна нещо, което му пре-чеше да говори.

— Е, и какво от това, да ви вземат дяволите?

— Да. Та виждате ли, някак странно се получава, ако се позамислите. Искам да кажа, че покойният ви баща трябва да е скрил завещанието в библиотеката, преди да замине за чужбина. Преди колко време е било това? Три години? Пет години?

— Около четири.

— Така. И оттогава, благодарение на жената, която старателно полага грижи за къщата, влагата завладяла библиотеката. Не се палел огън в камината, прозорците се изпочупили и така нататък. Пагубно за книгите. За човек като мен — голяма беда. Тъй. Е, да допуснем, че те зададат в съда тези въпрос и вие заявите, че завещанието е стояло там на влагата четири години. Няма ли да им се стори малко странно, ако им кажа, че в края на лавицата има голямо мокро петно, което прилича на ухилено лице и че то съответствува на мокро петно като ухилено лице върху хубавата стара „Нюрнбергска хроника“, а върху завещанието, което е престоляло четири години между двете, няма никакво петно.

Мисис Хавиланд изкрещя внезапно.

— Хавиланд! Глупак такъв! Пълен глупак!

— Млъкни!

Хавиланд кресна ядосано на жена си и тя се отпусна в едно кресло, прикрила с ръка устата си.

— Благодаря ти, Уини — каза Мартин. — Не, Хавиланд, не си прави труда да обясняваш. Уини издаде номера. Значи си знаел, знаел си за завещанието и нарочно си го скрил и си оставил погребението да бъде извършено. Много съм ти задължен — почти толкова, колкото на дискретния Греъм. Измама, заблуда, как се нарича укриването на завещание? Мистър Фробишър-Пим сигурно ще знае.

— Боже мой, боже! — възкликна мировият съдия. — Сигурен ли сте във фактите, Уимзи?

— Абсолютно — отговори Уимзи и измъкна изпод мишницата си „Нюрнбергската хроника“. — Ето го петното, можете сами да го видите. Извинявайте, че заех ваша собственост, мистър Бърдок. Опасявах се, че мистър Хавиланд може да се замисли над това дребно несъответствие в тихите часове на безсъница и да реши да продаде „Хрониката“ или да я подари, или дори да реши, че тя изглежда по-добре без последните страници и подвързията. Позволете ми, мистър Мартин, да ви я върна — невредима. Може би ще ме извините, ако призная, че не съм във възторг от ролята си в тази мелодрама. Това показва човешката природа в недобра светлина, както би казал мистър Пексниф^[11]. Но не мога да се примиря с начина, по който бях подведен аз да измъкна книгата от лавицата и така да се явя в незначителната роля на незаинтересования свидетел — умникът, който намира

завещанието. Може и да съм глупак, мистър Хавиланд Бърдок, но не и чак дотолкова. Лека нощ. Ще ви чакам в колата, докато се пригответе. Уимзи напусна стаята с достойнство. Скоро викарият и мистър Фробишър-Пим го последваха.

— Мортимър ще закара Хавиланд и жена му на гарата — каза мировият съдия. — Те се връщат в града незабавно. Можете да им изпратите багажа сутринта, Хенкок. Най-добре е ние да си тръгваме.

Уимзи включи стартера.

В това време някой изтича по стълбите и се приближи към него. Беше Мартин.

— Вижте какво — измърмори той. — Вие ми направихте голяма услуга — може би донякъде незаслужено. Сигурно мислите, че съм истинска свиня. Но аз ще се погрижа прилично за стареца и ще поделя всичко с Хавиланд. Тая негова съпруга, тя е ужасна жена. Накара го да затъне до уши в дългове. Разори търговията му. Ще гледам да уредя всичко. Разбирате ли? Не искам да ни мислите за толкова ужасни същества.

— Дадено — отговори Уимзи.

Той отпусна съединителя и се загуби в гъстата влажна мъгла.

[1] Последователи на Джон Кенсит (1853—1902), привърженик на евангелисткия уклон в англиканската църква. — Б. пр. ↑

[2] Ричард Уитингтън — кмет на Лондон през 1397—1398 и 1406—1407 година. Според легендата избягал като бедняк от Лондон, но чул камбаните на църквата „Сейнт Мери ле Боу“ да го викат: „Върни се пак, Дик Уитингтън, кмет на Лондон.“ — Б. пр. ↑

[3] Книгата на Джон Фокс (1516—1587) „История на обредите и паметниците на църквата“ е известна под името „Книга за мъчениците“ — Б. пр. ↑

[4] Alegoria от Джон Бъниън (1628—1688). — Б. пр. ↑

[5] Библейски ангел на бездната — Б. пр. ↑

[6] Робърт Бъртън — английски поет (1577—1640). — Б. пр. ↑

[7] Английски вариант на името на Джовани Бокачо. — Б. пр. ↑

[8] „И аз съм бил в Аркадия“ (лат.), преносно: „И аз съм бил щастлив.“ — Б. пр. ↑

[9] Английски романист (1805—1882). Навярно се има предвид неговата книга „Ланкъширските вещици“. — Б. пр. ↑

[10] [Объяснение \(фр.\)](#). — Б. пр. ↑

[11] [Герой на Дикенс от романа „Мартин Чъзълуит“](#). — Б. пр. ↑

ДРАМАТИЧНОТО ПРОИЗШЕСТВИЕ С ТИЧАЩИТЕ СТЬПКИ

Мистър Бънтър измъкна глава изпод черния ръкав на фотоапарата.

— Мисля, че е достатъчно, сър — каза той почтително, — освен ако искате да имате снимки и на други пациенти — не зная дали мога да ги наричам така.

— Не днес — отвърна докторът. Той взе внимателно от масата последната заразена мишка и с доволен вид я върна в клетката. — Може би в сряда, ако лорд Питър бъде така добър да ми предостави услугите ви ...

— Какво е това? — промърмори негова светлост, като отлепи дългия си нос от няколко отблъскващи стъкленици. — На някои хора може да се разчита — добави несвързано той. — Само им създавайте работа, а? Това маймунски жлези ли са, Хартман, или надлъжно сечение на дванадесетопръстника на Клеопатра?

— Нищо не разбирате нали? — засмя се младият доктор. — Хайде, престанете да се правите на глупак с този монокул. Свикнал съм ви с номерата. Говорехме с Бънтър, че ще бъда безкрайно благодарен, ако му разрешите да намине след три дни, за да отрази развитието на екземплярите — все се надявам, че ще има такава.

— Защо питате, драги? — каза негова светлост. — Нали знаете, удоволствие е да помогнеш на събрат в преследването. И вашата работа е да залавяте убийци. Готово ли е всичко? Чиста работа! Между другото, ако не поправите тази клетка, ще загубите един от своите пациенти — номер пет. Предпоследната пръчка се е разхлабила, естествено с помощта на интелигентния обитател. Хубави мънички животинчета, нали? Нямаат нужда от зъболекар. Ех, защо не бях мишка; за нервите е къде по-добре да гризеш пръчки, отколкото да ти работят зъбите с тази свистяща бормашина.

Доктор Хартман възкликна тихо:

— Боже мой, Уимзи, как го забелязахте? Струваше ми се, че въобще не сте поглеждали към клетката.

— Вродена наблюдателност, доразвита с практиката — каза спокойно лорд Питър. — Всяка нередност се регистрира от окото, после разумът притичва с предупреждение. Видях я, когато влязохме. Но едва сега го констатирах. Не мога да кажа, че съзнанието ми е било заето с този въпрос досега. Както и да е, това показва, че жертвата ви оздравява. Всичко наред ли е, Бънтър?

— Надявам се, милорд — отговори камердинерът. Той бе опаковал фотоапарата и плаките и безшумно възстановяваше реда в малката лаборатория, чиято апаратура, подредена като в презокеански параход, за да заема по-малко място, беше разместена заради опита.

— Лорд Питър — обърна се лекарят към негова светлост, — безкрайно съм ви задължен, както и на Бънтър. Очаквам големи резултати от тези опити и не можете да си, представите колко ще ми е от полза, ако имам една наистина добра серия снимки.

Не мога да си позволя подобно нещо ... все още — добави той и младото му, доста измършавяло лице се изпълни с копнеж, докато гледаше големия фотоапарат, — а не мога и да върша тази работа в болницата. Нямам време — трябва да бъда тук. Лекар с обща практика, който едва си изкарва прехраната, не може да си позволи да занемари клиентелата, дори и в Блумсбъри. Има моменти, когато дори посещение, за което се плащат два шилинга и половина, се оказва решаващо за това дали ще свържеш двата края, или ще се получи неприятна празнина.

— Както казва мистър Микобър^[1] — отвърна Уимзи, — „Приход двайсет лири, разход деветнайсет лири, деветнайсет шилинга и шест пенса — резултатът е щастие; разход двайсет лири, нула шилинга и шест пенса — резултатът е мизерия.“ Не се увличайте в благодарности, драги. Нищо друго не доставя на Бънтър такова голямо удоволствие, както това да си играе с пирогалова киселина и хипосулфит. Това го поддържа във форма. Той приема с радост всякаква работа от този род. Дайте му отпечатъци от пръсти или негативи и той е на седмото небе; но е съгласен и на проста работа като снимането на налегнати от скорбут гризачи (как се изразих, а?), когато няма налице никакво престъпление. Напоследък няма престъпления. Оставаме без работа, нали, Бънтър? Не знам какво става

с Лондон. За да не си загубя формата, почнах да си пъхам носа в живота на съседите. Онзи ден изкарах ума на пощальона, като го попитах какво прави младата му приятелка от Кройдън. Той е женен човек, живее на „Грейт Ормънд Стрийт“.

— Вие откъде знаете?

— Всъщност аз не знаех. Той живее точно срещу един мой приятел — инспектор Паркър; жена му, искам да кажа жената на пощальона, защото Паркър не е женен, попитала онзи ден Паркър дали парадът на военновъздушните сили в Кройдън е продължил цяла нощ. Изненадан, Паркър казал „Не“, без да се замисли. Издал играта, какво да се прави. Помислих си да подшушна на бедния човечец навреме. Необичайно нехайство от страна на Паркър.

Докторът се разсмя.

— Ще останете за обяд, нали? За съжаление има само студено месо и салатата. Прислужницата не идва в неделя. Трябва сам да отварям на пациентите. Отразява се зле на професионалната ми репутация, но няма какво да се прави.

— С удоволствие — прие Уимзи, когато излязоха от лабораторията и влязоха в малкия мрачен апартамент през задната врата. — Вие ли направихте пристройката?

— Не — отговори Хартман. — Предишният наемател. Той беше художник. Наех апартамента заради това помещение. Много е удобно, нищо че е малко паянтово, но от стъкления покрив в горещо време като днес става страшна жега. Трябваше все пак да наема нещо евтино в приземен етаж, това ми е достатъчно — докато настъпят по-добри времена.

— Докато се прочуете с вашите опити в областта на витамините — каза весело лорд Питър. — Вие сте човек с бъдеще. Имам предчувствие. Впрочем малката ви кухничка е много кокетна.

— За мен е добре — съгласи се докторът. — Въпреки че лабораторията ѝ придава малко мрачен вид, а прислужницата е тук само през деня.

Той ги въведе в малка тясна трапезария с подредена за студен обяд маса. Единственият прозорец в дъното гледаше към „Грейт Джеймс Стрийт“. Стаята беше малко по-голяма от коридор и с много врати — една към кухнята, на съседната стена — друга, която водеше

към вестибюла, от другата страна — трета, през нея гостът зърна среден по размери лекарски кабинет.

Лорд Питър Уимзи и домакинът седнаха на масата и докторът изрази надежда, че Бънтър ще се присъедини към тях. Тази благовъзпитана личност обаче се противопостави на каквото и да било подобно предложение.

— Осмелявам се да кажа, сър, че предпочитам да сервирам на вас и на негова светлост, както си му е редът.

— Няма смисъл да настоявате — каза Уимзи. — Бънтър държи аз да си знам мястото. Страшен тиран е тоя Бънтър! На роб ме е превърнал. Карайте, Бънтър, няма да ви се натрапваме в никакъв случай.

Мистър Бънтър поднесе салатата и наля вода със сериозна почтителност, която подхождаше повече за златист, отлежал портвайн.

Беше неделен следобед през спокойното лято на 1921 година. Малката неприветлива уличка бе почти безлюдна. Единствено продавачът на сладолед изглеждаше деен и енергичен. Щом позаглъхнеше за миг оживената му търговия, той се облягаше с удоволствие на зеления стълб до пресечката. Роякът от здрави и гласовити дечурлига бе утихнал. Навярно ядяха вкъщи димящи гозби — най-неподходящия обяд за такова тропическо време.

— Кой е този веселяк, който живее на горния етаж? — попита след малко лорд Питър. — Не е от най-ранобудните, доколкото разбирам. Не че някой става рано в неделя сутринта. Не мога да проумея защо провидението е наказало гражданите с този отвратителен ден. Сега трябваше да бъда извън града, но се налага да посрещна следобед един приятел на гара „Виктория“. Ама че ден е избрал ... Дамата каква е? Съпруга или приятелка? Както и да е, виждам, че се е примирила с женските задължения в къщата. Над нас е спалнята, доколкото разбирам.

Хартман погледна лорд Питър малко изненадано.

— Прощавайте за отвратителното ми любопитство, драги — каза Уимзи. — Лош навик. Това не е моя работа.

— Как...

— Предположения — отвърна лорд Питър с обезоръжаваща откровеност. — Чух, че по тавана се блъска железен креват и някакъв едър човек става шумно от него — но може да е от кушетка или от

нещо друго. Както и да е, вече половин час той се разхожда бос по тези няколко метра от пода, а откак сме дошли, жената потропва напред-назад на високите си токчета, влиза и излиза от кухнята, отива до трапезарията и се връща. Оттук си правя извод за домашните навици на наемателите от първия етаж.

— А пък аз мислех — каза обидено докторът, — че сте слушали моето забележително изложение за благотворното влияние на витамин В и как през 1775 година Линд^[2] лекувал скорбут с пресни лимони.

— Слушах ви — съгласи се бързо лорд Питър, — но чух също така и стъпките. Приятелчето се дотътри до кухнята, обаче само за да вземе кибрит, върна се във всекидневната и остави жената да се оправя сама с многото работа. Какво исках да кажа? А, да. Разбирате ли, както ви обясних преди, човек чува или вижда нещо, без да обърне внимание или да се замисли над него. След това започва да разсъждава, всичко се възстановява и той подрежда впечатленията си подобно на ония негативи на Бънтър. Образът е там, но ла ... ла ... Коя дума ми трябва, Бънтър?

— Латентен, милорд.

— Точно така. Дясната ми ръка е тоя Бънтър, нищо не мога без него! Образът е латентен, докато сложиш проявителя. Същото е и с мозъка. Няма нищо загадъчно. Оставете на баба си да води записки. Само малко сиво вещество да имате — ето какво ви трябва. Просто от любопитство искам да знам — познах ли за хората над нас?

— Напълно. Мъжът е инспектор в някаква газова компания. Малко е груб, но е привързан (по своему) към жена си. Искам да кажа, че може в неделя да се излежава цяла сутрин и да я оставя да върши домакинската работа, но пръска всичките си спестявания, за да й купува красиви шапки, кожени палта и какво ли не още. Женени са едва от шест месеца. Викаха ме да я прегледам през пролетта, когато я беше хванал грипът и той не беше на себе си от притеснение. Трябва да призная, че тя е много приятна жена, италианка по произход. Струва ми се, че са се запознали в някакъв ресторант в Сохо. Разкошни тъмни коси и очи, фигура на Венера, чудесен силует, хубава кожа — въобще всичко си има. Навярно е била примамка за клиентите в онзи ресторант, докато е работела там. Много весела. Един ден тук се появи някакъв неин стар обожател, един съмнителен дребен италианец с нож, енергичен като маймуна. Можеше да се получи неприятно положение,

но се случих наблизно, а и мъжът ѝ си дойде. В този квартал все стават побоища. Разбира се, отваря ми се работа, но на човек му омръзва да превързва пукнати глави и разранени вратове. Все пак какво да прави момичето — привлекателно е, макар че според мен не е особено резервирано. Но си мисля, че обича искрено Бръдъртън — така се казва мъжът.

Уимзи кимна разсеяно.

— Животът тук е навярно малко еднообразен — каза той.

— От професионална гледна точка — да. Раждания, пиянства, побои над съпругите са нещо обичайно. И всички традиционни болести, разбира се. Точно в момента преживявам благодарение на диарията при бебетата — нещо съвсем естествено в това горещо време. С идването на зимата започват грипът и бронхитите. Може случайно да дойде някой с пневмония. Болки в краката, разбира се, и разширени вени. Господи! — извика с раздражение докторът. — Да можех само да се махна оттук и да си правя опитите!

— Ех, къде е ексцентричният стар милионер със загадъчното заболяване, който винаги присъства в романите? Светкавична диагноза — чудотворно излечение: „Бог да ви благослови, докторе, ето ви пет хиляди лири“ — „Харли Стрийт“^[3]...

— Такива хора не живеят в Блумсбъри — отговори докторът.

— Сигурно е много интересно да поставяш диагнози — каза замислено Питър. — Как го правите? Искам да кажа, има ли постоянна група симптоми за всяка болест, както например обявяването на спатия, за да покажете на партньора си, че не бива да играе коз. Не казвате просто: „На тоя му е излязла пъпка на носа, следователно има стеатоза на сърцето.“

— Не, мисля, че не правим така — отвърна сухо лекарят.

— Или е по-скоро като да търсиш ключ към дадено престъпление? Виждате нещо — стая или, да речем, тяло, пострадали поради някаква причина; има цял куп признаци, че нещо не е както трябва и е нужно просто да отделиш тези, които обясняват цялата история.

— По-скоро е така — каза доктор Хартман. — Някои симптоми са важни сами по себе си — като състоянието на венците при скорбута, да речем, други заедно с ...

Той млъкна и двамата скочиха на крака, защото от апартамента пад тях се разнесе пронизителен писък, после нещо тупна тежко на пода. Мъжки глас извика сърцераздирателно, чуха се стъпките на човек, който тича бясно напред-назад, после, докато докторът и гостът му стояха, вцепенени от ужас, се появи и самият човек, залитайки по стълбите от бързане, и вече заудря по вратата на Хартман.

— Помощ, помощ! Пуснете ме да вляза! Жена ми! Той я уби!

Изтичаха бързо до вратата и го пуснаха вътре. Той беше едър рус мъж без сако и по чорапи. Косата му беше настръхнала, лицето му изразяваше страдание и объркване.

— Тя е мъртва... Мъртва. Той й беше любовник — простена той. — Елате да видите... Отнесете я ... Докторе! Загубих жена си! Моята Мадалена! — Той замълча за миг, погледна като обезумял, после каза дрезгаво: — Някой е бил вътре ... Влязъл е някак си ... Тя е прободена ... Убита ... Ще го дам под съд, докторе. Елате бързо... Тя ми готвеше пиле за обяд ... Ох ...

Той нададе силен истеричен вик, който премина в хълцане и смях. Докторът го хвана грубо за ръката и го раздруса.

— Стегнете се, мистър Брьдъртън! — каза остро той. — Може да е само ранена. Отдръпнете се!

— Само ранена? — извика мъжът и се строполи тежко върху близкия стол. — Не, не... Тя е мъртва... Малката ми Мадалена... О, боже мой ...

Доктор Хартман грабна от кабинета бинтове и някакви хирургически инструменти и изтича горе, следван по петите от лорд Питър. Бънтър остана още малко, за да усмири със студена вода истеричния пристъп. След това отиде до прозореца на трапезарията и се провикна.

— Е, какво има? — обади се глас от улицата.

— Ще бъдете ли така добър за влезете за минутка, господин офицер? Извършено е убийство.

* * *

Когато Брьдъртън и Бънтър се качиха горе заедно с полицаия, те завариха доктор Хартман и лорд Питър в малката кухничка. Докторът

бе коленичил край тялото на жената. При влизането им той вдигна поглед и поклати глава.

— Мигновена смърт — каза той. — Право в сърцето. Бедното дете! Не е страдало изобщо. О, господин полицай, добре че сте тук. Изглежда, било е извършено убийство, макар че убиецът е избягал. Навярно мистър Бръдъртън ще може да ни помогне. Той е бил в апартамента по това време.

Мъжът се бе отпуснал върху един стол и гледаше тялото с втренчен поглед и безизразно лице. Полицаят извади бележник.

— И така, сър — каза той, — да не губим време. Колкото по-скоро се заловим за работа, толкова по-голям е шансът да хванем нашия човек. Значи бяхте тук по това време, а?

Бръдъртън го погледна за миг втренчено, после с голямо усилие отвърна по-стегнато:

— Бях във всекидневната, пуших и си четях вестника. Моята... Тя ... приготвяше тук обяда. Чух, че изкрещя, втурнах се и я намерих да лежи на пода. Не успя да каже нищо. Когато разбрах, че е мъртва, спуснах се към прозореца и видях убиеца да се отдалечава пълзешком по онзи стъклен покрив. Извиках след него, но той се скри от погледа ми. После изтичах долу ...

— Един момент — каза полицаят. — Ама вие, сър, не ви ли дойде наум да се опитате да го хванете?

— Първата ми мисъл беше за нея — отговори мъжът. — Помислих, че може да не е мъртва. Опитах се да я свестя.

Последните му думи бяха стенание.

— Та значи казвате, че е влязъл през прозореца — уточни полицаят.

— Моля да ме извините, господин офицер — прекъсна го лорд Питър, който, както изглежда, до този момент прехвърляше в ума си какво има в кухничката. — Мистър Бръдъртън допуска, че мъжът е излязъл през прозореца. По-добре да бъдем точни.

— Все е същото — намеси се докторът. — Това е единственият начин, по който е могъл да влезе. Тези апартаменти са всичките едни и същи. Вратата от стълбището води към всекидневната, а там е бил мистър Бръдъртън, така че убиецът не може да е дошъл от тази посока.

— Не е минал и през прозореца на спалнята — добави лорд Питър, — иначе щяхме да го видим. Бяхме в стаята на долния етаж,

Освен, разбира се, ако се е спуснал от покрива. Вратата между спалнята и всекидневната беше ли отворена? — обърна се той неочаквано към Бръдъртън.

Мъжът се поколеба за миг.

— Да — каза накрая той. — Да, отворена беше, сигурен съм.

— Щяхте ли да го видите, ако е влязъл през прозореца на спалнята?

— Няма как да не го видя.

— Хайде, хайде, сър — намеси се полицаят с известно раздражение. — По-добре оставете аз да задавам въпросите. Близко до ума е, че тоя приятел няма да мине през прозореца на спалнята, че да се вижда от улицата.

— Браво, че се сетихте за това. Разбира се, че не може да е влязъл оттам. Въобще не се сетих. Значи трябва да е било от този прозорец, както вие казвате.

— Нещо повече, ето и отпечатъците му по перваза на прозореца — извика полицаят тържествуващо, като посочи няколко неясни следи по слоя лондонски сажди. — Точно така. Спуснал се е по водосточната тръба върху стъкления покрив — какъв е този покрив?

— На моята лаборатория — отговори докторът. — Господи, като си помисли човек, че докато мие сме обядвали, този подъл убиец ...

— Така е, сър. Е, в съда ще го притиснат до стената. Ще го видите там, не се безпокойте. Не се притеснявайте, ще го хванем, сър. Ей сега ще тръгна да го търся. Слушайте, сър — обърна се полицаят към Бръдъртън, — нямате ли представа как изглежда тоя тип?

Бръдъртън го погледна като обезумял и докторът се намеси.

— Мисля, че трябва да го знаете, господин полицай — каза той, — преди около два месеца над тази жена бе извършен... е, не точно опит за убийство, но лесно можеше да се стигне до нещо такова — от един мъж на име Маринчети, сервитьор, италианец ... с нож.

— Аха! — Полицаят нетърпеливо напльончи молива. — Познавате ли туй лице, дето стана дума за него? — попита той Бръдъртън.

— Той е убиецът! — извика Бръдъртън с насъбрана ярост. — Влачеше се след жена ми... Проклет да бъде дано! Господи, да бях го видял мъртъв до нея!

— Имате право, сър — каза полицаят и се обърна към доктора:
— У вас ли е оръжието, с което е извършено убийството?

— Не — отговори Хартман. — Когато дойдох, в тялото нямаше нищо.

— Вие ли го извадихте? — продължи полицаят, този път към Бръдъртън.

— Не — отговори той. — Онзи го е взел със себе си.

— Взел го със себе си. — Полицаят отбеляза гоzi факт в бележника. — Пфу... Ужасна горещина е тук, нали, сър — додаде той, като бършеше чело.

— Сигурно от газовата печка — предположи кротко Уимзи. — Излъчва страшна топлина тази газова печка в средата на юли. Имате ли нещо против да я изключа? Пилето е вътре, но не ми се вярва да искате ...

Бръдъртън простена, а полицаят каза:

— Така е, сър. Човек едва ли ще има апетит след такова нещо. Благодаря, сър. Докторе, според вас какво е било оръжието, а?

— Дълго и тънко — нещо като италиански стилет — дълго към петнайсет сантиметра. Било е забито с голяма сила под петото ребро и вероятно е проболо сърцето директно. Както виждате, не е имало почти никакво кръвене. Такава рана предизвиква моментална смърт. Така ли лежеше жена ви, когато я видяхте най-напред, мистър Бръдъртън?

— По гръб, точно както е сега — отговори съпругът.

— Е, всичко е съвсем ясно — каза полицаят. — Тоя тук, Маринети или как му беше там името, е имал някакво отношение към бедната млада дама ...

— Според мен той беше неин обожател — намеси се докторът.

— Тъй, тъй — съгласи се полицаят. — Ами да, тия чужденци са все такива, даже и най-свестните от тях. Дай им да се ръгат с ножове и такива работи. Значи тоя Маринети се изкатерва дотук, вижда, че горката госпожа е сама и готви тук до масата, промъква се изотзад, хваща я, наръгва я — колко му е, няма корсети, няма нищо. Тя изпищява, той измъква стилета от тялото ѝ и изчезва. Е, сега остава да го хванем и с ваше позволение, сър, аз ще тръгвам. Ще му влезем скоро в дирите, не се безпокойте. Ще трябва да пратя един дежурен, за да не влизат хората, но вие не се безпокойте. Довиждане, господа.

— Можем ли вече да преместим бедното момиче? — попита докторът.

— Разбира се. Искате ли да ви помогна, сър?

— Не. Не губете време. Ние ще се оправим. — След като полицаят изтрополи по стълбите, доктор Хартман се обърна към лорд Питър: — Ще ми помогнете ли?

— Бънтър е по-добър в такива работи — отвърна Уимзи през зъби.

Докторът го погледна малко озадачено, но не каза нищо и двамата с Бънтър отнесоха безжизненото тяло. Бръдъртън остана на мястото си. Заровил глава в ръцете си, поразен от скръб, той седеше отпуснат на стола. Лорд Питър тръгна да обикаля из кухнята. Преобърна разните ножове и кухненски прибори, надникна в кофата за смет, изброи едно след друго всичко, което беше оставено наоколо в подготовката на неделния обяд: хляб, масло, подправки, зеленчуци и така нататък. В мивката имаше картофи, половината от които бяха обелени — трогателно доказателство за спокойния семеен живот, прекъснат по такъв ужасен начин. Голямата цедка беше пълна с грах. Лорд Питър прерови всичко това с любопитни пръсти, вторачи се в гладката повърхност на пълния с мазнина съд, сякаш че беше някакъв магически кристал за гадаене, прекара няколко пъти пръсти в купата с брашно, след което извади от джоба си лулата и бавно я напълни.

Докторът се върна и постави ръка на рамото на Бръдъртън.

— Елате — каза меко той. — Положихме я в другата стая. Разберете, като изключим мига на ужас, когато е усетила ножа, тя не е страдала изобщо. Мъчително е за вас, но трябва да направите усилия да се овладеете.

Полицията ...

— Полицията няма да я съживи — каза гневно мъжът. — Тя е мъртва! Оставете ме сам, да ви вземат дяволите! Оставете ме, ви казвам!

Той рязко се изправи.

— Не бива да седите тук — каза твърдо Хартман. — Ще ви дам да глътнете нещо и се опитайте да се успокоите. После ще ви оставим, но ако не се овладеете ...

След известно по-нататъшно уговаряне Бръдъртън позволи да го отведат.

— Бънтър, знаете ли защо се съмнявам в успеха на тези опити с мишките? — попита лорд Питър, когато вратата на кухнята се затвори след тях.

— Опитите на доктор Хартман ли, милорд?

— Да. Доктор Хартман има теория. При всяко едно изследване, драги ми Бънтър, най-опасно е да имаш, теория.

— Чувал съм ви да казвате така, милорд.

— Дявол да те вземе, знаеш това така добре, както го знам и аз. Какво не е наред в теорията на доктора, Бънтър?

— Искате да ви отговоря, че той вижда само фактите, които отговарят на теорията, милорд.

— Четете ми мислите — възкликна горчиво лорд Питър.

— И освен това ги предоставя на полицията, милорд.

— Ш-шт — предупреди Питър, тъй като докторът се върна.

— Сложих го да легне — уведоми го доктор Хартман — и смятам, че най-доброто, което можем да направим, е да го оставим сам.

— Знаете ли — отговори Уимзи, — тази идея нещо не ми се прави.

— Защо? Мислите, че може да посегне на себе си?

— И тази причина може да се изтъкне, както и всяка друга, когато не можеш да обясниш основанията си — отвърна Уимзи. — Но съветът ми е, не го оставяйте сам нито за миг.

— Но защо? Много често при скръб като тази присъствието на други хора дразни. Той ме помоли да го оставя сам.

— Тогава, за бога, върнете се при него!

— Лорд Питър, мисля, че аз съм този, който знае кое е най-доброто за моя пациент — заяви докторът.

— Докторе, не става въпрос за вашия пациент. Извършено е престъпление ...

— Но няма нищо неясно.

— Има куп неясни неща. Например кога за последен път е идвал тук чистачът, който мие прозорците.

— Чистачът?!

— Кой би могъл да разгадае тъмната личност на чистача? — продължи лорд Питър, без да се задълбочава, докато пълнеше лулата си. — Стоиш си кротко в банята, повече или по-малко така както те е

създаде природата, когато някаква досадна глава се появява на прозореца като духа на Хамилтън Тай^[4] и дрезгав глас, носещ се между небето и земята, казва: „Добро утро, сър.“ Къде ли ходят чистачите на стъкла, когато не са на работа? Дали не спят зимен сън като пчелички. Дали не ...

— Лорд Питър, май наистина преминавате границата.

— Съжалявам, ако го приемате така — отговори Питър, — но аз наистина искам да си изясня нещата около човека, който мие прозорците. Вижте колко чисти са тези стъкла.

— Вчера идва, ако държите да знаете — каза доктор Хартман доста хладно.

— Сигурен ли сте?

— Той изми и моите, и другите.

— Така и предполагам — каза лорд Питър. — Както се пее в песента:

„Така и предполагам, той беше малък... чистач на прозорци.“ При това положение е съвсем наложително Бръдъртън да не бъде оставян нито за миг сам. Бънтър! Къде, по дяволите, се запиля този човек?

Вратата към спалнята се отвори.

— Милорд? — Бънтър се появи така дискретно, както дискретно се бе измъкнал, за да държи дискретно под око Бръдъртън.

— Добре — каза Уимзи. — Стойте там. — Привидната му апатичност бе изчезнала и той гледаше лекаря така, както преди четири години би гледал някое недисциплинирано дребно офицерче. — Доктор Хартман, тук има нещо, което не е в ред. Хвърлете поглед назад. Говорехме за болестните признаци. Тогава се разнесе писъкът. След това се чу шумът от тичащите стъпки. В каква посока тичаха?

— Наистина не знам.

— Така ли? Обаче това е показателен признак, докторе. Подсъзнателно тези стъпки ме притесняваха през цялото време. Сега вече знам защо. Те изтичаха от кухнята.

— Е, какво?

— Такова! А чистачът...

— Какво чистачът?

— Можете ли да се закълнете, че тези стъпки върху перваза на прозореца не са негови?

— А човека, когото Бръдъртън е видял...

— Проверихме ли дали по покрива на лабораторията ви има негови следи?

— Ами оръжието? Уимзи, това е лудост! Някой е взел оръжието.

— Знам. Смятате ли обаче, че краищата на раната бяха достатъчно гладки, за да са от остър стилет. На мен те ми се сториха доста разкъсани.

— Уимзи, какво имате предвид?

— Тук, в този апартамент, се намира уликата и ще умра от яд, ако не се сетя за нея. Видях я, сигурен съм, че я видях. Ще ми дойде наум по-късно. Междувременно не позволявайте на Бръдъртън ...

— Какво?

— Да направи това, което смята.

— Но какво е то?

— Ако можех да ви отговоря, щях да бъда в състояние да посоча и уликата. Защо не можеше да реши дали вратата на спалнята е била затворена, или не? Хубава история, но не я е изпитал както трябва. Както и да е. Вижте какво, докторе, намерете някакво оправдание, накарайте го да се съблече и ми донесете дрехите. И изпратете Бънтър при мен.

Докторът го погледна озадачено. След това кимна мълчаливо в знак на съгласие и отиде в спалнята. Лорд Питър го последва и минавайки, хвърли замислен поглед към Бръдъртън. Щом влезе във всекидневната, той седна в едно кресло, тапицирано с червено кадифе, впери поглед в една олеография с позлатена рамка и потъна в размисъл.

След малко Бънтър влезе с дрехите. Уимзи ги взе, започна да ги претърсва — доста методично, но апатично. Внезапно ги пусна на земята и се обърна към камердинера.

— А, не. Това е просто предохранителна мярка, драги ми Бънтър, но аз съм на погрешен път. Каквото и да е това, което съм видял, не беше в тази стая. Забелязал съм го в кухнята. Да, а какво е то?

— Не мога да отговоря, милорд, но и у мен се таи убеждение, че и аз, би могло да се каже, несъзнателно осъзнах нещо, ако разбирате какво искам да кажа, но все пак осъзнах, че има някакво несъответствие.

— Ура! — извика внезапно Уимзи. — Да живее подсъзнателното, нали сега все за него приказват. Мислено да си възстановим кухнята. Излязох оттам, защото усетих, че умът ми се размътва. Така. Започваме от вратата. На стената — тенджери и тигани. Газова печка... Фурната включена ... вътре пиле. Дървени лъжици, закачени на стената, запалка за печката, ръкохватка за тавите. Кажете ми, когато се приближа до целта. Полица. Кутии с подправки. Нещо да не е наред там? Не. Кухненски бюфет. Чинии. Ножове и вилици, всичките измити. Сито за брашно, кана за мляко... още едно сито на стената... малко ренде за стъргане на индийско орехче. Съд за готвене на водна баня. Надникнах вътре — никакви зловещи тайни.

— Погледнахте ли в чекмеджетата на бюфета, милорд?

— Не. Но това може да се направи. Въпросът обаче е в туй, че забелязах нещо. Какво съм забелязал? Ето това е главното. Няма значение. Танцът продължава, нека не спираме удоволствието. Дъска за почистване на ножове. Прах за почистване на ножове. Кухненска маса. Каза ли нещо?

— Не — отговори Бънтър, който беше изоставил позата на вдървена почтителност.

— Масата ли напомня нещо? Добре. Какво има на масата? Дъска за рязане. Остатъци от шунка и подправки за пълнежа. Пакет бърбечна мас. Още едно сито. Няколко чинии. Масло в стъклен съд. Купа с мазнина.

— А!

— Мазнина ... Да, имаше ...

— Нещо нередно, милорд?

— С мазнината! Ох, тази глава! Какво пише в „Скъпи Бруте“^[5], Бънтър? „Не си изпускай работното съдче.“ Точно така. Не изпускай купата с мазнината. Как да не изпуснеш такова ужасно мазно нещо... Почакайте! — Уимзи замълча. — Когато бях малък — продължи той, — обичах да слизам в кухнята и да говоря със старата ни готвачка. Добра душа беше. И сега я виждам; тя приготвя пилето, а аз седя с провесени от масата крака. Тя си ги скубеше и ги чистеше. Умирах за това. Какви зверчета са децата, нали, Бънтър? Оскубва пилето, изчиства го, измива го, напълва го, подпъхва трътчицата в малкото му... е, както искаш го наречи, привързва крилата и краката към тялото, намазва тавичката... Бънтър!

— Милорд?!

— Купата!... Представете си я... Какво не бе наред?

— Тя беше пълна, милорд.

— Това е! Това е! Открих! Купата беше пълна, а повърхността ѝ — гладка. Божичко! Знаех си аз, че тук има нещо странно. Е, защо пък да не е пълна? Не изпускай ...

— Пилето беше във фурната.

— Без мазнина.

— Що за небрежно готвене, милорд?

— Пилето... във фурната ... без мазнина ... Бънтър! Да предположим, че е било пъхнато там едва след като жената е била вече мъртва. Пъхнато в бързината от човек, който иска да скрие нещо ... Ужасно.

— Но с каква цел, милорд?

— Да, защо? Тук е въпросът. Да направим още веднъж мислено връзка с пилето. Всичко ми е в главата. Почакайте малко. Оскубва, изчиства, измива, напълва, подпъхва, привързва... За бога!

— Милорд?

— Хайде, Бънтър. Слава богу, че спряхме газта. Той се втурна през спалнята, без да обръща внимание на лекаря и на пациента, който се надигна със сподавен вик. Бързо дръпна вратата на фурната и измъкна тавичката за печене. Кожицата на пилето тъкмо започваше да се запича. С лека победоносна въздишка Уимзи хвана металния пръстен, който се подаваше от крилото, и измъкна ... петнайсетсантиметровия спираловиден шиш.

На вратата докторът се бореше с възбудения Бръдъртън. Уимзи го настигна точно когато бе успял да се освободи и с хватка от жиу-жицу го изпрати в ъгъла.

— Ето го оръжието — каза лорд Питър.

— Докажи го, дяволите да те вземат!

— Ще го докажа — отговори Уимзи. — Бънтър, повикайте полица, когото ще намерите пред вратата. Докторе, ще имаме нужда от микроскопа ви.

* * *

В лабораторията докторът се наведе над микроскопа. Върху предметното стъкло бе размазан тънък слой кръв.

— Е? — попита нетърпеливо Уимзи.

— Всичко е наред — отвърна Хартман. — Пилето се е запекло само отгоре. Боже мой, Уимзи, вие сте прав! Кръгли частици, диаметър 1/3621 следователно кръв на бозайник, навярно човешка ...

— Нейната кръв — каза Уимзи.

* * *

— Хитро измислено, Бънтър — каза лорд Питър, докато таксито се носеше към апартамента му на улица „Пикадили“. — Още малко да се бе попекло пилето, кръвните телца щяха да се разпаднат и щеше да стане невъзможно да се разпознаят. Това показва, че непредумишлените убийства са обикновено най-сигурни.

— Според ваша светлост какви са били мотивите на мъжа?

— На младини — каза Уимзи замислено — ме караха да чета Библията. Лошото беше, че единствените книги, които ме вълнуваха, не бяха тези, които ми препоръчваха и държаха да прочета. Но много добре научих „Песен на песните“. Прегледайте я, Бънтър, на вашата възраст това няма да ви навреди. Там се говори доста смислено за ревността.

— Чел съм въпросната песен, ваша светлост — отвърна малко смутено Бънтър. — В нея се казва: „Ревността е люта като преизподня.“

[1] Герой на Дикенс от „Дейвид Копърфийлд“. — Б. пр. ↑

[2] Джеймс Линд (1716—1794) — лекар, основоположник на морската хигиена в Англия. — Б. пр. ↑

[3] Улица в Уест Енд, прочута с лекарските си кабинети. — Б. пр. ↑

[4] Според легендата — пират, чиято глава била отсечена. Духът му често спохождал хората. — Б. пр. ↑

[5] Роман от Джеймс Матю Бари (1860—1937), чиято най-известна творба е „Питър Пан“, — Б. пр. ↑

ОПИЯНИТЕЛНОТО ИЗПИТАНИЕ НА ДОБРИЯ ВКУС

„Стой! ... Внимание!... Да му ...“ Младият човек в сив костюм разбута протестиращите носачи и се хвърли ловко към стъпалото на кондукторския вагон, когато еспресът Париж—Еврьо напускате Ле-з-Енвалид сред облаци пара. Кондукторът, предвкусвайки бакшиша, умело измъкна мъжа от възпиращите го ръце.

— Цяло щастие е, че сте толкова пьргав — забеляза той. — Господинът бърза, да?

— Донякъде. Благодаря. Мога ли да мина през този коридор?

— Разбира се. Първа класа е през два вагона, след фургона с багажа.

Младият човек възнагради своя спасител и се отправи нататък, бършейки лицето си. Докато минаваше покрай отрупания багаж, нещо привлече погледа му и той спря, за да го разгледа по-подробно. Беше почти нов куфар от скъпа на вид кожа с етикет, който се виждаше отдалеч:

ЛОРД ПИТЪР УИМЗИ
Хотел Сомон д'Ор Верной-сюр-Йор
и свидетелствуваше за следния маршрут:
ЛОНДОН—ПАРИЖ
(Уотърлу) (Гар Сен Лазар)
еиа Саутхамптън—Хавър
ПАРИЖ—ВЕРНОИ (Шьомен дьо Фер дьо л'Уест)

Младият човек подсвирна и седна на един голям куфар, за да обмисли видяното.

Отнякъде беше изтекла информация, бяха по следите му. Дори нехаеха дали някой знае за това. В Лондон и Париж имаше стотици

хора, на които бе добре известно името на Уимзи, да не говорим за полицията в двете страни. Освен че принадлежеше към едно от най-старите херцогски семейства в Англия, лорд Питър беше привлякъл вниманието върху себе си и с това, че се месеше в разкриването на престъпления. Такъв етикет беше безплатна реклама.

Но поразителното бе, че преследвачите не си и правеха труд да се крият от преследвания. Това говореше за извънредно голяма самонадеяност. Беше, разбира се, случайност, че той попадна в кондукторския вагон, но въпреки това той би могъл да види куфара на перона или където и да е било другаде.

Случайност? Мина му през ум — не за пръв път, но сега ясно и без съмнение, — че пристигането му тук за тях действително бе случайност. Поредицата от вбесяващи закъснения, които го бяха задържали между Лондон и Ле-з-Енвалид, го наведе сега на мисълта, че зад всичко това се крие някакъв предумисъл. Например зад абсурдното обвинение на жената, която го бе спряла на Пикадили и от която се бе измъкнал безкрайно бавно на Марлборо Стрийт. Не е трудно да задържиш човек, докато узрее напълно някакъв важен план, като измислиш едно обвинение. Ами вратата на тоалетната на гара Уотърлу, която така нелепо се беше заключила след него. Той беше добър спортист и успя да се прехвърли през преградата, но обслужващият тайнствено беше изчезнал. А дали беше случайност, че в Париж попадна на глух таксиметров шофьор, който сбърка „Ке д’Орлеан“ с „Гар дьо Лион“ и кара два километра и половина в погрешна посока, докато той не успя с викове да привлече вниманието му? Да, преследвачите му бяха и хитри, и внимателни. Имаха точна информация; щяха да го бавят, но нямаше да предприемат каквато и да е било открита стъпка; те знаеха, че успеят ли да направят времето свой съюзник, не им трябва нищо друго.

Дали знаеха, че той е във влака? Ако ли не, той все още запазваше преимуществото си, тъй като в такъв случай те биха пътували с убеждението, че са го оставили на Ле-з-Енвалид яростен и безпомощен. Той реши да поразузнае внимателно.

Първата му работа беше да смени сивия си костюм с друг, тъмносин и много обикновен, който той носеше в малката си черна чанта. Направи това на спокойствие в тоалетната; смени също и меката

си сива шапка с голям каскет, който лесно можеше да се прихлупи над очите.

Не беше трудно да открие мъжа, когото търсеше. Намери го във вътрешния ъгъл на едно купе в първа класа, седнал с лице към локомотива, така че човек би могъл да се приближи изотзад, без да бъде забелязан. На мрежата за багажа се виждаше елегантна пътническа чанта с инициалите П Д Б У. Усмихна се малко злорадо. Познатите черти — дълго лице, голям нос, пригладена светла коса, дръзко притворени клепачи.

„Самонадеян е — помисли си той, — но за съжаление е допуснал грешката да подцени врага си. Добре! Тук аз се оттеглям в едно второкласно купе и си отварям очите. Според мен следващото действие на тази мелодрама ще се разиграе в Дрю.“

* * *

По правило всички влакове от Париж до Еврьо по тази линия, били те бързи или пътнически, бяха еднакво бавни според лорд Питър и стояха безкрайно дълго на гара Дрю. Младият човек, вече в тъмносиньо, видя, че жертвата му влиза спокойно в бюфета и дискретно се измъкна от гарата. След четвърт час той отново беше тук — този път в шофьорска шуба, кожен шлем и очила, зад волана на наето мощно пежо. Излезе внимателно и зае позиция до една стена, откъдето можеше да държи под око влака и вратата на ресторанта. След петнадесетина минути търпението му беше възнаградено; неговият човек се появи — той пак се качваше на експреса с чантата си в ръка. Придружителите затръшваха вратите и викаха: „Следваща спирка Верньой!“ Локомотивът пухтеше и стенеше; дългата композиция от сиво-зелени вагони затрака бавно напред. Автомобилистът въздъхна облекчено, напусна бързо гарата и запали мотора. Той знаеше, че колата му може да вдигне цели сто километра в час, а във Франция нямаше ограничение на скоростта.

* * *

Мон Суси, имението на граф дьо Рьой — ексцентричния и гениален отшелник — е разположено на три километра от Верной. Замъкът е запустял и изоставен и навява печални мисли, а дотам води неподдържана алея с борове от двете страни. Над него витае мрачната участ на аристокрацията без верноподанство към сюзерен. Позеленелите каменни нимфи унило клюмат над пресъхналите и разпадащи се фонтани. От време на време по слабо залесените горски поляни ще проскрибуца натоварената с дърва кола на някой селянин. Тук по всяко време на деня цари атмосфера на вечен заник. Дървените части са се разсъхнали и напукали от небоядисване. През жалюзите може да се види строгият салон с прекрасните, поизбелели вече мебели. Дори и последната от безвкусно облечените некрасиви жени на Мон Суси беше изчезнала отгук, а ведно с нея и наследствените заострени черти, и дългите бели ръкавици. Но в задната част на замъка непрестанно пуши комин. Това е пещта на лабораторията, единственият източник на жизненост и съвременност сред тази разруха и мъртвило; единственото местенце, което беше поддържано и обичано, галено и гледано, приемник на дълголетна грижовност. Графове от побезгрижни времена го бяха ползували и за конюшня, и за кучкарник, и за картинна галерия, и за бална зала. А долу, в хладната изба, лежат ред върху ред прашни бутилки — всяка от тях омагьосан стъклен ковчег, в който Спящата красавица от лозниците става още по-пленителна в съня си. Като спря пежото, за голяма своя изненада шофьорът забеляза, че не е единственият посетител на графа. Едно огромно рено-супер с претенциозната елегантност на дама от времето на Директорията — огромна шапка, а никаква фигура — беше изтеглено така предизвикателно пред входа, че да попречи на всеки, който дойде след него. Гербове украсяваха блестящите му странични плоскости, а възрастният лакей на графа се олюляваше под тежестта на два големи и претенциозни куфара, върху които от километър се четеше „ЛОРД ПИТЪР УИМЗИ“, изработено със сребърни букви.

Шофьорът на пежото се втренчи, изумен от тази демонстрация, и се усмихна сардонично. „Лорд Питър, изглежда, е доста често явление в тази страна“ — каза си той. След това извади от чантата си писалка и хартия и се отдаде на писане. Куфарите бяха внесени, пежото беше избръмчало по гладкия път към страничните пристройки, а през това време документът беше довършен и поставен в плик, адресиран до

граф дьо Рьой. „Сам попадам в клопката си“ — помисли младият мъж, пристъпи към вратата и представи плика на лакея.

— Приносител съм на препоръчително писмо до господин графа — каза той. — Ще бъдете ли така добър да му го представите? Казвам се Бридън — Дет Бридън.

Лакеят се поклони и го покани да влезе.

— Господине, бъдете така любезен да седнете в салона за няколко минути. Господин графът е зает с друг посетител, но аз ще се постарая да съобщя веднага за пристигането на господина.

Младият мъж седна и зачака. Прозорците на салона гледаха към входа и не след дълго покоят на замъка отново беше нарушен от звука на автомобилен клаксон. Едно такси, идващо от гарата, се приближи шумно по алеята. Човекът от първокласния вагон и багажът му с инициалите П Д Б У бяха стоварени пред прага. Лорд Питър Уимзи освободи шофьора и позвъни.

„Сега — каза си мистър Бридън — ще стане весело.“ Той се оттегли колкото е възможно по-навътре в сянката на един висок нормандски шкаф.

— Добър вечер — обърна се новодошлият към лакея на възхитителен френски език. — Аз съм лорд Питър Уимзи. Пристигам по покана на гос-подин граф дьо Рьой. Дали господин графът е свободен?

— Милорд Питър Уимзи? Извинете, господине, но не мога да разбера. Милорд дьо Уимзи вече пристигна и в този момент е с господин графа.

— Това ме изненадва — каза новопристигналият напълно невъзмутимо, — тъй като с положителност никой друг освен мен няма право на това име. Вероятно на някого, който се отличава по-скоро с находчивост, отколкото с честност, е хрумнала блестящата мисъл да се представи за мен самия.

Явно лакеят не знаеше какво да направи.

— Може би господинът е в състояние да покаже документите си за самоличност — предложи той.

— Макар да е малко необичайно при частно посещение препоръките да се представят на прага — отговори негова светлост с непроменено добро настроение, — аз не възразявам ни най-малко. Ето паспорта ми, ето позволителното за престой, издадено в Париж, ето

визитната ми картичка, а ето и част от кореспонденцията, адресирана до мен в хотел „Мъорис“ в Париж, до апартамента ми на улица „Пикадили“ в Лондон, до Марлборо К्लъб в Лондон и до дома на брат ми в Кингс Денвър. Това достатъчно ли е?

Лакеят разгледа документите внимателно, като позволителното за престой му направи особено силно впечатление.

— Изглежда, има някаква грешка — неуверено промърмори той. — Ако господинът ме последва, ще известя господин графа.

Те изчезнаха зад сгъваемата врата в дъното на салона и Бридън беше оставен сам.

„Доста ричмондовци днес — позова се на Шекспир той, — и всеки един от нас е по-безскрупулен от неочаквания си съперник. Случаят очевидно налага изключително деликатен подход.“

След десетина минути в библиотеката на графа, трескави по преценка на очакващия, лакеят отново се появи и го потърси.

— Господин графът изпраща своите почитания. Моля господина да заповяда оттук.

Бридън влезе в стаята с уверена стъпка. Беше успял да овладее положението. Графът, слаб възрастен човек с изцапани от химикалите пръсти, седеше объркан зад бюрото си. В две кресла седяха двамата лордове. Бридън забеляза, че докато лордът от влака (когото той мислено нарече Питър I) запази невъзмутимата си усмивка, то Питър II (този от реното) беше пламнал и имаше възмутения вид на оскърбен англичанин. Двата мъже външно много си приличаха — светлокожи, слаби и дългоноси, с трудно определяемите сковани черти, които преобладават в обществото на англосаксонци от добро потекло.

— Мистър Бридън — каза графът, — очарован съм, че имам удоволствието да се запозная с вас и съжалявам, че трябва веднага да се обърна към вас за услуга колкото странна, толкова и важна. Представили сте ми препоръчително писмо от вашия братовчед лорд Питър Уимзи. Ще бъдете ли сега така добър да ме осведомите кой от тези господа е именно лордът?

Бридън плъзна погледа си от единия претендент към другия, преценявайки кой отговор би послужил най-добре на собствените му цели. Поне един от мъжете в тази стая притежаваше застрашителен интелект и опит в разобличаването на измамници.

— Е? — каза Питър II. — Ще потвърдите ли самоличността ми, Бридън?

Питър I изтегли цигара от сребърна табакера.

— Съучастникът ви не изглежда много добре подготвен за ролята си — забеляза той, отправяйки спокойна усмивка към Питър II.

— Господин графе — каза Бридън, — извънредно много съжалявам, но аз не мога да ви помогна по този въпрос. Моето познанство с братовчед ми, както и вашето, беше създадено и поддържано изцяло чрез кореспонденция по тема от общ интерес. А и професията ми ме е направила непопулярен сред родствениците ми.

Отнякъде се чу съвсем лека въздишка на облекчение. Фалшивият Уимзи, който и да беше той, беше спечелил отсрочка. Бридън се усмихна.

— Превъзходен ход, мистър Бридън — каза Питър I, — но той едва ли ще обясни... Разрешете. — Той взе писмото от ръката на колебаещия се граф. — Но едва ли ще обясни факта, че мастилото на това препоръчително писмо с дата отпреди три седмици и досега не е съвсем засъхнало... въпреки че ви поздравявам за извънредно приемливата имитация на почерка ми.

— Щом вие можете да подправяте моя почерк — каза Питър II, — то същото може да направи и този мистър Бридън. — И през рамото на двойника си той прочете писмото:

„Господин графе,

Имам честта да Ви представя моя приятел и братовчед мистър Дет Бридън, на когото, както научавам, предстои да пътешествува във Франция из Вашия край. Той много силно желае да разгледа Вашата интересна библиотека. При все че е журналист по професия, той действително разбира от книги.“

— Аз съм очарован да чуя за първи път, че имам такъв братовчед. Според мен това е журналистически номер за получаване на интервю, господин графе. На Флийт Стрийт, изглежда, са добре осведомени относно нашите семейни имена. Може би там са също така добре информирани и за целта на моята визита в Мон Суси.

— Ако имате предвид това, че Британското правителство иска да получи формулата на дьо Ръой за боен газ, то аз мога да отговарям за моята собствена осведоменост, въпреки че вероятно другите от Флийт Стрийт са по-малко осведомени — каза самонадеяно Бридън. Стреснат малко от неволната си грешка, сега той мереше думите си повнимателно. Острият поглед и детективски способности на Питър I го смущаваха много повече от язвителния език на Питър II.

Графът въздъхна отчаяно:

— Господа — каза той, — едно нещо е очевидно — отнякъде е изтекла информация с катастрофални последици. Не зная кой от вас е този лорд Питър, на когото аз трябва да поверя формулата. И двамата имате документи за самоличност, и двамата изглеждате напълно информирани по въпроса; почерците и на двамата съответствуват на този от писмата, които съм получил по-рано от лорд Питър; и двамата ми предложихте уговорената сума в банкноти, издадени от Банк ъф Ингланл. На всичко отгоре пристига и този трети господин с не по-малко умение да борави с почерци, с препоръчително писмо, свързано с най-подозрителни обстоятелства, и с такава осведоменост по въпроса, че това ме тревожи. Виждам само едно-единствено разрешение. Всички вие ще трябва да останете тук в замъка, докато аз получа от Англия известни разяснения за тази мистерия. Моля истинския лорд Питър да приеме моите извинения и го уверявам, че ще положя усилия да направя неговия престой тук по възможност най-приятен. Удовлетворява ли ви това? Да? Очарован съм да го чуя. Прислугата ще ви покаже стаите, а вечерята ще бъде в седем и половина.

* * *

— Толкова е приятно да си помислиш — каза мистър Бридън, като си играеше с чашата и я поднасяше под носа си с вид на познавач, — че на този от господата, който има право на името, което е приел, тази вечер му е гарантирано истинско олимпийско удовлетворение. — Дързостта му се беше възвърнала и той самонадеяно предизвика компанията.

— Вашите посетители, господин графе, са известни сред хората, които са надарени с чувствително небце така, както вашите таланти са известни сред хората на науката. Никакво красноречие не може да каже нещо повече от това.

Двамата лордове промърмориха нещо одобрително.

— Вашата похвала е още по-приятна за мен — каза графът, — тъй като тя ме наведе на мисълта за един малък тест, който, с вашето любезно съдействие, смятам ще ни помогне да решим кой от вас е лорд Питър и кой се е превъплътил така талантливо в неговия образ. Не е ли всеизвестен факт, че при дегустиране на вино небцето на лорд Питър е почти ненадминато в Европа?

— Вие ме ласкаете, господин графе — каза Питър II скромно.

— Не бих желал да кажа ненадминато — каза Питър I, пригласяйки като в добре подготвец дует. — Да го наречем малко повече от средна работа. По-малко податливо е на погрешни преценки и прочие.

— Ваша светлост е несправедлив към себе си — каза Бридън, обръщайки се и към двамата мъже с безпристрастно уважение. — Облогът, който спечелихте, когато в Клуба на егоистите бяхте предизвикан от мистър Фредерик Абъртнот и със завързани очи определите от коя реколта са седемнадесетте вина, получи подобаваща известност в един от вечерните вестници.

— Онази нощ бях в чудесна форма — каза Питър I.

— Щастлива случайност — изсмя се Питър II.

— Проверката, която предлагам, господа, е в подобен дух — продължи графът, — въпреки че не изисква толкова усилия. За вечерята днес са поръчани шест блюда. С всяко от тях ще прием различно вино, което моят иконом ще внася така, че етикетът да бъде скрит от погледа. Всеки от нас поред ще ми казва мнението си относно годината. По този начин може би ще стигнем до нещо, тъй като и най-блестящият подражател — а тази вечер на масата ми има поне двама блестящи подражатели — не може да подправи чувствителността на небцето си. Ако твърде произволното смесване на вината случайно ви причини временно неразположение сутринта, сигурен съм, че ще го понесете този път в името на истината. Двамата лордове кимнаха в съгласие.

— *In vino veritas* — каза с усмивка мистър Бри-дън. Той поне беше добре привикнал и предугаждаше благоприятна възможност за себе си.

— Тъй като случаят и моят иконом са ви поставили от дясната ми страна, господине — продължи графът, обръщайки се към Питър I, — ще ви помоля да започнете, като се произнесете колкото е възможно по-точно за виното, което току-що пихте.

— Тока една ли е голямо изпитание — каза с усмивка запитаният. — Определено мога да кажа, че е много приятно и добре отлежало Шабли Мутон; тъй като десет години е отлична възраст за едно Шабли — за едно истинско Шабли, — следна да гласувам за 1916, която беше може би най-добрата от военните реколти на тази област.

— Имате ли да добавите нещо към това мнение, господине? — обърна се вежливо графът към Питър II.

— Не бих искал да проявявам догматизъм, що се отнася до разлика от около година — отговори критично този господин, — но ако трябва да се заангажирам, знаете ли, аз бих казал 1915, да, категорично 1915.

Графът кимна и се обърна към Бридън.

— Може би и за вас, господине, представлява интерес да дадете своето мнение — предложи той с изключителна вежливост, проявявана към обикновения човек в обществото на експертите.

— Предпочитам да не поставям предел, който по-късно няма да бъде в състояние да достигна — отговори Бридън малко лукаво. — Зная, че е 1915, тъй като случайно видях етикета.

Питър II изглеждаше малко смутен.

— В бъдеще ще уредим нещата по-добре — каза графът. — Извинете ме. — Той се оттегли на неколкominутно съвещание с икономата си, който не след дълго се върна, за да изнесе стридите и да внесе супата.

Следващият кандидат за вниманието на дегустаторите пристигна, увит до гърлото в бяла ленена кърпа.

— Ваш ред е да говорите първи, господине — обърна се графът към Питър II. — Разрешете ми да ви предлага една маслина за прочистване на небцето. И без да бързате, моля. Дори и за най-превъзходните политически цели към доброто вино не бива да се отнасяме с неуважение.

Този укор не беше излишен, тъй като след предварително отливане Питър II беше поел по-голяма глътка от крепкото бяло великолепие. Под присмехулния поглед на Питър I той доста забележимо се оклюма.

— Това е ... това е Сотерн — започна той и спря. След това, набирайки кураж от усмивката на Бридън, каза по-уверено: — Шато Икем, 1911. — аха! — кралицата на белите вина, сър, по думите... е, не мога да се сетя как се казваше. — И той предизвикателно пресуши чашата си.

Интересна гледка представляваше лицето на графа в момента, когато той откъсваше хипно-тизирания си поглед от Питър II, за да го насочи към Питър I.

— Ако изобщо е трябвало да бъде превъплътен от някого — тихо промърмори последният, — щях да бъда поласкан, стига само това да беше извършено от човек, за когото всички бели вина не са едно и също нещо. Е, добре, сър, тази възхитителна реколта е, разбира се, Монтраше от, чакайте да помисля — той придирчиво задържа виното върху езика си, — 1911. И е извънредно изкусително вино, макар да ми се струва, моите уважения към вас, господин графе, мъничко сладни и като че ли не би трябвало да заема това място в менюто. Действително не бих казал, че с това превъзходно консоме вино с по-сладка жилка е неподходящо, но според моето скромно мнение то щеше да се покаже в по-благоприятна светлина с десерта.

— Виждате ли — каза Бридън с невинен вид, — това само показва как човек може да се подведе. Ако аз нямах това преимущество — вещното мнение на лорд Питър, защото този, който може да да сбърка Монтраше със Сотерн, действително не бива да има каквито и да е претенции за името Уимзи, — аз бих се произнесъл не за Монтраше-Ене, а за Шьовалие-Монтраше от същата година, което е съвсем малко по-сладко, но несъмнено, както казва ваша светлост, фактът, че го прием със супата, го прави да изглежда малко по-сладко, отколкото е в действителност.

Графът му отправи остър поглед, но се въздържа от коментар.

— Вземете си още една маслина — любезно предложи Питър I. — Не можете да отсъдите достойнствата на едно вино, ако умът ви е зает с друг букет.

— Безкрайно ви благодаря — каза Бридън. — Това ми напомня ... — И той се впусна в една доста безсмислена история за маслини, която продължи, докато ядяха супата, и запълни промеждутъка до внасянето на великолепно сготвената писия.

Погледът на графа следеше доста замислено бледото кехлибарено вино, докато то се лееше в чашите. Бридън вдигна чашата към носа си по приетия начин и лицето му леко пламна. Още при първата глътка той се обърна възбудено към домакина.

— Боже мой, сър... — започна той. Вдигнатата ръка го предупреди да замълчи. Питър I отпи, пое дълбоко въздух, отпи отново и сви вежди. Питър II вече явно се беше отказал от претенциите си. Той пиеше жадно, с лъчезарна усмивка и намаляващо чувството за реалност.

— Е, господине? — запита внимателно графът.

— Това положително е бяло рейнско вино — най-прекрасното от този вид, което изобщо някога съм вкусвал, — но трябва да призная, че засега не мога точно да го определя — каза Питър I.

— Не можете ли? — запита Бридън. Сега гласът му беше станал меден — сладък и тръпчив едновременно. — И другият господин ли не може? И все пак, струва ми се, че бих могъл да определя и района, в който го произвеждат, с точност до няколко километра, въпреки че едва ли съм се надявал да намеря сега това вино във френска изба. Бяло рейнско вино е, както казва ваша светлост, и при това — Йоханисбергер. Не плебейският родственик, а истинският Шлос Йоханисбергер от лозята на самия замък. Ваша светлост може да го е пропуснал (а това е голяма загуба за вас) през военните години. Баща ми се беше запасил с известно количество една година преди да почине, но изглежда, че херцогските изби в Денвър са били не така добре снабдени.

— Трябва да се заема с изправянето на този пропуск — каза решително този Питър, който продължаваше съревнованието.

Пилешкото беше сервирано, докато се обсъждаше бутилката Лафит, която негова светлост отнасяше към 1878, а Бридън твърдеше, че е великолепа реликва от средата на седемдесетте години, наистина вече доста отлежало, но и двамата бяха съгласни, че е старо и от благороден произход.

От друга страна, що се отнасяше до Кло-Вужо, съществуваше пълно единомислие: след предварителното предложение за 1915, Питър I окончателно обяви, че принадлежи към също така достойната за уважение, макар и малко по-слаба реколта от 1911.

Специално приготвеното овнешко беше изнесено сред всеобщо одобрение и беше внесен десертът.

— Необходимо ли е — попита Питър I с лека усмивка към Питър II, който сега бърбеше щастливо: „Дяволски хубаво вино, дяволски хубава вечеря, дяволски хубав театър“, — необходимо ли е да продължаваме още този фарс?

— Ваша светлост положително няма да откаже да продължим с дегустацията — възкликна графът. — Считам, че тезата беше достатъчно подкрепена.

— Но положително няма човек, който да откаже да дегустира вино — каза Бридън, — а най-малко ваша светлост като такъв голям авторитет.

— Не и точно това — отговори другият. — Честно казано, това е вино, което не ми харесва особено. То е сладко и остро, качества, поради които всяко вино би загубило своя шанс в очите, по-скоро в устата на познавача. И с това ли се е запасил вашият изключителен баща, мистър Бридън?

Бридън поклати глава.

— Не — каза той, — не. Истинският Империял Токай надхвърля възможностите на вестникарите, при все че съм съгласен е вас — то е ужасно надценявано, моите почитания към вас, господин графе.

— В такъв случай — каза графът — веднага ще преминем към последното питие. Признавам, че възнамерявах да озадача господата с местен продукт, но тъй като единият съперник, изглежда, се е самоизключил, брандито ще бъде подходящ завършек на поредицата от добри вина.

В малко неловко мълчание огромните кълбовидни чаши бяха поставени на масата, скъпоценните капки бяха внимателно налети във всяка от тях и леко разлюлени, за да отделят букета.

— Това е старо дамско френско бренди — каза Питър I, чието дружелюбие се бе възвърнало от омаята. — Половинвековно, предполагам.

— Липсва топлота в похвалите ви — отговори Бридън, — това е брендито... брендито на брендитата ... изключителното ... несравнимото ... истинският Наполеон. На него трябва да му се отдава почит като на император.

Той се изправи на крака със салфетка в ръка.

— Сър — обърна се графът към него. — От дясната ми страна е седнал най-достойният за уважение познавач на вина, но вие сте неповторим. — Той махна на Пиер, който внесе тържествено отвитите вече празни бутилки — от непретенциозното Шабли до величествения Наполеон с имперския печат, гравирани върху стъклото. — Всеки път вие бяхте прав относно реколтата и годината. Не може да има в света и шест души с небце, чувствително като вашето, и аз мислех, че поне един от тях е англичанин. Не бихте ли ни направили този път честта, като ни назовете вашето истинско име.

— Няма значение какво му е името — каза Питър I. Той се изправи. — Горещете! Всички, всички! Графе, формулата!

Ръцете на Бридън направиха рязко движение нагоре, все още стискайки салфетката. От белите и гънки изскочи пламъче и изстрелът улучи револвера на другия точно между спусъка и цевта, взривявайки пълнителя, като доста силно повреди кристалния полилей. Питър I остана прав; разтърсваше схванатата си ръка и ругаше.

Бридън не го изпускаше от погледа си, като същевременно дебнеше Питър II, чиито розови видения бяха разпръснати от изстрела и сега като че ли се мъчеше да си възвърне агресивността.

— Тъй като изглежда, че забавленията започнаха да стават доста буйни — забеляза Бридън, — може би ще бъдете така добър, графе, да претърсите тези господата за други огнестрелни оръжия. Благодаря ви. А сега защо отново да не седнем и се заемем с бутилката?

— Вие ... вие ... сте... — изръмжа Питър I.

— О, името ми действително е Бридън — каза весело младият човек. — Аз мразя измислените имена. Също като чуждите дрехи, те никога не изглеждат по мярка. Питър Дет Бридън Уимзи — е, малко дълъжко и прочие, но е удобно, като се вземе на части. Аз също имам и паспорт, и всичко останало, но не ги представих, тъй като тук те изглеждат малко дискредитирани, така да се каже. А що се отнася до формулата, мисля, че е най-добре да ви дам личен чек за нея — изглежда, всякакви хора могат да се разхождат и да размахват

банкноти от Банк ъф Ингланд. Лично аз мисля, че цялата тази тайна дипломатическа дейност е грешка, но за това отговаря Военното министерство. Предполагам, че всички сме донесли еднакви препоръки. Да, имахте право. Някой умен човек, изглежда, много успешно се е продал на две места едновременно. А на вас не са ви липсвали преживявания, докато всеки е мислел другия за мен.

— Милорд, предполагам, че тези двама мъже са или са били англичани — каза мрачно графът. — Не ме интересува кое правителство е купило тяхното предателство. Където са те, уви, там съм и аз. На нашата продажна и покварена република аз като роялист не дължа вярност. Но ми тежи на сърцето, че поради бедността си приех да предам моята страна на Англия. Върнете се във вашето Министерство на войната и им кажете, че няма да им дам формулата. Ако война раздели страните ни — дано господ предотврати това, — аз ще бъда заварен на страната на Франция. Това, милорд, е моята последна дума.

Уимзи се поклони.

— Сър — каза той, — изглежда, че след всичко това мисията ми не успя. Но аз съм доволен. Търгуването с унищожението е все пак мръсна работа. Нека затворим вратата след тези двамата, които са ни рак, ни риба, и да довършим брeндитo в библиотеката.

ОБРАЗОВАТЕЛНОТО ПРИКЛЮЧЕНИЕ С ГЛАВАТА НА ДРАКОНА

— Чичо Питър!

— Един миг, Гъркине. Не, няма да взема Катул, мистър Фолиът. Все пак за тринадесет гвинеи излиза малко соленичко да купиш книга без титулна и последна страница, нали? Но бихте могли да ме известите, когато се появят Витрувий и Сатирикон — ще ми се поне да ги погледна. Е, приятелю, какво има?

— Ела да видиш тези илюстрации, чичо Питър. Сигурен съм, че книгата е ужасно стара.

Лорд Питър въздъхна и се запровира към изхода на мрачната книжарница на мистър Фолиът, задръстена с насъбраното от много библиотеки. Неочакваната епидемия от морбили в превъзходното начално училище на мистър Бултридж съвпадна с пътуването на херцога и херцогинята на Денвър из Европа и това увеси на врата на негова светлост десетгодишния му племенник Виконт Сент Джордж, по-известен като Джери младши, Джерикинс или киселия Гъркинс^[1]. Лорд Питър не беше от чичовците по призвание, които очароват старите гувернантки със забележителния си подход към децата. Успяваше обаче с достойнство да постигне търпимост в отношенията, като се обръщаше към младите със същата изисканост и любезност, които бяха задължителни и към техните родители. Ето защо той се подготви да посрещне с внимание откритието на Гъркинс, макар че на детския вкус не биваше да се вярва и беше много вероятно книгата да излезе с някакви размазани гравюри или пък долнопробна препечатка, поукрасена по фотопът. Наистина не би могло и да се очаква нещо по-добро от лавицата за книги с намалени цени, изложена на уличния прахоляк.

— Чичо, виж какъв смешен човек с голям дълъг нос, с уши и опашка, и с кучешки глави по цялото си тяло. *Monstrum hoc Cracoviae* — значи чудовище, нали? Аз така си мисля. А какво ще рече *Cracoviae* чичо Питър?

— О, Краковското чудовище! — каза лорд Питър с голямо облекчение. Изображението на това ужасно на вид дете със сигурност доказваше, че книгата е доста стара. — Нека да я погледна. Да, съвсем правилно, книгата е много стара — „Космография Универсалис“ от Мюнстер. Радвам се, че имаш набито око, Гъркинс. Защо сте изложили Космографията тук сред вехториите, и при това за пет шилинга, мистър Фолиът?

— Е, ваша светлост — каза книжарят, който беше съпроводил клиентите си до вратата, — сам виждате колко ѝ е окаяно състоянието — кориците са откъснати и почти всички карти на фолио липсват. Появи се преди няколко седмици — беше в купа заедно с колекцията, която закупихме от един господин от Норфолк — подписана е с неговото име: доктор Кониърс от имението Йелсал. Разбира се, бихме могли да задържим книгата и да се опитаме да я комплектуваме, когато се появи друг екземпляр. Но това е доста извън профила ни, нали знаете, че наша специалност са античните автори. Затова сме я изложили навън ей така, за колкото да се продаде, за толкова — при това status quo, както бихте се изразили вие.

— О, погледни! — възкликна Гъркинс. — На тази рисунка режат някакъв човек на парченца. Какво пише за това?

— Мислех, че можеш да четеш на латински.

— Мога, но има много завъртулки. Какво ли означават?

— Това са просто съкращения — търпеливо отвърна лорд Питър. — „Solent quoque hujus insu-loe cultores...“ Обичай е за обитателите на този остров да отвеждат на пазара престарелите си родители, от които вече нямат полза, и да ги продават на канибалите, а те ги избиват и изяждат. Така постъпват и с по-младите, когато ги сполети някоя неизлечима болест.

— Ха-ха — позасмя се мистър Фолиът. — Доста нечестно спрямо бедните канибали. Те май никога не са хапвали нещо свястно — или жилави, или вмирисани мръвки.

— Изглежда, че населението извънредно много е било напреднало в представата си за бизнес — съгласи се негова светлост.

Виконтът беше очарован.

— Тази книга наистина ми харесва — каза той. — Мога ли да си я купя с джобните пари?

„Още един проблем за чичовците“ — помисли си лорд Питър и набързо прехвърли в главата си всичко, което си спомняше за Космографията, за ла е сигурен, че няма някои по-откровени илюстрации, защото херцогинята не обичаше такива работи. След като поразмисли, реши, че само една е съмнителна и съществуваше реална възможност тя да не я забележи.

— Е — започна той безпристрастно, — на твое място, Гъркинс, и аз щях да бъда склонен да я купя. Тя е в лошо състояние, както почтено те осведоми мистър Фолиът, в противен случай, разбира се, би била изключително ценна, но и без липсващите страници това е един хубав, чист екземпляр и със сигурност си заслужава твоите пет шилинга, ако мислиш да събираш колекция.

Явно, че до този момент съзнанието на виконта беше погълнато от мисълта за канибалите до по-голяма степен, отколкото за състоянието на белите полета в книгата, но идеята от следващия срок да фигурира в училището на мистър Бултридж като колекционер на редки издания криеше безспорен чар.

— Никой от другите момчета не колекционира книги — каза той, — повечето събират марки. Струва ми се, че марките са нещо доста обикновено, нали, чичо Питър? Все си мислех да се откажа от тях. Мистър Портър, учителят ни по история, има много книги, подобни на твоите, чичо, и е страшен на футбол.

Лорд Питър изтълкува правилно хвалебствията по адрес на мистър Портър и от своя страна изказа мнението, че колекционирането на книги си е съвсем мъжко занимание. Момичетата, каза той, на практика никога не се захващат с него, защото то предполага заучаването на толкова дати, шрифтове и други технически особености, които си плачат за мъжки разум.

— Освен това — добави той — знаеш ли, книгата е интересна сама за себе си. Струва си да я поразлиштиш.

— Ако обичате, ще я взема — каза виконтът и леко се изчерви при сключването на толкова важна сделка и на такава сума, тъй като херцогинята не поощряваше разточителството у малки момчета и трудно отпускате средства.

— Добре ли си с парите? — дискретно попита лорд Питър. — Мога да ти заема временно.

— Не, чичо, благодаря. Получих половин کرونا от леля Мери, а имам и още четири шилинга мои пари, защото поради шарката нямахме тържество с момчетата от нашата спалня в пансиона и затова успях да спестя нещичко.

По този елегантен начин въпросът беше уреден и библиофилът-прощъпалник пое лично непосредствената грижа за дебелия четвъртит том, а след задължителното разтакаване из уличния водовъртеж наетото такси достави Космографията на улица „Пикадили“ номер 110 А.

* * *

— И кой е този мистър Уилбърфос, Бънтър?

— Не мисля, че познаваме джентълмена, ваша светлост. Той моли да се види с ваша светлост за няколко минути по работа.

— Вероятно ще иска да намеря загубилото се куче на неомъжената му леля. Това е да си спечелиш слава на копой. Поканете го. Гъркинс, ако посещениято на този мил господин излезе от личен характер, за предпочитане е да се оттеглиш в трапезарията.

— Да, чичо — каза послушно виконтът. Беше се проснал по корем върху килимчето пред камината в библиотеката и усърдно разчиташе по-вълнуващите места в Космографията с помощта на тълковния речник на господата Луис и Шорт — монументалния труд, на който той гледаше досега като на варварско изобретение, предназначено да досажда на учениците от горните класове.

Мистър Уилбърфос Поуп се оказа доста пълен светлокос господин към четирийсетте, с преждевременно оплешивяло чело, очила с рогови рамки и приятни маниери.

— Моля да ме извините, че ви се натрапих — започна той. — Сигурно ще ме сметнете за ужасно досаден човек. Измъкнах името и адреса ви от мистър Фолиът. Вината не е негова наистина. Нали няма да го упрекувате. Аз направо извадих душата на бедния човек. Седнах пред прага му и отказах да си тръгна, макар че момчето вече спускаше кепенците. Страхувам се, че ще ме вземете за глупак, като разберете за какво става дума. Но наистина не бива да държите мистър Фолиът отговорен за това, нали няма?

— В никакъв случай — каза негова светлост, — искам да кажа, че ми е много приятно да се запознаем и прочие. С какво бих могъл да ви услужа, нещо, свързано с книгите? Вероятно сте колекционер. Ще пийнете ли нещо?

— О, не — тънко захихика мистър Поуп, — не съм точно колекционер. Много ви благодаря, само глътка — не, не, — буквално една глътчица. Благодаря — и той плъзна поглед по рафтовете с книги в скъпи подвързии от стара кожа, — наистина не съм колекционер. Но излезе, че съм заинтригуван, ... ъ-ъ сантиментално заинтригуван от покупката ви вчера. Наистина такава дребна работа. Ще ви се види глупаво. Но ми казаха, че сега екземплярът на Космографията на Мюнстер, който принадлежеше на чичо ми, доктор Кониърс, е ваша собственост.

Гъркинс рязко вдигна поглед, като видя, че разговорът го засяга лично.

— Е, това не е съвсем точно — каза Уимзи. — По това време аз наистина бях там, но действителният купувач е моят племенник. Джералд, мистър Поуп се интересува от твоята Космография. Да ви представя племенника си, лорд Сент Джордж.

— Много ми е приятно, момче — любезно рече мистър Поуп. — Виждам, че колекционерството е семейна страст. И както се очаква, също си голям почитател на латинския? Знаеш ли склоненията? Ха, ха! А какъв ще станеш, като пораснеш? Председател на Камарата на лордовете? Засега, обзалагам се, си мислиш, че ще е по-добре да караш влак, нали така?

— Не, благодаря — отвърна хладно виконтът.

— Какво, не искаш да си машинист? Тъй да е, а сега бъди истински бизнесмен. Да направим една хубава сделка с книги. Чичо ти ще види, че предлагам добра цена. Ха, ха! И така, знаеш ли, че ей тази твоя книжка с картинки е така ценна за мен, както не може да бъде за никой друг. Когато аз бях малко момче на твоите години, тя ми създаваше голяма радост. Давах ми я да си я разглеждам в неделен ден. Боже господи, колко щастливи часове съм прекарал над тези чудати стари офорти и забавните стари карти с кораби и саламандри и „Нис драконес“ — надявам се, че знаеш какво означава това. Какво значи?

— „Ето драконите“ — изрече виконтът без желание, но все така вежливо.

— Съвсем правилно. Знаех си, че ги разбираш тия работи.

— Книгата е много привлекателна — каза лорд Питър. — Племенникът ми направо се заплесна по знаменитото Краковско чудовище.

— О, да... славно чудовище, нали? — съгласи се с ентузиазъм мистър Поуп. — Много пъти съм се виждал като сър Ланселот или някой друг от рицарите върху бял боен кон как с копие в ръка нападам това чудовище, насърчаван от пленената принцеса. О, детството! Това са най-щастливите дни в живота ти, млади човече. Може би не ми вярваш, но е така.

— А сега какво по-точно искате от племенника ми? — попита малко по-остро лорд Питър.

— Тъй, тъй. Е, виждате ли, моят чичо, доктор Кониърс, разпродаде библиотеката си преди няколко месеца. Бях извън страната по това време и едва вчера, като гостувах в Йелсал, научих, че любимата ми стара книжка е отишла с останалото. Не мога да ви опиша как се опечалих. Знам, че не е ценна — много страници липсват, пък и изобщо... но не мога да се примиря с мисълта, че я няма. Така че по чисто сантиментални причини, както казах, се втурнах към книжарницата на Фолиът да видя не бих ли могъл да си я върна обратно. Доста се разстроих, като открих, че е непоправимо късно и не оставих мистър Фолиът на мира, докато не ми каза името на купувача. Та както виждате, лорд Сент Джордж, дошъл съм, за да ви предложа да ми я препродадете. Хайде, давам ви двойно това, което сте платили. Предложението е добро, нали, лорд Питър? Ха, ха! При това ще ми направите много голяма добрина.

Виконт Сент Джордж изглеждаше доста натъжен и погледна умолително чичо си.

— Е, Джералд — рече лорд Питър, — това си е твоя работа, ти си знаеш. Какво ще кажеш?

Виконтът запристъпя от крак на крак. Кариерата на библиофил явно си имаше проблеми като всички останали.

— С твое позволение, чичо Питър — продума той объркано, — мога ли да ти кажа нещо на ухото?

— Не е прието да се шепти, Гъркинс, но би могъл да помолиш мистър Поуп да ти даде време да обмислиш предложението. Или

можеш да му кажеш, че предпочиташ да се консултираш първо с мен. Би било в реда на нещата.

— Тогава, ако не възразявате, мистър Поуп, бих искал да се консултирам първо с чичо си.

— Ха, ха! Разбира се, разбира се — съгласи се мистър Поуп. — Съвсем благоразумно е да се допиташ до колекционер с голям опит. Ех, лорд Питър, това е то младото поколение! Вече си е готов малък бизнесмен.

— В такъв случай извинете ни за момент — каза лорд Питър, и дръпна племенника си в трапезарията.

— Искам да кажа, чичо Питър — избъбри колекционерът на един дъх, щом вратата се хлопна, — трябва ли да му дам книгата си? Не ми харесва като човек. Пък и мразя хора, които ме препитват.

— Естествено, не си длъжен, Гъркинс, щом не искаш. Книгата си е твоя и ти разполагаш с нея.

— А как би постъпил ти, чичо?

Преди да отговори, лорд Питър отиде с много странна походка на пръсти до вратата на библиотеката, разтвори я рязко и зад нея се видя мистър Поуп, коленичил върху килимчето пред камината, как напрегнато разлистваше бленувания от него том, който беше оставен там от собственика му.

— Налейте си още, мистър Поуп — извика любезно лорд Питър и отново затвори вратата.

— Какво има, чичо?

— Ако искаш моя съвет, Гъркинс, бъди много предпазлив във взаимоотношенията си с мистър Поуп. Не мисля, че казва истината. Нарече тези ксилографии офорти — е, разбира се, може да е просто от незнание. Но някак не ми се вярва, че като дете е прекарал всички неделни следобеди в изучаване на картите и че е разглеждал особено внимателно драконите из тях, защото, както може би и сам си забелязал, Мюнстер е населил картите си с твърде малко дракони. В по-голямата си част те са просто карти — малко чудати според нашите географски разбирания, но иначе карти като карти. Затова му споменах за Краковското чудовище и както видя, той го взе за някакъв дракон.

— О, чичо, сега разбирам! Казал си го нарочно!

— Щом на мистър Поуп му трябва Космографията, значи има причина, която той не иска да ни каже. А след като е така, не бих се

разбързал да продавам книгата, ако беше моя. Разбираш ли?

— Мислиш, че има нещо ужасно ценно, свързано с тази книга, за което ние не знаем?

— Възможно е.

— Чудесно! Направо като от книжките в поредицата „Приятел на момчетата“. Какво да му кажа, чичо?

— Е, на твоє място не бих драматизирал нещата ... Просто можеш да кажеш, че си обсъдил въпроса и тъй като си се привързал към книгата, решил си да не я продаваш. То се знае, ще му благодариш за предложението.

— А-а не би ли го казал вместо мен, чичо?

— Мисля, че ще излезе по-добре, ако сам му отговориш.

— Май си е така. Дали ще се разсърди много?

— Възможно е — каза лорд Питър, — но няма да го покаже. Е, готов ли си?

И така консултативният комитет се завърна в библиотеката. Мистър Поуп благоразумно се беше оттеглил от килимчето пред камината и разглеждаше книгите в един от по-отдалечените шкафове.

— Много ви благодаря за предложението, мистър Поуп — запъти се към него с твърда крачка виконтът, — но аз размислих и тъй като ... се привързах към книгата, реших да не я продавам.

— Съжалявам — намеси се и лорд Питър, — но племенникът ми е непреклонен. Не, не е до цената — иска си книгата. Бих желал да ви услуга, но не зависи от мен. Да ви предложи още едно питие на тръгване? Наистина ли отказвате? Позвъни, Гъркинс. Камердинерът ми ще ви изпрати до асансьора. Приятна вечер.

След като посетителят си отиде, лорд Питър се върна в библиотеката и вдигна грижливо книгата от пода.

— Направо сме идиоти, Гъркинс, че го оставихме сам с Космографията дори и за момент. Слава богу, няма поразии.

— Мислиш ли, че е открил нещо, докато бяхме оттатък? — ахна Гъркинс и очите му щяха да изскочат.

— Сигурен съм, че не.

— Защо?

— На вратата ми предложи петдесет лири. Издаде се. Хм. Бънтър!

— Да, милорд!

— Поставете тази книга в сейфа и ми донесете обратно ключовете. И най-добре включете алармената инсталация, като заключвате апартамента довечера.

— О-хо! — възкликна виконт Сент Джордж.

* * *

На третата сутрин след посещението на мистър Уилбърфорс Поуп виконтът се справяше с много закъснялата си закуска в апартамента на чичо Питър след най-славната, най-удовлетворяващата нощ в живота на едно момче. От вълнение направо не можеше да хапне от бърбечетата и шунката, поднесени му от Бънтър, чиито безупречни маниери ни най-малко не бяха пострадали от бързо растящия оток и синина на едното око.

Към два часа Гъркинс, споходен от нездрав сън след обилна трапеза сред възрастни и посещение на театрална постановка преди това, долови прокрадващ се звук някъде откъм пожарната стълба. Той се измъкна от леглото, много тихо се промъкна в стаята на лорд Питър и го разбуди. Каза му: „Чичо Питър, сигурен съм, че по пожарната стълба се качват крадци.“ И чичо му Питър, вместо да отвърне: „Глупости, Гъркинс, марш обратно в леглото!“, се надигна, послуша се и рече: „Боже мой, Гъркинс, прав си!“ и го изпрати да повика Бънтър. А когато се върна, Гъркинс, който винаги беше възприемал чичо си като много порядъчен човек, с очите си го видя да изважда от чекмеджето с носни кърпи един автоматичен пистолет, факт, който не подлежеше на съмнение.

Това беше мигът, в който лорд Питър премина триумфално от положението на Доста Свестен Чичо в Славния Чичо. Той каза:

— Виж какво, Гъркинс, не знаем колцина ще са тези кучи синове, затова трябва да си нащрек и да изпълняваш всичко, което кажа, точно като по команда — дори ако се наложи да кажа: „Изчезвай!“ Обещавах ли?

Гъркинс обеща с разтуптяно сърце, те се притаиха и зачакаха в тъмнината, докато се чу изведнъж острият звук на малък електрически звънец и над леглото на лорд Питър светна зелена лампичка.

— Прозорецът на библиотеката — каза негова светлост, врътна едно копче и веднага изключи звънеца. — Ако са го чули, може и да размислят. Ще им дам няколко минути.

Изчакаха пет минути и чак тогава много тихо запристъпваха по коридора.

— Заобиколете през трапезарията, Бънтър — каза негова светлост. — Могат да избягат оттам.

Той отключи с безкрайна предпазливост, отвори вратата на библиотеката и Гъркинс забеляза колко безшумно превъртя ключа.

Кръг светлина от електрическо фенерче се плъзгаше бавно по рафтовете с книги. Крадците явно не бяха усетили контранападението. В действителност те, изглежда, си имаха достатъчно свои тревоги, които напълно ангажираха вниманието им. Щом очите му посвикнаха с мъждивата светлина, Гъркинс различи един човек, застанал изправен с фенерче в ръка, и друг, който сваляше и разглеждаше книгите. Да наблюдаваш как ръцете му, сякаш сами за себе си, се придвижват по лавиците в отрязъка светлина, това имаше направо хипнотично въздействие.

Мъжете гневно роптаеха. Явно работата беше излязла по-дебела, отколкото се бяха пазарили. Обичаят на по-старите автори да изписват заглавието със съкращения или изобщо да не го изписват върху гръбчето на своите томове безкрайно затрудняваше нещата. От време на време мъжът с фенерчето протягаше ръка към светлината. Той държеше лист хартия, който те нетърпеливо сравняваха с титулната страница на книгата. След това съответният том се връщаше на мястото му и отегчителното претърсване продължаваше.

Изведнъж някакво леко прошумоляване — Гъркинс беше сигурен, че не той го беше предизвикал, а може би Бънтър в трапезарията — като че ли накара коленичилиия мъж да наостри уши.

— Кво е това? — изпъшка той и извърна слисаното си лице към тях.

— Горے ръцете! — извика лорд Питър и светна лампата.

Вторият от мъжете се хвърли към вратата на трапезарията и последвалият трясък и проклетия дадоха да се разбере, че е налетял на Бънтър. Ръцете на коленичилиия се вдигнаха като на марионетка.

— Гъркинс — каза лорд Питър, — мислиш ли, че ще можеш да отидеш отсреща до онзи господин край библиотеката и да го избавиш

от предмета, който така неестетично издува десния джоб на сакото му? Почакай един миг. В никакъв случай не заставай между него и пистолета ми и внимавай, трябва да измъкнеш онова нещо много предпазливо. Нямах бърза работа. Великолепно! Като го носиш, дръж го насочен към пода, ако обичаш. Благодаря. Както виждам, Бънтър също се е справил. Сега изтичай до спалнята ми и в дъното на гардероба ще намериш кълбо здраво въже. О, моля да ме извините — да, разбира се, свалете си ръцете. Тази гимнастика сигурно е много изнурителна.

Вързаха ръцете на натрапниците зад гърба със сръчност, която според Гъркинс не падаше по-долу от най-добрите постижения на Секстън Блейк; лорд Питър с жест покани пленниците си да седнат и изпрати Бънтър за уиски и сода.

— Преди да извикаме полицията — каза лорд Питър, — ще ми окажете голяма лична услуга, ако разкриете какво търсехте и кой ви праща. А, благодаря ви, Бънтър. Тъй като гостите ни не могат да използват свободно ръцете си, вероятно ще бъдете така любезен да им помогнете с напитките. Да ви наля, нали?

— Види се, че си джентълмен, шефе — рече първият мошеник и вежливо отри уста с рамо, след като не разполагаше с опакото на ръката си. — Ако знаехме кво ще излезе от тая работа, да пукна, ако я бяхме помирисали. Оня вика: „По-просто е от фасул. Господинчото си е чист мухльо — вика, — от ония контета, дет им е влязла мухата за стари книги. Това е! — вика. — И ако ми вземеш тая стара книга, ще има един куп пари за теб.“ Ех, такава сладка работа! Де да знам, че ще са пет хиляди стари тухли, дето си приличат като полк драгуни. Нито пък ми каза, че държите до леглото си такава играчка като тази в ръката ви, нито че ви бива да стягате възли. Не, гък не каза за такива неща.

— Ужасно некоректно от негова страна — каза негова светлост. — Случайно да знаете името на господина?

— Не, виж, за това зъб не обели. Русоляв е, здравеняк, очилата му — с рогови рамки, с гола тиква. Взех го за един от ония, филантропите. Някога дал работа на един приятел, като позакъсал, та сега отишъл при него и му рекъл: „Друже, би ли ми намерил двама печени за една малка работа?“ Та моят приятел си рекъл: „Кво пречи, нищо не пречи, може да е просто сладък номер.“ Та така, шефе, хваща

ме мене и тоя приятел, срещаме се с господина в едно кръчме по пътя за Уайтчапъл. Пак там трябваше да се видим в петък вечер, ако успеехме за това време да намерим книгата.

— Ако ми позволите, предполагам, че е Космография.

— Нещо такова, шефе. Записах си туй име, да ти се изкълчи езикът, докато го кажеш. Какво направи с оная хартийка, Бил, дето я държеше в ръка?

— Е, вижте какво — каза лорд Питър, — страхувам се, че се налага да се обадим в полицията, но мисля, че ще се отървете доста леко, ако ни помогнете да заловим този ваш господин; сериозно подозирам, че името му е Уилбърфорс Поуп. Телефонирайте в полицията, Бънтър, и после идете да сложите нещо на околото си. Гъркинс, ние ще почерпим тези господа с още по едно питие, а след това мисля, че трябва да си лягаш. Циркът свърши! Не искаш? Е, добре, облечи си обаче нещо дебело, а така, браво, че какво ще ме прави майка ти, ако настинеш, не ми се и мисли.

И така полицията дойде и прибра двамата крадци, а криминалният инспектор Паркър, голям личен приятел на лорд Питър, седна с чаша в ръка и се заслуша в историята.

— На какво се дължи този интерес към шарената вехта книжка? — запита накрая той.

— Не знам — отвърна Уимзи, — но след краткото посещение на мистър Поуп онзи ден тя някак си ме заинтригува и я попрелистих. Подозирам, че в края на краищата може да излезе доста ценна. С някакви неподозирани достойнства и прочие. Ако мистър Поуп беше представил фактите малко по-прецизно, можеше да получи нещо, на което, съвсем съм сигурен, той няма право. Както и да е, когато видях... Каквото и да съм видял, писах до имението Йелсал на доктор Кониърс, предишния собственик...

— Кониърс, кардиолога?

— Същия. Струва ми се, едно време имаше някакви доста важни научни изследвания. Поостарява вече, към седемдесет и осем годишен е май. Надявам се, че на тия години, с единия крак в гроба, е по-честен от племенника си. Както и да е, писах му (с позволението на Гъркинс естествено), че сме купили книгата и че сме открили нещо, което специално ни е заинтересувало, та би ли ни помогнал, като ни поразкаже туй-онуй от историята ѝ. Освен това аз ...

— Но вие, какво открихте вие?

— Мисля все още да не му казваме, нали, Гъркинс? Обичам да държа полицаите в недоумение. Та исках да кажа, когато вие така грубо ме прекъснахте, че го попитах дали знае за предложението на този негов племенник да откупи обратно книгата. Току-що се получи отговорът му. Казва, че не знае нищо по-интересно, свързано с книгата. Била в библиотеката от години, а вероятно някой вандал от рода му бил откъснал картите много отдавна. Недоумявал защо племенникът му така се е запалил, след като със сигурност никога не е свеждал глава над нея като момче. Впрочем старецът заявява, че доколкото му е известно, очарователният Уилбърфорс нито веднъж не е стъпвал в имението Йелсал. Толкоз по отношение на огнедишащите чудовища и приятните неделни следобеди.

— Какъв палавник бил този Уилбърфорс!

— Хм, да. И така, след малката разправия през изтеклата нощ, аз се обадох на стария симпатяга, че потегляме към Йелсал, за да си побъбрим от душа за книжката с картинки и неговия племенник.

— Ще вземете ли книгата със себе си? — попита Паркър. — Ако искате, мога да ви изпратя някой от полицията да ви придружи.

— Не е лошо като идея. Знаем ли къде се навърта този мошеник Поуп, а не мисля, че се е отказал да опита пак.

— Друго си е човек да е сигурен — рече Паркър. — Аз не мога да дойда, но ще изпратя двамина с вас.

— Е, чудесно! — каза лорд Питър. — Викайте своите архангели. Веднага изкарваме колата. Предполагам, че идваш с нас, Гъркинс? Един господ, знае какво би казала майка ти. За нищо на света не ставайте чичо, Чарлс, ужасно трудно е да бъдеш лоялен към всички.

* * *

Имението Йелсал беше просторен позападнал провинциален дом, който красноречиво напомняше за по-охолни времена от нашето. Първоначалната постройка от късната епоха на Тюдорите се прикриваше от издигнатата по-късно фасада в италиански дух с класически колонен портик, фронтон и вито стълбище. В началото паркът бил оформен симетрично — дърветата от входната алея си

кимали едно на друго и разделяли двете съвършено еднакви половини. Един от следващите собственици обаче се впуснал в по-ексцентрично оформяне на пейзажа, което се свързва с името на Кейпъбилити Браун^[2]. Откъм източната страна на сградата сред вечнозелен шубрак се издигаше китайска пагода, която с нещо напомняше на построената от сър Уилям Чеймбърс в Кю Гардънс, но тази беше по-малка, а на заден план се виждаше голямо изкуствено езеро с множество малки острови, населени с причудливи параклисчета, пещери, павилиони и мостчета, които се показваха иззад някога добре оформените, но сега тъжно избуяли и занемарени храсталаци. В единия му край навесът за лодки с широките си стрехи, със запустелия пристан, унило обвит с буренак, напомняше бледосинкавия рисунък върху стар китайски порцелан.

— Нечестивият ми праотец Кътбърт Кониърс се установил тук, след като приключил с моряшкия живот през 1732 година — каза доктор Кониърс с лека усмивка. — По-големият му брат починал бездетен и черната овца се завърнала в стадото с твърдото решение да се издигне и да си създаде семейство. Боя се, че въпреки всичко не е успял напълно. Разнасяли се много съмнителни приказки за пътя, по който бил натрупал парите си. Говори се, че е бил пират и е плавал под знамето на прочутия капитан Блэкбърд. В селото до ден днешен си спомнят за него като за Главореза Кониърс. Това здравата го ядосвало и даже се разказва за един неприятен случай, когато отрязал ушите на един от конярите, когато чул да го нарича с това име. Но пък не е бил хванат от гората. Точно той оформил парка зад дома и построил пагодата, за да си нагласи телескопа. Минавал за човек, който се занимава с магии и наистина в библиотеката имаше някои съчинения по астрология с името му, изписано върху форзаца, но е много вероятно телескопът да е бил само спомен от моряшките му дни.

Така или иначе към края на живота си ставал все по-чудат и навъсен. Скарал се с домашните си и изпъдил по-малкия си син с жена му и децата. Въобще бил неприятен старик.

На смъртното си ложе бил споходен от енорийския свещеник — добър, честен, богобоязлив човек, който сигурно е изтърпял немалко обиди, докато помири стареца със сина му, към когото се бил отнесъл толкова зле — нещо, което пасторът считал за свой свещен дълг. В края на краищата Главореза бил дотам омилолюбив, че съставил

завещание, според което оставял на по-малкия си син „своето съкровище, заровено в Мюнстер“. Пасторът се опитал да му обясни, че е безсмислено да завещава съкровище, ако не остави и информация къде се намира то, но противният стар пират само злорадо се изкискал и рекъл, че както той се измъчил да събере съкровището, така и синът му трябвало да се поизпоти, за да го намери. Така си и умрял, без да каже нещо повече, и се опасявам, че е попаднал на много лошо място.

С времето родът замирал и днес аз съм единственият жив Кониърс и пряк наследник на съкровището, каквото и където да е то, тъй като досега не е било открито. Не мисля, че е било придобито много честно, но след като вече е безполезно да се опитвам да открия истинските му собственици, считам, че сред живите аз имам най-големи права.

Може да ви се струва грозно, лорд Питър, че един стар самотник като мен ламти за златното имане на пирата. Но аз посветих целия си живот на изучаването на рака и вярвам, че съм много близо до решаването поне на един аспект на този ужасен проблем. Изследванията струват пари и моите скромни средства са вече почти изчерпани. Имуществото е изцяло ипотекано, а аз имам огромно желание да довърша експериментите си, преди да умра, и да оставя прилична сума за основаването на клиника, в която делото ми да бъде продължено.

През миналата година положих много големи усилия, за да разбуля тайната около съкровището на Главореза. Имах възможността да поверя повечето от изследователската работа в много сигурните ръце на моя асистент доктор Форбс, а аз водех издирването по съвсем оскъдните следи, с които разполагам. Излезе още по-скъпо и по-трудно и поради това че Кътбърт в завещанието си не е посочил дали тайното място на съкровището е Мюнстер в Германия, или Мюнстер в Ирландия. Пътуванията и търсенията ми и на двете места погълнаха много пари и не ме придвижиха напред в издирването. Завърнах се през август обезсърчен и се видях принуден да разпродам библиотеката си, за да покрия разходите и да получа малко пари, с които да продължа моите тъй тъжно изоставени изследвания.

— А-ха, започвам да виждам светлина — каза лорд Питър.

Старият лекар го погледна въпросително. Бяха си изпили чая и седяха около голямата камина в кабинета. Лорд Питър се

интересуваше от красивия порутен дом, от имението и въпросите му съвсем естествено бяха довели разговора до рода на доктор Кониърс, а проблемите на Космографията, която лежеше на масата до тях, за момента бяха останали без внимание.

— Всичко, което казвате, отговаря на условието на главоблъсканицата — продължи Уимзи — и мисля, че няма ни най-малко съмнение какво точно е търсил Уилбърфорс Поуп, макар и да не разбирам откъде знае, че притежавате Космографията.

— Изпратих му каталог, когато обявих библиотеката за продан — каза доктор Кониърс. — Мислех, че като роднина има право да купи каквото му е мило. Недоумявам защо не си я набави още тогава, вместо да се държи по този крайно възмутителен начин.

Лорд Питър гръмка се разсмя.

— Ами защото се е досетил едва след това. И боже мой, колко разярен трябва да е бил! От мен да мине, прощавам му всичко! Все пак не искам да ви давам прекалено големи надежди — добави той. — Дори и да отгатнем гатанката на стария Кътбърт, не знам дали това ще ни доближи много до съкровището.

— До съкровището!

— Хайде да започнем, сър. Искам да погледнете най-напред тази страница — в полето има надраскано някакво име. Предците ни са слагали знак на книгите си в полето както им дойде, вместо акуратно, като хората да се подпишат на форзаца. Писаното на ръка е някъде от времето на Чарлс I: „Джак. Кониърс.“ За мен това е доказателство, че при всяко положение книгата е била вече притежание на рода ви не по-късно от първата половина на седемнайсети век. Така! Сега отгръщаме на страница 1099 и виждаме описание на откритията на Христофор Колумб. Започва с нещо като карта, из която плуват тъй наречените от мистър Поуп „чудовища“, и явно възпроизвежда Канарските острови, или както са им казвали — Щастливите острови. Не изглежда по-точна от другите стари карти, но аз приемам големия остров вдясно за Лансарот, а двамата най-близки до него трябва да са Тенерифе и Гран Канариял.

— Но какво е това, написаното в средата?

— Е, в това е работата! Вписано е по-късно от подписа „Джак. Кониърс“ — бих го определил около 1700 година, но, разбира се, би могло да бъде и много по-късно. В смисъл че човек на пределна

възраст към 1730 година би писал по начина, възприет от него като млад, особено пък ако в младите си години като вашия прапрадядо, пирата, си е търсил късмета извън къщи и не се е занимавал много-много с писане.

— Искаш да кажеш, чичо Питър — прекъсна го развълнувано виконтът, — че това е писано от Главореза?

— Хващам се на бас, че е от него. Помислете, сър — вие сте пребродили Мюнстер в Германия и Мюнстер в Ирландия, а какво бихте казали за добрия стар Мюнстер в домашната ви библиотека тук?

— Бога ми! Възможно ли е?

— Почти е сигурно, сър. Ето какво е написано около главата на този морски дракон ли е, що ли: *Nic in capite draconis ardet perpetuo Sol.*

„Тук слънцето постоянно огрява главата на Дракона.“ Доста неопитомен латински наистина, но пък латинският на един морски вълк.

— Боя се — каза доктор Кониърс, — че май съм много глупав, но не виждам в каква посока ни води това.

— О, не — Главореза е бил по-дълбокомислещ. Без съмнение е смятал, че който и да го прочете, ще го свърже с казаното по-долу за островите, които били наречени „Щастливите“ поради мекия си климат, чудесната температура на въздуха и прозрачността на небето. Но за лукавия стар астролог в пагодата значението е било друго. Ето една малка книжка, издадена през 1678 година — „Практическа астрология“ от Мидълтън, точно такава популярно четиво би използвал любител като Главореза. В него четем: „Ако сред обозначенията се срещнат Юпитер, Венера или Главата на Дракона, може да сте сигурен, че на предполагаемото място има съкровище... Ако мястото на скритото съкровище е отбелязано със Sol, може да заключите, че става дума за злато или скъпоценности.“ Е, сър, мисля, че можем да направим това заключение.

— Бога ми! — възкликна доктор Кониърс. — Вярвам, че наистина сте прав! Срам ме е, като си помисля, че ако някой ми беше подхвърлил да се позапозная с тайните на астрологията, защото ще ми е от полза, аз щях да му отвърна от суетност, че времето ми е твърде ценно, за да го пилея за подобни глупости. Много съм ви признателен.

— Добре де, чичо — попита Гъркинс, — но къде е съкровището?

— Там е работата — каза лорд Питър. — Картата е доста условна, не са посочени географските ширини и дължини, а и упътването, така както е дадено, не води към определено място на островите, а някъде наред морето. Освен това изминали са повече от двеста години и все някой вече може да е открил скритото съкровище.

Доктор Кониърс се изправи на крака.

— Може и да съм остарял — каза той, — но в мен все още има сила. Ако успея някак да събера пари за експедиция, няма да намеря покой, докато не съм направил всичко, за да намеря съкровището и да осигуря издръжката на своята клиника.

— В такъв случай надявам се, че ще ми разрешите да ви подкрепя в правото дело — каза лорд Питър.

* * *

Доктор Кониърс беше поканил гостите си да пренощуват и след като възбуденият виконт беше изпратен в леглото, Уимзи и старият човек се заседяха до късно, проверяваха данни из географските карти и усърдно разчитаха главата „De Novis Insulis“ от книгата на Мюнстер с надежда да намерят нова нишка. Накрая все пак се разделиха и лорд Питър се качи в стаята си с книгата под мишница. Но нали беше неспокоен, вместо да си легне, той дълго седя на прозореца, който имаше изглед към езерото. Луната, почти пълна, се бе вдигнала високо сред малки, подгонени от вятъра облачета и очертаваше стръмните стрехи на китайските павилиони и чайни и щръкналите върхари на неокастрените шубраци. Паркът на Главореза! Сега Уимзи живо си представи как старият пират, седнал пред телескопа в претенциозната си пагода, злорадствува над хитроумното си завещание и брой лунните кратери. „Луна означава сребро.“ Водата в езерото сребрееше, пресечена от широка светла пътека, а навесът за лодките зловещо се връзваше в нея заедно с тъмните сенки на островите и почти в средата с порутения фонтан и извиващия се дракон от небесната империя — жалък и покрит с бодли.

Уимзи потърка очи. Езерото му изглеждаше някак си странно познато, с всеки миг то все повече придобиваше причудливата нереалност на място, което разпознаваш, без да си го виждал някога.

Също ако се изправиш пред наклонената кула в Пиза — толкова си прилича с изображенията на фотографиите, че ти изглежда невероятна. Уимзи беше сигурен, че ей онзи проточил се остров му е познат, онзи, който наподобяваше крилат змей, със скупчените в двата края малки къщурки. И островчето вляво от него, което напомняше Британските острови, но малко поизкорубено. А между тях — и третият от островите, най-близкият. Те оформяха триъгълник, в центъра на който беше китайският фонтан, а луната пряко осветяваше главата на дракона. *Nic in capite draconis ardet per-petuo...*

Лорд Питър високо възкликна, хвърли се към междинната врата и широко я разтвори. От седалката под прозореца бързо се смъкна дребна фигурка и разви пухената завивка, която я обгръщаше.

— Извинявай, чичо Питър — каза Гъркинс, — но така ужасно съм се ококорил, че няма никакъв смисъл да се въртя в леглото.

— Ела тук и ми кажи — извика го лорд Питър — луд ли съм или сънувам. Погледни през прозореца и сравни това, което виждаш, с „Новите острови“ на Главореза. Той си ги е измайсторил, Гъркинс, той си ги е нагласил тук. Не са ли разположени точно като Канарските острови? Онези трите във формата на триъгълник и четвъртият тук долу? И навесът за лодките на мястото на големия кораб от картата? А фонтана с дракона, точно там, където е нарисувана главата на дракона? Е, синко, ето къде е скритото ти съкровище. Обличай се, Гъркинс, и по дяволите, че е време, когато всички добри деца трябва да са в леглото. Ще се поразходим с лодка по езерото, ако под навеса се намери някоя черупка, която да се държи над водата.

— О, чичо Питър, та това си е истинско приключение!

— Тъй, тъй! — рече Уимзи, — Петнайсет души в ковчега на мъртвеца и така нататък! Йо-хо-хо и бутилка „Джони Уокър“! В потайна доба пиратски екипаж се насочва към Щастливите острови да търси скритото съкровище. След мен!

* * *

Лорд Питър привърза пробитата плоскодънка за щърбавата опашка на дракона и предпазливо се покатери, тъй като цокълът на фонтана беше зеленясал и целият във водорасли.

— Боя се, че ти, Гъркинс, ще трябва да останеш долу и да се заемеш с изгребването на водата от лодката — каза той. — Всички славни капитани са запазвали истински сладката работа за себе си. Най-добре ще е да започна от главата. Щом пустият му непрокопсаник е рекъл нещо, значи вероятно е така. — Той нежно обви с ръка шията на животинката, за да има опора, докато методично опипваше безкрайните изпъкналости и вдлъбнатости на анатомията ѝ. — Изглежда съвсем масивна фигура, но съм сигурен, че тук някъде има пружина. Нали не си забравил да изгребваш? Просто се ужасявам, че като се обърна, може лодката да е изчезнала. Главатарят на пиратите изоставен на безлюден остров, знаеш ги ти тия работи. Добре, значи това, което го търся, не е на тила. Ще опитам с очите. Ей, Гъркинс, усетих как нещо мръдна, но страхотно заяжда. Не се сетих да взема малко смазка. Няма значение, само упоритост се иска. Излиза, излиза... и ... пляс...

Бурен напън изтласка навън ръждясалата запушалка и от зейналото гърло на дракона блисна гигантска струя вода право в лицето на лорда. Пресъхнал от дълги години, фонтанът весело се устреми нагоре, измокри иманярите до кости и изписа дъга на лунната светлина.

— Предполагам, че с това Главореза демонстрира чувството си за хумор — измърмори Уимзи и отстъпи назад към врата на дракона. — А сега пък не мога да го затворя отново. Да върви по дяволите, ще опитам с другото око.

Няколко минути безуспешно побутваше тук-там. Изведнъж с остро дрънчене бронзовите крила на чудовището се хлопнаха встрани, зейна дълбока квадратна дупка и фонтанът затихна.

— Успяхме, Гъркинс — извика лорд Питър. — Но това не е причина да спреш изгребването на водата. Има някакъв сандък. Ужасно е тежък. Не, всичко е наред, сам ще се оправя. Подай ми пръта. Сега вече вярвам, че старият грешник наистина е притежавал съкровище. Ама че ще е досадно, ако излезе само една от шегичките му. Тъй. Запомни, Гъркинс, че винаги можеш да направиш доста приличен крик от лодкарски прът и две здрави въжета. Разбра ли? Е, това е! А сега към уюта на дома ... О-хо! Това пък какво е!

Като обърна лодката, ясно се видя, че край навеса става нещо. Мяркаха се светлини и долиташе говор.

— Взели са ни за крадци, Гъркинс. Все оставам неразбран. Дайте път...

Скитам се скитник към свойто крушение.

Спри ме, дете, пощади от падение.

— Вие ли сте, ваша светлост? — обади се мъжки глас, когато изтеглиха лодката на брега.

— Я гледай, та това били фантета! — извика негова светлост. — Каква е тази връва?

— Спипахме тоя приятел да се навърта около навеса — рече агентът от Скотланд Ярд. — Казва, че бил племенник на стария господин. Познавате ли го, милорд?

— Струва ми се, че да — каза Уимзи. — Мистър Поуп, ако се не лъжа. Добър вечер. Търсите ли нещо? Да не би случайно да търсите съкровище? Защото ние току-що открихме едно. О, я по-кратко, какви са тези приказки. *Maxima reverentia*^[3], нали знаете. Лорд Сент Джордж е в крехка възраст. А между другото много съм ви благодарен, че изпратихте очарователните си приятелчета да ме навестят миналата нощ. Да, да, Томпсън, разбира се, че ще направя оплакване в полицията. Тук ли сте, докторе? Идеално. А сега, ако някой има френски ключ или нещо друго под ръка, ще надникнем в завещаното от славния прапрадядо Кътбърт. И ако то се окаже само купчина старо желязо, това ще е голяма шега за вас, мистър Поуп.

Изнесоха от навеса железен лост и го пъхнаха под скобата, с която беше стегнат сандъкът. Той проскърца и се строши. Доктор Кониърс трепетен подви колене и разтвори капака.

Последва кратка пауза.

— Ще се почерпим за ваша сметка, мистър Поуп — каза лорд Питър. — Е, докторе, мисля, че един ден ще стане клиника за чудо и приказ.

[1] Прякорът на виконта е всъщност „Кисела краставичка“. — Б. пр. ↑

[2] Прозвище на Ланселот Браун (1716—1783), архитект и озеленител. Б. пр. ↑

[3] Цитат от Ювенал (*Maxima debetur puero reverentia*) — към детето трябва да се отнасяме с най-голямо уважение (лат.) —

употребяван в смисъл, че не трябва да се дава лош пример на децата.
— Б. пр. [↑](#)

РИБОЛОВНАТА КОМЕДИЯ ЗА ЕДИН ОТКРАДНАТ СТОМАХ

— Какво, по дяволите, е това? — възкликна лорд Питър Уимзи.
Томас Макфърсън освободи високата стъкленица от последния пласт хартия и слама и внимателно я изправи до кафеника.

— Това е наследството ми от вуйчо Джоузеф.

— А кой е вуйчо Джоузеф?

— Чичото на майка ми. Казваше се Фъргюсън. Ексцентричен старик. Много си ме обичаше той.

— Личи си. Това ли е всичко, което ви остави?

— А-ха. Той казваше, че най-голямото благо, което може да притежава човек, е доброто храносмилане.

— Е, тук е бил прав. Този стомах неговият ли е? Вършеше ли му работа?

— Напълно. Той доживя до деветдесет и пет години, без да боледува нито ден.

Уимзи погледна към стъкленицата с повече интерес.

— От какво умря?

— Хвърли се от прозореца на шестия етаж. Получи удар и лекарите му казали, или пък той сам е разбрал, че това е началото на края. Разбира се, при следствието го отдадоха на временно умопомрачение, но според мен той е бил напълно с всичкия си.

— Сигурно. Какъв беше по професия?

— Занимаваше се с търговия — имаше нещо общо с корабостроенето, но се оттегли преди много време. Беше от този тип хора, за които вестниците пишат, че се уединяват. Живееше съвсем сам в едно апартаментче на последния етаж в Глазгоу и не се срещаше с никого. Имаше навика да изчезва самичък някъде с дни наред и на никого не казваше къде и защо. Ходех да го видя горе-долу веднъж в годината и му носех бутилка уиски.

— Имаше ли пари?

— Никой не знаеше. Трябва да е имал — беше богат, когато се оттегли от търговията. Но като дойде време да проверят, се оказа, че са му останали само петстотин лири в банката в Глазгоу. Очевидно е изтеглил всичките си пари преди дваайсет години. Имаше по онова време един-два големи банкови фалита, затова решиха, че се е изплашил. Един господ знае какво е направил с парите.

— Сигурно си ги е държал в стар чорап.

— Струва ми се, че братовчедът Робърт искрено се надява да е така.

— Братовчедът Робърт?

— Той ще наследи всичко, което остане след изплащане на задълженията. Далечни роднини сме — той е последният Фъргюсън. Изяде се от яд, като разбра, че получава само петстотин лири. Обича много да се весели той Робърт и няколко хиляди щяха да му дойдат много добре.

— Разбирам. Е, какво ще кажете за една малка закуска? Можете да сложите вуйчо си Джоузеф някъде настрана. Нямам особено желание да го гледам.

— Мислех, че имате склонност към анатомическите образци.

— Но не и на масата за закуска. „Има си място за всяко нещо и всяко нещо да си е на мястото“ — така казваше моята баба. Освен това Маги ще бъде потресена, като го види.

Макфърсън се засмя и премести стъкленницата на един бюфет.

— Маги е свикнала. Донесох си някоя и друга кост и разни други неща за занимание през ваканцията. Нали знаете, приближава последният ми изпит. Ще позвъните ли, ако обичате? Да видим как е станала пъстървата.

Вратата се отвори и икономката влезе, понесла блюдо печена на скара пъстърва и чиния топли кифлички.

— Изглеждат добре, Маги — каза Уимзи, като придърпа стола си и подуши одобрително.

— Хубави са, хубави, ама много дребнички.

— Моля без коментарии — каза Макфърсън. — Те са единствената награда за цял ден мъки горе на Лох Уиниън. Дали от силното слънце, или от източния вятър, имам чувството, че цялата ми кожа е като одрана. Малко ми оставаше изобщо да не се обръсна тази сутрин. — При спомена за нова той прокара ръка по зачервеното си

изпръхнало лице. — Уф, едва изкачихме хълма, а после вълните се блъскаха ли, блъскаха в лодката, сякаш че се намирахме в Бискайския залив.

— Направо отвратително. Но времето ще се промени скоро. Барометърът пада. Ще завали още тия дни.

— Време е вече — каза Макфърсън. — Потоците са почти пресъхнали, а Флийт е кажи-речи без вода. — Той погледна през прозореца към малката рекичка, която се плискаше над камъните в дъното на градината. — Само да завали за няколко дни, голям улов ще падне.

— Ще завали естествено точно когато трябва да си тръгвам — отбеляза Уимзи.

— Сигурно. Не можете ли да поостанете още малко? Иска ми се да опитам да хвана малко херинга.

— Съжалявам, драги, няма да стане. В сряда трябва да бъда в Лондон. Няма нищо. Беше ми много приятно на чист въздух, поиграх и малко голф.

— Трябва пак да дойдете. Ще бъда тук цял месец — събирам сили за изпитите и въобще стягам се. Ако не успеете да се измъкнете преди да замина, ще го отложим за август и ще отидем на лов за диви кокошки. Знаете, Уимзи, че къщата е винаги на ваше разположение.

— Благодаря много. Може пък да свърша по-бързо, отколкото предполагам, и в такъв случай ще се върна. Кога казахте, че е починал вуйчо ви?

Макфърсън го погледна втренчено.

— Някъде през април, доколкото си спомням. Защо?

— А, нищо, само питам. Та казвате, че имал особени симпатии към вас?

— В известен смисъл. На стареца му беше приятно, че се сещам от време на време за него. Нали знаете, възрастните се радват, когато им окажеш мъничко внимание.

— Х-м. Да, да, странни са хората. Как е името на вуйчо ви?

— Фъргюсън. Джоузеф Алехзандър Фъргюсън. Вуйчо Джоузеф, изглежда, предизвиква у вас особен интерес?

— Докато си мислех за него, хрумна ми, че мога да се обадя на един мой познат който работи в корабостроенето, и да проверя дали знае нещо за парите.

— Братовчедът Робърт ще ви даде медал, ако направите това. Но ако наистина искате да упражните детективските си способности над тази загадка, по-добре претърсете апартамента му в Глазгоу.

— Да ... Впрочем какъв е адресът? Макфърсън му го каза.

— Ще си го запиша и ако ми дойде нещо наум, ще се свържа с братовчеда Робърт. Той къде живее?

— О, той е в Лондон, работи в някаква адвокатска кантора — „Кросби и Плъмп“, някъде в Блумсбъри. Той следваше право и се канеше да почне работа в Шотландия, но нещо я оплеска и го изритаха при сасънаките^[1]. Баща му беше адвокат в Единбург, почина преди една-две години и мисля, че оттогава Робърт започна да вдига много шум около себе си. Хванал се с някаква весела компания и е пропилял доста от състоянието си.

— Ужасно! На шотландците не бива да им разрешават да напускат домашните огнища. Какво смятате да правите с правуйчото?

— О, не зная. Ще го задържа за известно време. Обичах стареца и не ми се ще да го изхвърля. Ще изглежда добре в кабинета ми, когато си взема дипломата и сложи месингова табелка на вратата, не мислите ли? Ще казвам, че ми е подарък от благодарен пациент, на когото съм направил чудесна операция.

— Добра идея. Присаждане на стомах. Чудо на хирургията, неизвършвано досега. Ще доведе тълпи от страдащи пред вратата ви.

— Добрият стар вуйчо Джоузеф! Може би в крайна сметка той ще се окаже цяло богатство за мен.

— Може. Да имате негова снимка?

— Снимка ли? — Макфърсън отново го погледна втренчено. — Вуйчо ми като че ли се превръща във ваша мания... Мисля, че старецът не се е снимал през последните трийсет години. Беше се снимал преди трийсет години, когато се оттегли от бизнеса. Сигурно Робърт има такава снимка.

Уимзи измърмори две думи на шотландски диалект.

* * *

Уимзи напусна Шотландия още същата вечер, шофира цяла нощ до Лондон и по целия път мисли усилено. Той въртеше механично

волана, свиваше от време на време, за да избегне зелените очи на зайците, които застиваха на място, хипнотизирани от светлината на предните фарове. Лорд Питър обичаше да казва, че когато вниманието му е заето с това, което става по пътя, съзнанието му работи много по-добре.

В понеделник сутринта той беше в града, приключил с работата си и обмислил нещата. След справка при приятеля от корабостроенето той имаше вече някои факти за парите на вуйчо Джоузеф, а освен това и копие от негова снимка — дадоха му го от лондонското представителство на фирмата в Глазгоу, към която той бе принадлежал. Оказа се, че старият Фъргюсън навремето си е бил човек с име. На снимката се виждаше красиво и сурово лице с дълги устни и високи скули — една от онези физиономии, които малко се променят с годините. Уимзи погледна със задоволство снимката, преди да я пхне в джоба, и пое право към Съмърсет Хаус.

Там той дълго и стеснително обикаля разните отдели за завещания, докато един униформен служител го съжали и го попита какво иска.

— О, благодаря ви — каза прочувствено Уимзи. — Много ви благодаря. Винаги изпитвам безпокойство на такива места. Тези големи бюра — всичко тук внушава, нали разбирате, такова чувство за страхопочитание и деловитост. Да, исках само да хвърля поглед върху едно завещание. Казаха ми, че за един шилинг можеш да видиш завещанието на когото и да било. Наистина ли е така?

— Да, сър, точно така. Имате ли предвид нечие завещание?

— О, да разбира се... колко глупаво от моя страна. Не е ли странно: като умреш, всеки непознат може да дойде и да си пхне носа в личните ти дела — да види какво си оставил, кои са били приятелките ти и така нататък. Никаква тактичност, не намирате ли?

Служителят се засмя.

— Не е ли все едно, след като човек си отиде, сър?

— Прав сте. Да, тогава естествено ще си вече мъртъв и ще ти е безразлично. Може би ще е малко мъчително за роднините да разберат, че си се налудувал. Страшно забавно нещо е да дразниш роднините. Аз самият винаги го правя. Така, за какво говорехме? А, да — завещанието. (Все съм си такъв разсеян.) Питате чие завещание ли? Ами на един възрастен шотландец, Джоузеф Алегзандър Фъргюсън,

починал в Глазгоу — нали знаете Глазгоу: там акцентът им е така силен, че дори и на шотландците им прилява, като го чуят — през април, миналия април. Ако не ви затруднявам много, мога ли да си платя единия шилинг и да прочета завещанието на Джоузеф Александър Фъргюсън.

Служителят го увери, че може, като добави, че трябва да запомни съдържанието му, но в никакъв случай да не прави записки. След като беше предупреден, Уимзи бе съпроводен до един уединен ъгъл, където не след дълго завещанието бе сложено пред него.

То представляваше похвално кратък документ, написан саморъчно, с дата от януари предната година. След обичайното предисловие и определянето на дребни суми и някои украшения за приятели, то продължаваше горе-долу така:

„И нареждам след моята смърт храносмилателните ми органи, като се започне от хранопровода и се стигне до ануса, да бъдат извадени цели от тялото ми, ведно със съдържанието им, да бъдат надлежно привързани от двата края с подходяща лигатура и поставени в стъклен съд с подходяща консервираща течност и предадени на моя племенник Томас Макфърсън от Стоун Котидж, Гейтхаус-ъф-дъ-Флийт, в Къркубришир, в момента студент по медицина в Абърдийн. И му завещавам тези мои храносмилателни органи, след като са ми служили безотказно деветдесет и пет години, ведно със съдържанието им, за да следва и ги използва при подготовката си, защото искам той да разбере, че няма на света по-голямо богатство от това да имаш добро храносмилане. И искам от него при упражняване на лекарската си професия да положи всички усилия, за да запази невредим този дар божи — доброто храносмилане — у своите пациенти, като не пълни ненужно стомасите им с лекарства, воден от грижа за собствения си джоб, а да ги приканва към спокоен и умерен живот в съгласие с волята на всевишния.“

След този забележителен пасаж в документа се определяше за наследник Робърт Фъргюсън, но не се споменаваше конкретно каквото и да било имущество и се посочваше една адвокатска фирма за изпълнител на завещанието.

Известно време Уимзи остана замислен над документа.

От употребените в него фрази той заключи, че мистър Фъргюсън е записал собствената си воля без помощта на адвокат, а това го

зарадва, защото начинът на изразяване му даваше ценен ключ за разгадаване на настроението и намеренията на завещателя. Той си отбеляза наум три неща: на два пъти се споменаваше за „храносмилателни органи и съдържанието им“ и се наблягаше на това; те трябваше да бъдат стегнати отдолу и отгоре; в допълнение се изказваше желание заветникът да не допуска финансовите му нужди да пречат на добросъвестното упражняване на професионалните му задължения. Уимзи се под-смихна. Вуйчо Джоузеф му стана доста симпатичен.

После той се изправи, взе си шапката, ръкавиците и бастуна и тръгна със завещанието в ръка, за да го върне на служителя, който разговаряше с млад мъж, а той като че ли протестираше за нещо.

— Съжалявам, сър — каза служителят, — но смятам, че другият господин няма да се бави дълго. — Той се обърна и съзря Уимзи. — А! Ето го господина.

Млад мъж с червеникава коса, дълъг нос и леко подпухнали устни, които му придаваха вид на разгулна лисица, погледна Уимзи с неприязън.

— Какво има? Мене ли търсите? — попита безгрижно негова светлост.

— Да, сър. Много странно, сър — този господин иска да види същото завещание, което разглеждахте вие. Вече петнайсет години работя в този отдел, но не помня такова нещо да се е случвало преди.

— Така ли? — каза Уимзи. — Предполагам, че по принцип нямате голям наплив.

— Много е странно наистина — каза непознатият с подчертано неудоволствие в тона.

— Вие член на семейството ли сте? — предположи Уимзи.

— Да, аз съм член на семейството — каза мъжът с лисичето лице. — Мога ли да задам въпроса дали вие имате някаква връзка с нас?

— Разбира се.

— Не вярвам. Аз не ви познавам.

— Не, не ... исках да кажа, че можете да попитате при всяко положение.

Мъжът определено се озъби.

— Бихте ли ми казали кой сте вие и защо, по дяволите, проявявате такова любопитство към завещанието на вуйчо ми?

Уимзи извади визитната си картичка и усмихнато му я подаде. Мистър Робърт Фъргюсън пребледня.

— Ако ви е нужна препоръка за моята почтеност — продължи Уимзи любезно, — мистър Томас Макфърсън ще се радва, надявам се, да ви разкаже за мен. Любопитен съм — добави негова светлост, — защото изучавам човешката природа. Вашият братовчед ми спомена за странните клаузи, отнасящи се до ... ъ-ъ... стомаха на уважаемия ви вуйчо. Необичайните клаузи са моя страст. Дойдох да прегледам последната му воля и да я включа в сбирката си от чудати завещания. Пиша книга по този въпрос — „Клаузи и последици“. Моите издатели ми казват, че ще се продава добре. Съжалявам, че случайните ми драсканици са попречили на вашите безсъмнено много по-сериозни проучвания. Желая ви приятен ден.

Отправяйки се към изхода, Уимзи, който имаше остър слух, чу как служителят осведомява възмутения мистър Фъргюсън, че „господинът бил много смешен и малко не бил с всичкия си“. Изглежда, славата му на криминолог не бе стигнала тишината и покоя на Съмърсет Хаус.

— Но се опасявам, че братовчедът Робърт ще има над какво да размишлява — каза си Уимзи.

* * *

Под напора на тази обезпокоителна мисъл, без да губи време, той взе такси към Хатън Гардън, за да посети един свой приятел. Господинът, въпреки кривия си нос и дебелите си клепачи, се оказа симпатичен евреин, според определението на Честъртън^[2], тъй като името му не беше нито Макдоналд, нито Монтагю, а Нейтан Ейбрахамс и посрещна лорд Питър с гостоприемство, което граничеше с възторг.

— Толкова се радвам да ви видя. Седнете да пийнете нещо. Дошли сте най-послед да изберете брилянти за бъдещата мадам Питър, а?

— Не още — каза Уимзи.

— Не? Никак не е хубаво. Трябва да побързате да се задомите. Време ви е вече да станете семеен човек. Преди толкова години се разбрахме, че аз ще имам честта да предоставя накитите на булката за щастливото събитие. Обещанието си е обещание. Мисля си за него, когато през ръцете ми минават хубави камъни. Казвам си: „Това ще е тъкмо за моя приятел лорд Питър.“ Но не чувам нищо и ги продавам на глупавите американци, които мислят само за цената, а не и за красотата.

— Щом открия дамата, ще има време за брилянтите.

Мистър Ейбрахамс разпери ръце.

— О, да. Но тогава всичко ще стане набързо. „По-скоро, мистър Ейбрахамс. Вчера се влюбих и утре ще се женя.“ Но може да са нужни месеци, години, за да се открият и съчетаят съвършени брилянти. Това не става от днес за утре. Младоженката ви ще бъде на сватбата с някакъв банален накит, купен от бижутерията.

— Щом три дни са достатъчни, за да си избереш съпруга — каза Уимзи със смях, — безспорно един ще стигне за огърлица.

— Такива сте вие, християните — отвърна примирено търговецът на диаманти. — Толкова сте нехайни. Не мислите за бъдещето. За три дни да си избереш съпруга! Нищо чудно, че съдилищата са претрупани с бракоразводни дела. Моят син Мозес ще се жени другата седмица. От десет години този въпрос е решен в семейството ни. Жени се за Рейчъл Голдстайн. Тя е добро момиче, а и баща ѝ не е с какво да е положение. Да ви кажа, много сме доволни всички. Мозес е добър, много добър син и смятам да го направя съдружник.

— Моите поздравления — каза Уимзи сърдечно. — Надявам се, че ще бъдат много щастливи.

— Благодаря ви, лорд Питър. Уверен съм, че ще бъдат щастливи. Рейчъл е мило момиче и много обича децата. Освен това е и красива. Красотата не е всичко, но в наше време е от полза за един мъж. По-лесно е да се държиш добре с красива жена.

— Вярно — каза Уимзи. — Ще го имам предвид, когато ми дойде и на мен времето. За здравето на щастливата двойка и дано имате скоро наследници! Като стана дума за наследници — имам тук едно старче, за което може би ще сте в състояние да ми кажете нещо.

— О, да. За мен е удоволствие, ако мога да ви помогна по някакъв начин, лорд Питър.

— Тази снимка е правена преди трийсет години, но може би ще го познаете.

Мистър Ейбрахамс сложи очила с рогови рамки и съсредоточено зараглежда портрета на вуйчо Джоузеф.

— О, да, познавам го добре. Какво искате да знаете за него, а? — той стрелна Уимзи с предпазлив поглед.

— Нищо, което би му навредило. Всъщност той не е вече между живите. Помислих си, че е възможно напоследък да е купувал скъпоценни камъни.

— Не е много редно да давам сведения за купувачите — каза мистър Ейбрахамс.

— Ще ви кажа за какво ги искам — отвърна Уимзи. Той нахвърли някои подробности от живота на вуйчо Джоузеф и продължи нататък: — Чуйте как виждам аз нещата. Какво прави с парите си човек, който е загубил доверие в банките? Влага ги в някакво имущество. Може да е земя, може да са къщи — но това значи рента и нови пари, които трябва да се внасят в банката. По-скоро ще реши да ги пази в злато или в банкноти, или ще ги вложи в скъпоценни камъни. Златото и банкнотите са сравнително обемисти; камъните са малки. В случая обстоятелствата ме карат да мисля, че той е предпочел камъните. Ако не успеем да открием какво е направил с парите, наследниците му ще загубят много.

— Разбирам. Е, ако наистина е така, както ми го изложихте, няма нищо лошо в това да ви кажа. Този господин, мистър Уолас ...

— Уолас? Така ли ви се представи?

— Не се ли казва така? Смешни са тези потайни стари господа. Но това е нещо обичайно. Когато купуват скъпоценни камъни, те често се страхуват, че може да ги ограбят, затова се представят под чужди имена. Та този мистър Уолас имаше навика да ме посещава от време на време — беше ми поръчал да му намеря брилянти. Търсеше дванайсет големи камъка, свършено еднакви и великолепни по качество. Много време ми трябваше, докато успея.

— Естествено.

— Да. За около двацет години му набавих общо седем. Другите търговци също му доставиха няколко. Той е добре известен на тази

улица. Аз му намерих последния — я да видя — мисля, че беше през декември. Красив камък беше, красив! Плати седем хиляди за него.

— Това се казва камък! Ако всичките са такива, колекцията му трябва да струва много пари.

— Наистина много. Трудно ми е да кажа точно колко. Но както знаете, дванайсетте камъка, всичките еднакви, заедно ще имат много по-висока цена, отколкото ако бъдат продадени поотделно.

— Естествено. Кажете ми, ако обичате, как плащаше обикновено?

— В банкноти на Банк ъф Инглант — винаги в брой. Настояваше за отбив от цената заради плащането в брой — добави мистър Ейбрахамс с хитра усмивчица.

— Той беше шотландец — отвърна Уимзи. — Е, всичко е ясно. Несъмнено е имал някъде сейф. И след като е събрал диамантите, е направил завещанието си. Това също е ясно като бял ден.

— Но какво е станало с камъните? — попита мистър Ейбрахамс с професионално безпокойство.

— Мисля, че знам и това — каза Уимзи. — Много съм ви задължен, както ще бъде и наследникът му, струва ми се.

— Ако се появят отново на пазара ... — намекна мистър Ейбрахамс.

— Ще се постарая да попаднат във вашите ръце.

— Много мило от ваша страна — каза мистър Ейбрахамс. — Търговията си е търговия. Винаги е удоволствие за мен, ако мога да ви бъда полезен. Хубави брилянти, хубави! Ако решите да ги купувате, ще ви ги дам със специална отстъпка, като на приятел.

— Благодаря. Но знаете, че поне засега нямам повод да купувам брилянти.

— Жалко, жалко! — отвърна мистър Ейбрахамс. — Е, много се радвам, че можах да ви услужа. Интересувате ли се от рубини? Не? Защото тук имам нещо много красиво. — Той пхна неочаквано ръка в един от джобовете си и извади шепя пурпурни пламъци, които приличаха на малък залез. — Ще стои прекрасно на пръстен, нали? — каза мистър Ейбрахамс. — На годежен пръстен, а?

Уимзи се разсмя и избяга.

Той много се изкушаваше да се върне в Шотландия и да се заеме лично с работата на вуйчо Джоузеф, но го възпря мисълта за една

важна разпродажба на книги на следващия ден. Имаше един ръкопис на Катул, с който страшно много искаше да се сдобие, а никога не оставяше на посредници да защищават интересите му. Задоволи се с това да изпрати телеграма на Томас Макфърсън:

„Препоръчвам незабавно отваряне на правуйчо Джоузеф.“

Момичето на гишето повтори съобщението високо и с подозрение.

Точно така — каза Уимзи и престана да мисли за всичко това.

* * *

На другия ден той се позабавлява доста на разпродажбата. Положението там беше овладяно от търговци, които успешно изпълняваха споразумението си да предлагат ниски цени. След като се бе спотайвал усамотен около час зад една голяма статуя, той се появи точно когато чукчето щеше да падне и ръкописът на Катул щеше да се продаде за една десета от действителната му стойност и наддаде с голяма сума така бързо и звънко, че споразумелите се търговци ахнаха с чувство на оскърбление. Посредникът Скраймс, заклет враг на Уимзи заради малката схватка между двамата по повод на един Юстиниан, се стегна и предложи петдесет повече. Уимзи бързо удвои. Скраймс отново предложи петдесет повече. Уимзи моментално добави още сто с тона на човек, готов да кара така до второ пришествие. Скраймс се намръщи и си замълча. Някой наддаде още петдесет лири. Уимзи закръгли на гвинеи^[3] и чукчето падна. Окуражен от успеха си и с усещането, че с във форма, той се втурна весело в наддаването по-нататък — за една „Хипнеротомахия“^[4], която вече притежаваше и за която нямаше никакви претенции. Скраймс, раздразнен от поражението си, стисна зъби и реши, че щом Уимзи е в настроение да наддава, то това лекомислие ще му струва скъпо. Уимзи усети намерението му и въодушевено вдигна цената. Търговците, до които бе стигнала славата му на колекционер, решиха, че книгата вероятно притежава някакво особено достойнство, което те са пропуснали да забележат, присъединиха се ентузиазирани и играта стана забързана и яростна. Накрая всички се оттеглиха и отново останаха да наддават само Уимзи и Скраймс. Доловил нотка на колебание в гласа на

търговеца, Уимзи ловко се измъкна в този момент и остави мистър Скраймс да сърба попарата. След този провал сред посредниците се възцари тишина и униние, те се отказаха въобще да наддават и някакъв плах случаен човечец изскочи внезапно на сцената и стана притежател на чудесен католически требник от четиринайсети век на съвсем прилична цена. Почервенял от възнение и изненада, той плати и избяга от залата като заек, притиснал требника в прегръдките си, като че ли очакваше някой да му го издърпа от ръцете. След това Уимзи сериозно се зае да се сдобие с няколко хубави раннопечатни книги и като успя, се оттегли, покрит със слава и омраза.

След този прекрасен и удовлетворителен ден той се почувствува смътно наскърбен от това, че не е получил възторжена телеграма от Макфърсън. Отказа да допусне, че заключенията му са били погрешни и предположи, че по-скоро възторгът на Макфърсън е бил прекалено голям, за да се побере в телеграма и ще бъде изразен на другия ден в писмо. Както и да е, в единадесет часа на следващия ден телеграмата пристигна. Тя гласеше:

„Телеграмата получена текст неясен вуйчо откраднат снощи крадецът избяга моля подробности.“

Уимзи се отдаде на кратък коментар с език, който обикновено се приписва на хамалите. Несъмнено Робърт е отмъкнал вуйчо Джоузеф, но дори и да успееш да открият, че той е крадецът, дотогава наследството щеше да е завинаги загубено. Никога досега Уимзи не се бе чувствувал така вбесен и така безпомощен. Той дори отправи ругателство към Катул, заради когото не замина на север да се заеме лично с работата. Докато умуваше какво да прави, донесоха втора телеграма. В нея пишеше:

„Стъкленницата с вуйчо счупена намерена без съдържанието изпусната от крадеца при бягството моля инструкции.“

Уимзи се замисли над текста.

„Ако крадецът просто е изпразнил стъкленницата и е прибрал вуйчо Джоузеф в джоба си, ние не можем да направим нищо. Ако пък е изпразнил самия вуйчо Джоузеф и е изсипал съдържанието му в джоба си — пак не можем да направим нищо. Но «изпусната при бягството» звучи по-скоро като че ли вуйчо Джоузеф е хвърлен в морето, както си беше. Не можа ли този глупав шотландец да прибави повече подробности в телеграмата си?! Щеше да му струва само някое и друго

пени повече. Най-добре сам да замина. А през това време никак няма да му навреди да се позанимава с нещо здравословно.“

Уимзи взе от бюрото си бланка за телеграма и написа следното съобщение:

„Вуйчото беше ли в стъкленницата, ако да, претърсете реката, ако не, догонете крадеца навярно Робърт Фъргюсън не пестете усилия тръгвам за Шотландия тази нощ пристигам утре рано важно спешно заемете се сериозно обясненията после.“

На другата сутрин нощният експрес остави, лорд Питър Уимзи в Дъмфрис, а леката кола, която той нае го докара до Стоун Котидж точно за закуска. Вратата отвори Маги, която го посрещна много сърдечно.

— Заповядайте, сър. Всичко вн е приготвено и мистър Макфърсън ще се върне скоро. Изморихте се, а? Ами дълъг път. Ogладняхте ли? Да. Ще си хапнете ли малко овесена каша с яйцата и беконата? Днес няма пъстърва а то вчера беше само за риба. Мистър Макфърсън цял ден сноваха с моя Джок нагоре-надолу, нагоре-надолу по реката да търсят един от препаратите му, така им вика той, туй, дете го изтърва крадецът — нали имахме крадец. Аз не го знам кво е; моят Джок вика, че както му го казал мистър Макфърсън, било като телешка карантия.

— Боже мой! — възкликна Уимзи. — А как стапа кражбата, Маги?

— Ей, сър, ама за чудене си беше. Мистър Макфърсън го нямаше цял понеделник и вторник, за риба беше на голямото езеро до виадукта. Нали в събота и неделя се изля голям дъжд и мистър Макфърсън вика: „Голям улов ще падне утре сутринта, Джок — да, тъй каза. — Ще идем на виадукта, ако спре да вали и ще останем да спим в колибата на пазача.“ Та в понеделник, като спря да вали, постопли се, отвори се едно хубаво време и те отидоха двамата. В понеделник заранта дойде телеграмата и аз я сложих върху полицата на камината, та да я види, като влезе, ама оттогава все ми се върти в ума, че тая телеграма не е току-така — все ще е нещо за кражбата.

— Знаеш ли, може да си права, Маги — отвърна Уимзи сериозно.

— Ами да, сър, няма да се изненадам. — Маги сложи пред госта пълна чиния с бекон и яйца и отново подхвана своя разказ: — Та седя си аз неделя вечерта в кухнята и чакам мистър Макфърсън и Джок да

си дойдат и си викам: горкичките, щото пак заваля като из ведро и нощта беше толкоз тъмна, че ме хвана страх да не вземат да затънат в някое тресавище. Ослушвам се дали няма да се хлопне вратата и изведнъж чувам някой да ходи в предната стая. Тя, вратата, не беше заключена, щото чакахме мистър Макфърсън да се върне. Скачам от стола и си мисля, те сигурно са си дошли, а пък аз да не ги усетя. Позабавих се малко, колкото да сложа чайника на огъня, и чувам нещо се счупва. Излизам и викам: „Вие ли сте, мистър Макфърсън?“ Никой не отговаря, само дето още веднъж нещо се счупва и аз тичам нататък, а от предната стая изскача някакъв човек, минава бързо покрай мен, блъсва ме настрани с ръка ей така и изчезва през вратата като стрела. Почвам да викам и чувам гласа на Джок откъм градинската порта. „Олеле, Джок, у дома имаше крадец.“ После го чувам да тича през градината, надолу към реката, газии младия карфиол и лехите с ягодите, хубостникът му с хубостник.

Уимзи изрази съчувствие.

— Ами да, лоша работа. Отгоре на туй мистър Макфърсън и Джок да хукнат презглава след него. Говедата на Дейви Мърси да бяха влезнали, нямаше да направят такава поразия. По едно време се чува един плясък, един трясък и подир малко идва мистър Макфърсън и вика: „Скочи във Флийт — казва — и избяга. Какво е откраднато?“ — пита той. „Не знам — викам аз, — то стана тъй набързо, че не можах нищо да видя.“ „Ела тогава — казва той — да проверим какво липсва.“ Гледахме навсякъде и всичко, ама само дето видяхме, че на шкафа в предната стая му е разбита вратата и само дето са взели туй шише с препарата.

— Аха! — каза Уимзи.

— Аха. Та, значи, излизат двамата с фенери, ама къде ще ти намерят крадеца... Връща се мистър Макфърсън и вика: „Лягам си, щото съм тъй изморен, че нищо повече не мога да направя тази нощ.“ Аз пък му казвам: „Аз няма да си лягам. Мене ме е страх.“ Пък Джок вика: „Дрън—дрън, не се безпокой бе, жена, тая нощ няма да има повече крадци, така ги сплашихме.“ Па залостихме вратите и прозорците и си легнахме, ама аз цяла нощ не мигнах.

— Много естествено — съгласи се Уимзи.

— Чак на другата заран мистър Макфърсън отвори телеграмата. Леле, какво му стана! И като почнаха после телеграмите; напред-назад,

напред-назад, ту вкъщи, ту в пощата. После пък намериха парчетата от шишето, дето беше в него препаратът, ей тъй между два камъка в реката. И отиват мистър Макфърсън и Джок с ония дългите куки, дето задържат рибата, и чифт харпуни да претърсват вировете и да гледат под камъните, дано открият препарата. Те и сега са там.

В този момент от тавана се разнесоха три силни думкания.

— Боже опази — възкликна Маги. — Забравих бедния господин.

— Какъв господин? — попита Уимзи.

— Ами тоя, дето го извадиха от Флийт — отвърна Маги. — Извинявайте за малко, сър.

Тя изтича бързо горе. Уимзи си наля трета чаша кафе и запали лулата си.

Скоро му хрумна нещо. Той допи кафето — не беше човек, който се лишава от удоволствията си — и тихо се качи горе, по следите на Маги. Озова се с лице срещу откренатата врата на една от спалните — същата, която бе заемал по време на престоя си във вилата. Той бутна, вратата. На леглото лежеше червенокос господин; белият бинт, издърпан немарливо над лявото му слепоочие, в никакъв случай не разкрасяваше продълговатите му лисичи черти. На масичката до леглото имаше поднос за закуска. Уимзи пристъпи с протегната за поздрав ръка.

— Добро утро, мистър Фъргюсън — каза той. — Неочаквано удоволствие е за мен.

— Добро утро — отвърна раздразнено мистър Фъргюсън.

— Когато ви видях последния път — продължи Уимзи, като се приближи до леглото и седна на него, — нямах представа, че възнамерявате да посетите моя приятел Макфърсън.

— Махайте се от крака ми — изръмжа болният. — Пукнах си капачката на коляното.

— Колко неприятно. Боли страхотно, нали? Казват, че минават години, докато се оправи — ако изобщо се оправи. На това ли викат фрактурата на Пот? Не знам кой е Пот, но звучи внушително. Как стана? Докато ловяхте риба ли?

— Да. Подхлъзнах се в тази проклета река.

— Ужасно! Е, на всеки може да се случи. Запален въдичар ли сте, мистър Фъргюсън?

— Горе-долу.

— И аз ходя за риба, когато имам възможност. Според вас кои изкуствени мухи са най-подходящи в този край? На мен ми харесват „Гринауейс Гаджет“. Пробвали ли сте ги?

— Не — отвърна кратко мистър Фъргюсън.

— Някои казват, че розовите „Сискет“ били подобри. Вие ползували ли сте ги? Носите ли си кутията за изкуствените мухи?

— Да ... Не... — каза мистър Фъргюсън. — Изпуснах я във водата.

— Жалко. Но какво ще кажете за розовите „Сискет“?

— Не са лоши — отговори мистър Фъргюсън. — Хващал съм някой път пъстърва с тях.

— Учудвате ме — каза Уимзи чистосърдечно, защото бе измислил розовите „Сискет“ в момента, без да се надява, че импровизацията му ще свърши работа. — Е, това нещастие, предполагам, ще сложи край на риболова ви за този сезон. Ужасно лош късмет. Иначе можехте да ни помогнете да хванем патриарха.

— Какво е това? Пъстърва?

— Да. Страшно хитра риба. Крие се тук някъде из Флийт. Човек никога не знае къде ще я открие. Може да се покаже, когато си иска в един или друг вир. Ще идем днес с Мак и ще опитаме да го хванем. Мак е живо съкровище. Лепнахме му прякор — Правуйчо Джоузеф. Ей, недейте мърда така изведнъж. Ще ви заболи коляното. Мога ли да направя нещо за вас?

Той се усмихна любезно и се обърна, за да откликне на разнеслия се от стълбите вик.

— Ей, Уимзи? Вие ли сте?

— Аз съм. Как е риболовът?

Макфърсън се изкачи догоре, като прескачаше по четири стъпала, и пресрещна Уимзи, който се появи от стаята на площадката.

— Знаете ли кой е този? Това е Робърт.

— Знам. Видяхме се в Лондон. Оставете го сега него. Намерихте ли вуйчо Джоузеф?

— Не. Каква е цялата тази загадка? Какво прави тук Робърт? Какво искахте да кажете с това, че той е крадецът. И защо отдавате такова значение на вуйчо Джоузеф?

— Карайте едно по едно. Дайте най-напред да намерим стареца. Вие какво правехте досега?

— Ами като получих необикновеното ви съобщение, помислих, разбира се, че нещо не сте с всички си. — Уимзи изохка от раздразнение. — Но после се зачудих защо ли на някого му е притрябвало да краде вуйчо Джоузеф и реших, че в крайна сметка може да има смисъл в това, което пишете. — „Направо трогателно“ — помисли си Уимзи. — Така че отидох и порових малко. Не си въобразявам, че може да се намери нещо в реката, както е придошла. Е, не отидохме много далече... Впрочем взех и Джок със себе си. Сигурен съм, че той ме взема за луд на всичкото отгоре. Не че е казал нещо — тези хора никога не се издават.

— По дяволите Джок. Продължавайте!

— Да ... И така, преди въобще да сме се отдалечили, видяхме някакъв човек с въдица и кошница за риба да гази из реката. Аз не му обърнах особено внимание, защото се чудех за това, което вие ... Да, добре ... Джок го видял и ми каза: „Тоя рибар ми се вижда нещо особен.“ Погледнах го и аз — залита по камъните, мухата на въдицата му се носи пред него, а той зяпа из всеки вир, който му се изпречи, и рови по дъното с дългата кука за рибата. Викнах му, той се обърна, след това някак бързо захвърли куката и започна да навива макарата. Сигурно я е оплел — добави Макфърсън с тон на познавач.

— Това не може да ме изненада — каза Уим-зи. — Човек, който признава, че е ловил пъстърва с розови „Сискет“, може всичко да оплете.

— Розово какво?

— Няма значение. Исках само да кажа, че Робърт не разбира нищо от въдичарство. Давайте по-нататък!

— И така, кордата му се закачи за нещо, той започна да дърпа, да тегли, да шляпа наоколо, после съвсем неочаквано тя се откачи, той я заразмахва и ми улови шапката. Това вече ме вбеси, втурнах се след него, той отново се заозърта и аз извиках: „Боже мой, та това е Робърт!“ А той хвърли въдицата и си плю на петите. Естествено подхлъзна се на камъните и се строполи във водата. Изтичахме, извадихме го и го пренесохме вкъщи. Здравата си е ударил главата и е получил фрактура на коляното. Интересен случай от медицинска гледна точка. Искаше ми се аз да му наместя капачката на коляното, но нямаше смисъл, така че изпратих да викнат Стрейчън. Той си разбира от работата.

— Дотук късметът е бил на ваша страна. Сега ни остава само да намерим вуйчо Джоузеф. Докъде стигнахте надолу по реката?

— Не много надалеч. Нали разбирате — трябваше да пренесем Робърт вкъщи, да наместим коляното му и така нататък, затова не можахме да свършим много работа вчера.

— По дяволите Робърт! През това време реката може да отнесе вуйчо Джоузеф до морето. Хайде да вървим.

Той взе една дълга кука с дървена дръжка от кошчето за чадъри („Куката на Робърт“ — подхвърли Макфърсън) и поведе всички навън. Придошлата рекичка пенеше кафявите си води, повлякла камъни и малки отломъци по пътя си. Вуйчо Джоузеф можеше да се притули във всяка дупка, във всяко въртопче. Уимзи колебливо надникна тук-там, после внезапно се обърна към Джок.

— Кое е най-близкото място, където водата обикновено изхвърля разни работи? — попита той.

— Ами знам ли? Батъри Пул е малко по-надолу. От време на време намираме разни неща там, като ги изхвърли реката. Ами да. Където реката прави завой, има вир и малко пясък. Може и да го намерим там, мен ако питате. Може и да не го намерим. Знаем ли?

— Хайде все пак да погледнем.

Макфърсън, който беше помръкнал пред перспективата да претърсват щателно рекичката, живна малко при тези думи.

— Това е добра идея! Можем да закараме колата почти до Гейтхаус и ще трябва да прекосим само две ниви.

Колата беше все още пред вратата; наетият шофьор се наслаждаваше на гостоприемството на вилата. Откъснаха го от топлите кифлички на Маги и тръгнаха надолу по пътя за Гейтхаус.

— Струва ми се, че тези чайки са се захванали много усърдно с нещо — каза Уимзи, докато прекосяваха втората нива.

Белите крила се събираха напред-назад във все по-тесни кръгове над жлътналата се плитчина. Вятърът разносяше дрезгавите им крисъци. Уимзи мълчаливо посочи с ръка. Нещо дълго, някак неприлично на вид, подобно на мръсна кесия, лежеше на брега. Чайките, грачейки, се издигнаха нагоре, изпълнени с негодувание към натрапниците. Уимзи изтича напред, наведе се, изправи се отново, а между пръстите му висеше дългата торба.

— Вуйчо Джоузеф, предполагам — каза той и вдигна благовъзпитано шапка по едновременния етикет, както вероятно е направил Станли при срещата си с Ливингстън наскоро в Африка.

— Чайките са го накълвали тук-там — каза Джок. — Малко жилища са за тях. Почти нищо не са му направили.

— Няма ли да го отворите? — попита нетърпеливо Макфърсън.

— Не тук — отвърна Уимзи. — Може да загубим нещо. — Той пушна вуйчо Джоузеф в рибарската чанта на Джок. — Първо ще го занесем вън и ще го покажем на Робърт.

Робърт ги посрещна със зле прикривано раздражение.

— Бяхме за риба — каза весело Уимзи. — Погледнете нашата малка хубава рибка. — Той претегли на ръка улова. — Какво има в тази рибка, мистър Фъргюсън?

— Представа си нямам — отговори Робърт.

— Тогава защо ходите да я ловите? — попита Уимзи любезно. — Имате ли хирургически скалпел, Мак?

— Да, ето. Побързайте!

— Предоставям го на вас. Внимавайте! Аз бих почнал от стомаха.

Макфърсън положи вуйчо Джоузеф на масата и с опитна ръка го срязва.

— Боже опази — извика Маги, която надничаше над рамото му. — Кво ли ще да е туй чудо?

Уимзи внимателно пъхна два пръста в разкрилата се кухня.

— Един... Два ... Три...

Камъните блеснаха като пламъци, когато ги сложи на масата.

— Седем ... Осем ... Девет ... Това като че ли е всичко. Опитайте по-надолу, Мак.

Онемял от учудване, мистър Макфърсън разряза своето наследство.

— Десет... Единайсет ... — продължи Уимзи. — Боя се, че морските чайки са отмъкнали номер дванайсет. Съжалявам, Мак.

— Но как брилянтите са се озовали тук? — попита глупаво Робърт.

— Отговорът е прост като две и две четири. Вуйчо Джоузеф прави завещанието си, гълта брилянтите ...

— Как ли ги е глтал тези хапчета — каза Маги с уважение.

— ... и скача от прозореца. Това е ясно като бял ден за всеки, който прочете завещанието. Той ви казва, Мак, че ви дава стомаха си, за да се изучите.

Робърт Фъргюсън простена дълбоко.

— Знаех си аз, че в завещанието има нещо — каза той. — Затова отидох да го прегледам. И когато ви видях там, разбрах, че съм бил прав. (Проклет да е този мой крак!) Но нито за миг не съм допускал...

Очите му алчно преценяваха стойността на брилянтите.

— Колко ли ще струват тия камъни? — попита Джок.

— Към седем хиляди всеки, ако се продават поотделно. Ако се продават заедно — повече.

— Старецът е бил луд! — извика гневно Робърт. — Аз ще оспоря завещанието.

— Не ви съветвам — каза Уимзи. — Нали знаете, че нарушаването на неприкосновеността на жилището и кражбата са наказуеми деяния.

— Боже мой — извика Макфърсън, който опипваше брилянтите като в сън. — Боже мой!

— Седем хиляди лири... — извика Джок. — Хубаво ли съм ви разбрал? Значи една от чайките обикаля наоколо с брилянт за седем хиляди в търбуха? Ох! Само като си помисли човек! Приятно прекарване, господо. Аз ще намина към Джими Мактагард, да го питам няма ли да ми заеме пушката си.

[1] Презрително наименование, с което шотландците наричат англичаните. — Б. пр. ↑

[2] Гилберт К. Честъртън (1874—1936) — английски писател. Б. пр. ↑

[3] Гвинеята има 21 шилинга, а лирата — 20. Б. пр. ↑

[4] „Хипнеротомахия Полифили“ — произведение от Франческо Колона, монах-доминиканец, отпечатано за пръв път през 1499 г. — Б. пр. ↑

НЕРАЗРЕШЕНАТА ЗАГАДКА ЗА ЧОВЕКА, КОЙТО НЯМАШЕ ЛИЦЕ

— А вие сър, какво ще кажете — попита дебеланкото — за тая работа с човека, дето бил намерен на брега при Ист Фелпам?

Поради навалищата по влаковете след трите почивни дни първа класа се оказа залята с пътници от трета и дебеланкото изгаряше от желание да покаже, че се чувства като у дома си в тази обстановка. Сравнително младият господин, към когото той се обърна, очевидно бе платил пълна такса за уединението, от което му бе съдено да се откаже. Въпреки това той прие въпроса любезно и отговори учтиво:

— Боя се, че не съм чел нищо повече от заглавията. Предполагам, че е бил убит, така ли е?

— Да, убийство е, точно така — каза дебеланкото с охота. — Бил изпонарязан целият, нещо ужасно е било.

— Все едно че го е сторил някой див звяр — обади се слабият възрастен мъж отсреща. — Както пише във вестниците, от лицето му нищо не било останало. Сигурно е някой от ония манияци, които обикалят насам-натам и убиват деца.

— Не искам да слушам такива неща — потръпна жена му. — Нощем лежа будна, представям си какво може да се случи на Лизините момиченца и накрая ме втриса, стомахът ми се свива и трябва да ставам, за да хапна някоя и друга бисквита, че да се успокоя. Не бива да пишат такива ужасни неща във вестниците.

— По-добре е да пишат, мадам — каза дебеланкото, — за да сме подготвени, така да се каже, и да вземем мерки съответно. Ами че този нещастен господин, доколкото разбирам, е отишъл да се къпе съвсем самичък на някакво усамотено място. Хайде, да оставим настрана, че може да ти се схване мускул, да, на всеки може да се случи, пак е много глупаво да правиш подобно нещо.

— Точно това говоря непрекъснато на моя мъж — обади се младата съпруга. Младият съпруг се намръщи и се размърда. — Да, мили, наистина не е безопасно, а и сърцето ти не е съвсем в ред... —

Ръката и потърси неговата зад вестника. Той се отдръпна смутено и каза:

— Стига, Кити!

— Според мен нещата стоят така — продължи дебеланкото. — Войната си мина и замина, ама толкова стотици хора останаха в състояние на нарушено равновесие, дето се вика. Гранати са разкъсвали приятели пред очите им, куршуми са ги пронизвали. Били са пет години сред ужаси и кръвопролития, как няма да им се изкриви съзнанието в такава насока. Може да изглежда, че са забравили всичко и като ги гледаш — да минават за обикновени граждани като всички останали, но това е само привидно, ако разбирате какво искам да кажа. И ето че един ден нещо ги разстройва — я са си разменили някоя приказка с жената, я времето било много горещо като днес и нещо им прещраква в главата и ги превръща в озверени чудовища. Всичко туй го има в книгите. Аз много чета вечер — нали съм си ерген и нямам задължения.

— Много сте прав — каза един предвзет мъж, като вдигна глава от списанието, което четеше, — да, много сте прав, много. Но мислите ли, че това се отнася и за настоящия случай? Аз доста добре съм изучил въпроса за престъпността. Мога да кажа, че това ми е хоби и според мен тук се крие нещо повече от онова, което се вижда от пръв поглед. Ако сравните убийството за което говорим, с някои от най-загадъчните престъпления от последните години, които, забележете, са останали неразгадани и по мое мнение никога няма да бъдат, какво ще откриете? — Той замълча и се огледа. — Ще откриете много общи черти с този случай. Но най-вече ще видите, че лицето, и то — обърнете внимание — само лицето, е обезобразено така, че да не може да се разпознае. Сякаш са искали да заличат от земята личността на жертвата. И ще видите, че независимо от най-щателните разследвания престъпникът остава неразкрит. Е, какво показва всичко това? Че има организация. Да, организация! И много силно задкулисно влияние. В списанието, което сега чета — той внушително потупа страниците, — има статистика — не измислени истории, а статистика, извлечена от архивите на полицията — за организацията на едно от онези тайни общества, които набелязват хора, които им пречат и ги премахват. И след като сторят това, те обезобразяват лицата им със знака на Тайното общество и заличават следите на убиеца така съвършено — нали

разполагат с пари и средства за тази цел, — че никой не може да се добере до тях.

— Разбира се, чел съм за тия неща — призна дебеланкото, — но мислех, че те се отнасят най-вече за Средновековието. Едно време е имало нещо подобно в Италия. Ха сега, как му викаха? Май беше гомора^[1]. Гомори днес има ли?

— Прав сте, като казвате Италия, сър — отвърна предвзетият. — Италианците са родени за интриги. Вземете например фашистите. Разбира се, сега вече те излязоха на повърхността, но започнаха като тайно общество. Ако успеете да надникнете под повърхността, ще се изненадате от начина, по който тази страна е разядена от всякакъв вид тайни организации. Не сте ли съгласен с мене, сър? — добави той, обръщайки се към пътника от първа класа.

— Аха — рече дебеланкото, — този господин сигурно е ходил в Италия и знае какво става там. Мислите ли, че това убийство е работа на някоя гомора, сър?

— Много се надявам да не е — отвърна пътникът от първа класа. — Искам да кажа, че това до голяма степен намалява любопитството, не намирате ли? На мен би ми допаднало едно хубаво, тихо, домашно убийство, при което намират милионера мъртъв в библиотеката. Щом отворя криминален роман и видя, че има замесена камора, интересът ми като че ли пресъхва и се срива със земята — става нещо като Содом и Гомор.

— Тук съм съгласен с вас — обади се младият съпруг, — от артистична гледна точка, така да се каже. Но мисля, че в този случай по мнението на господина може да се поспори.

— Е, след като не съм чел подробностите... — призна пътникът от първа класа.

— Подробностите са съвсем ясни — каза предвзетият. — Нещастникът е бил намерен мъртъв на брега на Фелпам рано тази сутрин, а лицето му било накълцано по най-ужасен начин. Бил само по един бански костюм.

— Чакайте малко. Да започнем с това: кой е той?

— Все още не са го идентифицирали. Взели са му дрехите.

— Това прилича повече на грабеж, нали? — предположи Кити.

— Ако беше само грабеж — отвърна предвзетият, — защо ще кълцат лицето му по този начин? Не, както казах, взели са дрехите, за

да предотвратят идентифицирането. Тайните общества винаги гледат да правят така.

— Бил ли е прободен? — попита пътникът от първа класа.

— Не — каза дебеланкото. — Бил е удушен.

— Не само италианците убиват по този начин — отбеляза пътникът от първа класа.

— Вече не — каза дебеланкото. Предвзетият изглеждаше леко объркан.

— Но ако е отишъл да се къпе — попита слабият възрастен мъж, — как е стигнал дотам? Ако е бил отседнал във Фелпам, все някой щеше да забележи отсъствието му досега. През почивния сезон там ходят много хора.

— Не — каза дебеланкото, — не и в Ист Фелпам. — Вие имате предвид Уест Фелпам, където има яхтклуб. Ист Фелпам е едно от най-безлюдните кътчета по брега. Наблизо няма никакви къщи, освен една малка кръчма, сам-самичка на края на един дълъг път и оттам трябва да прекосиш три ниви, за да стигнеш до морето. Хубав път няма — само някакво коларско пътче, но лека кола може да мине. Аз съм ходил там.

— Отишъл е с кола — каза предвзетият. — Открили са следите от гумите. Но колата си е заминала.

— Изглежда, убиецът и убитият са отишли там заедно — подсказа Кити.

— Мисля, че е било така — каза предвзетият. — Навярно са запушили устата на жертвата, завързали са я и са я закарали с колата До мястото, след това са я измъкнали, удушили са я и ...

— Но защо са си направили труда да му облекат банските? — попита пътникът от първа класа.

— Защото, както вече казах, не са искали да оставят дрехи, които да издадат самоличността му — отговори предвзетият.

— Правилно. Но защо тогава не са го оставили гол? Банският сякаш подсказва едно почти прекалено зачитане на приличието за подобни обстоятелства.

— Да, да — намеси се нетърпеливо дебеланкото, — но вие не сте чели внимателно вестниците. Не е възможно двамата да са отишли там заедно. Защо? Защото са намерени отпечатъци от стъпките само на един човек и те са били на убития.

— Само едни отпечатьци, така ли? — попита бързо пътникът от първа класа. — Интересно. Сигурен ли сте?

— Така пише във вестника. Само едни отпечатьци, оставени от боси крака — така пише, и след внимателно съпоставяне се оказало, че са на убития — водели от мястото на колата до мястото, където било намерено тялото. Това как го разбирате?

— Защо, то говори много, не намирате ли? — попита пътникът от първа класа. — Дава на човек възможност да прецени мястото като от птичи поглед, а освен това хвърля обилна светлина върху характера и положението на убиеца — или убийците.

— Как разбрахте тези неща, сър? — попита възрастният човек.

— Е, добре, да започнем с мястото: макар че никога не съм ходил там, очевидно има пясъчна ивица, откъдето човек може да влезе да се къпе.

— Така е — каза дебеланкото.

— Предполагам, че някъде наблизо има и скалист нос, издаден в морето, а вероятно оттам могат и да се правят скокове. Сигурно продължава доста навътре; във всеки случай човек може да се къпе там, преди да се повиши нивото на водата към плажа.

— Не зная как разбрахте това, сър, но е така. Има, точно както ги описахте, скали и място за гмуркане на около сто метра навътре. Много пъти съм се гмуркал от края на скалите.

— Скалите продължават към вътрешността на носа и там са покрити с рядка тревичка.

— Правилно.

— Предполагам, че убийството е било извършено малко преди да започне приливът, а тялото е лежало някъде близо до мястото, до което стига водата.

— Защо?

— Е, добре, казвате, че стъпките водели точно до тялото. Това означава, че водата не го е заляла. Но други отпечатьци е нямало, значи приливът е заличил стъпките на убиеца. Единственото обяснение е, че двамата са стояли точно под мястото, където стига водата при прилив. Убиецът е излязъл от морето. Нападнал е жертвата, може би я е принудил да мине малко назад по собствените си следи, и там я е убил. След това водата се надигнала и отмила каквито

отпечатъци е оставил убиецът. Можете да си го представите как е клечал наоколо и се е чудел дали водата ще се надигне достатъчно.

— О! — извика Кити. — Карате ме да настръхвам.

— А сега за белезите по лицето — продължи пътникът от първа класа. — Убиецът, така както аз си представям нещата, е бил вече в морето, когато жертвата е дошла. Схващате ли?

— Разбирам ви — каза дебеланкото. — Вие смятате, че той се е спуснал по скалите, за които говорихме, и е излязъл от водата, затова няма никакви следи.

— Именно. И тъй като край скалите, както казахте, е дълбоко, той навярно също е бил по бански.

— Изглежда.

— Точно така. И сега — с какво е било нарязано лицето на убийтия. Човек не взима със себе си нож, когато отива рано сутрин да се топне в морето.

— Това е загадка — рече дебеланкото.

— Не съвсем. Да видим: убиецът е имал или е нямал нож. Ако е имал ...

— Ако е имал — намеси се нетърпеливо предвзетият, — той трябва нарочно да е причаквал жертвата. А това по моему потвърждава идеята за потаен и коварен заговор.

— Да. Но ако го е причаквал там с ножа, защо не го е наръгал и толкова. Защо ще го души, след като има под ръка напълно подходящо оръжие? Не, аз мисля, че е отишъл неподготвен, видял е там своя враг и се е нахвърлил отгоре му с голи ръце, съвсем по английски.

— А белезите по лицето?

— Предполагам, че след като го е повалил мъртъв пред себе си, убиецът е бил обхванат от страхотна ярост и е изпитал желание да му причини още зло. Грабнал е нещо от пясъка край себе си — може да е било парче ръждясало желязо или дори някоя от тези остри раковини, които се търкалят по плажовете, или някое парче стъкло, грабнал го е и се е нахвърлил върху жертвата в безразсъдна ярост от ревност или от омраза.

— Ужасно, ужасно! — възкликна възрастната дама.

— Разбира се, без да се видят раните, може само да се гадае. Много е възможно убиецът да е изпуснал ножа, когато са се боричкали, и да е извършил убийството с ръце, а след това да е

прибрал ножа си. Ако раните са с гладки краища като от нож, тогава навярно е станало точно така и убийството е предумишлено. Но ако краищата им са разкъсани като от някакъв предмет, пригоден за оръжие, тогава според мен става въпрос за случайна среща и убиецът е бил предизвикан, или ...

— Или?

— Или внезапно се е натъкнал на човек, когото много ненавижда.

— А после какво е станало според вас?

— Много ясно. След като е изчакал да се увери, че приливът е заличил следите му, убиецът е прегазил или е преплувал обратно до скалите, където бил оставил дрехите си, и взел оръжието със себе си. По него нямало да остане никаква кръв — нали морето отмива всичко, щяло да отмие и кръвта по банските му. После се покатерил по скалите, бил бос, за да не остави следи по водораслите или знам ли и аз по какво друго, стигнал до тревицата на брега, облякъл се, отишъл до колата на убития и я откарал.

— Защо е взел колата?

— Да, защо? Може да е бързал за някъде. Или пък се е страхувал, че ако убитият бъде разпознат твърде скоро, подозрението ще падне върху него. А може и да е имал няколко мотива. Главното е: откъде е дошъл? Как се е случило така, че да се къпе рано сутринта на това отдалечено място. Не е пристигнал с кола — иначе щеше да има още една кола, с която да се занимаваме. Може да е бил на палатка близо до мястото, но щеше да му отнеме много време да скатае палатката и внесе всичките си вещи в колата и някой можеше да го види. Склонен съм по-скоро да допусна, че е отишъл с велосипед, а след това го е качил в багажника, на колата и го е откарал със себе си.

— Но в такъв случай защо ще взима колата?

— Защото се е забавил в Ист Фелпам повече, отколкото е очаквал, и се е страхувал да не закъснее. Или е трябвало да се върне за закуска в някоя къща, където биха могли да забележат отсъствието му от масата, или пък е живеел по-далече и е предвиждал толкова време, колкото да се прибере у дома. Аз все пак смятам, че е трябвало да се върне за закуска.

— Защо?

— Защото ако е било само въпрос да спечели време, можел е да се натовари заедно с велосипеда си на влака и да си спести пътя. Не, смятам, че е бил отседнал някъде в малък хотел. Не в голям, защото там никой не би забелязал дали се е прибрал, или не. Но не и в частна квартира според мен, иначе все някой щеше да спомене досега, че е имал летовник, който е ходил да се къпе в Ист Фелпам. Той или живее в околностите, при което няма да е трудно да го намерят, или е бил на гости у приятели, които имат интерес да крият къде е ходил. Или пък, което според мен е по-вероятно, е бил в малък хотел, където би се забелязало, че го няма за закуска, но където любимите му за къпане места не са били общо достояние.

— Звучи правдоподобно — каза дебеланкото.

— Във всеки случай — продължи пътникът от първа класа — трябва да е бил отседнал на такова разстояние от Ист Фелпам, че да може да ходи там с велосипед, така че няма да е особено трудно да го открият. А сега за колата.

— Да, къде е колата във вашата версия? — попита предвзетият, който очевидно все още копнееше за такава теория, която да е свързана с организираната престъпност.

— В някой сервиз и чака да я приберат.

— Къде? — настоя предвзетият.

— О, някъде в противоположната посока от мястото, където е отседнал убиецът. Ако някой има особено основание да не иска да се разбере, че е бил на дадено място в определено време, не е лошо да се прибере от противоположната посока. Започвам да си мисля, че колата трябва да се търси в Уест Фелпам, а хотелът — в най-близкия град по главното шосе, отвъд кръстовището, където се съединяват двата пътя за Уест и Ист Фелпам. Откриете ли колата, открили сте естествено и името на жертвата. Що се отнася до убиеца, ще трябва да търсите енергичен мъж, добър плувец и страстен велосипедист, навярно не особено заможен, щом като не може да си купи кола, човек, който прекарва отпуската си някъде близо до единия и другия Фелпам и има достатъчно основание да не обича жертвата, която и да е тя.

— На мен и през ум нямаше да ми мине... — удиви се възрастната дама. — Как хубаво свързахте всичко. Направо като Шерлок Холмс, мен ако питате.

— Много добра версия — каза предвзетият, — но все пак ще излезе работа на някое тайно общество. Помнете ми думите! Боже мой, ето че пристигнахме. Само двацет минути закъснение. Твърде добре за ваканционно време. Моля да ме извините. Чантата ми е точно под краката ви.

В купето имаше осми пътник, който по време на целия разговор остана вгълбен в някакъв вестник. Когато слязоха на перона, този човек докосна пътника от първа класа по рамото.

— Извинете, сър — каза той, — вашето предположение беше много интересно. Казвам се Уинтърботъм и разследвам този случай. Бихте ли ми дали името си? Може би по-късно ще поискам да се свържа с вас.

— Разбира се — отвърна пътникът от първа класа. — Знаете ли, много обичам да си пъхам носа в какво ли не. Ето визитната ми картичка. Обадете ми се, когато пожелаете.

Криминалният инспектор Уинтърботъм взе картичката и прочете името.

ЛОРД ПИТЪР УИМЗИ „Пикадили“ 110 А.

* * *

Продавачът на „Ивнинг Вюз“^[2] пред спирка „Пикадили“ на метрото с особено старание закрепил афиша върху стойката. „Много добре изглежда“ — помислил си той.

ЧОВЕКЪТ БЕЗ ЛИЦЕ ИДЕНТИФИЦИРАН

Според него той правеше много по-голямо впечатление от афиша, изложен от конкурентния печатен орган, който съобщаваше без никакво въображение:

**ЖЕРТВАТА ОТ УБИЙСТВОТО НА ПЛАЖА
ИДЕНТИФИЦИРАНА**

Един сравнително млад господин в сив костюм, който се появи в този момент от бар „Крайтириън“, изглежда, също мислеше така, защото се сдобил с „Ивнинг Вюз“ срещу няколко пенса и се зачете

веднага така съсредоточено, че при спирката се блъсна в един забързан мъж и трябваше да се извини.

„Ивнинг Вюз“, еднакво признателен и на убиеца, и на жертвата за сензационното произшествие, което беше добре дошло след трите почивни дни, бе смъкнал „Статистическите данни за покачващите се температури“ на господата Негрети и Замбра от първа страница на обедното издание и ги беше заменил с

ОБЕЗОБРАЗЕНАТА ЖЕРТВА ОТ УБИЙСТВОТО НА ПЛАЖА — ИДЕНТИФИЦИРАНА УБИЙСТВО НА ИЗВЕСТЕН РЕКЛАМЕН АГЕНТ ИНФОРМАЦИЯ ОТ ПОЛИЦИЯТА

„Трупът на мъж (на средна възраст, с обезобразено от удари с остър предмет лице, облечен само в бански гащета), който бе открит миналия понеделник сутринта на плажа при Ист Фелпам, беше идентифициран като мистър Кореджо Плант, директор на едно от ателиетата в «Крайтън Лимитед» — известната фирма в Холбърн.^[3]

Мистър Плант, четирийсет и пет годишен ерген, прекарвал годишната си отпуска в обиколка с кола по западното крайбрежие. Пътувал е сам, не е оставил адрес за препращане на писмата, така че без находчивостта на криминалния инспектор Уинтърботъм от Полицейското управление на западните графства изчезването му можеше да остане незабелязано, докато минат трите седмици, след които лицето е трябвало да се върне на работа.

Убиецът безспорно е разчитал на това и е откарал колата с вещите на жертвата с надеждата да заличи всички следи от престъплението и за да спечели време за бягство.

Но след щателно издирване изчезналата лека кола бе открита в един сервиз в Уест Фелпам, където била оставена за регулиране на аванса и поправка на магнета. Собственикът на сервиза, мистър Стилър, видял човека, който докарал колата, и е дал на полицията подробно описание. Твърди се, че мъжът бил дребен и мургав, с вид на чужденец. Полицията разполага с данни за неговата

самоличност и съществува увереност, че предстои задържане на лицето в скоро време.

Мистър Планта е работил петнадесет години във фирмата «Крайтън», а за директор на ателието е бил назначен в последните години на войната. Ползвал се е с голямо уважение сред колегите си, а майсторството му в художественото оформление и проектиране на рекламните е допринесло много за потвърждаване на добре известния девиз на фирмата: «Крайтън — голяма реклама.»

Погребението ще се състои утре сутринта в гробището Голдърс Грийн.

(Снимки — на втора страница)“

Лорд Питър обърна на втора страница. Снимката на жертвата не задържа дълго вниманието му. Беше една от онези безизразни студийни фотографии, които не разкриват нищо повече от това, че моделът все пак има някакво лице. Той установи, че мистър Планта е бил по-скоро слаб, отколкото пълен, приличал повече на търговец, отколкото на човек на изкуството, и че фотографът е предпочел да го покаже сериозен, а не усмихнат. Снимката на плажа при Ист Фелпам, на която с кръстче бе отбелязано мястото, където била открита жертвата, като че ли събуди в него нещо повече от случаен интерес. Той я гледа известно време съсредоточено, издавайки леки възклицания на изненада. Нямаше видима причина за изненада, тъй като снимката потвърждаваше във всяка една подробност умозаключението, до което той бе стигнал във влака. На нея личеше извитата пясъчна ивица и по-нататък дългият скален нос, издаден навътре до дълбокото, който продължаваше в обратна посока и се сливаше с рядката суха тревица. Независимо от това той я разглежда съсредоточено няколко минути, след това сгъна вестника и спря едно такси; в колата той разгърна вестника и отново разгледа снимката.

* * *

— Понеже ваша светлост бяхте така любезен да предложите да ви посетя в Лондон, осмелих се да ви се обадя, като минавах отгук — каза инспектор Уинтърботъм, изпразвайки чашата си прекалено бързо за истински познавач. — Благодаря, няма да откажа. И така, както вече сте разбрали от вестниците, благополучно намерихме колата.

Уимзи изрази задоволството си от резултата.

— Много задължен бях на ваша светлост за това, което ми подхвърлихте — продължи великодушно инспекторът, — не трябваше да го казвам, ама и аз щях да стигна до същото заключение, само да имах малко повече време. Нещо повече — ние сме по следите на убиеца.

— Разбрах, че приличал на чужденец. Не казвайте, че ще се окаже в крайна сметка някой член на камората.

— Не, милорд — инспекторът намигна. — Ако питате мен, нашият приятел от ъгъла не можеше да си избие от главата тези истории от списанията. Но и вие малко се изсилихте, милорд, с вашата идея за колоездача.

— Така ли? Това е удар за мен.

— Е, милорд, тия теории звучат хубаво, но са повечето пъти, общо взето, прекалено добре изплетени. Дръж се за фактите — това е нашият девиз в полицията, — фактите и мотивите, и няма да сбъркаш.

О, значи сте открили и мотивите?

Уинтърботъм отново намигна.

— Не са много мотивите, заради които човек може да изпрати някого на оня свят. Жени или пари или жени и пари — обикновено се свеждат до едното или до другото. Тоя приятел Плант си е намерил белята, защото обичал да си живее живота, нали разбирате. Държал е малка вила надолу по пътя за Фелпам, имало и кой да му я краси и да му топли любовното гнездо. Виждате ли?

— О, а пък аз си мислех, че е обикалял крайбрежието с колата.

— Ами! Обиколка с колата, виж ми окото! — В тона на инспектора имаше повече изразителност, отколкото учтивост. — Така старият [епитет] е казал в службата си. Нали разбирате — удобно извинение, за да не оставя адрес. Не, не. Тук има замесена жена, както си му е редът. Видях я. Страшно парче, ако ги харесвате кльоцави. Аз лично не. Предпочитам нещо по-мекичко.

— Този стол е наистина по-удобен с възглавница — обади се Уимзи с тревожна загриженост. — Позволете ...

— Благодаря, милорд, благодаря. Добре ми е така. Изглежда, че тази жена ... Впрочем говорим си под секрет, нали разбирате? Не искам това да се разчуе, преди да съм сложил моя човек под ключ.

Уимзи обеща дискретност.

— Добре, милорд, добре. Знам, че мога да разчитам на вас. Е, накратко казано, тая дама си имала и друг любовник — някакъв италианец, когото зарязала заради Планта. И тоя същият, италианецът, подушил каква е работата и пристигнал в Ист Фелпам в неделя вечерта да я търси. Той е професионален танцьор в Palais de danse^[4], който се намира по пътя за Крикълуд, момичето — и то е оттам някъде. Сигурно е решила, че Планта е по-добър от италианеца. Както и да е, той пристига и им се изтърсва в неделя вечерта, докато те двамата си хапвали за вечеря. И точно тогава е започнала караницата.

— Не знаехте ли за тази вила и за това, което става там?

— Е, вижте сега, толкова много хора прекарват края на седмицата в оня район. Можем ли да ги държим всичките под око, поне докато се държат прилично и не нарушават обществения ред. Жената била там от миналия юли — така ми казаха, — а той идвал в събота и стоял до понеделник; но мястото е уединено и местният полицаи не е обръщал внимание. Нашият човек пристигал вечер, така че почти никой не го познавал, освен бабичката, която чистела ли там, миела ли, но тя е почти сляпа. А и когато го намериха, нямаше какво да се разпознава. Хората щели да помислят, че си е заминал, както обикновено. Според мен италианецът е разчитал на това. Та, както казаха, почнала голяма разправия и италианецът бил изритан навън. Трябва да е причакал Планта на мястото, където ходел да се къпе, и да го е убил.

— Като го е удушил?

— Ами нали беше удушен?

— Значи лицето му е било изпонарязано с нож, така ли?

— А, не ... Не мисля, че е било с нож. По-скоро със счупена бутилка, ако питате мен. Приливът често изхвърля такива счупени бутилки.

— Но тогава пак се връщаме на стария проблем. Ако този италианец е причакавал Планта, за да го убие, защо не си е взел оръжие,

вместо да разчита на ръцете си и на някаква счупена бутилка?

Инспекторът разтърси глава.

— Смахнат — каза той. — Всичките тия чужденци са смахнати. Нямаат ум в главата. Имаме си и мотиви, имаме си и убиец. Всичко е ясно като бял ден.

— И къде е сега този италианец?

— Избяга. Това само по себе си доказва, че е виновен. Но ще го хванем скоро. Затова съм дошъл в Лондон. Изпратил съм съобщение из цялата страна да бъде задържан. От танцувалната зала ми дадоха негова снимка и ни го описаха добре. Всеки момент очаквам съобщение. Всъщност трябва да си тръгвам вече. Благодаря много за гостоприемството, милорд.

— За мен беше удоволствие — каза Уимзи, като натисна звънеца, за да изпратят посетителя до вратата. — Беше ми много приятно да си побъбрим малко.

* * *

На другия ден към дванадесет часа Уимзи се поразходи до кръчмата „Фалстаф“ и както и очакваше, завари Солкъм Харди да подпира на бара доста закръглените си очертания. Репортьорът посрещна появата му със сърдечност, която стигаше до възторг, и веднага поръча две големи уискита. Разрешиха скоро обичайния спор за това кой да плати, като се освободиха на бърза ръка от питиетата и си поръчаха още две, след което Уимзи извади от джоба си снощния „Ивнинг Вюз“.

— Искам да помолите вашите хора в службата да ми направят едно прилично копие — каза той, като посочи снимката на Ист Фелпамския бряг.

Солкъм Харди погледна въпросително към Уимзи с очи като попарени теменужки.

— Слушайте, драги ми детективе — каза той, — значи ли това, че имате хипотеза за станалото? Ужасно много ми трябва някакъв материал. Нали разбирате, трябва да поддържаме нивото на интереса. Полицията, изглежда, не е напреднала никак от снощи.

— Не. Мен, общо взето, ме интересува от друга гледна точка. Имах хипотеза ... в известен смисъл ... но май е изцяло погрешна. Всеки може да сбърка. Но бих искал да имам копие от снимката.

— Ще накарам Уорън да ви направи, като се върнем. Тъкмо сега ще го водя с мен в „Крайтън“. Ще гледаме някаква картина. Слушайте, ще ми се да дойдете и вие.

— Боже мой, но аз не разбирам нищо от реклами.

— Няма да има нищо общо с рекламата. Портрет на оня нещастник Плант. Нарисувал го някой от художниците в ателието, не знам точно. Момичето, което ми се обади за него, казва, че е сполучлив. Аз не разбирам. Предполагам, че и тя също не разбира. Нали вие минавате за артистична личност?

— Бих искал да не употребявате такива отвратителни изрази, Сали. Артистична! Кое е това момиче?

— Машинописка във фирмата.

— Ех и вие, Сали!

— Не си въобразявайте. Никога не съм я виждал. Казва се Гладис Дърдортън. Ако дърдори непрекъснато, както подсказва името ѝ, само това е достатъчно, за да се откаже човек. Обади се снощи по телефона, каза, че там работел някой си, който бил рисувал Плант с маслени бои, и попита дали това може да ни свърши работа. Дръмър смята, че може би си струва да хвърлим един поглед. Ще внесем разнообразие, че то навсякъде е публикувана една и съща снимка.

— Разбирам. След като нямате специален материал, картинката, дадена специално на вас, е по-добре от нищо. Това момиче май проявява съобра-зителност. Приятелка ли е на художника?

— Не. Казва, че той навярно много щял да се ядоса, че ми е казала. Но аз мога да се справя с това. От вас искам само да дойдете, с нас и да видите портрета. Да ме посъветвате дали да кажа, че е неподозирани шедьовър, или просто, че има поразителна прилика.

— Как, по дяволите, мога да кажа, че има поразителна прилика с човек, когото никога не съм виждал.

— Така или иначе това ще кажа. Но искам да знам добре ли е нарисован.

— По дяволите, Сали, какво значение има дали е, или не е. Аз си имам друга работа. Впрочем кой е художникът? Чували ли сме някога за него?

— Не знам. Имам името му записано тук някъде. — Сали затършува в задния си джоб и извади изпоцапани писма, чиито ъгли се бяха закръглили и захабили от непрекъснатото триене. — Някакво смешно име беше, като Бъгъл или Снагут. Чакайте малко... Ето го. Кроудър. Томас Кроудър. Знам, че не беше от често срещаните имена.

— Да, много прилича на Бъгъл или Снагут. Добре, Сали, ще се жертвувам. Водете ме при портрета.

— Ще обърнем набързо още по едно. Ето го и Уорън. Запознай се с лорд Питър Уизми. Сега аз черпя.

— Не, аз — поправи го фотографът, млад мъж с вид на уморен от живота черногледец. — Три големи с бял етикет, моля. Хайде, наздраве. Готов ли си, Сали? Че няма да е зле да се измъкваме. Трябва да бъда в Голдърс Грийн преди два часа за погребението.

Мистър Кроудър от „Крайтън“, изглежда, вече бе научил новината от мис Дърдортън, защото посрещна делегацията с тъжно примирение.

— Това няма да се хареса на директорите — каза той, — но те трябваше да се примирят с толкова неща, че от една нередност повече или по-малко няма да получат апоплектичен удар.

Имаше дребно, неспокойно жълтеникаво лице и приличаше на маймуна. Уимзи прецени, че приближава четирийсетте. Той забеляза изящните му изкусни ръце, едната от които беше загрозена с парче лейкопласт.

— Наранили ли сте се? — попита любезно Уимзи, докато се качваха към ателието. — Внимавайте да не се повтаря. Художникът си изкарва прехраната с ръцете, като изключим тези безръки нещастници, които рисуват с краката. Неудобна работа, да рисуваш с пръстите на краката.

— О, нищо особено — отвърна Кроудър. — Но трябва да се пазя да не отиде боя на раната. От оловото може да се получи натравяне. Е, ето го този глупав портрет, глупав е, няма що. Мога да ви кажа, че той не се хареса на модела. Всъщност той не го искаше на каквато и да е цена.

— Не е достатъчно ласкателен? — попита Уимзи.

— Щом казвате ...

Изпод купчината проекти за плакати художникът издърпа едно платно с размери метър на метър и двайсет и го вдигна върху статива.

— О! — възкликна Харди, леко изненадан.

Не че имаше някаква причина за изненада, що се отнася до самата картина. Тя показваше доста традиционен подход, а професионализмът и оригиналността в техниката представляваха интерес за един художник, без да шокират невежата.

— О! Наистина ли е бил такъв? — попита Харди. Той се приближи до картината и се взря в нея така, както би се взирал в лицето на живия, с надеждата да изкопчи нещо от него. При това разглеждане отблизо, както обикновено става в такива случаи, портретът изгуби очертанията си и се превърна в наслоени линии и точки. Харди откри, че за окото на художника човешкото лице се състои от зелени и морави петна. Той се дръпна отново назад и зададе въпроса си по друг начин.

— Значи такъв е бил, а?

После измъкна от джоба си снимката на Плант и я сравни с портрета. Портретът сякаш се надсмиваше над изненадата му.

— Разбира се, в модерните фотоателиета ретушират снимките — каза той. — Всъщност това не е моя работа. Уимзи, страшно ще хваща око, не мислите ли? Чудя се дали ще ни отпуснат две колони на първа страница. Хайде, Уорън, залавяй се с портрета!

Фотографът, студено равнодушен, без да се трогва нито от артистични, нито от журналистически съображения, се зае мълчаливо с картината, свеждайки я мислено до панхроматични плаки и цветни растерови филтри. Кроудър му помогна да преместят статива на по-подходяща светлина. Няколко служители от другите отдели, които имаха напълно оправдателни причини да минат през ателието, се спряха и останаха в близост до мястото на кипеж, сякаш това беше произшествие наред улицата. Един меланхоличен човек с посивяла коса, временно началник на ателието — заместник на покойния Кореджо Плант, измърмори някакво извинение и дръпна Кроудър настрана, за да му даде указания как да остави повече въздух, за да може да използва готовия трийсет-сантиметров формат. Харди се обърна към лорд Питър.

— Ужасно е грозно — каза той. — Иначе добра ли е?

— Великолепна! — отвърна Уимзи. — Действайте, Сали! Пишете каквото искате.

— Чудесно! Да открием ли един от нашите недооценени английски майстори?

— Защо не? Вероятно ще го направите моден и ще го провалите като художник, но това си е негова грижа.

— Слушайте, намирате ли, че има прилика? Така, както го е нарисувал, изглежда много злобен тип. Та нали на Плант му се е сторил толкова грозен, че не е искал да го вземе.

— Излязъл е още по-голям глупак. Чувал ли си за портрета на един държавник, който толкова убедително издавал вътрешната му празнота, че той го купил на бърза ръка и го скрил, за да попречи на такива като тебе да се сдобият с него.

Кроудър се върна и Уимзи попита:

— Чия собственост е този портрет? Ваша? На наследниците на починалия, въобще чия?

— Предполагам, че е отново в мои ръце — отговори художникът. — Плант... Е, да, той ми го поръча в един или друг смисъл.

— Как така в един или друг смисъл?

— Ами виждате ли, той все намекваше, че би искал да го нарисувам и нали ми беше шеф, реших, че ще е най-добре да го направя. За цената въобще не се спомена. Като го видя, той не го хареса и ми каза да го преработя.

— Но вие не го направихте?

— Ами... Е, сложих го настрана и казах, че ще видя какво мога да сторя. Мислех, че той навярно ще забрави за него.

— Разбирам. В такъв случай може да се приеме, че портретът е ваша собственост и можете да се разпореждате с него.

— Би трябвало да е така. Защо?

— Техниката ви е доста своеобразна, нали? Излагате ли много?

— Тук-там. Никога не съм правил изложба в Лондон.

— Струва ми се, че съм виждал някъде два ваши малки морски пейзажа. В Манчестър ли беше, в Ливърпул ли? Не бях сигурен за името, но веднага разпознах техниката ви.

— Възможно е. Наистина преди две години изпратих някои неща в Манчестър.

— Да, сигурен бях, че не бъркам. Искам да купя портрета. Впрочем ето визитната ми картичка. Аз не съм журналист. Колекционер съм.

Кроудър малко неохотно погледна от картичката към Уимзи и от Уимзи към картичката.

— Разбира се, ако искате да го излагате — каза лорд Питър, — с най-голямо удоволствие ще ви го предоставя за колкото време желаете.

— О, не е това — отвърна Кроудър. — Въпросът е, че не си го харесвам. Бих искал ... искам да кажа, че портретът не е съвсем завършен.

— Драги мой, той е истински шедьовър.

— О, като техника е добре. Но приликата не ме удовлетворява.

— По дяволите, какво значение има приликата! Не знам как е изглеждал блаженочившият Плант, нито пък ме интересува. Но като гледам портрета — нарисуван е много добре и ако го пипнете, ще го развалите. Знаете това така добре, както го знам и аз. Какво ви смущава? Не цената, нали? Тя няма да ме уплаши. Мога да си позволя някои скромни удоволствия дори и в тези несигурни времена. Не искате да ми го продадете! Хайде, кажете каква е причината?

— Мисля, че няма причина да не го получите, щом наистина го искате — каза художникът все още малко навъсено, — стига само да ви интересува като живопис.

— А какво смятате, че ме интересува? Рекламният шум? Точно тази стока мога да я получа цялата без остатък и ще ми я дадат ей така, дори без да поискам. Както и да е, помислете си и когато решите, пишете ми и съобщете цената.

Кроудър кимна, без да каже нищо, и тъй като фотографът си бе свършил работата, всички си тръгнаха.

На излизане от сградата те се смесиха с потока служители от „Крайтън“, които отиваха да обядват. Някакво момиче, което се бавеше умишлено в преддверието на долния етаж, ги заговори веднага щом асансьорът слезе.

— Вие ли сте хората от „Ивнинг Вюз“? Снимахте ли картината?

— Мис Дърдортън? — обърна се Харди въпросително. — Да, разбира се... Много ви благодарим, че ни уведомихте. Ще я видите тази вечер на първа страница.

— О, чудесно! Ужасно съм развълнувана. Цялата тази история обезпокои всички ни. Знае ли се вече нещо за това кой е убил мистър Плант? Или съм страшно недискретна?

— Всеки момент очакваме съобщение за задържането на убиеца — каза Харди. — Всъщност трябва да се върна колкото се може по-скоро в службата и ще чакам там, а едното ми ухо ще бъде залепено на слушалката. Моля да ме извините. И вижте какво — ще ми позволите ли да намина някой друг ден, когато не е така напрегнато, да ви поканя на обяд?

— Разбира се. С удоволствие — мис Дърдортън се изсмя глуповато. — Много искам да науча за всичките убийства напоследък.

— Тогава ето го човека, който ще ви разкаже за тях, мис Дърдортън — каза Харди с игриво пламъче в очите. — Позволете ми да ви представя лорд Питър Уимзи.

Мис Дърдортън подаде ръка, примряла от вълнение, което почти я лиши от дар слово.

— Приятно ми е — каза Уимзи. — След като този глупчо толкова бърза да се върне в своята клюкарска редакция, какво ще кажете да обядвате с мене?

— Ами ... Всъщност ... — започна мис Дърдортън.

— Той е порядъчен — каза Харди. — Няма да ви примами в някоя позлатена бърлога на безчестие. Ако се вгледате, ще видите, че има добродушно, невинно лице.

— И, през ум не ми е минало подобно нещо — отговори мис Дърдортън. — Но знаете ли ... Всъщност... аз съм със старите си дрехи. Няма смисъл човек да облича нещо свястно в този прахоляк и вехтории.

— О, глупости — каза Уимзи. — По-хубава сигурно не можехте и да изглеждате. От значение е не роклята, а човекът, който я носи. В такъв случай всичко е наред. Ще се видим по-късно, Сали. Такси! Къде ще идем? Впрочем кога трябва да се върнете?

— В два часа — отговори със съжаление мис Дърдортън.

— Тогава ресторант „Савой“ ще ни свърши работа — каза Уимзи. — Той е сравнително близо.

Мис Дърдортън скочи в чакащото такси с лек писък на възбуда.

— Видяхте ли мистър Крайтън? — попита тя. — Мина край нас, докато разговаряхме. Както и да е, мисля, че той не ме познава по физиономия. Дано да е така — иначе ще помисли, че съм станала прекалено важна, за да имам нужда от заплата. — Тя зарови в чантичката си.

— Сигурно лицето ми е лъснало от вълнение. Ама че глупаво такси! Няма огледало, а пък аз си счупих моето.

С тежък жест Уимзи извади от джоба си малко огледалце.

— Чудесно! Подготвен сте за всякакви случаи — възкликна мис Дърдортън. — Изглежда вие, лорд Питър, сте свикнали да разхождате момичета.

— В умерени граници — отговори Уимзи. Той не счете за нужно да спомене, че за последен път беше използвал това огледало, за да прегледа кътните зъби на един убит.

* * *

— Разбира се — каза мис Дърдортън, — трябваше да кажат, че колегите му са го обичали. Не сте ли забелязали, че убитите са винаги добре облечени и много уважавани?

— Така трябва да бъде — отговори Уимзи. — Това прави нещдта по-загадъчни и трогателни. Също както момичетата, които изчезват, са винаги умни, обичат семейството си и нямат интимни приятели.

— Глупаво, нали? — каза мис Дърдортън, а устата ѝ беше пълна с печена патица и зелен грах. — Струва ми се, че всички бяха много доволни да се отърват от мистър Плант — такъв неприятен грубиян. И на всичкото отгоре беше толкова подъл — винаги си приписваше онова, което другите са свършили. Горките момчета в ателието, той направо ги смачкваше. Винаги съм казвала, лорд Питър, че още като влезеш в един отдел, от атмосферата в него можеш да разбереш дали шефът му си е на мястото. Да вземем например машинописния отдел. Всички сме така весели и приятелски настроени, макар че, да си призная, понякога езикът, който се държи там, е нещо ужасно. Но хората на перото са все такива, пък и те не целят нищо лошо с тия приказки. Да, но мистър Ормъръд — нашият шеф, — той е истински джентълмен и кара всички да изпитват интерес към работата, нищо че мърморят, когато трябва да преписват бакалски сметки и разни други глупости от универсалните магазини. А в ателието е съвсем друго. Чувствува се, че там им липсва живец, ако разбирате какво искам да кажа. Ние, момичетата, забелязваме такива неща много повече, отколкото някои високопоставени хора си мислят. Е, аз наистина съм

много чувствителна към подобни настроения, направо съм медиум, както са ми казвали.

Лорд Питър отговори, че само жените умеят така добре да преценят от пръв поглед характера на един човек. Според него жените имали изключителна интуиция.

— Това е факт — каза мис Дърдортън. — Често казвам, че ако имам възможност да разменя няколко откровени приказки с мистър Крайтън, бих могла да му кажа едно-две неща. В такава служба като нашата съществуват сложни механизми, за които началствата нямат представа.

Лорд Питър каза, че е убеден в това.

— Ами как само се държеше мистър Плант с хората, които смяташе по-долу от себе си — продължи мис Дърдортън, — направо да ти кипне кръвта. Колкото пъти ме е пращал мистър Ормъръд с някакво съобщение при него, толкова пъти съм била доволна, като изляза от стаята му. Унизителен беше начинът, по който разговаряше с теб. Пет пари не давам дали е мъртъв, или не. От туй, че е умрял, поведението му в миналото не може да стане по-добро, нали, лорд Питър? И всъщност не обиждаше толкова с грубостите, които говореше. Ето вземете например мистър Брикет — и той е много груб, но никой не му се сърди. Той е просто като голямо нетактично кученце, всъщност като агънце, ами да. Отвратителният навик на мистър Плант да се надсмива — ето кое толкова мразехме всички. Освен това той винаги говореше за хората с презрение.

— Какво ще кажете за портрета? — попита Унизи. — Прилича ли на него?

— Да, и то прекалено много — заяви категорично мис Дърдортън. — Затова не го хареса никак. Той и Кроудър не харесваше. Но естествено знаеше, че е добър художник и го накара да му направи портрет, защото смяташе, че ще получи нещо ценно на съвсем ниска цена. А Кроудър нямаше как да му откаже, защото Плант щеше да го увелни.

— Не мисля, че това би имало голямо значение за човек със способностите на Кроудър.

— Бедният мистър Кроудър! Той като че ли никога не е имал късмет. Изглежда, че добрите художници не винаги могат да продадат картините си. Освен това знам, че той искаше да се жени — иначе

никога не би се захванал с такава рекламна работа. Той ми е разказвал много за себе си. Не знам защо, но аз като че ли съм от хората, с които мъжете споделят доста неща.

Лорд Питър напълни чашата на мис Дърдортън.

— О, моля ви. Не, наистина не! Нито капка повече! И без това много дърдоря. Не знам какво ще каже мистър Ормъръд, като отида да ми продиктува писмата си. Кой знае какви ли смехории ще записвам. Ох, наистина трябва да тръгвам. Погледнете само колко е часът.

— Не е толкова късно. Изпийте едно кафе без мляко — да се оправите. — Уимзи се усмихна. — Въобще не сте приказвали много. Вашето описание на живота в службата ви ми достави голямо удоволствие. Знаете ли, обрисувате нещата много образно. Сега разбирам защо мистър Планта не се е ползвал с добри чувства.

— Във всеки случай в службата не, а другаде може да са имали по-добри чувства към него — каза мис Дърдортън загадъчно.

— О?

— О, той беше един особен ... — каза мис Дърдортън. — Той наистина беше много особен. Мои приятели го срещнали една вечер в Уест Енд и като се върнаха, разправяха едни много интересни истории ... Голям смях падна в службата — мистър Планта и неговите млади момичета! Мистър Каули — небезизвестният Каули, който участва в мотоциклетните състезания — та той все казваше, че знае как трябва да приема мистър Планта и неговите екскурзии с колата. Оня път, когато мистър Планта се престори, че се връща от обиколка из Уелс, мистър Каули го разпитваше за пътищата там, а той нищичко не можеше да каже. А пък мистър Каули наистина е пътувал по тия места и много добре знаеше, че мистър Планта не е бил там, където казва; всъщност той знаеше, че през цялото време мистър Планта е бил в някакъв хотел в морския курорт Абъристуит в много привлекателна компания.

Мис Дърдортън изпи кафето и остави чашата на масата с предизвикателен жест.

— А сега наистина трябва да бягам, иначе ще закъснея страхотно. И много ви благодаря.

* * *

— Здравейте — каза инспектор Уинтърботъм. — Значи купили сте портрета?

— Да — отговори Уимзи. — Хубава творба е. — Той се вгледа замислено в картината. — Седнете, инспекторе, искам да ви разкажа една история.

— А аз искам да разкажа една история на вас — отвърна инспекторът.

— Да чуем първо вас — каза Уимзи с израз на ласкателно нетърпение.

— Не, милорд, вие имате предимство. Карайте! — и той ухилен се разположи в креслото.

— Добре — каза Уимзи. — Моята е нещо като приказка. Но имайте предвид, че не съм я подкрепил с доказателства.

— Карайте, милорд, карайте!

— Имало едно време... — подхвана Уимзи и въздъхна.

— Така започваха някога хубавите приказки — каза инспектор Уинтърботъм.

— Имало едно време — повтори Уимзи — един художник. Бил добър художник, но лошата фея на финансовия успех не била поканена на неговата кръщенка. Какво ще кажете?

— Много често се случва с художниците — съгласи се инспекторът.

— И тъй, той бил принуден да се хване на работа като художник на реклами, защото никой не купувал картините му, а той, също както героите от приказките, искал да се ожени за момичето, което пасяло гъските.

— Много хора искат да сторят същото — каза инспекторът.

— Шефът на този отдел — продължи Уимзи — бил човек с подла и злобна душичка. Него дори в работата му не го бивало, но го изтикали на ръководна длъжност по време на войната, когато способните били на фронта. Искам да разберете — аз по-скоро съжалявам този човек. Той страдал от комплекс за малоценност. — Инспекторът изсумтя. — И смятал, че единственият начин, по който можел да отстоява своето, бил да държи в подчинение другите. И така той станал нищо и никакъв дребосък, който тиранизирал и гнетял хората. Приписвал си цялата работа, която вършели подчинените му,

надсмивал им се и ги тормозел, докато и те получили комплекс за малоценност, дори по-лош и от неговия.

— Имал съм работа с такива типове — каза инспекторът — и ми е чудно как се отърват безнаказано.

— Именно — отговори Уимзи. — Но този човек сигурно щял да продължи да се измъква безнаказано, ако не му било хрумнало да поиска от художника да го нарисува.

— Постъпил е страшно глупаво. Така само е накарал художника да се почувствува по-уверен в себе си.

— Правилно. Но виждате ли, по този дребен тиранин се прехласнала една очарователна жена и той искал портрета за нея. Смятал, че като накара художника да го нарисува, ще получи хубав портрет за малко пари. Но за нещастие забравил, че един художник може обикновено да се примирява с много неща, но в изкуството си той ще остане верен на себе си. Това е единственото, с което никой истински художник не може да си играе.

— Сигурно — каза инструкторът. — Не разбирам много от художници.

— Е, тогава запомнете го от мен. И така, художникът нарисувал портрета, както го виждал, и на платното била изобразена цялата подлизурска, ехидна и низка душа на тоя човек, тъй че всеки можел да я види.

Инспектор Уинтърботъм се загледа в портрета и портретът му отвърна с подигравателна усмивка.

— Не може да се каже, че го е направил много красив — призна той.

— Когато някой художник рисува нечий портрет — продължи Уимзи, — лицето на този човек не е вече никога същото за него. Както ... какво да речем? Добре, както един артилерист гледа на пейзажа на мястото, където е изпратен на пост. Той не го вижда като природна картина. Не вижда в него вълшебна красота, безпределни хоризонти и прекрасни цветове. Вижда го като толкова и толкова укрития, толкова и толкова прицели, толкова и толкова огневи позиции. И когато войната свърши и той се върне на това място, пак ще го вижда като укрития, прицели и позиции. Това вече не е пейзаж. Това е военна карта.

— Познато ми е — каза инспектор Уинтърбо-тъм. — Аз самият бях артилерист.

— Художникът изпитва съвсем същото чувство — всяка черта от лицето, което някога е рисувал, му е до болка позната. И ако това е лице, към което питае враждебност, той го намразва още повече и с още по-голяма ненавист. Също като повредена латерна, която свири неизменно все същата стара, подлудяваща мелодия и издава все същия ужасно фалшив тон всеки път, когато се завърти цилиндърът.

— Господи! Как умеете да говорите! — възкликна инспекторът.

— Такива чувства изпитвал художникът към омразното лице на този човек. По цял ден и всеки ден той трябвало да го гледа. Не можел да се измъкне, нали разбирате, бил обвързан с работата си.

— Трябвала е да се освободи — каза инспекторът. — Няма смисъл да я караш така, да се опитваш да работиш с хора, които ти са неприятни.

— Както и да е, във всеки случай, казал си той, можел да избяга за малко по време на отпуската. Знаел едно красиво тихо кътче на Западното крайбрежие, където никой не ходел. Бил там и преди и рисувал мястото: О, впрочем това ми напомня... Искам да ви покажа още една картина. — Уимзи отиде до един скрин и извади от някакво чекмедже малка работа с маслени бои. — Видях я преди две години на изложбата в Манчестър и случайно запомних името на търговеца, който я купи.

Инспектор Уинтърботъм зяпна картината.

— Но това е Ист Фелпам — възкликна той.

— Да. Подписана е само Т. К., но техниката си личи ясно, не намирате ли?

Инспекторът знаеше малко за техниката на рисуване, но от инициали разбираше. Той погледна от портрета към картината и обратно към лорд Питър.

— Художникът...

— Кроудър?

— Ако нямате нищо против, ще продължа да го наричам художника. Събрал си вещите, закрепил ги на багажника на велосипеда си и тръгнал към своето любимо и усамотено местенце, за да създаде малко спокойствие за изтерзаните си нерви в края на седмицата. Отседнал в малък скромнен хотел недалеч от там и всяка сутрин ходел с велосипеда на този прекрасен малък плаж да се къпе.

На никого от хотела не казал къде ходи, защото това било неговото място и не искал други хора да го открият.

Инспектор Уинтърботъм сложи картината на земята и отпи от чашата с уиски.

— Една сутрин — въпросния понеделник — продължи Уимзи по-бавно, и неохотно — той слязъл на брега както обикновено. Приливът тъкмо бил започнал, но той изтичал по скалите дотам, където знаел, че водата е дълбока. Гмурнал се и заплувал, а тихият дразнещ вой на неприятностите му се изгубил в неизброимия смях на вълните.

— А?

— Позовавам се на класическата литература. Казват, че това показвало повърхността на морето, накъдрено от вълните под блясъка на слънцето, но как с могъл Прометей, окован на своята скала, да я види? Очевидно на самотния бряг, където лешоядът ръфал сърцето му, до ушите е достигало кискането на прилива, който нахлувал между камъните. Помня, че спорех в клас със стария Филпотс за това и той ме наказва, задето му противореча. Тогава не знаех, че прави самостоятелен превод, иначе несъмнено щях да му противореча поне въздържано и да си спечеля боя. Горкият Филпотс.

— Не знам нищо за това — каза инспекторът.

— Извинете ме. Имам ужасния навик да се отплесвам. Художникът... Да, той заобиколил скалите, защото водата вече се била надигнала и когато излязъл от морето, видял, че някакъв човек стоял на брега — на същия този любим бряг спомнете си, който той смятал за свое неприкосновено убежище, източник на покой. Зашляпал към брега, като проклинал тая сбирщина, която използвала трите празнични дни, за да се тълпи навсякъде със своите цигарени кутии, фотоапарати и грамофони и ... в този миг видял, че познава това лице. В ясната слънчева утрин той разпознал всичките му противни черти. И въпреки че било рано, горещината сякаш видимо се стелела над морето.

— Бяха много горещи дни — каза инспектор Уинтърботъм.

— И тогава мъжът му извикал със самодоволния си предвзет глас. „Здравей — казал той. — Ти тук? Как си открил моето местенце за къпане?“

Това вече било твърде много за художника. Той имал чувството, че са посегнали на последното му убежище. Хвърлил се към жилестото гърло — доста е жилесто, ако сте забелязали, с изпъкнала адамова ябълка, направо да го раздразни още повече. Водата се кискала в краката им, те се олюлявали напред-назад. Художникът усетил, че палците му потъват в плътта, която бил рисувал. Гледал как омразните познати черти се подуват, стават неузнаваемо морави и се радвал. Гледал как хлътналите очи изпъкват, как се изкривяват, тънките устни и почернелият език се провира между тях. Не се разстройвате от такива неща, надявам се.

Инспекторът се разсмя.

— Ни най-малко. Описвате нещата по забележителен начин. Вие трябва да напишете книга.

— „Аз пея, ала като дрозд,
сред клоните, на воля.“

— Отвърна негова светлост нехайно и продължи без по-нататъшен коментар. — Художникът го удушил. Захвърлил го на пясъка. Погледнал го и сърцето му се изпълнило със злорадство. Протегнал ръка и напипал счупена бутилка с остър ръб. Започнал бързо, без да се колебае, заличавал, разкъсвал всяка черта на това лице, което познавал и ненавиждал. Смачкал го, унищожил го напълно.

После седнал до стореното от него. Обхванал го страх. При боричкането били залитнали на сушата и стъпките му личали на пясъка. Имало кръв по лицето и по банския му, а с бутилката се бил порязал на ръката. Но благословеното море все още се надигало. Той гледал как водата прибъгва по петната кръв и по стъпките му и изтрива доказателствата за неговата лудост. Сетил се, че другият бил заминал, без да остави адрес. Той се върнал бавно-бавно във водата и когато тя го покрила до гърдите, видял, че червените петна отдимяват като лека мъгла в синьото и кафявото на прилива. Той продължил — газел, плувал, обръщал се от време на време, за да види онова, което оставил зад себе си. Допускам, че когато е доплувал обратно до скалите и се е изкачил пречистен и успокоен върху тях, той се е сетил, че би трябвало да хвърли тялото във водата и да остави прилива да го отнесе, но било вече късно. Чувствувал се чист и просто не можел да се върне за трупа. Освен това закъснял, а в хотела щели да се чудят, ако не се върнел навреме за закуска. Затичал леко по голите скали и по тревата, по

които не оставали никакви дири. Облякъл се, като внимавал да не остави следи от присъствието си. Трябвало да откара колата, за да не се издаде. Сложил велосипеда на задната седалка под пътничките одеяла и тръгнал — но вие знаете, както и аз, накъде е тръгнал.

Лорд Питър се изправи с нетърпеливо движение, отиде до картината и замислено потърка палец по повърхността и.

— Може би ще попитате, щом като мразел това лице така силно, защо не е унищожил картината? Не е могъл. Тя била най-хубавото, което някога бил създавал. Взе ми сто гвинеи за нея. Евтино е за сто гвинеи. Но мисля, че го беше страх да ми откаже. Името ми е добре известно. Донякъде беше изнудване от моя страна. Но аз исках тази картина.

— Взехте ли някакви мерки, милорд, за да откриете дали Кроудър е бил отседнал в Ист Фелпам?

— Не. — Уимзи се обърна рязко. — Не съм взимал никакви мерки. Това е ваша работа. Аз ви разказах приказката и кълна се, бих предпочел да стоя настрана и да не казвам нищо.

— Не се тревожете — инспекторът се изсмя за трети път. — Това е хубава приказка, милорд, и вие добре я разказахте. Но вие бяхте прав, като заявихте, че това е само приказка. Ние открихме онзи италианец, Франческо му е името, и той е човекът, който ни трябва.

— Откъде знаете? Признал ли си е?

— Фактически. Той е мъртъв. Самоубил се е. Оставил писмо до жената, в което моли за прошка и казва, че когато я видял с Планта, усетил как сърцето му се изпълва с желание да го убие. „Възмездие — пише той — настигна този, който се осмели да те обича.“ Предполагам, че се е изплашил, като е видял, че сме по следите му... поне тия вестници да не предупреждаваха престъпниците да взимат мерки ... и е сложил край на живота си, за да избегне бесилката. Мога да кажа, че това бе разочарование за мен.

— Сигурно — каза Уимзи. — Неудовлетворен сте разбира се. Но аз се радвам, че моята история се оказа само една приказка в крайна сметка. Да не тръгвате?

— Трябва да се върна към служебните си задължения — каза инспекторът, като се изправи. — Много приятно ми беше, че се запознахме, милорд. И сериозно ви говоря, че вие трябва да се занимавате с литература.

След като той си отиде, Уимзи остана загледан в картината.

— „Що е истина?“ — попитал с насмешка Пилат.

Нищо чудно, след като е толкова невероятно... Можех да го докажа ... Ако исках ... Но онзи имаше лице на злодей, а на тоя свят има малко добри художници...

[1] Има се предвид „Камора“ — неаполитанска престъпна организация. — Б. пр. ↑

[2] Алюзия с „Ивнинг нюз“ и „Ивнинг Стандарт“. — Б. р. ↑

[3] Квартал в Лондон. — Б. пр. ↑

[4] Танцувална зала (фр.). — Б. пр. ↑

СМЕЛИЯТ ПОДВИГ В ПЕЩЕРАТА НА АЛИ БАБА

В предната стая на някаква мрачна тясна къща в Ламбет един мъж ядеше пушена херинга и прелистваше „Морнинг Пост“. Беше по-скоро нисък и слаб, косата му беше кестенява, с малко прекалено правилни къдри, имаше кестенява заострена брадичка. Двуредният му тъмносин костюм, чорапите, вратовръзката, носната му кърпичка — всичко беше грижливо съчетано с мъничко повече елегантност, отколкото изисква добрият вкус, а кафявото на обувките му беше малко прекалено светло. Той не приличаше на джентълмен, нито на слуга на джентълмен и все пак нещо във вида му подсказваше, че е свикнал с живота в изискани семейства. Закуската, която бе подредил собственоръчно на масата, беше изпипана така, както се изисква от първокласен прислужник. Движението, с което отиде до страничната масичка и си отрязва порция шунка, беше движение на превъзходен иконом; и все пак не можеше да бъде пенсиониран иконом, защото беше прекалено млад; може би беше лакей, който е получил наследство.

Той си изяде шунката с апетит и докато посръбваше кафето, прочете внимателно едно съобщение, което бе забелязал и бе сложил настрана, за да го обмисли.

„ЗАВЕЩАНИЕТО НА ЛОРД ПИТЪР УИМЗИ
РЕНТА ЗА ЛАКЕЯ
10 000 ЛИРИ ЗА БЛАГОТВОРИТЕЛНИ
ЗАВЕДЕНИЯ

Завещанието на лорд Питър Уимзи, който беше убит миналия декември по време на лов в Танганайка, беше легализирано вчера и възлезе на петстотин хиляди лири. Десет хиляди са оставени на различни благотворителни организации. (Следваше списък от завещателни

разпореждания.) На своя лакей Мървин Бънтър лорд Питър е оставил годишна рента от петстотин лири и правото да ползува апартамента му на Пикадили. (След това се изброяваха разпореждания в полза на някои други личности.)

Останалата част от имуществото, включително и ценната колекция от книги и картини, която се съхраняваше на «Пикадили» 110 А, е оставена на майката на завещателя, херцогинята на Денвър.

Лорд Питър почина на тридесет и седем годишна възраст. Той беше по-малкият брат на херцога на Денвър, който е най-богатият благородник в Обединеното кралство. Като прочут криминалист лорд Питър взе доста дейно участие в разрешаването на няколко загадъчни случая. Ползуваше се с известност като колекционер на книги и като светска личност.“

Мъжът въздъхна с облекчение. — Няма съмнение — каза той на глас. — Никой не си раздава парите, ако възнамерява да се върне обратно. Нашият човек е мъртъв и погребан, няма грешка. Аз съм свободен.

Той допи кафето, вдигна масата и изми съдовете, взе бомбето си от закачалката и излезе.

Стигна до Бърмондси с автобус. Слезе и потъна в лабиринта от мрачни улички; след четвърт час пеша стигна до някаква западнала кръчма в бедняшки квартал. Влезе и си поръча едно двойно уиски. Кръчмата току-що бе отворена, но няколкото клиенти, които очевидно бяха чакали пред вратата да настъпи това желано събитие, вече се бяха струпали на тезгяха. Мъжът, който вероятно беше лакей, се пресегна за чашата си и при това движение блъсна лакътя на някаква съмнителна личност в кариран костюм и вратовръзка, която издаваше незавиден вкус.

— Ей, ти — възнегодува съмнителният тип. — Какво правиш? На теб не ти е мястото тук. Изчезвай!

Той подкрепи забележката си с няколко много цветисти думички и силен удар в гърдите.

— Барът е отворен за всички, нали? — каза другият, като отвърна с готовност на удара.

— Хайде — извика барманката, — да ги нямаме такива! Господинът не го направи нарочно, мистър Джукс.

— Така ли? — каза мистър Джукс. — Е, аз пък го направих нарочно.

— Да се бяхте засрамили тогава — отвърна младата жена и разтърси глава. — Няма да търпя кавги в моята кръчма рано-рано сутринта.

— Беше съвсем случайно — каза мъжът от Ламбет. — Не обичам разправиите, аз съм работил на такива изискани места. Но ако някой господин почне да създава неприятности ...

— Добре де, добре де — каза мистър Джукс по-миролюбиво. — Не горя от желание да ти разкрася физиономията. Няма да ти е излишно, но както и да е. Друг път да внимаваш какво правиш, това е всичко. Какво ще пиеш?

— Не, не — запротестира другият, — аз трябва да почерпя. Съжалявам, дето ви бутнах. Не го направих нарочно. Но не обичам да ме прекъсват така грубо.

— Не говори повече за това — каза великодушно мистър Джукс. — Аз черпя. Още едно двойно уиски, мис, и едно както обикновено. Ела насам, дето няма навалица, иначе пак ще се вкараш в беля.

И той го поведе към една малка маса в ъгъла.

— Всичко е наред — каза мистър Джукс. — Хубаво го изиграхме. Не мисля, че тук има опасност, но от много предпазливост глава не боли. Е, какво, Роджърс? Реши ли да се включиш?

— Да — отговори Роджърс, като хвърли поглед през рамо, — да, реших. Но повтарям ти, при условие че всичко ми се вижда наред. Не си търся белята и нямам намерение да се забърквам в някакви опасни игри. Нищо не ми струва да ви дам информацията, но се разбираме, че няма да участвувам в това, което ще става. Ясно ли е?

— Дори и да искаш, няма да ти дадат да участвуваш — каза мистър Джукс. — Абе ти си дребна риба. Номер Едно взима само специалисти. От теб се иска да ни кажеш къде са нещата и как да се доберем до тях. Организацията ще свърши останалото. Да ти кажа, нашата организация не е каква да е. Няма да знаеш кой го върши, нито

пък как го върши. Ти никого няма да познаваш и тебе никой няма да те познава — само Номер Едно, разбира се. Той познава всички.

— И ти — каза Роджърс.

— И аз, разбира се. Но мен ще ме прехвърлят в друг район. От днес нататък повече няма да се срещаме, освен на общите събрания, но тогава всички ще бъдем маскирани.

— Продължавай — каза недоверчиво Роджърс.

— Факт. Ще те заведат при Номер Едно — той ще те види, но ти него няма да го видиш. После, ако реши, че си подходящ, ще те включат в списъка и ще ти кажат къде да даваш сведенията си след това. Всеки две седмици има събрания на поделенията, а на всеки три месеца — общи събрания, когато се разпределят печалбите. Всеки член се извиква по номер и му се дава неговият пай. Това е всичко.

— Добре де, да допуснем, че една и съща работа се възложи на двама души?

— Ако е през деня, те ще са така дегизирани, че и майките им няма да ги познаят. Но се работи предимно нощем.

— Разбирам. Но я чуй — какво пречи някой да ме проследи до къщи и да ме издаде на полицията?

— Нищо, разбира се. Само че, мен ако пита, въобще да не се опитва, това е всичко. Последният, на когото му хрумна тази блестяща идея, беше изваден от реката надолу по пътя за Родърхайд, преди още да успее да занесе ценното си съобщение. Номер Едно познава всички, нали разбираш.

— О! И кой е Номер Едно?

— Много хора биха дали всичко, за да научат това.

— Никой ли не знае?

— Никой. Той, Номер Едно, е голяма работа! Джентълмен е, това мога да ти кажа, и като го гледаш — не е кой да е. И при това има очи навсякъде. И ръката му е дълга отгук до Австралия. Но никой нищо не знае за него, освен Номер Две, но и за нея не съм сигурен.

— Значи има и жени?

— Че как няма да има?! В днешно време нищо не става без жени. Но това не трябва да те притеснява. Жените са напълно сигурни. И те, не по-малко от теб или мен, не искат да свършат зле.

— Слушай, Джукс, а за парите какво ще кажеш? Рискът е голям. Заслужава ли си?

— Дали си заслужава?! — Джукс се наведе през малката, облицована с мрамор масичка и прошепна нещо.

— Фиу — ахна Роджърс. — И колко от това ще получа аз?

— Колкото ти се полага, дели се по равно, все едно дали си участвувал в тази акция, или не, Членовете са петдесет и ти ще получиш една петдесета, точно толкова, колкото Номер Едно и колкото аз.

— Наистина ли? Ти да не ми се подиграваш?

— Ама и ти си един, ни така, ни иначе. — Джукс се разсмя. — Кажеш ли да си представиш! Никога не е имало такава нещо! Най-сериозната организация, която някога е съществувала. Голям човек е този Номер Едно!

— Ами много акции ли правите?

— Много? Слушай, помниш ли огърлицата на Каръдъс и обира в Горлестонската банка? Ами кражбата с взлом във Февършам? А голямата картина от Рубенс, която изчезна от Националната галерия? А Френшамските перли? Всичко това беше работа на Организацията. И нищо не беше разкрито.

Роджърс облиза устни.

— Да, но слушай — обади се той предпазливо я си представи, че аз съм шпионин, както би могъл да допуснеш, и си представи, че отида право в полицията и обадя, каквото си ми съобщил?

— Аха! — каза Джукс. — Да допуснем, че го направиш, и какво? Добре, да предположим, че не ти се случи нещо лошо по пътя дотам, за което, обърни внимание, не отговарям ...

— Да не искаш да кажеш, че ме следите?

— Можеш да се обзаложиш в драгоценния си живот, че те следим. Да. Е, да допуснем, че не ти се случи нищо по пътя и докараш ченгетата в тази кръчма да търсят мен, твоя покорен слуга...

— И какво?

— Няма да ме намериш, това е всичко. Ще съм отишъл при Номер Пет.

— Кой е Номер Пет?

— А, не знам. Но той ти прави ново лице, докато си извън играта. Пластична хирургия му викат. И нови отпечатащи на пръстите. Всичко ново! Ние обичаме съвременните методи в нашата работа.

Роджърс подсвирна.

— Е, и какво? — попита Джукс, вдигнал поглед над ръба на чашата си.

— Слушай, ти ми каза много неща. Ще бъда ли в безопасност, ако кажа „не“?

— Да, ако се държиш добре и не ни създаваш неприятности.

— Х-м, разбирам. А ако кажа „да“?

— Тогава докато се обърнеш, ще станеш богат и ще имаш пари в джоба, за да живееш като истински джентълмен. И не е необходимо да правиш нищо друго, освен да ни кажеш каквото знаеш за домовете, в които си служил. Получаваш пари за нищо работа, само трябва да си почтен към Организацията.

Роджърс замълча, размисляйки.

— Ще го направя — каза накрая той.

— Браво! Мис, още по едно! Заслужава си да го полеем. Още като те видях, разбрах, че си свястно момче. Да пием за лесно спечелените пари и внимавай с Номер Едно. Като стана въпрос за Номер Едно, най-добре да дойдеш, за да му се представиш още тази нощ. Колкото по-рано, толкова по-добре.

— Прав си. Къде да дойда? Тук?

— Глупости. Край, повече няма да идваме в тая кръчма. Жалко — приятна е и е удобна, но няма как. Сега ето какво трябва да направиш. Тази вечер точно в десет часа ще прекосиш Ламбет Бридж (Роджърс трепна при това признание, че жилището му им е вече известно) и ще видиш там едно спряло такси, а шофьорът ще бърника нещо в мотора. Ще му кажеш: „Ще върви ли таратай-ката?“, а той ще ти отговори „Зависи къде искате да идете?“ А ти ще кажеш: „Закарайте ме до Номер Едно в Лондон.“ Има впрочем магазин с такова име, но той няма да те закара там. Ти няма знаеш къде те кара, защото прозорците на таксито ще бъдат закрити, но ти не обръщай внимание на това. Такъв е редът за всяко първо посещение. По-нататък, след като станеш редовен член, ще ти кажем кое е мястото. Като пристигнеш там, прави каквото ти кажат и говори истината, иначе Номер Едно ще се разправи с теб. Разбираш ли?

— Разбирам.

— Готов ли си? Не те ли е страх?

— То се знае, че не ме е страх.

— Браво! Е, да вървим. Ще ти кажа сбогом, защото повече няма да се видим. Сбогом и... късмет.

— Сбогом.

През летящата врата те излязоха на бедната и мръсна улица.

* * *

Двете години след приемането на бившия лакей Роджърс в организацията на крадците бяха отбелязани с няколко поразителни и успешни обира в домовете на известни личности: похищението на голямата диамантена тиара от дома на херцогинята на Денвър, обира в апартамента, заеман някога от покойния лорд Питър Уимзи, в резултат на който изчезнаха сребърни и златни прибори за седем хиляди лири, обира в извънградското имение на Теодор Уинтроп, милионера, и случайното разобличаване на този процъфтяващ джентълмен като закоравял светски изнудвач, което причини шумен скандал в Мейфеър^[1], кражбата на известната огърлица от осем наниза перли от врата на маркизата на Дингълуд в Ковънт Гардън, по време на известната ария „Ах, няма толкова прекрасна съм била“ от „Фауст“. Наистина оказа се, че перлите са имитация, а истинската огърлица била заложена от благородната дама при обстоятелства много неприятни за маркиза, но независимо от това ударът беше сензационен.

През януари, една събота следобед, Роджърс седеше в стаята си в Ламбет, когато до ушите му стигна лек шум на външната врата. Той скочи още преди шумът да е престанал, втурна се през малкия коридор и отвори рязко вратата. Улицата беше безлюдна. Независимо от това, като се връщаше във всекидневната, той видя върху закачалката за шапки някакъв плик. Беше адресиран кратко — „До Номер Двадесет и Едно“. Беше свикнал с малко театралните методи на Организацията за връчване на кореспонденцията, само сви рамене и отвори писмото. Беше написано с шифър и след разчитане съобщаваше следното:

„До Номер Двадесет и Едно Тази нощ в 11.30 часа в дома на Номер Едно ще се проведе общо събрание. Носите отговорност при отсъствие. Паролата е «НЕВЪЗВРАТИМОСТ».“

Роджърс постоя малко, размишлявайки над съобщението. После се отправи към една стая в задната част на къщата, където имаше голяма огнеупорна каса, вградена в стената. Той задвижи комбинацията и влезе в нея — тя беше вградена малко по-навътре и всъщност образуваше неголямо помещение за ценности. Издърпа едно чекмедже с надпис „Кореспонденция“ и прибави към съдържанието му писмото, което беше полу-чил току-що.

— Невъзвратимост — каза той. — Да ... така е. Посегна към телефона, после, изглежда, промени решението си.

Качи се на мансардата и оттам се покатери в едно таванско помещение точно под покрива. Прилази между наклонените греди и стигна до най-далечния ъгъл; после внимателно натисна един чеп. Отвори се някаква вратичка. Той пропълзя през нея и се озова в подобно таванско помещение в съседната къща. Тихо гукане го посрещна, щом влезе. Под капандурата имаше три клетки с пощенски гълъби.

Той надникна предпазливо през капандурата, която гледаше към високата гола стена в задната част на някаква фабрика. В мрачното дворче нямаше никой. Той се прибра отново навътре, откъсна едно тънко листче от бележника си и написа няколко букви и цифри. Отиде до най-близката клетка, извади гълъба и прикрепил бележката към крилото му. След това внимателно сложи птицата на перваза. Тя се поколеба за миг, пристъпи няколко пъти с розовите си крачка, разпери крила и отлетя. Той я видя да се издига над покрива на фабриката в притъмнялото вече небе и да изчезва в далечината.

Погледна часовника си и се върна долу. Един час по-късно пушна втория гълъб, след още един — третия. След това седна и зачака.

В девет и половина отново се качи на мансардата. Беше вече тъмно, но няколко звезди блещукаха студено, а от прозореца нахлуваше хладен въздух. На пода нещо светлеше. Той го вдигна — беше топло и пухкаво. Отговорът беше пристигнал.

Той разроши меката перушина и намери бележката. Преди да я прочете, нахрани гълъба и го сложи в една от клетките. Канеше се да затвори вратичката, но се спря.

— Ако ми се случи нещо — каза той, — не бива и ти да умреш от глад, пиленце.

После откряна още малко прозореца и отново слезе долу. На листчето пишеше само „Окей“. Изглежда, беше надраскано набързо, защото в горния ляв ъгъл имаше дълго мастилено петно. Той забеляза това с усмивка, хвърли листчето в огъня, отиде в кухнята, където си приготви обилна порция яйца с говеждо месо от новоотворена консерва. Изяде я без хляб, макар че на полицата имаше под ръка цяла франзела, и пи само вода от чешмата, като я остави да се изтече и едва тогава се осмели да пие. Но преди това внимателно избърса крана отвътре и отвън.

След като приключи, той извади пистолет от едно заключено чекмедже, внимателно провери механизма му, за да се увери, че работи и го зареди с патрони от една неразпечатана кутия. После отново седна и зачака.

В единадесет без петнадесет той стана и излезе на улицата. Вървеше бързо и гледаше да не се доближава до стените, докато излезе на силно осветена и оживена улица. Тук той се качи на автобус, настани се в ъгъла, до кондуктора, откъдето можеше да вижда всеки, който се качва и слиза. Смени последователно няколко автобуса и накрая стигна един район на предградиято Хампстед, който се ползуваше с добро име. Тук той слезе и като се пазеше пак далече от стените, се отправи към парка Хийт.

Нямаше луна, но нощта не бе съвсем непрогледна и като прекоси един безлюден участък от парка, той забеляза няколко силуета, които се при-ближаваха от различни страни. Спря се в прикритието на голямо дърво и нагласи на лицето си черна кадифена маска, която го покри от челото до брадичката. С бял конец в долната ѝ част бе избродирана цифрата 21.

Най-после в една падина се разкри удобна вила, от тези, които са усамотени сред провинциалния пейзаж около Хийт. Един от прозорците светеше. Когато се отправи към вратата, и други тъмни фигури, също маскирани, забързаха напред и го заобиколиха. Той преброи шестима.

Мъжът, който беше най-отпред, потропа на вратата на самотната вила. След миг тя се откряна леко. Човекът наклони глава към процепа; чу се шепот и вратата се отвори широко. Мъжът влезе и вратата се затвори.

След като вече бяха влезли трима от тях, Роджърс откри, че той е следващият поред. Почука три пъти силно, после два пъти леко. Вратата се откря една педя и в пролуката се показа едно ухо. Роджърс прошепна „Невъзвратимост“. Ухото се отдръпна, вратата се отвори и той влезе.

Без каквато и да е друга дума за поздрав Номер Двадесет и едно премина наляво в малка стая, обзаведена като канцелария с бюро, сейф и няколко стола. Зад бюрото седеше едър мъж във вечерно облекло. Новопрстигналият внимателно затвори вратата след себе си; секретната бра-ва щракна. Роджърс приближи до бюрото, каза „Номер Двадесет и Едно, сър“ и застана в почтително очакване. Едрият мъж вдигна глава и цифрата едно се откри поразително бяла върху маската. Очите му, с особен студен син цвят, изпитателно изучаваха Роджърс. Той даде знак и Роджърс смъкна маската си. Председателят внимателно провери самоличността му и каза „Добре, Номер Двадесет и едно“, после направи отметка в регистъра. Гласът му беше металически и студен като очите. Проницателният му поглед иззад неподвижната черна маска сякаш притесни Роджърс. Той запристъпя от крак на крак и сведе поглед. Номер Едно му направи знак, че е свободен и Роджърс с лека въздишка на облекчение надяна маската и напусна стаята. След като излезе, неговото място беше заето от следващия новодошъл.

Помещението, където се събираше Организацията, беше обширно, образувано от съединяването на двете най-големи стаи на първия етаж. Беше обзаведено по уеднаквиения за двадесетия век вкус на жителите от предградията и ярко осветено. Грамофонът в единия ъгъл свиреше джазова мелодия, под ритъма на която танцуваха десетина двойки маскирани мъже и жени, някои във вечерно облекло, други със спортни костюми и джемпъри. В единия край на стаята имаше бар. Роджърс поиска от маскирания мъж зад бара едно двойно уиски. Изпи го бавно, облакътен на тезгяха. Стаята се напълни. Някой отиде до грамофона и го спря. Роджърс се огледа. На прага се бе появил Номер Едно. Зад него стоеше висока жена в черно. Маската, на която беше избродирана бяла двойка, покриваше изцяло косата и лицето ѝ. Само изисканото държане, белите ръце и деколте и тъмните очи, които проблясваха през цепките на маската, издаваха, че е чаровна и властна натура.

— Дами и господа — Номер Едно стоеше прав в единия край на стаята. Жената беше седнала до него; очите ѝ бяха сведени надолу и не изразяваха нищо, но ръцете ѝ стискаха облегалката на стола и целият ѝ външен вид издаваше напрежение. — Дами и господа, тази нощ нашите членове са с двама по-малко.

Маските се раздвижиха, размениха се търсеци и броящи погледи.

— Не е нужно да ви уведомявам за катастрофалния провал на нашия план за сдобиване с плановите за КОРТУИНДЪЛШАМСКИЯ хеликоптер. Нашите храбри и предани другари Номер Петнадесети и Четиридесет и осми бяха предадени и заловени от полицията.

Тревожен шепот се разнесе сред събралите се.

— Някои от вас може да помислят, че дори известната нам твърдост на тези другари би могла да се огъне при разпит. Няма основание за тревога. Бяха дадени обичайните заповеди и тази вечер получих съобщение, че те са замлъкнали завинаги. Убеден съм, че ще приемете със задоволство съобщението, че на тези двама смели мъже им бе спестено това изпитание — да бъдат изложени на изкушението, което води към безчестие, те избегнаха публичния процес и неволите на дългогодишните присъди.

Присъстващите си поеха дъх и въздухът изсвистя като вятър над ечемичена нива.

— Лицата, които са били на тяхна издръжка, ще бъдат дискретно обезщетени по обичайния начин. Призовавам номера Дванадесети и Тридесет и четвърти да се заемат с тази приятна задача. Номерата, които назовах, ще бъдат ли така добри да потвърдят, че могат и желаят да изпълнят това задължение?

Две ръце се вдигнаха в знак на съгласие. Председателят продължи, поглеждайки часовника си.

— Дами и господа, моля поканете партньорите си за следващия танц.

Грамофонът отново засвири. Роджърс се обърна към някакво момиче в червена рокля, което стоеше до него. То кимна и двамата се плъзнаха в ритъма на фокстрота. Двойките се носеха церемониално и мълчаливо. Сенките им се мятаха по транспарантите, докато те се въртяха и пристъпваха напред-назад.

— Какво е станало? — прошепна момичето, като едва мърдаше устни. — Страх ме е, а вас? Имам чувството, че ще се случи нещо лошо.

— Така както действа Председателят, човек се стряска — съгласи се Роджърс, — но така е по-безопасно.

— Горките хорица.

Един от танцуващите, който се въртеше близо до тях и ги следваше до петите, докосна Роджърс по рамото.

— Моля не говорете — каза той. Очите му проблеснаха строго, той завъртя дамата си към останалите двойки и изчезна. Момичето потрепери.

Грамофонът спря. Разнесоха се ръкопляскания. Танцуващите се струпаха отново пред стола на председателя.

— Дами и господа, може би искате да знаете защо беше свикано това извънредно събрание. Поводът е сериозен. Провалът на последния ни опит не беше случаен. Не беше просто съвпадение, че полицията се оказа там онази нощ. Сред нас има предател.

Партньори, които бяха застанали близо един до друг, подозрително се отдръпнаха. Свиха се както охлювът се свива при допир с пръст.

— Спомнете си печалния резултат от онази история с перлите на Дингълуд — продължи председателят с дрезгавия си глас. — Може би си спомняте и други дребни работи, които не бяха доведени до задоволителен край. Всички тези неприятности бяха проследени до първопричината им. Щастлив съм да ви заявя, че вече можем да бъдем спокойни. Виновникът е открит и ще бъде отстранен. Повече грешки няма да има. Този наш член, който беше подведен и въведе издайника в нашата Организация, ще бъде преместен на такава работа, където липсата му на предпазливост няма да причинява по-нататъшни неблагоприятни последици. Няма основание за тревога.

Всички погледи зашариха из стаята, търсейки предателя и неговия злочест поръчител. Под черната маска нечие лице сигурно бе преbledняло; под запарващото кадифе нечие чело сигурно беше окъпано в пот, но не от вихъра на танца. Но маските скриваха всичко.

— Дами и господа, моля поканете партньорите си за следващия танц!

Грамофонът засвири стара, полузабравена мелодия — „Никой не ме обича“. Висок мъж във вечерно облекло покани момичето в червено. Роджърс се сепна, когато усети, че някой полага ръка на рамото му. Ниска, пълна жена в зелен джемпър пъкна студената си ръка в неговата. Танцът продължи.

След като свърши сред обичайното ръкопляскане, всички застанаха отдалечени един от друг, замръзнали в очакване. Гласът на председателя се извиси отново.

— Дами и господа, моля ви, дръжте се естествено. Дошли сте на танци, а не на събрание.

Роджърс заведе дамата си да седне и ѝ донесе сладолед. Като се наведе над нея, той забеляза, че гърдите ѝ бързо се повдигат и спускат.

— Дами и господа — безкрайното мълчание свърши, — вие несъмнено ще искате да ви избавя от неизвестността. Ще назова хората, които са замесени. Номер Тридесет и седем!

Един мъж скочи с ужасен, задавен вик.

— Тишина!

Гърлото на нещастника се сви и той задиша тежко.

— Аз никога ... Кълна се ... Аз никога ... Невинен съм.

- Тишина! Вие не сте били достатъчно предпазлив. С вас ще се оправим. Ако имате да кажете нещо като оправдание за неблагоприятието си, ще ви изслушам по-късно. Седнете!

Номер Тридесет и седем се отпусна на някакъв стол. Той пъкна носната си кърпа под маската, за да избърше лицето си. Двама високи мъже застанаха близо до него. Останалите отстъпиха назад, с чувството на отвращение, което човешката природа изпитва към някого, поразен от смъртоносна отрова.

Грамофонът засвири.

— Дами и господа, сега ще назова името на предателя. Номер Двадесет и едно, минете напред!

Роджърс пристъпи напред. Насъбраният ужас и ненавист на четиридесет и девет чифта очи пареха върху него. Злочестият Джукс отново нададе вопъл.

— О, боже мой! О! Боже мой!

— Тишина! Номер Двадесет и едно, свалете си маската!

Предателят смъкна плътната обвивка от лицето си. Дълбоката омраза на очите го поглъщаше.

— Номер Тридесет и седем, този човек беше представен тук от вас под името Джоузеф Роджърс, в миналото втори лакей в прислугата на Херцога на Денвър, уволнен за дребни кражби. Взехте ли мерки, за да проверите това твърдение?

— Да! Взех! Бог ми е свидетел. Всичко беше достоверно. Двама от слугите го разпознаха. Направих проучвания. Това, което ми разказа, беше съвсем достоверно.

Председателят провери нещо в един лист пред себе си. После отново погледна часовника си.

— Дами и господа, моля поканете партньорите си!

С вързани на гърба ръце и с белезници на китките Номер Двадесет и едно стоеше неподвижно, докато съдбовният танц се извиваше около него. Когато той свърши, ръкоплясканията прозвучаха като ръкоплясканията на мъжете и жените, които стоят с пресъхнали устни под гилотината.

— Номер Двадесет и едно, бяхте представен като Джоузеф Роджърс, лакей, уволнен за кражба. Това ли е истинското ви име?

— Не.

— Как се казвате?

— Питър Дет Бридън Уимзи.

— Мислехме, че сте мъртъв.

— Естествено. Така трябваше да мислите.

— Какво е станало с истинския Джоузеф Роджърс?

— Той умря в чужбина. Аз заех неговото място. Мога да заявя, че хората ви нямат вина за това, че не са разбрали кой съм. Аз не само заех мястото на Роджърс. Аз бях Роджърс. Дори когато бях сам, аз ходех като Роджърс, седях като Роджърс, четях книгите на Роджърс и носех дрехите на Роджърс. Накрая почти мислех мислите на Роджърс. Единственият начин да се превъплътиш успешно е никога да не се отпускат.

— Разбирам. Обирът на собствения ви апартамент беше нагласен?

— Очевидно.

— И вие бяхте съучастник при обира на херцогиня Денвър, на майка ви?

— Да. Тиарата беше много грозна — не е голяма загуба за човек с добър вкус. Впрочем мога ли да запуша?

— Не можете. Дами и господа ...

Танцът приличаше на механично клатушкане на марионетки. Мятах се крайници, глезени се препъваха. Пленникът наблюдаваше критично и не особено заинтересовано.

— Номера Петнадесет, Двадесет и две и Четиридесет и девет, вие държахте арестувания под наблюдение. Правил ли е той опити да се свърже с някого?

— Никакви. — Номер Двадесет и две отговори от името на тримата. — Писмата и колетите му се отваряха, телефонът му се подслушваше, а излизанията му се проследяваха. Проверяхме дали не използва водопроводните тръби, за да предава морзови сигнали.

— Сигурен ли сте в това, което твърдите?

— Абсолютно.

— Арестуваният, сам ли бяхте в тази авантюра? Говорете истината, в противен случай за вас нещата ще станат малко по-неприятни, отколкото биха били иначе.

— Бях сам. Не съм поемал никакви ненужни рискове.

— Може и така да е. Добре ще бъде все пак да се вземат мерки, за да замлъкне човекът от Скотланд Ярд ... как му беше името? ... Паркър. Също така и прислужникът на арестувания, Мървин Бънтър, а може би майка му и сестра му. Брат му е глупав дебелак и не ми се вярва арестуваният да е споделял нещо с него. Предполагам, че само предохранително наблюдение ще бъде достатъчно в случая.

За първи път арестуваният изглеждаше развълнуван.

— Сър, уверявам ви, че майка ми и сестра ми не знаят нищо, което би могло да навлече неприятности на Организацията.

— Трябвало е да помислите за тях по-рано. Дами и господа, моля поканете...

— Не! Не! — Човешката търпимост не можеше повече да понася тази излишна сцена. — Не! Вижте му сметката! Свършвайте! Разпуснете събранието! Полицията ...

— Тишина!

Председателят обходи с поглед групата си. Тълпата беше настървена. Той отстъпи.

— Добре. Отведете арестувания и го накарайте да замлъкне. Ще го обработите до четвърта степен, но непременно най-напред внимателно му обяснете какво означава това.

— Аха!

В очите се четеше вълче задоволство. Силни пръсти хванаха здраво ръцете на Уимзи.

- Един момент... За бога, оставете ме да умра прилично.

— Трябвало е да помислите за това по-рано. Отведете го! Дами и господа, бъдете спокойни — той няма да умре бързо.

— Стойте! Чакайте! — извика отчаяно Уимзи. — Искам да кажа нещо. Не моля за живота си — само за бърза смърт. Аз ... мога да продам нещо.

— Да продадете?!

— Да.

— Ние не правим пазарлъци с предатели.

— Не... но вижте. Нима смятате, че не съм помислил за това, което може да се случи с мен. Не съм толкова луд. Аз оставих писмо.

— А! Е, най-последно. Писмо. До кого?

До полицията. Ако не се върна до утре...

Е?

— Писмото ще бъде отворено.

— Сър — намеси се Номер Петнадесети, — това е блъф. Арестуваният не е изпращал никакво писмо. Следим го отблизо много месеци.

— Само че вижте — аз оставих писмото, преди да се преместя в Ламбет.

— В такъв случай то не би могло да съдържа ценна информация.

— Така ли мислите?

— Какво има в това писмо?

— Комбинацията на моя сейф.

— Така ли? Претърсван ли е сейфът на този човек?

— Да, сър.

— Какво има в него?

— Информация без значение, сър. Схема на нашата организация... Името на тази къща... Нищо, което да не може да се промени или прикрие, преди да е настъпило утрото.

Уимзи се усмихна.

— Проверихте ли вътрешното отделение на сейфа?

Настана мълчание.

— Чувате какво пита той — каза рязко председателят. — Открихте ли това вътрешно отделение?

— Няма никакво вътрешно отделение, сър. Той се опитва да блъфира.

— Не бих искал да ви противореча — Уимзи се насили да отговори с обичайния си любезен тон, — но наистина смятам, че не сте забелязали вътрешното отделение.

— Добре — каза председателят, — и какво има в това вътрешно отделение, ако наистина съществува?

— Имената на всички членове на Организацията с техните адреси, снимки и отпечатъци от пръстите.

— Какво?!

В погледа на хората около него ужасът прибави злоба. Уимзи не сваляше очи от председателя.

— Как казвате, че сте съумели да получите тази информация?

— Е, и аз се занимавам по малко с детективска работа.

— Но вас ви следяха.

— Вярно е. Отпечатъците на тези, които ме следяха, красят първа страница на колекцията.

— Това твърдение може ли да се докаже?

— Безспорно. Ще го докажа. Името на Номер Петнадесет например е ...

— Спрете!

Надигна се бурен ропот. Председателят го заглуши с жест.

— Ако споменете тук имена, наистина няма да имате надежда за милост. Съществува обработка от пета степен, прилагана специално към хора, които споменават имена. Доведете арестувания в канцеларията ми. Продължавайте да танцувате!

Председателят измъкна, пистолет от задния си джоб и се изправи зад бюрото срещу овързания пленник.

— Говорете! — каза той.

— На ваше място бих махнал това нещо — каза Уимзи презрително. — Ще бъде много по-приятна смърт от обработка пета степен и може да се изкуша да я поискам ...

— Откровен сте — каза председателят, — но малко прекалено. Хайде, не се бавете. Кажете ми какво знаете!

— Ще остана ли жив, ако ви кажа?

— Нищо не обещавам. Побързайте!

Уимзи сви овързаните си рамена, които пареха от болка.

— Естествено. Ще ви кажа каквото знам. Спрете ме, когато решите, че сте чули достатъчно.

Той се наведе напред и заговори тихо. Над тях шумът от грамофона и трополенето по пода показваха, че танците продължават. Случайните минавачи, които прекосяваха парка Хийт, отбелязваха, че хората от усамотената къща пак гуляят цяла нощ.

* * *

— Е? — попита Уимзи. — Да продължавам ли? Изпод маската гласът на председателя прозвуча така, като че ли той се усмихваше мрачно.

— Милорд, вашият разказ ме изпълва със съжаление за това, че не сте наистина член на нашата Организация. Ум, смелост и усърдие са ценни за сдружение като нашето. Боя се, че не мога да ви склоня? Не? Не си и въобразявах. — Той натисна някакъв звънец на бюрото си. — Помолете членовете да бъдат така добри да минат в стаята за вечеря — каза той на маскираното лице, което влезе.

„Стаята за вечеря“ беше в приземния етаж, със спуснати жалузи и пердета. В средата имаше дълга гола маса с наредени около нея столове.

— О, пир на празна ясла, доколкото разбирам — каза любезно Уимзи. Той виждаше тази стая за първи път. Един капак зееше злоещо в пода.

Председателят зае централното място.

— Дами и господа — започна той, както обикновено, и смешната церемониалност никога не бе звучала така злокобно, — няма да крия от вас сериозността на положението. Арестуваният ми изброи повече от двадесет имена и адреси, за които се смяташе, че се знаят само от мен и от притежателите им. Проявили сме голяма безотговорност — гласът му прокъртя остро — и това ще трябва внимателно да се разследва. Той се е сдобил с отпечатыци от пръсти — показва ми снимки. Как е станало така, че нашите агенти са пропуснали да

забележат вътрешната врата на този сейф е въпрос, който се нуждае от разследване.

— Не ги винете — намеси се Уимзи. — Нали целта ми беше да не я забележат. Аз нарочно я направих такава.

Председателят продължи, като че ли не бе забелязал прекъсването.

— Арестуваният ме информира, че книгата с имената и адресите се намира в това вътрешно отделение, заедно с някои писма и книжа, откраднати от домовете на наши членове, и многобройни предмети с автентични отпечатащи. Аз мисля, че казва истината. Той предлага комбинацията от сейфа срещу бърза смърт. Какво е вашето мнение, дами и господа?

— Комбинацията ни е известна — каза Номер Двадесет и две.

— Идиот! Този човек ми заяви и ми доказа, че е лорд Питър Уимзи. Мислите ли, че той може да е забравил да смени комбинацията. И освен това секретът на вътрешната врата. Ако той изчезне тази нощ и полицията влезе в дома му...

— Аз смятам — обади се мек женски глас, — че трябва да му обещаем и да оползотворим информацията, при това бързо. Нямаме много време.

По масата премина шепот на съгласие.

— Разбрахте, нали — обърна се председателят към Уимзи — Организацията ви предлага тази отстъпка: бърза смърт срещу комбинацията на сейфа и секретта на вътрешната врата.

— Мога ли да разчитам на вашата дума?

— Да.

— Благодаря. А майка ми и сестра ми?

— Ако и вие от своя страна ни дадете дума — а вие сте благородник, — че тези жени не знаят нищо, което би могло да ни навреди, те ще бъдат пощадени.

— Благодаря ви, сър. Можете да бъдете уверен, давам ви честната си дума, че те не знаят нищо. Не бих и помислил да обременявам която и да е жена с такива опасни тайни — особено пък тези, които са ми скъпи.

— Добре. Приема се ... нали?

Чу се шепот на одобрение, макар и с по-малка готовност отпреди.

— В такъв случай съгласен съм да ви дам информацията, която искате. Думата от комбинацията е НЕДОВОЕРИЕ.

— А вътрешната врата?

— В очакване на полицията вътрешната врата, която би могла да създаде затруднения, е отворена.

— Добре. Разбирате, че ако полицията възпрепятствува нашия пратеник...

— Това няма да бъде от полза за мен, нали?

— Рисковано е — каза председателят умислено, — но е риск, който смятам, че трябва да поемем. Свалете затворника в мазето! Може да се развлича, като съзерцава устройството на апарат номер пет. В това време номера Двадесет и Четирийсет и шест...

— Не, не!

Враждебен ропот на неодобрение се надигна и нарасна застрашително.

— Не — кааа висок мъж с мазен глас. — Защо е необходимо някои от членовете да научат тази уличаваща информация. Тази нощ открихме сред нас един предател, а глупаците са повече от един. Как можем да знаем, че Номер Двайсет и Четирийсет и шест не са също глупаци или предатели.

Двамата мъже се нахвърлиха яростно върху говорещия, но в спора се намеси женски глас, писклив и възбуден.

— Точно така! Той е прав. Ние какво ще пра-вим? Няма да позволим имената ни да станат известни на човек, за когото не знаем нищо. Стига вече! Че те могат да ни предадат вкупом на копоите.

— И аз мисля така — каза друг член. — Не можем да имаме доверие на никого, на никого.

Председателят сви рамене.

— Тогава, дами и господа, какво предлагате? Настъпи мълчание. След това същата жена отново извика пискливо:

— Аз викам господин председателят да иде сам. Само той знае всички имена. Само за него тая информация не представлява ценност. Защо все ние да рискуваме и да се трепем, а той да си се-ди вкъщи и да прибира паричките. Той да отиде, това викам аз.

Одобрително шушукане обходи цялата маса.

— Подкрепям това предложение — каза дебел мъж, на чийто ланец висяха няколко златни талисманчета с инициалите му. Уимзи се

усмихна, като погледна инициалите; покрай тази дребна суетност той се бе досетил за името и адреса на дебелия и поради тази причина дрънкулките му се харесваха до известна степен. Председателят се огледа.

— Значи събранието предлага да отида аз, така ли? — попита той със зловещ тон.

Четиридесет и пет ръце се вдигнаха в знак на одобрение. Само жената, известна като Номер Две, остана неподвижна и безмълвна, а силните ѝ бели ръце стискаха облегалката на стола. Погледът на председателя обходи бавно законителния кръг, докато се спря на нея.

— Трябва ли да смятам, че решението е единодушно?

Жената вдигна глава.

— Не отивайте — простена тя тихо.

— Чувате — каза председателят с леко насмешлив тон. — Дамата казва да не отивам.

— Мен ако питате, мнението на Номер Две е без значение — каза мъжът с мазния глас. — И нашите жени сигурно нямаше да искат да отиде някой от нас, ако бяха в привилегированото положение на мадам.

Самият му тон беше вече оскърбление.

— Точно така! — извика друг мъж. — Това е демократична организация, демократична. Няма да допуснем привилегии за никого.

— Добре — каза председателят. — Вие чухте, Номер Две. Позицията на събранието е против вас. Имате ли да изложите някакви доводи в защита на становището си?

— Стотици. Председателят е главата и душата на нашата организация. Закъде сме, ако му се случи нещо? — Вие — тя ги огледа величествено, — вие всички сте допуснали груби грешки. На вашата небрежност дължим всичко това: Мислите ли, че щяхме да бъдем здрави и читави и пет минути, ако не беше председателят да компенсира вашето безразсъдство.

— Има нещо такова — каза един мъж, който не беше се обаждал до този момент.

— Извинете, че се намесвам — подхвърли Уимзи лукаво, — но тъй като дамата е в положение да се ползува с доверието и откровенията на председателя, явно съдържанието на моите скромни

писания няма да бъде опасност за нея. Защо не отиде самата Номер Две?

— Защото аз не разрешавам — каза твърдо председателят, за да възпре готовия отговор на съпругата си. — Щом събранието е взело това решение, ще отида аз. Дайте ми ключа от къщата!

Един от мъжете измъкна ключа от джоба на сакото на Уимзи и му го подаде.

— Къщата под наблюдение ли е? — попита председателят.

— Не — отговори Уимзи.

— Това истина ли е?

Истина е.

Председателят се отправи към вратата.

— Ако не съм се върнал след два часа — каза той, — действайте както намерите за добре, спасявайте се и правете каквото искате с пленника. Номер Две ще дава нареждания в мое отсъствие.

Той излезе от стаята. Номер Две се надигна от мястото си със заповеднически жест.

— Дами и господа, смятайте вечерята за приключена. Танците продължават.

* * *

В съзерцаване на апарат номер пет времето течеше бавно долу в мазето. Злочестият Джукс, който ту ридаеше, ту беснееше, най-последно се изтощи от викане. Четиримата пазачи си шушукаха от време на време.

— Час и половина, откак тръгна председателят — каза единият.

Уимзи вдигна поглед. После поднови изучаването на стаята. В нея имаше много странни неща и той искаше да ги запомни. В това време някой дръпна рязко капака на пода.

— Доведете го! — извика някакъв глас.

Уимзи се изправи веднага. Лицето му беше доста пребледняло.

Членовете на бандата отново бяха насядали край масата. Номер Две заемаше мястото на председателя и тя впи поглед в Уимзи като разярена тигрица, но когато заговори, самообладанието ѝ предизвика възхищението му.

— Минаха два часа, откакто тръгна председателят — каза тя. — Какво е станало с него? Двоен предател ... какво е станало с него?

— Как мога да знам? — каза Уимзи. — Може да си е поставил за задача номер едно да се погрижи за Номер Едно и да е изчезнал, докато все още е имало смисъл.

Тя скочи с яростен вик и се приближи до него.

— Звяр! Лъжец! — извика тя и го удари през устата. — Знаеш, че той никога не би го направил. Той е предан на приятелите си. Какво си, му направил? Говори... или аз ще те накарам да проговориш! Вие двамата там — донесете железата! Той ще проговори.

— Мога само да гадая, мадам, и няма да го направя по-добре, ако ме насърчават с горещи железа, подобно на Панталоне^[2] в цирка. Успокойте се и ще ви кажа какво предполагам, че е станало. Смятам, даже доста се опасявам, че господин председателят, когато е искал да прегледа интересните експонати в моя сейф, вероятно в бързината е оставил вратата на вътрешното отделение да се затвори след него. При това положение ...

Той повдигна вежди, тъй като от болка не можеше да свие рамене, и се втренчи в нея с бистър поглед на искрено съжаление.

— Какво искате да кажете?

— Мисля — продължи той, — че е най-добре да започна отначало, като ви обясня механизма на моя сейф. Никак не е лош — добави той печално. — Идеята е моя — разбира се, не принципът на действие, това е работа на специалистите. Колкото до комбинацията, която ви дадох, тя е съвсем точна. Ключалката е триазбучна, тринадесетбуквена, производство на „Бън и Фишет“, много сполучлив вариант. Тя отваря външната врата, откъдето се влиза в обикновено помещение за ценности — там държа парите си, копчетата за ръкавели и други неща от този род. Но има вътрешно отделение с две врати, които се отварят по съвсем друг начин. Външната от тези две вътрешни врати е просто тънка стоманена плоча, боядисана така, че да изглежда като задната част на сейфа, и се затваря плътно, така че да не остава никаква пролука. Тя е продължение на стената, нали разбирате, така че ако решите да мерите сейфа отвътре и отвън, няма да откриете несъответствие. Отваря се към стаята с обикновен ключ и както уверих председателя, беше оставена отворена, когато напуснах апартамента си.

— Да не мислите — каза жената подигравателно, — че председателят ще се хване на такъв явен капан. Той безспорно е подпрял вратата, така че да остане отворена.

— Безспорно, мадам. Но единственото предназначение на тази външна вътрешна врата, ако мога така да се изразя, е да изглежда като единствена вътрешна врата. Ала скрита зад шарнира на тази врата има още една — плъзгащ се плот, така плътно закрепен в стената, че едва ли ще го забележите, освен ако знаете, че съществува. Тази врата също беше оставена отворена. На нашия уважаван Номер Едно не му е оставало нищо друго, освен да премине направо във вътрешното отделение на сейфа, построено впрочем в комина на някогашната сутеренна кухня, който минава през тази част на къщата. Надявам се, че обяснявам ясно.

— Да, да, продължавайте! По-накратко! Уимзи кимна и продължи още по-отмерено.

— Съставеният от мен опис на акциите, проведени от организацията, е по-обемист дори от регистъра на господин председателя, който той ползува долу. Впрочем надявам се, мадам, че не сте забравили да го приберете на сигурно място. Като изключим, че може да бъде проучен от някой досаден полицаи, не е препоръчително да попадне в ръцете на който и да е от по-неизявените членове на организацията. Предполагам, че събранието ще реагира остро, ако се случи нещо такова.

— Той е на сигурно място — отговори бързо тя. — Продължавайте разказа си.

— Благодаря, вие ме успокоихте. Много добре. Този обемист опис лежи на стоманена лавица в дъното на вътрешното отделение. Не съм ви описал това вътрешно отделение. То е метър на метър и е високо към метър и осемдесет. Човек може да стои прав съвсем удобно, освен ако е много висок. За мен е много добре — както можете да видите, аз съм метър и седемдесте. Председателят е по-висок от мен, за него може да е малко ниско, но ще има място да клекне, ако се измори да стои прав. Впрочем не знам дали знаете, че сте ме вързали доста стегнато.

— Само да можех да ти счупя костите от стягане! Ти там, удари го. Той се опитва да печели време.

— Ако ме ударите — каза Уимзи, — проклет да съм, ако въобще проговоря. Овладейте се, мадам! Не бива да местите фигурите прибързано, когато царят ви е в шах.

— Давай по-нататък! — извика отново тя и тропна с крак от ярост.

— Докъде бях стигнал? А, да, до вътрешното отделение. Както казах, то не е много удобно — още повече, че не се и проветрява по никакъв начин. Споменах ли, че описът се намира на стоманена лавица?

— Да.

— Така. Тази стоманена лавица се крепи чрез една доста стегната скрита пружина. Когато тежестта на книгата, а тя, както вече казах, е тежка, се отстрани, лавицата се повдига почти неусетно, при което се получава електрически контакт. Представете си, мадам, нашият уважаем председател влиза, подпира фалшивата врата, която оставя отворена зад себе си, вижда книгата, грабва я бързо. Отваря я, за да се убеди, че тя е тази, която търси. Оглежда се за другите предмети, които споменах — с отпечатъците от пръсти. И тихичко, но много, много бързо — можете да си го представите, нали — скритият плот, освободен при отпускането на пружината, изскача зад него като пантера. Сравнението е доста изтъркано, но подходящо, не намирате ли?

— Боже мой! О, боже мой! — Ръцете ѝ се вдигнаха, сякаш за да разкъсат маската, която я задушаваше. — Ти ... Изчадие такова... Изчадие! Как се отваря вътрешната врата? Бързо! Какъв е секретът! Секретът!

— Не е трудно да го запомните, мадам, макар че е доста позабравен. Помнете ли, като дете са ви разказвали приказката за Али Баба и четиридесетте разбойника. Когато поръчвах тази врата, спомних си с известна доза сантименталност за щастливите часове на моето детство. Вратата се отваря с думите: „Сезам, отвори се!“

— Аха! Колко време може да издържи човек в този капан? — каза Уимзи живо, — няколко часа, бих казал, ако се държи спокойно и не изчерпи на-личния кислород, като креци и се блъска по стените. Ако отидем веднага, сигурно ще го заварим почти в добро състояние.

— Аз отивам. Хванете този човек и му дайте да разбере! Не го довършвайте, докато не се върна! Искам да видя как умира!

— Един момент — каза Уимзи, без да се трогне от това мило желание. — Струва ми се, че ще е по-добре да ме вземете със себе си.

— Защо ... Защо?

— Защото само аз мога да отворя вратата.

— Но нали ми казахте секретта. Излъгахте ли ме?

— Не, тази е думата. Но видите ли, вратата е последен модел. Всъщност тя е най-новото постижение в тази област. Доста се гордея с нея. Тя наистина се отваря при думите „Сезам, отвори се!“, но само от моя глас.

— Вашия глас? Никакъв глас няма да ви остане. Какво искате да кажете с това — само от вашия глас?

— Точно каквото казвам. Не стискайте гърлото ми така, иначе можете да повредите гласа ми и вратата да не го познае. Веднъж бях настинал и цяла седмица не щеше да се отвори, защото можех да я увещавам само е дрезгав шепот. Дори и в нормално състояние понякога трябва да опитвам няколко пъти, преди да налучкам вярната интонация.

Номер Две се обърна към нисък набит мъж, който стоеше до нея, и попита:

— Вярно ли е това? Възможно ли е?

— Боя се, мадам, напълно — отговори мъжът учтиво. По тона Уимзи предположи, че е някакъв майстор, навярно инженер.

— Това електронно приспособление ли е? Разбираш ли от такива неща?

— Да, мадам. Някъде в него ще трябва да има микрофонно устройство, което превръща звука в серия от вибрации, които регулират електрическа игла. След като иглата очертае точната схема, веригата се затваря и вратата се отваря. Същото може да се постигне и с леки вибрации.

— Не можеш ли да я отвориш с инструменти!

— Да, мадам, но за това е нужно време. И то само ако се разбие механизмът, който навярно е добре защитен.

— Смятайте, че това се подразбира — подхвърли Уимзи с убеждаващ тон.

Тя обхвана главата си с ръце.

— Май сме победени — каза инженерът, донякъде с тон на уважение към добре свършената работа.

— Не, почакайте! Някой трябва да знае ... Майсторите, които са го направили?

— В Германия — каза кратко Уимзи.

— Или ... Да, да ... Измислих ... С грамофон. Този ... този ... той ... ще го принудим да каже думата. Бързо, как може да стане това?

— Невъзможно е, мадам. Къде ще намерим апаратура в неделя в три и половина през нощта? Бедният господин отдавна ще е предал богу дух, преди...

Настъпи тишина и звуците на пробуждащия се ден нахлуха през затворените с капаци прозорци. Някъде в далечината прозвуча клаксон на автомобил.

— Предавам се — каза тя. — Трябва да го пуснем да иде. Развържете го! Ще го освободите, нали? — продължи тя, обръщайки се жаловито към Уимзи. — Не сте чак толкова дяволско изчадие. Ще се върнете там и ще го спасите.

— Да го пуснем да иде, как пък не — намеси се един от мъжете. — И той няма да отиде в полицията, така ли мислите, мадам? С председателя е свършено, това е всичко, а ние да се омитаме, докато можем. Край, момчета! Хвърлете това приятелче в мазето и го заключете, за да не вдига врява и да разбуди полицията. Аз ще унищожа архива. Елате да ме контролирате, ако ми нямате вяра. Вие, Трийсети, знаете къде е ключът. Дайте ни петнайсетина минути да се изпарим и след това можете да хвърлите къщата във въздуха.

— Не! Не можете да тръгнете... не можете да го оставите да умре... Той ви е председател ... водач ... моят... Няма да позволя това... Освободете този негодник! Някой от вас да ми помогне с въжетата!

— Хайде да ги нямаме такива — каза мъжът, който се бе обадил преди това.

Хвана я за китките, а тя започна да се извива в ръцете му, пицеше, хапеше и се мъчеше да се освободи.

— Ей, помислете малко — каза мъжът с мазния глас. — Утрото приближава. След час-два ще бъде вече светло. Полицията може да дойде тук всеки момент.

— Полицията! — Изглежда, тя се бе овладяла с огромно усилие. — Да, да, прави сте. Не бива заради един човек да излагаме на риск сигурността на всички. Той самият не би го искал. Това е така. Ще

оставим тази мърша в мазето, оттам няма да може да ни навреди, и ще се разотидем, всеки към своя дом, докато все още има време.

— А другият затворник?

— Той ли? Бедният глупак — той е безобиден. Не знае нищо. Пуснете го да си върви! — отговори тя презрително.

След няколко минути Уимзи се оказа безцеремонно наблъскан в дълбините на мазето. Той бе леко озадачен. Да откажат да го пуснат дори с цената на живота на Номер Едно — това беше понятно. Знаеше какъв риск е поел. Но му се виждаше невероятно да го оставят като свидетел против тях.

Мъжете, които го свалиха долу, овързаха с ремък глезените му и си тръгнаха, като на излизане загасиха лампите.

— Ей, другарче — извика Уимзи, — човек се чувства самотен тук. Можехте да оставите осветлението включено.

— Не се притеснявай, приятелю — беше отговорът. — Няма да стоиш дълго на тъмно. Включен е часовниковият механизъм на възпламенителя.

Другият се разсмя с огромно задоволство и двамата излязоха заедно. Значи това било! Той щеше да хвъркне във въздуха ведно с къщата. В такъв случай очевидно председателят щеше да е умрял, преди да отидат да го освободят. С това Уимзи не можеше да се примири. Искаше му се да предаде този мошеник на едро на правосъдието. Скотланд Ярд чакаха от шест години, за да разтурят тази шайка.

Той напрегна слух и зачака. Стори му се, че чу ва стъпки над главата си. Бандата вече се бе измъкнала ...

Положително нещо скърцаше; капакът на пода се бе отворил; той по-скоро усети, отколкото чу, че някой се вмъква в мазето.

— Ш-т — чу той някакъв глас в ухото си. Меки длани пробягнаха по лицето му и докоснаха тялото му. Върху китките си усети студения допир на стомана. Въжетата се разхлабиха и паднаха. В белезниците изщрака ключ. Каишът около глезените му беше откопчан.

— Бързо, бързо! Включили са часовниковия механизъм. Къщата ще хвъркне във въздуха. Последвайте ме! Върнах се и се промъкнах — казах, че съм си забравила бижутата. Вярно беше. Аз нарочно ги

оставих. Той трябва да бъде спасен; само вие можете да го направите. Побързайте!

Залитайки от болка, след като кръвта се втурна по изтръпналите му ръце, Уимзи пропълзя подир нея в стаята над тях. След миг тя бе отворила прозореца и дръпнала капаците.

— Хайде, вървете! Освободете го! Обещавате ли?

— Обещавам. Но ви предупреждавам, мадам, че къщата е обградена. Вратата на сейфа е дала сигнал при затварянето и той е изпратил камердинера ми Бънтър в Скотланд Ярд. Всичките ви приятели са хванати.

— А! Вие вървете... не ми обръщайте внимание ... Бързо ... Вече почти няма време.

— Скачайте оттук!

Той я хвана за ръката и двамата затичаха, като се препъваха, през малката градинка. В храстите внезапно блесна електрическо фенерче.

— Вие ли сте, Паркър? — извика Уимзи. — Отведете хората си. Бързо! Къщата ще избухне след минута.

Внезапно градинката се изпълни с мъже, които крещяха и се суетяха. Залитайки в тъмнината, Уимзи се блъсна силно в оградата. Подскочи, хвана се за корниза и се изтегли нагоре. Спусна ръце, за да поеме жената, и я издърпа при себе си. Прескочиха от другата страна; всички скачаха; жената се препъна, извика и падна задъхана. Уимзи опита да се спре, блъсна се в един камък и се просна с главата напред. Ноцта избухна в пламъци, с блясък и тътен.

* * *

С усилие Уимзи се измъкна изпод развалините на градинската стена. Слабо стенание до него извести, че спътничката му е още жива. Изведнъж към тях се насочи лъч от фенер.

— Ето ви и вас — извика радостен глас. — Добре ли сте, приятелю? Господи! Колко сте обрасъл!

— Така, всичко е наред — отговори Уимзи. — Само малко се задъхах. Дамата добре ли е? Х-м, ръката ѝ е счупена, както изглежда, иначе е добре. Какво стана?

— Май петима от тях хвъркнаха във въздуха, останалите ги хванахме. — В мразовитата зора Уимзи забеляза кръг от тъмни силуети. — Боже мой, ама че ден! Ама че завръщане в обществото! Да ни оставите цели две години да ви мислим за умрял, негодник такъв! Купих си парче черен плат за траурна лента на ръкава. Сериозно. Знаеше ли някой друг освен Бънтър?

— Само майка ми и сестра ми. Оставих всичко под попечителство. Много ще ни бъде трудно — и на мен, и на адвокатите, — да докажем, че аз съм си аз. Здравсти. Я, това Съг ли е?

— Да, милорд — каза инспектор Съг, ухилен и почти готов да се разплаче от вълнение. — Страшно се радвам да ви видя отново, ваша светлост. Добре изпипахте работата, ваша светлост. Всички искат да ви стиснат ръката, сър.

— О, боже! Иска ми се най-напред да мога да се измия и да се обръсна. Много се радвам да видя всички ви отново след две години заточение в Ламбет. Хубаво шоу разиграх, нали?

— Той жив ли е?

Уимзи трепна при този измъчен вик.

— Боже мой! — извика той. — Забравих господина в сейфа. Хайде, докарайте кола, бързо. Нашият Мориарти^[3], големият шеф на цялата шайка, кротко се задушава у дома. Хайде, скачайте, вземете и дамата! Обещах ѝ, че ще се върна и ще го спася, макар че — той довърши изречението на ухото на Паркър — може да бъде обвинен и в убийство, а не бих казал, че има някакъв шанс да му се размине в Олд Бейли^[4]. Карайте по-бързо! Той не може да издържи още дълго затворен там. Това е човекът, когото търсите, човекът в дъното на аферата Морисън, делото Хоуп-Уилмингтън и на стотици други.

* * *

По улиците вече просветляваше, когато спряха пред вратата на къщата в Ламбет, Уимзи подхвана жената за рамото и ѝ помогна да излезе от колата. Маската беше свалена вече и се видя лицето и, измъчено, изтощено и отчаяно, още по-бледо от страха и болката.

— Руския ли е? — пошушна Паркър.

— Нещо такова. По дяволите! Вятърът е затръшнал външната врата, а нещастникът е взел ключа със себе си в сейфа. Минете през прозореца!

Паркър услужливо се прехвърли и след няколко секунди им отвори вратата. Къщата изглеждаше много тиха. Уимзи ги поведе към задната стая, където се намираше помещението за ценностите. Двете външни врати бяха отворени и подпрени със столове. Вътрешната врата се изправи пред тях като гола зелена стена.

— Да се надяваме, че не е развалил устройството от блъскане — измърмори Уимзи. Неспokoйни пръсти стиснаха трескаво рамото му. Той се овладя и насили гласа си да звучи весело и обичайно. — Хайде, мила — обърна се той към вратата с разговорен тон. — Покажи си способностите! Сезам, отвори се, да те вземат дяволите! Сезам, отвори се!

Изведнъж зелената врата се плъзна и влезе в стената. Жената се хвърли напред и подхвана в ръцете си свитото и безчувствено тяло, което се изтърколи от сейфа. Дрехите му бяха разкъсани на парцали, от изранените му ръце течеше кръв.

Добре — каза Уимзи. — Добре. Той ще оживее ... за да бъде съден.

[1] Богаташки квартал в Лондон. — Б. пр. ↑

[2] Персонаж от италианската комедия. — Б. пр. ↑

[3] Герой на А. К. Дойл, съперник на Шерлок Холмс. Б. пр. ↑

[4] Главният криминален съд в Лондон. — Б. пр. ↑

Издание:

Дороти Сейърс. Лорд Питър прави оглед на трупа

Под общата редакция на Богомил Райнов

Художествено оформление: Веселин Павлов

Редактор: София Василева

Художник: Бисер Дамянов

Худ. редактор: Веселин Христов

Технически редактор: Васко Вергилов

Коректори: Донка Симеонова, Жанета Желязкова

Издателство „Христо Г. Данов“, Пловдив, 1984

Dorothy L. Sayers. Lord Peter Views the Body

First published in Great Britain by Gollancz, 1928

Reissued 1970. First NEL paperback edition January 1971

New edition February 1977. This new edition December 1979

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.